

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่ได้รับการสอนอ่านโดย
ใช้โครงสร้างระดับสอดคล้องกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์

ของ

พรทิพย์ สิมโน

24 พ.ย. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกการประถมศึกษา

ธันวาคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....*เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย*.....ประธาน
(รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

.....*ทศนา ทองภักดี*.....กรรมการ
(อ.ทศนา ทองภักดี)

คณะกรรมการสอบ

.....*เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย*.....ประธาน
(รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

.....*ทศนา ทองภักดี*.....กรรมการ
(อ.ทศนา ทองภักดี)

.....*[Signature]*.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อ.สนั่น มีชันหมาก)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....*ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

วันที่ ..13.....เดือน ..*กันยายน*.....พ.ศ. ...2536..

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก รศ.ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย อาจารย์ทัศนาก ทองภักดี และอาจารย์สนั่น มีชนทมากร ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.จรัญ สุวัทธิ ผศ.จันทิมา พรหมโชติกุลและผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือในการทำวิจัย และได้กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์อภิชาติ ไหมจิต อาจารย์ใหญ่บ้านหมวกและคณะครู นักเรียน กลุ่มโรงเรียนบ้านเชียงหวางที่กรุณาให้ความร่วมมือและสนับสนุน ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ฉลอง เกษนัส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสามพร้าว ตลอดจน คณะครู นักเรียนกลุ่มโรงเรียนบ้านสามพร้าวทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือ การวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ วิชาเอกการประถมศึกษาทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์สมชาย กระจ่างศรี อาจารย์อนุกุล มโนชัย อาจารย์สุรางค์ ชูบุษการ และอาจารย์อุทัย วรณเจีย กัลยาณมิตรผู้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา

ประการสุดท้ายขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน และเป็นกำลังใจตลอดมา

คุณค่าอันมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย

พรทิพย์ สิมโน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน	10
เอกสารเกี่ยวกับการเขียน	23
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านและการเขียน	29
เอกสารที่เกี่ยวกับการใช้โครงสร้างระดับยอด (Top-Level Structure) ...	29
งานวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด	50
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	58
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	60
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	60
การดำเนินการทดลอง	70
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	72

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	76
การวิเคราะห์ข้อมูล	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	79
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	79
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	79
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	81
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	81
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	99
ประวัติย่อของผู้วิจัย	287

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ	66
2 แสดงแบบแผนการทดลอง แบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design	69
3 แสดงตารางเวลาทดลองใน 1 สัปดาห์	71
4 แสดงผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับ การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ..	77
5 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับ การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ..	78
6 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความยากมาตรฐาน(Δ) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยจำนวน 50 ข้อ	102
7 แสดงค่าความสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนนวัดความสามารถ ในการเขียนเรียงความ	105
8 แสดงค่าการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม	108
9 แสดงค่าการเปรียบเทียบความเข้าใจในการเขียนภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม	112

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 ลำดับการสอนตามทฤษฎีธรรมช เติ	39
--------------------------------------	----

บทนำ

ภาษาไทยมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ การเรียนการสอนภาษาไทยมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 7) ในปัจจุบันนี้ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง (สุติมา สังขานนท์. 2523 : 88) เพราะสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม ตลอดจนวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ มนุษย์จึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้และปรับตัวให้ทันกับความเจริญ และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น วิธีที่จะใช้ในการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ แม้จะมีหลายวิธีด้วยกันแต่วิธีที่ดีและสะดวกที่สุดคือการอ่านหนังสือ (Tinker. 1963 : 1)

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาด้านการรับรู้ที่มีความสำคัญมาก เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ ช่วยให้คนได้เพิ่มพูนความรู้จากข้อเขียนผู้รู้ในแต่ละสาขาวิชา อีกทั้งยังเป็นรากฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ นักเรียนที่อ่านได้ดีมักจะเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดีตามไปด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2523 : 2) สอดคล้องกับ มานิต บุญประเสริฐ (2526 : 9) ที่กล่าวว่า ถ้าผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเป็นอย่างดีแล้ว การเรียนวิชาอื่น ๆ ย่อมบังเกิดผลอย่างรวดเร็ว และนอกจากการอ่านจะช่วยให้คนเรียนรู้ได้ดีขึ้นแล้ว ยังช่วยให้คนได้พัฒนาความคิดเป็นของตนเองและเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในทุก ๆ ด้าน นับว่าการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ประสิทธิภาพ และความสามารถของแต่ละคน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 7)

ในด้านการเขียน ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่แสดงออกแทนคำพูด เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด หรืออารมณ์ออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจ หรือรับรู้ตามเจตนาของผู้เขียน การเขียนจึงพัฒนาความคิด สติปัญญา และทัศนคติ (Boyd. 1970 : 170) ทักษะการเขียนจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะพัฒนาบุคคลให้บรรลุเป้าหมายในการดำรงชีวิต

(ปรีณัตถ์ พรหมศรี. 2535 : 2)

ทักษะการอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่สัมพันธ์กัน (มัลลิกา ภักดิ์รงค์. 2531 : 2) ดังนั้นในการสอนภาษาไทยควรจะสอนทักษะการอ่านและการเขียนให้สัมพันธ์กัน เพราะการฟัง การพูด เป็นทักษะที่ทุกคนได้ฝึกโดยธรรมชาติมาแล้วตั้งแต่เริ่มเรียนรู้ภาษา ดังนั้นการอ่านและการเขียนเป็นสิ่งที่จะต้องมีการเรียนการสอนอย่างถูกวิธี (Arunee Wiriyachitra. 1983 : 38-41) โดยครูควรให้นักเรียนฝึกฝนทั้ง 2 ทักษะนี้ ให้มากและสม่ำเสมอ ถึงแม้ว่าการอ่านและการเขียนจะมีความสำคัญดังกล่าวแล้ว แต่ผลการเรียนของนักเรียนทั้ง 2 ทักษะ ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (กรมสามัญศึกษา. 2529 : 80-81)

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน โดยวางเป้าหมายไว้ว่าให้สามารถใช้ภาษาในการพูดและเขียนได้เหมาะสม สามารถฟังและอ่านภาษาไทยอย่างเข้าใจดังที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 1) ดังนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงมีนโยบายในการเร่งรัดคุณภาพการศึกษา โดยให้มีการประเมินคุณภาพการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ จากการประเมินคุณภาพการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของจังหวัดอุดรธานี พบข้อมูลกลุ่มทักษะภาษาไทย โดยเฉพาะสมรรถภาพความสามารถในการอ่านในใจ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2531 - 2534 ผลการเทียบคะแนนเต็ม 10 การประเมินได้คะแนนเฉลี่ยดังนี้

ปีการศึกษา 2531 คะแนนเฉลี่ยได้ 5.12

ปีการศึกษา 2532 คะแนนเฉลี่ยได้ 5.59

ปีการศึกษา 2533 คะแนนเฉลี่ยได้ 5.58

ปีการศึกษา 2534 คะแนนเฉลี่ยได้ 6.18

(สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. 2535 : 27)

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ในด้านการเรียนภาษาไทย โดยเฉพาะด้านความเข้าใจในการอ่านจากคะแนนเฉลี่ยในแต่ละปีเพิ่มขึ้น แต่มีระดับต่ำ อาจเป็นผลมาจากหลายสาเหตุด้วยกัน ซึ่งปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งคือวิธีสอนของครู เพราะครูยึดการสอนตามแนวเดิมไม่ไผ่หาความรู้หรือวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำไปสอน (กรมสามัญศึกษา. 2529 : 80-81) ครูสอนอ่านโดยครูอ่านให้นักเรียนฟังแล้วจึงให้นักเรียนอ่านตาม เป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่สนใจ

เรียนภาษา ไม่มีนิสัยรักการอ่าน อ่านหนังสือเป็นคำ ๆ เพราะครูมักจะชี้ให้เด็กอ่านทีละคำโดยไม่สนใจการเขียนประโยคอย่างถูกต้อง และเด็กไม่สามารถใช้ประสบการณ์รอบตัวมาใช้ในการเรียนภาษาไทย (เดลินิวส์ 17 เมษายน 2535 : 6) ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเป็นปัญหาที่ทำให้สมรรถภาพความสามารถในการอ่านในใจมีคะแนนเฉลี่ยต่ำ

ภาคทฤษฎีและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ศึกษาวิธีสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้เร็ว คือวิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ซึ่งมีหลักการและทฤษฎีมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 89) โดยทั่วไปผู้เขียนจะต้องมีการวางโครงเรื่องลำดับหัวข้อสำคัญและกำหนดรูปแบบการเขียนเพื่อนำเสนอผู้อ่าน ดังนั้นถ้าผู้อ่านอ่านเรื่องแล้วสามารถบอกโครงเรื่อง หัวข้อสำคัญ และรูปแบบการเขียนได้ตรงกับที่ผู้เขียนกำหนดไว้แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่าน (จิราพร ทรายคำ. 2534 : 3) เพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ และเมื่อเป็นผู้เขียนก็จะสามารถเขียนเรื่องได้ดีเพราะมีแนวทางในการวางรูปแบบการเขียนเรื่อง ซึ่งได้รับประสบการณ์มาจากการอ่าน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดนั้น ได้มีนักการศึกษาสนใจและนำไปทดลองสอน ได้แก่ บาร์ทเลตต์ (Bartlett) อัชเชอร์ (Usher) ไมเยอร์ (Meyer) เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย และคนอื่น ๆ นอกจากนั้นจากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดในประเทศไทย พบว่าได้มีการศึกษาทดลองใช้กับการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา ดังนี้ สุภาพ บุตรสิทธิ์ (2529) วไลพร ฉายา (2530) เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (1987) นิตยา เจริญสิทธิ์ (2531) สงวนศรี เณรฐานันท์ (2533) รัตนา ศุภจรัส (2534) อรรณพ บรรจงสวัสดิ์ (2534) ศวิศา เดชสุภา (2535) ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถทางการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบอื่น

นอกจากนี้ ทวีศักดิ์ บุญทน (2534) ได้นำวิธีสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมาทดลองสอนวิชาภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความเข้าใจในการอ่าน และมีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบกับการสอนตามคู่มือครู และในใจเดียวกัน จิราพร ทรายคำ (2534) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่านักเรียน

ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความสามารถในการอ่านสูงกว่าการสอนอ่านตามคู่มือครู

จากปัญหาและผลการวิจัยดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด จะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนแตกต่างจากการสอนอ่านตามคู่มือครูหรือไม่

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอนอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทย ซึ่งจะเป็นการส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนบ้านเชียงทวาง ตำบลเชียงทวาง อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 7 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 284 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหมากแข้ง ตำบลเชียงทวาง อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุดรธานี

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ซึ่งมีจำนวน 2 ห้องเรียนได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่มจากจำนวน 7 โรงเรียน จากนั้นสุ่มอีกครั้งโดยจับสลากห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง จำนวนนักเรียน 27 คน และกลุ่มควบคุม จำนวนนักเรียน 27 คน รวมนักเรียนทั้งหมด 54 คน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกมาจากวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านประกอบ สารานุกรม โฆษณา ทั้งนี้ให้เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ การอ่านและการเขียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและคู่มือครู กลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 1

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาค้างนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม คาบละ 20 นาที วันละ 3 คาบ สัปดาห์ละ 12 คาบ รวม 72 คาบ เป็นเวลา 6 สัปดาห์

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่วิธีสอนซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

1. วิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับย่อย
2. วิธีสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
2. ความสามารถในการเขียนภาษาไทย

6. นิตยสารพิเศษ

1. โครงสร้างระดับยอด หมายถึง แผนการเขียนหรือโครงการเขียนของผู้เขียน หรือของข้อความที่ผู้เขียนเรียบเรียงขึ้น เพื่อสื่อความหมายเรื่องของตนให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องง่ายขึ้น แผนการเขียนหรือโครงการเขียนส่วนใหญ่ที่นิยมมี 4 ชนิดคือ

1.1 การบอกรายละเอียดของเรื่อง (Listing)

1.2 ปัญหาและการแก้ไข (Problem-Solution)

1.3 สาเหตุและผล (Cause-Effect)

1.4 การเปรียบเทียบ (Contrast-Comparison)

2. วิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด หมายถึง การสอนอ่านโดยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ แผนการเขียนหรือโครงการเขียนของผู้เขียน หรือของข้อความซึ่งเป็นระดับข้อความต่อเนื่องที่สำคัญของข้อความที่ผู้เขียนเรียบเรียงเพื่อสื่อความหมายเรื่องของตน ให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ง่ายขึ้น เพื่อประโยชน์ในการจับใจความสำคัญ และการพารายละเอียดของเรื่องที่อ่าน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนการสอนโดยปรับจากขั้นตอนการสอนของ บาร์ทเลตต์ (Bartlett, 1986) และเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531) ดังนี้

2.1 ผู้สอนอธิบายให้นักเรียนทั้งหมด รู้จักโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิดและให้รู้จักคำไข (Key Words) ของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดโดยใช้แผนภูมิและบัตรคำประกอบคำอธิบาย

2.2 ให้นักเรียนฝึกทำไดอะแกรมร่วมกันกับผู้สอนในการอ่านข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดแตกต่างกันทั้ง 4 ชนิด

2.3 แบ่งกลุ่มให้นักเรียนฝึกอ่านและวิเคราะห์ข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดแตกต่างกันโดยเติมคำหรือข้อความในไดอะแกรมที่ครูเตรียมไว้

2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานสรุปความจากการอ่านในข้อ 2.3 โดยให้โอกาสนักเรียนที่ช่วยเหลือกันเสนอแนะแก้ไขพร้อมกันครู

2.5 ให้นักเรียนเขียนย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

2.6 ให้นักเรียนอ่านข้อความจากวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านประกอบ สารานุกรม ไก่ชน โดยให้นักเรียนจับคู่เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดมาให้นักเรียน

ระบุชนิดของโครงสร้างระดับยอด พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง โดยจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มและเดี่ยว

2.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปชนิดของโครงสร้างระดับยอด

3. การสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูดำเนินการสอนตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนการสอนอ่านดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
2. ชี้นำสอนอ่าน
3. ชี้นำสรุป

ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การสอนมีขั้นตอนดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรม เช่น การร้องเพลง การเล่านิทาน การแสดงบทบาทสมมติ สันทนาเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน เป็นต้น

2. ชี้นำสอนอ่าน

2.1 ให้นักเรียนศึกษาคำและกลุ่มคำที่มีในเนื้อเรื่อง

2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มและกำหนดเวลาให้นักเรียนอ่าน

2.3 ตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบ เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน

เมื่อไหร่ อย่างไร

2.4 นักเรียนสรุปเรื่อง

2.5 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการอ่าน เนื้อเรื่องและตอบคำถามจากแบบฝึกหัด

3. ชี้นำสรุป

3.1 สรุปเรื่องโดยวิพากษ์วิจารณ์เพื่อทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

3.1 ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องลงในสมุด

4. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย หมายถึง การที่นักเรียนอ่านเรื่องแล้ว

สามารถแปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาเนื้อหาจากวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านประกอบ สารานุกรม โฆษณา ทั้งนี้ให้เนื้อหาสอดคล้อง

กับจุดประสงค์การอ่าน ที่กำหนดไว้ในคู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบมากถือว่าเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบน้อย

5. ความสามารถในการเขียนภาษาไทย หมายถึง ความสามารถของนักเรียน ในการเขียนเรียงความจากภาพที่กำหนดให้ ได้ถูกต้องเหมาะสม ในการลำดับความ ความคิด ใจความชัดเจน สื่อความหมาย การใช้ภาษา การเขียนสะกดคำ รวมทั้งความสมบูรณ์ของการเขียน ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย เป็นภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบมากถือว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเขียนภาษาไทยสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบน้อย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน

- 1.1 ความหมายของการอ่าน
- 1.2 ความสำคัญของการอ่าน
- 1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
- 1.4 ความเข้าใจในการอ่าน
- 1.5 กระบวนการสอนอ่าน
- 1.6 หลักการและขั้นตอนการสอนอ่าน
- 1.7 ทฤษฎี และหลักการในการอ่าน

✓ 2. เอกสารเกี่ยวกับการเขียน

- 2.1 ความหมายของการเขียน
- 2.2 ความสำคัญของการเขียน
- 2.3 จุดมุ่งหมายในการเขียน
- 2.4 ความสามารถในการเขียน

3. เอกสารเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการอ่านและการเขียน

4. เอกสารเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

- 4.1 ความหมายของโครงสร้างระดับยอด (Top Level Structure)
- 4.2 โครงสร้างระดับยอดกับกระบวนการโครงสร้างระดับยอด
(Top Level Structure and Top Level Structuring)
- 4.3 ชนิดของโครงสร้างระดับยอด
- 4.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
- 4.5 ขั้นตอนการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

5. งานวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

5.2 งานวิจัยในประเทศ

1. เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน

1.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน และมีหลายคุณลักษณะ มีองค์ประกอบทางจิตวิทยา สภาพร่างกาย และสภาพทางสังคมรวมอยู่ด้วย (Dukin. 1982 : 14) นักการศึกษา นักจิตวิทยา นักภาษาศาสตร์ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้ให้ความหมายและอธิบายความหมายของการอ่านไว้หลายทัศนะ ดังนี้

มานิตย์ บุญประเสริฐ (2527 : 1) กล่าวว่า การอ่านคือ การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลางหน้าที่ของผู้อ่าน คือการค้นหากความหมายจากข้อเขียนนั้น ๆ ผู้อ่านจะเข้าใจข้อความที่อ่านมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่นลักษณะของเรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน และความสามารถทางภาษา เป็นต้น

ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 13) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านหมายถึงกระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษร ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านให้เกิดความคิดรวบยอด การเข้าใจความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่อ่าน ซึ่งอยู่กับความหมายที่ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจ โดยอาศัยประสบการณ์เดิม การอ่านประกอบด้วยการแปลความ การตอบสนอง การกำหนดความมุ่งหมาย และการจัดลำดับภาพตัวอักษร จะกระตุ้นการทำงานของสมองขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้อ่าน

บอนด์ และทิงเกอร์ (Bond and Tinker. 1957 : 19) กล่าวว่า การอ่านเป็น การจำสัญลักษณ์ที่เป็นสิ่งเร้า ให้ผู้อ่านนึกถึงความหมายของคำ ซึ่งผู้อ่านรับรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ความหมายใหม่จะเกิดขึ้นจากการผสมผสานของสิ่งคมกับที่ผู้อ่านมีอยู่ หรืออาจกล่าวได้ว่าการอ่านคือ การที่ผู้อ่านทำความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบและสามารถตีความหรือประเมินค่าจากสิ่งที่อ่านได้

เดอชองท์ (Dechant. 1970 : 3) กล่าวว่า การอ่านเป็นการทำปฏิกริยาระหว่างการมองเห็นกับองค์ประกอบในการแปลความ โดยผู้อ่านจะเคลื่อนสายตาไปตามบรรทัดของตัวอักษร

จากซ้ายไปขวา และหยุดทำความเข้าใจคำ แล้วรวบรวมเข้าเป็นหน่วยความคิด (Thought Unit) ผู้อ่านจะตีความสิ่งที่เขาอ่านโดยอาศัยความรู้ และประสบการณ์เดิมเพื่อประมวลเข้าเป็นความคิด การพิจารณา (Judgement) และสรุปความเห็น

แฮร์ริส และสมิธ (Harris and Smith. 1976 : 14) ให้ความหมายว่า การอ่าน เป็นกระบวนการคิดที่ใช้ความรู้ ประสบการณ์เดิม ทักษะของผู้อ่านเพื่อค้นหาความหมาย ความคิด ข่าวสารที่ต้องการจากสิ่งที่ตนอ่าน

เดล (Dale. 1976 : 4 - 5) กล่าวถึง การอ่านว่า คือ การให้ความหมายแก่สัญลักษณ์ ที่พิมพ์หรือเขียนขึ้น เพื่อที่จะถอดความหมายจากสัญลักษณ์นั้น ๆ และในขณะที่อ่าน ผู้อ่านจะรับเอาความคิดตลอดจนอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียนไว้ด้วย

สตรีกแลนด์ (Strickland. 1979 : 12) ให้ความเห็นว่าการอ่านเป็นกระบวนการ การให้ความหมายและหาความหมาย การอ่านจะเริ่มต้นและจบลงด้วยการเข้าใจข้อความที่เป็น ตัวอักษร

กูดแมน (Goodman. 1988 : 12) ให้ความเห็นว่าการอ่าน เป็นกระบวนการทาง ด้านจิตภาษาศาสตร์ เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ต้องคิดอยู่ตลอดเวลา เริ่มต้นจากการที่ผู้เขียนใช้ สัญลักษณ์ ตัวอักษรข้อความที่มีความหมายขึ้น และจบลงด้วยการที่ผู้อ่านพยายามถอดความหมายของ ตัวอักษรออกมาเป็นความคิด หรืออีกนัยหนึ่ง ผู้เขียนใส่รหัสความคิดลงเป็นภาษาเขียนและผู้อ่านถอด รหัสนี้ภาษาเขียนออกมาเป็นความคิดนั่นเอง ดังนั้นจึงมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมากระหว่างภาษากับความ คิดในขณะที่อ่าน

จากความหมายของการอ่านสรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความ ตีความจาก ตัวอักษรที่สื่อความหมายของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน โดยผู้อ่านจะอาศัยประสบการณ์เดิมในการแปล ความหมาย ตีความ ทำให้เกิดความเข้าใจในข้อความที่อ่าน และการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ จะพัฒนาไปอย่างมีระบบ มีขั้นตอน หากอ่านแล้วไม่เข้าใจแสดงว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น ดังนั้น สิ่งที่สำคัญยิ่งในเรื่องของการอ่านจึงได้แก่ เรื่องของความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน หรือความ หมายในการจับใจความเรื่องที่อ่าน ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการอ่าน การอ่านนั้นถ้าไม่มีความ เข้าใจ จะไม่เรียกว่าเป็นการอ่าน การอ่านที่แท้จริงจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านแล้ว เท่านั้น

1.2 ความสำคัญของการอ่าน

ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิทยาต่าง ๆ (สุจิต เพียรชอบ. 2523 : 98) นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านดังนี้

บันลือ พฤษะวัน (2532 : 10 - 11) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ หากอ่านไม่ได้ การเรียน การสอนย่อมพบอุปสรรคอย่างใหญ่หลวง พฤติกรรมในการเรียนของเด็กจะเปลี่ยนไป พงอวยเหงาเก็บกด หรือมีละแฉนั้น จะแสดงออกต่าง ๆ ในลักษณะทดแทนปมด้อยเหล่านั้น

2. เด็กที่อ่านได้ย่อมได้รับการยอมรับ สามารถร่วมเรียน ร่วมเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ดี ตรงกันข้ามการที่เด็กมีอุปสรรคในการอ่าน ย่อมขาดความอบอุ่น ขาดความมั่นใจในตนเอง

3. การอ่านได้ อ่านเกิน เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้งนี้เพราะไม่ว่าโรงเรียนหรือสถาบันศึกษาใดในโลก ก็ไม่อาจจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่เด็กจะค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างจุใจหรือตามความจำเป็นของเด็กเหล่านั้นได้ดี

4. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบธุรกิจ การปรับปรุงอาชีพเมื่อพ้นวัยประถมศึกษา อาจเรียนรู้จากพฤติกรรมการศึกษาจากโรงเรียนได้อีกทางหนึ่ง

5. การอ่านดีความจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองที่ดีจะรู้ข่าวสารเหตุการณ์ของบ้านเมือง การปกครองที่พลเมืองจะต้องให้ความร่วมมือแก่ทางราชการได้ดี

ประเทิน มหาชนธ์ (2530 : 161) ได้สรุปความสำคัญการอ่านดังนี้

1. ช่วยให้ได้ความรู้หรือสนองในสิ่งที่อยากรู้ การอ่านจะทำให้ได้รับความรู้ ข้อมูลแจ่มแจ้งและชัดเจนกว่าการฟัง

2. ช่วยในการพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมโดยนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาปรับปรุงพัฒนาชีวิตของตนให้ดีขึ้น

3. ช่วยปรับปรุงสภาพภาพให้ดีขึ้น พัฒนาอาชีพของตนให้ก้าวหน้าจากการอ่าน

4. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินช่วยผ่านคลายอารมณ์

5. ช่วยให้มีชีวิตปลอดภัยและพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า เพราะถ้าประชาชนอ่านหนังสือได้จะปฏิบัติตามกฎหมายได้ถูกต้องเกิดความสงบสุขในบ้านเมือง

จะเห็นได้ว่าการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะนอกจากการอ่าน เป็นการแสวงหาความรู้ ซึ่งได้รับจากทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนแล้ว การอ่านยังให้ความ เพลิดเพลินสนุกสนาน มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาอาชีพ การดำรงตนอยู่ใน สังคมได้อย่างสงบสุข

1.3 จุดมุ่งหมายในการอ่าน

ในการอ่านหนังสือแต่ละครั้งย่อมมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน ซึ่งจุดมุ่งหมายในการ อ่านนักวิชาการได้เสนอแนะจุดมุ่งหมายในการอ่านหลายประการคือ

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2531 : 86) กล่าวว่า การอ่านโดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมาย หลักอยู่ 3 ประการคือ

1. อ่านเพื่อบันเทิง ได้แก่ เรื่องราวประเภทนิทาน นิยาย
2. อ่านเพื่อรู้วิธีการ (เพื่อทำเป็น) ได้แก่ ตำราอาหาร สลากยา คู่มือการใช้สิ่ง

ต่าง ๆ เป็นต้น

3. อ่านเพื่อค้นคว้า ได้แก่ เรื่องราว สารคดีโดยทั่ว ๆ ไป

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531 : 19 - 20) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการอ่านดังนี้

1. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้
2. อ่านเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น
3. อ่านเพื่อต้องการทราบข่าวสารข้อเท็จจริง
4. อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า
5. อ่านเพื่อสนุกสนานเพลิดเพลิน
6. อ่านเพื่อให้ก้าวหน้าในอาชีพ

มิลเลอร์ (Miller. 1972 : 15) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 6 ประการดังนี้

1. อ่านเพื่อจับใจความคร่าว ๆ (Scanning or Skimming Reading)
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ (Idea Reading)
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียดและจับใจความสำคัญทั่วไป (Exploratory

Reading)

4. อ่านเพื่อความเข้าใจกว้างถ่องแท้ (Clearly Reading)
5. อ่านเพื่อให้วิจารณ์ติดตามข้อความที่อ่าน (Critical Reading)
6. อ่านเพื่อการวิเคราะห์ข้อความหรือแนวคิดในเรื่องที่อ่าน (Analytical Reading)

จากจุดมุ่งหมายที่กล่าวมาข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าในการอ่านหนังสือทุกครั้งผู้อ่านควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน เช่น อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ อ่านเพื่อความสนุกสนานหรืออ่านเพื่อต้องการอยากรู้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดในการอ่านคือเมื่ออ่านแล้วผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ว่าผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบเกี่ยวกับอะไร

1.4 ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านนับเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะการอ่านออกเสียงเพียงอย่างเดียวนั้นย่อมไม่เกิดประโยชน์ หากไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่านเพียงพอ ซึ่งความเข้าใจในการอ่านนั้น ต้องอาศัยความสามารถหลาย ๆ ด้านประกอบกันดังที่ ชวาล แพวดีกุล (2520 : 138) ได้กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่าน ว่าเป็นความสามารถในการผสมแล้วขยายความรู้ความจำให้กว้างไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ

1. รู้ความหมายและรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องนั้นมาก่อนแล้ว
2. รู้ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างชิ้นความรู้ย่อย ๆ เหล่านั้น
3. สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยภาษาของตนเอง
4. เมื่อพบสิ่งอื่นใดที่มีสภาพทำนองเดียวกันกับที่เคยเรียนรู้มาแล้วก็สามารถตอบและอธิบายได้

ความเข้าใจในการอ่านสามารถแสดงออกได้ดังนี้

1. การแปลความ (Translation) คือสามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้โดยแปลตามลักษณะและนัยของเรื่องราว ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้ดีสำหรับเรื่องราวนั้น ๆ โดยเฉพาะ
2. การตีความ (Interpretation) คือความสามารถจับความสำคัญระหว่างชิ้นส่วนย่อย ๆ ของเรื่องนั้นจนสามารถนำมากล่าวแบบนัยหนึ่งได้

3. การขยายความ (Extrapolation) คือสามารถขยายความหมายและนัยของเรื่องนั้นให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงเดิมได้

นอกจากนี้บอนด์ และทิงเกอร์ (Bond and Tinker. 1957 : 235) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน มีพื้นฐานมาจากสิ่งต่อไปนี้คือ

1. การเข้าใจความหมายของคำ (Words Meaning) เป็นรากฐานสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน เมื่อเด็กเข้าใจความหมายของศัพท์เหล่านั้นชัดเจนย่อมทำให้เด็กเกิดความคิดที่จะนำมาใช้ในการอ่าน

2. การเข้าใจหน่วยความคิด (Thought Units) เพื่อที่จะเข้าใจประโยค เด็กจะต้องอ่านเป็นหน่วยความคิด กล่าวคือแบ่งอ่านเป็นกลุ่มคำให้ได้ความหมายของคำต่อเนื่องเป็นกลุ่ม ๆ แทนการอ่านทีละคำ

3. การเข้าใจประโยค (Sentence Comprehension) เมื่อเด็กเข้าใจคำและรู้จักหน่วยความคิดแล้ว ต้องรู้จักเอาแต่ละคำหรือแต่ละส่วนมาสัมพันธ์เข้าด้วยกันจนได้เป็นประโยค

4. การเข้าใจอนุเลข (Paragraph Comprehension) หมายถึง ความสามารถที่จะนำประโยคแต่ละประโยคในตอนนั้น ๆ มาสัมพันธ์กันเด็กจึงจะอ่านได้เข้าใจดียิ่งขึ้น

5. การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเลขหรือการเข้าใจเนื้อความทั้งหมด (Comprehension of Larger Units) เพื่อให้เข้าใจข้อความหรือเรื่องราวหรือข้อความที่อ่านเด็กจะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ข้อความสำคัญ ๆ ที่อยู่ในตอนก่อน

คาร์เรล (Carrell. 1984 : 332 - 343) ได้ให้ความเห็นว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาของเรื่องกับพื้นฐานความรู้ของผู้อ่าน ซึ่งพื้นฐานความรู้ประกอบด้วยความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ สถานที่ต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ รวมทั้งความรู้ลึกและทัศนคติด้วย

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1985 : 372 - 375) มีความเห็นว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในหลายระดับ กล่าวคือ ผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถทางภาษาหลายระดับพร้อมกันตั้งแต่ระดับอักษรหรือระดับคำ ไปจนถึงระดับโครงสร้างไวยากรณ์และระดับความหมาย นอกจากนี้ ยังเป็นกระบวนการที่จะช่วยสร้างสมมุติฐานเกี่ยว

กับการอ่าน นั่นก็คือ ผู้อ่านที่อ่านคล่องแคล่วแล้วจะสามารถทำนายเรื่องและอ้างอิงข้อมูลจากการอ่านได้ด้วย

จากความหมายความเข้าใจในการอ่าน อาจกล่าวได้ว่าการที่ผู้อ่านจะมีความเข้าใจในการอ่านได้ดีนั้น ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายและรายละเอียดของคำ เข้าใจหน่วยความคิด เข้าใจประโยค เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง เนื้อความทั้งหมดได้ และสามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นด้วยภาษาของตนเอง เมื่อผู้อ่านพบสิ่งที่อ่านในลักษณะเดียวกับสิ่งที่เคยอ่านหรือเคยเห็น และสามารถอธิบายได้ แสดงว่าผู้อ่านมีความเข้าใจดังนั้นครูผู้สอนควรจะหาวิธีที่ดีที่จะมาใช้ในการฝึกอ่านให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

นพรัตน์ สร้อยสุวรรณ (2527 : 17) ได้อ้างถึงระดับความเข้าใจในการอ่านตามแนวคิดของ Burmister โดยอาศัยแนวคิดพื้นฐานของ Sanders ซึ่งได้ดัดแปลงมาจาก Bloom's Taxonomy ซึ่งกล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นระดับของการจำในสิ่งที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ได้แก่การจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่องและลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง
2. ระดับแปลความ (Translation) เป็นการนำข้อความหรือสิ่งที่เข้าใจไปแปลเป็นรูปอื่น เช่น การแปลภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ การนำใจความสำคัญของเรื่องไปแปลเป็นแผนภูมิ เป็นต้น
3. ระดับการตีความ (Interpretation) คือการเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้ เช่น หาเหตุเมื่อกำหนดผลมาให้คาดการณ์ว่าอะไรเกิดขึ้นต่อไป การจับใจความของเรื่องที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้
4. ระดับประยุกต์ใช้ (Application) เป็นการเข้าใจหรือมองเห็นหลักการไปประยุกต์ใช้จนเกิดความสำเร็จ
5. ระดับวิเคราะห์ (Analysis) คือความเข้าใจและรู้ในแง่ของการตรวจตราส่วนย่อยที่ประกอบเข้าเป็นส่วนเต็ม เช่น การวิเคราะห์คำโฆษณาชวนเชื่อ การแยกแยะวิเคราะห์คำประพันธ์ การรู้จักการให้เหตุผลที่ผิด ๆ ของผู้วิพากษ์

6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำความคิดเห็นที่ได้จากการอ่านมาผสมผสานกันแล้วจัดเรียงใหม่

7. ระดับการประเมินผล (Evaluation) เป็นการวางเกณฑ์แล้วตัดสินสิ่งที่อ่านโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นบรรทัดฐาน เช่น เรื่องราวที่อ่านนั้นมีอะไรบ้างที่เป็นความคิดเห็น (opinion) และอะไรบ้างที่เป็นความเชื่อของเรื่องที่อ่าน

บันลือ พุกกะวัน (2532 : 66) ได้กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านอาจนแบ่งได้ 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับต่ำ ได้แก่ การอ่านที่มุ่งให้ได้ข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสังเกตจากคำถามที่ถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน และเมื่อไหร่
2. ระดับที่มีความเข้าใจสูงขึ้น มุ่งให้ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์หาเหตุผลและสรุปเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจะสังเกตได้จากการตั้งคำถาม เช่น ทำไม เหตุใด อย่างไร
3. ระดับที่มีความเข้าใจสูงสุด มุ่งให้ผู้อ่านสามารถใช้ความเป็นเหตุผล ตรวจสอบ พิสูจน์ แล้วตัดสินใจว่าสิ่งที่อ่านนั้นควรเชื่อ เป็นประโยชน์น่าจะปฏิบัติตาม หรือเป็นโทษ ทาวิชีวาง แนวป้องกัน

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2531 : 83) ได้กล่าวถึงการจัดระดับความเข้าใจในการอ่านดังนี้

1. ระดับความเข้าใจความหมายตัวอักษร (Literal Comprehension) ซึ่งเป็นระดับความเข้าใจขั้นต้น ซึ่งผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียน เขียนไว้ได้โดยตรง
2. ระดับความเข้าใจในชั้นตีความ (Interpretation) หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านได้ละเอียดและลึกซึ้งกว่าในระดับแรก
3. ระดับความเข้าใจในระดับวิจารณ์ หรือการอ่านเชิงวิเคราะห์ (Critical reading) ความเข้าใจในระดับนี้ หมายถึง การที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้ความคิดของตนเองวิเคราะห์ ตัดสินและประเมินสิ่งที่อ่านได้ ซึ่งในระดับนี้ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในระดับต้นและในระดับชั้นตีความมาก่อนแล้วเป็นอย่างดี

จากระดับความเข้าใจในการอ่านที่นักวิชาการกล่าวเสนอนั้น มีหลายระดับซึ่งในการสอนนั้น ครูผู้สอนควรตั้งจุดมุ่งหมายไว้ว่าต้องการให้ผู้เรียน มีความเข้าใจในระดับใดอาจสรุปได้ว่าผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านนั้นต้องจำเรื่องที่อ่านได้ สามารถแปลความ ตีความ นามาคติ พิจารณาอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ โดยใช้ความคิดเป็นของตนเองและตัดสินใจได้ว่าสิ่งที่อ่านนั้นดีหรือไม่

ในการศึกษาระดับความเข้าใจในการอ่านครั้งนี้ จะศึกษาระดับความเข้าใจในการอ่าน ในด้านความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ การแปลความ ตีความ ขยายความ เพื่อจะพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาต่อไป

1.5 กระบวนการสอนอ่าน

แฮริส และซีเพย์ (Harris and Sipay. 1979 : 19 - 20) กล่าวว่า การสอนอ่านมีกระบวนการสอนอ่านดังนี้

1. การรับสัมผัส (Sensation) การอ่านจะเริ่มจากตาทั้งสองข้างจะกระทบกับเครื่องหมาย และตัวอักษรโดยอาศัยแสงเห็นไปตามระบบการทำงานของตา อันจะเป็นทางนำไปสู่สมอง สมองจะวินิจฉัยต่อไปว่าเห็นอะไร นั่นคือต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตนว่าเป็นอะไร ด้วยกระบวนการนี้จะต้องอาศัยตัวหนังสือที่พิมพ์ชัดเจนขนาดพอเพียง แสงสว่างพอ และตาสามารถรวม (Focus) สิ่งนั้น ๆ ที่นั่งม่านตา (Retina) ได้ สายตาต้องรวดเร็ว เคลื่อนไหวกวาดได้อย่างครอบคลุม

2. การรับรู้ (Perception) เป็นขั้นตีความโดยอาศัยประสบการณ์เดิม (Concepts) เป็นกระบวนการหลังจาก Sensation แล้วเมื่อสายตามีการส่งภาพที่เห็นหรือส่งตัวอักษรที่เห็นไปสู่สมอง สมองจะรับแล้วตีความออกมาว่าสิ่งที่เห็นคืออะไร ตัวหนังสือที่เห็นเป็นตัวอะไร

3. ทำความเข้าใจ (Comprehension) คือกระบวนการอ่านที่ต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของประโยค และความหมายในประโยคจากกลุ่มคำที่พบเห็น และทราบว่าคำนั้นหมายถึงอะไร ทำอะไร เป็นอย่างไร มีบทบาทอย่างไร

4. การตอบสนอง (Reaction) เมื่อเข้าใจแล้วก็ตอบสนองอาจจะเป็นการตอบสนองทางกายและอารมณ์

กู๊ดแมน (Goodman. 1982 : 13) กล่าวว่ากระบวนการสอนอ่าน (Reading Process) มี 5 ขั้นตอน คือ

1. ระบุหรือจำตัวอักษรได้ตามที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ (Recognition Initiation) เป็นการมองเห็นคำแล้วจำได้ว่าคำนั้นเขียนแทนคำพูดว่าอะไร และการอ่านก็จะเริ่มขึ้นเป็นการเริ่ม

จากการอ่านอีกแบบหนึ่ง ตามความคิดของเขาหรือการอ่านจะเริ่มด้วย การมองเห็นรูปภาพนั้นก็จะเป็นตัวเริ่มต้นในการอ่านได้อีกลักษณะหนึ่ง

2. เป็นการคาดคะเน คาดการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไรจะดำเนินไปในลักษณะใด (Prediction)

3. เป็นการหาข้อมูลยืนยันว่าสิ่งที่ตนคาดการณ์ไว้นั้นถูกต้องไหมเป็นการหาคำยืนยันในความคิดของผู้อ่าน (Confirmation)

4. เป็นการแก้ไขหรือปรับ หรือจัดกระบวนการความคิดอีกครั้งหนึ่งเมื่อผู้อ่านพบว่าสิ่งที่ตนคาดการณ์ไม่ถูกต้อง เป็นการแก้ความคิดของผู้อ่านให้ถูกต้องนั่นเอง (Correction)

5. เป็นการสิ้นสุดการอ่าน คนเราจะยุติการอ่านเมื่อได้ทำกิจกรรมทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว หรืออาจจะไม่ใช้การอ่านจบแล้ว แต่เป็นเพราะผู้อ่านจับความหมายในการอ่านได้น้อย หรือผู้อ่านทราบเรื่องที่จะอ่าน มิฉะนั้นก็เป็นเพราะเรื่องนั้นไม่น่าสนใจก็ได้

1.6 หลักการและขั้นตอนในการสอนอ่าน

แฮร์ริส และซีเพย์ (Harris and Sipay. 1979 : 141 - 142) กล่าวว่าในการสอนอ่านนั้นครูผู้สอนควรมียึดหลักการสอนดังนี้

1. การสอนอ่านต้องพยายามสร้างกิจกรรมที่สนุกสนาน
2. การสอนที่เป็นระบบนั้น ต้องให้ทักษะการอ่านที่เหมาะสมเจาะอย่างใด อย่างหนึ่ง เช่น ระดับประถมศึกษาอ่านเพื่อพัฒนาด้านคำศัพท์ ทักษะการค้นหาความหมาย เป็นต้น
3. กิจกรรมที่ใช้ในการสอนเปิดโอกาสให้มีกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เช่น ฝึกอ่านออกเสียง อ่านในใจ หรือฝึกผู้เรียนอ่านด้วยตัวเอง ครูเป็นผู้ฝึกให้ก็ควรฝึกให้ผู้เรียนหัดอ่านด้วยตัวเองอย่างละเท่า ๆ กัน
4. บทเรียนและกิจกรรมสนองความแตกต่างแต่ละบุคคล เพราะแต่ละคนมีพื้นฐานความสามารถในการอ่านไม่เท่ากัน
5. ให้ความสนใจใส่ผู้เรียนที่มีปัญหา ต้องใช้เวลาและช่วยพัฒนาการอ่านของเขาเหล่านั้น
6. ควรมีแผนงาน เพื่อสนับสนุนการอ่านของผู้เรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยม

เสาวลักษณ์ วัฒนวิษฐ์ (2528 : 1 - 8) กล่าวว่าหลักการอ่านนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการอยู่ 2 กระบวนการ คือ การติดตามว่าผู้เขียนจะพูดว่าอะไร และคิดว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร วิธีสอนและเทคนิคการสอนแต่ละคนอาจจะใช้เวลาแตกต่างกันไป ทั้งขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านของแต่ละคน และพื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ด้วย ในการหาเหตุผลของข้อความที่อ่านนั้น ผู้เชี่ยวชาญการอ่านได้ค้นคว้ากระบวนการคิด หลายวิธีคือ

1. The Reader Selected Miscues Technique ให้นักเรียนอภิปรายเพื่อที่จะเอาความหมายของคำยากที่พบในข้อความที่อ่านหลังจากที่อ่านแล้ว การอภิปรายของครูจะช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้น และรู้ว่าตนเองมีจุดบกพร่องตรงไหน

2. The Cloze Procedure เป็นวิธีที่ให้นักเรียนอภิปรายถึงคำที่ตัดออกไป

3. The ERICA Model Method เน้นให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ด้วยตนเองโดยผ่านกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ

1. การเตรียมการสำหรับการอ่าน (Preparing for Reading)

2. การคิดในสิ่งที่อ่าน (Thinking through the Reading)

3. การแยกแยะและรวบรวมความรู้ที่ได้ (Extracting and Organizing Information)

4. การแปลความ (Translating Information)

จากข้อเสนอแนะที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าการสอนทักษะทางภาษาการอ่านและการเขียนนั้น เมื่อนำเทคนิควิธีสอนที่นักเรียนสนใจมาใช้ในการสอนจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เรื่องราวของเนื้อหาต่าง ๆ ได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.7 ทฤษฎีและหลักการในการสอนอ่าน

ในการสอนอ่านมีทฤษฎีการอ่านหลายทฤษฎี เกี่ยวกับทฤษฎีการอ่านได้มีนักวิชาการเสนอแนะไว้ดังนี้

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา

แครอล (Carroll. 1964 : 118) และ ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 35 - 37) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญในการสอนอ่านและทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) จากผลการค้นคว้าของ เพียเจต์ นำไปใช้กับเรื่องความร่วมมือในการ

เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งลักษณะของพัฒนาการมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ระยะ sensorimotor period (ตั้งแต่เกิดจนถึง 2 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่เด็กจดจำสิ่งของต่าง ๆ โดยจับต้อง
2. ระยะ preoperational thought period (ตั้งแต่ 2 - 4 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่การจำแนกขึ้นอยู่กับด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว และระยะ intuitive phase (4-7ปี) เป็นระยะที่การคิดเป็นไปโดยการหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
3. ระยะ concrete operation period (ตั้งแต่ 7 - 11 ปี) ระยะนี้เป็นระยะที่การคิดอย่างมีเหตุผลเกิดขึ้น
4. ระยะ formal operation period (ตั้งแต่ 11 - 15 ปี) ระยะนี้เป็นระยะที่การคิดอย่างนามธรรมและการสร้างความคิดรวบยอดเกิดขึ้นอย่างมั่นคง

ระยะต่าง ๆ ทั้ง 4 ระยะดังกล่าว ซึ่งเป็นพัฒนาการของสติปัญญา มีความเหลื่อมล้ำกันอยู่บ้าง และเด็กทุกคนก็จะไม่ถึงระยะต่าง ๆ เมื่อมีอายุเท่ากัน

จากทฤษฎีของ Piaget เกี่ยวกับพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก สามารถนำมาเป็นหลักในการสอนอ่านได้เป็นอย่างดี โดยที่ในระยะแรก ๆ ของพัฒนาการเด็กจะคิดได้โดยอาศัยรูปธรรมเป็นสำคัญ ดังนั้นในระยะแรก ๆ ของการสอนอ่านจึงจำเป็นต้องใช้รูปธรรมเป็นอันมาก เช่น ในการทำความเข้าใจความหมายของคำ ต่อมาเมื่อเด็กพัฒนาขั้นการสอนอ่านจึงเป็นไปในลักษณะของนามธรรม การทำความเข้าใจความหมายของคำให้วิธีอธิบายให้เด็กเข้าใจและให้คิดด้วยตนเอง เมื่อเด็กรู้วิธีทำความเข้าใจความหมายของคำในการอ่านพอสมควรแล้ว ครูจึงสอนให้เด็กรู้จักอ่านคำอย่างคล่องแคล่วและอ่านเพื่อประเมิน

ดังนั้นในการสอนอ่านโดยอาศัยพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget สามารถลำดับได้ 3 ขั้น คือ

1. การอ่านเพื่อเข้าใจความหมายของคำ โดยวิธีรูปธรรมและนามธรรม
2. การอ่านอย่างคล่องแคล่ว
3. การอ่านเพื่อประเมิน

นอกจากนี้ ประเทิน มหาพันธ์ (2530 : 37) ได้กล่าวว่า กิลฟอร์ด (Guilford) ได้อธิบายถึงเรื่องของสติปัญญาว่า ประกอบด้วยระบบของปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ

ได้แก่ ปฏิบัติการทางด้านความรู้ ความจำ ความคิดอย่างจำแนก ความคิดอย่างรวม และการประเมิน กิลฟอร์ด แนะนำว่า เนื้อหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความรู้ ความจำ ความคิด จะต้องประกอบกันเป็นหน่วย หรือเป็นระบบที่ใหญ่พอสมควร แนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาใช้เป็นหลักเกี่ยวกับการอ่านได้ เช่น การอ่านเป็นคำ การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ การอ่านแบบอนุมาน เป็นต้น

ในการสอนอ่าน นอกจากจะเข้าใจพัฒนาการทางสติปัญญาแล้วยังต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ คือ

1. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการวางเงื่อนไขในการเรียนการสอนให้มีความมั่นคงถาวรในการเรียนอ่าน และเขียนล่ำลึง แต่การฝึกอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอที่จะให้นักเรียนอ่าน หรือจำคำและเขียนได้ต้องอาศัยการเสริมแรงเข้าช่วย ครูจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการให้การเสริมแรง

2. การหยั่งเห็น (Insight) เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันของเด็กแต่เกิดหลังจากที่เด็กได้ลองผิดลองถูกมาแล้วหลายครั้ง เช่น เด็กเห็นคำว่า "กิน" มาก่อนแล้วพบคำว่า "บิน" เด็กจะอ่านว่า "กิน" ไปด้วย แต่เมื่อได้รับการสอนหรือสอนสะกดเป็นประสบการณ์แก่เด็ก เด็กจะอ่านคำว่า "กิน" และเขียนได้ถูกต้อง (Carroll, 1964 : 118)

ดังนั้นการสอนอ่านผู้สอนจะต้องศึกษาทฤษฎี หลักการพัฒนาการของเด็กในแต่ละระดับ เพื่อที่จะนำเทคนิควิธีสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้ให้เหมาะสม เพื่อจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เอกสารเกี่ยวกับการเขียน

2.1 ความหมายของการเขียน

การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญในการสอนภาษาไทย ดังนั้นจึงมีนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ดังนี้

วรรณ แก้วแพรก (2528 : 2) ให้ความหมายการเขียนคือการแสดงออกซึ่งความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ความต้องการ เจตคติ และหรือประสบการณ์โดยใช้ภาษาไทยหรือสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นเครื่องมือเพื่อสื่อสิ่งดังกล่าวออกมาให้ผู้อ่านทราบตามที่ผู้เขียนต้องการ

สุปรียา มาลากาญจน์ (2527 : 75) กล่าวว่า การเขียนเป็นการสื่อความหมายที่มีวิธีการสลับซับซ้อนกว่าการพูด แม้มีใจความที่จะสื่อความหมายอย่างเดียวกัน ก็ต้องใช้เวลาในการฝึกงาน เริ่มตั้งแต่การคัดลายมือ การเขียนตัวหนังสือให้ถูกแบบ การสะกดคำให้ถูกต้อง การถ่ายทอดความคิดเป็นตัวหนังสือให้ผู้อื่นอ่าน เข้าใจตลอดจนการเขียนถ้อยคำสำนวนให้สละสลวยได้ประโยชน์ตรงตามจุดประสงค์

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 9) ได้ให้ความหมายของการเขียนว่า การเขียนคือการแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์โดยอาศัยภาษาตัวอักษรเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และความในใจของเราให้กับผู้อื่นทราบ การเขียนมีลักษณะการสื่อสารที่ถาวร สามารถคงอยู่ยาวนาน ตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงนานับพัน นับหมื่นปี ถ้ามีการเก็บรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ได้

อาราพอฟ (Arapoff. 1967 : 119 - 120) กล่าวว่า การเขียนเป็นกระบวนการทางความคิดและได้ย้าว่า ในขณะที่เขียนนักเรียนจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายเอาไว้และพยายามเรียงลำดับความสำคัญให้เป็นไปตามขั้นตอน

โอลิวา (Oliva. 1969 : 152) กล่าวว่า การเขียนเป็นภาษาของผู้พูดในการที่จะสื่อความคิดของเขาไปสู่คนอื่น ซึ่งพูดภาษาเดียวกันในการสื่อความหมายนี้จะขึ้นอยู่กับสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียน

จากความหมายการเขียนที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นสัญลักษณ์ เพื่อที่จะสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจตามที่ผู้เขียนต้องการ

2.2 ความสำคัญของการเขียน

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 9) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนได้ดังนี้

1. การเขียนเป็นการสื่อสารของมนุษย์
2. การเขียนเป็นเครื่องถ่ายทอดความรู้และสติปัญญาของมนุษย์
3. การเขียนสามารถสร้างความสามัคคีในมนุษยชาติ
4. การเขียนเป็นเครื่องระบายออกทางอารมณ์ของมนุษย์
5. การเขียนสามารถทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น การเล่าเรียน

2.3 จุดมุ่งหมายของการสอนเขียน

สปรียา มาลากาญจน์ (2527 : 75) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการสอนเขียนในระดับประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนได้ถูกต้อง รู้จักใช้ภาษาเขียนที่ดีและถูกต้องตามอักขรวิธี
2. เพื่อฝึกให้รู้จักลำดับความคิดและสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้
3. ให้รู้จักสังเกตและเลือกเฟ้นถ้อยคำ สำนวนมาใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยม
4. ส่งเสริมให้เขียนหนังสือได้เร็ว ชัดเจน และสะอาดเรียบร้อย
5. ส่งเสริมให้มีจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้แจ่มแจ้ง

2.4 ความสามารถในการเขียน

ความสามารถในการเขียนได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ลาโด (Ludo. 1961 : 284) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการเขียนคือ ความสามารถที่จะใช้ตัวอักษรอย่างมีความหมาย สามารถเรียบเรียงข้อความจากลักษณะโครงสร้างภาษาที่ใช้แบบฟอร์มของการเขียนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเขียนนั้น ๆ ตลอดจนการใช้ถ้อยคำสำนวนอย่างถูกต้อง

แวลเลต (Vallette. 1977 : 217) ได้ให้ความหมายว่าความสามารถในการเขียนคือ ความสามารถในการแสดงออกมาเป็นข้อความที่สละสลวยหรือความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวาง และพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยค เป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นความเรียงเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้

แพตตี (Putty. 1985 : 226) ได้ให้ความหมายว่า ความสามารถในการเขียนคือ ความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวาง และพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยคเป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นเรื่องราว

กล่าวสรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียน หมายถึง ความสามารถเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความ ให้สละสลวยนำมาเรียบเรียงเป็นประโยค และเป็นข้อความสั้น ๆ จนกระทั่งเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจได้

2.5 องค์ประกอบของการเขียน

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย (2523 : 116) ได้กล่าวถึงทักษะ การเขียน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญในการเขียนไว้ว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อน กว่าทักษะการใช้ภาษาทักษะอื่น ๆ นักเรียนจะเรียนได้ดีก็ต่อเมื่อได้ฟังมาก อ่านมากมีประสบการณ์ กว้างขวาง นอกจากนั้นยังปรากฏว่านักเรียนที่เขียนได้ดีมักจะเป็นผู้ที่มีการนัดดี ความรู้ทาง หลักภาษาก็เป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนสามารถ เลือกใช้ถ้อยคำได้ เหมาะสมและความสามารถเรียบเรียงประโยคได้สละสลวย

แฮริส (Harris. 1969 : 68 - 69) กล่าวว่า การเขียนคือความสามารถในการรวมทักษะหลาย ๆ อย่างทางภาษาเข้าด้วยกัน ดังนั้นการเขียนจึงต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาหรือประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อกับผู้อ่าน
2. การวางรูปแบบหรือการจัดระบบของเนื้อหา
3. ความสามารถในการใช้ภาษาได้ตามหลักไวยากรณ์และโครงสร้างของประโยค
4. สลีลาในการใช้ภาษาของผู้เขียน การเลือกคำและสำนวนต่าง ๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดอรรถรสขึ้นเอง

5. กลไกด้านต่าง ๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้กับการเขียน เช่น การเขียนแบบสรุป ความควรใช้หลักอย่างไร ควรจะเลือกใช้ตัวอักษรในภาษาอย่างไร และจะใช้เครื่องหมายวรรคตอนอย่างไรจึงจะถูกต้องและเหมาะสมตามหลักการของภาษานั้น ๆ

อรุณี (Arune Wireyachitra. 1983 : 30 - 41) กล่าวว่า การเขียน นั้นไม่ใช่เพียงความสามารถในการแต่งประโยคได้เท่านั้น การเขียนที่ดีอย่างน้อยต้องประกอบไปด้วยส่วนที่สำคัญ ๆ 2 ส่วน คือ ความสามารถในการที่จะสร้างประโยคและความสามารถที่จะ นำเอาประโยคเหล่านั้น มาเรียงกันให้เป็นข้อความที่มีความหมายต่อเนื่องกันได้อย่างสอดคล้อง เพื่อเป็นสื่อในการส่งข้อมูลข่าวสารบางประการระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านหรือการเขียนก็เพื่อการใช้

ระบบของภาษารวมกันในรูปของประโยคต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยคเหล่านั้นแสดงกิริยาอาการ และความคิดแทนผู้เขียน

สรุปได้ว่า การเขียนมีองค์ประกอบสำคัญ คือ เนื้อหาที่จะนำมาใช้เขียนนั้นเกิดจากการอ่าน และผู้เขียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการเขียน การนำหลักไวยากรณ์ โครงสร้างของคำซึ่งจะนำมาเรียบเรียงเป็นประโยคในการนำประโยคมาเรียงกันเป็นข้อความจะต้องมีความสอดคล้องกับทางด้านเนื้อหา เพื่อเป็นการสื่อสารทางความคิดของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน

3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียน

ในปัจจุบันนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนกลุ่มทักษะภาษา ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และการเขียน ให้สัมพันธ์กัน จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ทางภาษาได้ดียิ่งขึ้นทักษะการอ่านและทักษะการเขียนก็เช่นเดียวกัน ควรสอนให้สัมพันธ์กันดังที่ ยวูณี วิริยะจิตรา กล่าวว่าหากจะสอนทักษะการเขียนให้ได้ผลดี จำเป็นต้องสอนให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น เช่น จากทักษะการฟัง ไปสู่ทักษะการเขียน หรือจากทักษะการอ่าน ไปสู่ทักษะการเขียนอย่างใดอย่างหนึ่ง และจากการทดลองของ ยวูณี วิริยะจิตรา ที่สอนโดยนำเอาทักษะการอ่านและทักษะการเขียนมาสัมพันธ์กัน ทำให้ผู้เรียนชอบและให้ความสนใจต่อทักษะการเขียนมากขึ้น (Arunee Wiriya-chitra. 1983)

นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียนพอจะสรุปได้ดังนี้

ราตรี นุกุลกิจ (2531 : 61 - 63) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านกับความสามารถในการเขียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงนั้นจะมีความสามารถในการเขียนสูงด้วย และนักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีความสามารถในการเขียนแตกต่างกัน

สุวิทย์ กาญจนการุณ (2531 : 85 - 93) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา นอกจากนี้ สุธามาศ สังข์ลาโพธิ์ (2531 : 108 - 114) มัลลิกา ภักดิ์ณรงค์ (2531 : 104 - 110) จรัสศรี กิจบุญดิลกนันต์

(2532 : 96 - 100) และณณมล กังวาลไกล (2534 : 96 - 98) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 , 2 และ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย และความคงทนในการจำสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ แต่นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บรูทส์ (Brooks. 1957 : 7163 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของความซับซ้อนในด้านโครงสร้างของประโยคกับความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเกรด 4 เกรด 6 พบว่าความสามารถในการเขียนโดยใช้โครงสร้างประโยคที่ซับซ้อนมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่าน และถ้าครูสอนโดยเน้นให้นักเรียนได้เข้าใจโครงสร้างประโยคที่ซับซ้อนจะช่วยในเรื่องความเข้าใจในการอ่านมาก

ออสติน (Austin. 1983 : 771 - A) ได้วิจัยผลของการอ่านอย่างวิเคราะห์ต่อทักษะการเขียนเรียงความในระดับวิทยาลัย โดยแบ่งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 25 คนเป็นนักศึกษาปีที่ 1 กลุ่มทดลองใช้การฝึกเขียนโดยคำนึงถึงการนำรูปธรรมตัวอย่าง การเขียนที่ดีจากเรื่องที่อ่าน ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการอ่านอย่างวิเคราะห์ประกอบการฝึกเขียน ใช้ผลการสอนทั้งก่อนและหลังเรียน โดยใช้ผลของการเขียนในสัปดาห์แรก และสัปดาห์สุดท้ายของการทดลอง ผลการวิจัยกลุ่มทดลองมีคะแนนจากการสอนก่อนและหลังการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มควบคุมคะแนนที่ได้มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจากการวิจัย แสดงว่าการใช้บทความหรือเนื้อหาการอ่านอย่างมีการวิเคราะห์เรื่องด้วยคำสำนวน ภาษา ศิลปะ การเขียนที่ดี เหล่านี้จะมีผลต่อการเรียนวิชาการเขียนได้อย่างดี

ฮูเลตต์ (Hulett. 1985 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียนของนักเรียนเกรด 3 โดยผู้วิจัยได้นำครุมาฝึกหัด จำนวน 3 คน ในการสอนเขียน 3 รูปแบบ คือ แบบแรกเป็นปฏิกิริยาตอบสนองเกี่ยวกับเนื้อหาวรรณคดีครูอ่านให้ฟังแล้วจึงเขียน แบบที่สองให้เขียนรายงานภายหลังจากการอ่านหนังสือสังคมศึกษา แบบที่สามเขียนด้วยเรื่อง (Topic) ที่นักเรียนเลือกเอง ใช้เวลาในการศึกษา 2 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มี

ความสามารถในการอ่านจะมีความสามารถในการเขียนด้วย และนักเรียนที่มีประสบการณ์ในการอ่านมากจะเขียนได้ดียิ่งขึ้น เมื่อเขาได้เลือกทั้งเรื่อง (Topic) ที่จะเขียนด้วยตนเอง

จอห์นสัน (Johnson. 1986 : 13) ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียนกับผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยศึกษาว่าความรู้เดิมของผู้เรียนจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านและการเขียนอย่างไร กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่มกลุ่มที่ 1 ไม่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับการเขียนมาก่อนจำนวน 15 คน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนมาก่อนจำนวน 20 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าความรู้เดิมในการเขียนนั้น จะทำให้เด็กมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้นและมีความคงทนในการจำอีกด้วยซึ่งแสดงว่าความสามารถในการเขียนจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น

อัลบานโน (Albano. 1991 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลกระทบจากความสนใจในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนบทสนทนา และการเขียนบรรยาย ของนักเรียนเกรด 7 จำนวน 30 คน ของโรงเรียนขนาดกลางที่ Long Island หลังจากให้นักเรียนได้อ่านนวนิยาย 3 เล่ม ระหว่างเรียนแล้ว นักเรียนได้ทำแบบทดสอบวัดระดับความสนใจในนวนิยาย เขียนเรื่องย่อ และตอบคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในนวนิยาย 25 คำถาม ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีความสนใจในการอ่านสูงจะสามารถเขียนบรรยายได้ชัดเจน ถูกต้องและมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดีกว่านักเรียนที่มีความสนใจในการอ่านต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการอ่านมีอิทธิพลต่อการเขียน โดยมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว อาจสรุปได้ว่าผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูงจะมีความสามารถในการเขียนได้ดีตามไปด้วยซึ่งแสดงว่าความเข้าใจในการอ่านมีความสัมพันธ์กันกับความสามารถในการเขียน เพราะว่าการอ่านจะส่งเสริมความสามารถในการเขียน ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ทักษะการเขียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. เอกสารเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

4.1 ความหมายโครงสร้างระดับยอด (Top Level Structure)

ไมเยอร์ (Meyer. 1975) ได้วิเคราะห์ข้อความในเรื่องตามความสำคัญ ซึ่งแบ่งออกเป็นระดับยอด (Top Level) ระดับกลาง (Middle Level) และระดับล่าง

(Bottom Level) ระดับเหล่านี้กำหนดขึ้นโดยการลำดับความสัมพันธ์กันของเนื้อหาในแต่ละตอน ระดับความสำคัญถูกกำหนดโดยวิธีการที่ผู้เขียนเลือกมาเพื่อสื่อความหมายของเนื้อหาไปยังผู้อ่าน

ระดับยอดของข้อความในเนื้อเรื่องเป็นตัวกำหนดการบรรยายสถานการณ์หรือปัญหา ลำดับเหตุการณ์หรือการกระทำของตัวละครในเนื้อเรื่อง และการสรุปหรือการแก้ไขปัญหาข้อความระดับกลางให้รายละเอียดสนับสนุนข้อความระดับยอด หรืออธิบายว่าทำไมเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องที่บรรยายจึงเกิดขึ้น ส่วนข้อความระดับล่างเป็นส่วนที่เพิ่มและอธิบายส่วนที่ไม่จำเป็นหรือสนับสนุนข้อความข้างล่าง

บาร์ทเลทท์ (Bartlett. 1986 : 83) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างระดับยอด (Top-Level Structure) ว่าเป็นรูปแบบของการเรียบเรียงใจความสำคัญที่สุดของเรื่อง โดยมองแก่นโครงสร้างของเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบข้อความทั้งหมดของเรื่อง โครงสร้างระดับยอดอาจเรียกชื่อได้หลายชื่อดังนี้

1. โครงสร้างแม่บท (Schematic Structures)
2. โครงสร้างใหญ่ (Super Structure)
3. โครงสร้างของผู้เขียน (An Author's textual Schema)
4. แผนแผนการเขียนทั้งเรื่อง (Overall Writing Plans)
5. รูปแบบการเขียน (Writing Paradigm)
6. กระแสเรื่อง (Patterns of Text)

บาร์ทเลทท์ (Rattanavich. 1987 : 22 ; citing Bartlett. 1986) ได้ให้ความหมายว่าโครงสร้างระดับยอดเป็นลักษณะของการจัดเนื้อเรื่องเข้าด้วยกัน โดยบาร์ทเลทท์ได้กล่าวว่า ลักษณะเฉพาะของข้อความต่อเนื่องทำให้เนื้อความถูกวิเคราะห์ความคิดออกเป็นส่วนๆ จัดเรียบเรียงตามระดับความสำคัญ และวางโครงร่างของโครงสร้างของสิ่งที่สัมพันธ์กันภายในเนื้อหาส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดในเรื่อง โดยใช้โครงสร้างระดับยอด

อัชเชอร์ (Rattanavich. 1987 : 22 ; citing Usher. 1987) ยืนยันว่าโครงสร้างระดับยอดเป็นวิธีการเพื่อค้นหารายละเอียดซึ่งสำคัญที่สุดในเนื้อเรื่อง เป็นวิธีเรียบเรียงรายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละตอน โดยเริ่มจากความคิดหลัก (Main Idea) แล้วจัดให้สัมพันธ์

กับโครงสร้างระดับกลาง (รายละเอียดสนับสนุน) และโครงสร้างระดับต่ำ (รายละเอียดพิเศษ) เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2534 : 32) ได้ให้ความหมายโครงสร้างระดับยอดว่า (Top-Level Structure) หมายถึง แผนการเขียน หรือโครงการเขียนของผู้เขียน หรือของข้อความที่ผู้เขียนใช้กันอยู่โดยทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการสื่อความแก่ผู้อ่าน

สรุปได้ว่าโครงสร้างระดับยอด หมายถึง รูปแบบการเขียนที่มีการเรียบเรียงใจความสำคัญอย่างต่อเนื่อง ซึ่งข้อความจะถูกจัดลำดับความคิดออกเป็นส่วน ๆ ตามระดับความสำคัญ โดยเริ่มจากความคิดหลักให้มาสัมพันธ์กับโครงสร้างระดับกลาง และโครงสร้างระดับล่างซึ่งรูปแบบการเขียนของผู้เขียนแต่ละรูปแบบนั้น จะเป็นแนวทางในการสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็วขึ้น

4.2 โครงสร้างระดับยอดและกระบวนการโครงสร้างระดับยอด

(Top-Level Structure and Top Level Structuring)

กระบวนการโครงสร้างระดับยอด (Top-Level Structuring) คือการจัดกระทำโดยเจตนาและแน่วแน่เพื่อทำให้รายละเอียดของเนื้อเรื่องเหมาะกับโครงร่างของเรื่อง เพื่อที่จะจัดไว้ให้ผู้อ่าน (Bartlett. 1986)

เมื่อผู้อ่านนำเอาความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของเรื่องมาช่วยในกระบวนการอ่านนั้นคือ กระบวนการโครงสร้างระดับยอดหรือการแสดงออกของความรู้ ผู้อ่านต้องผลิต ผลผลิตจากกระบวนการสร้างโครงสร้างระดับยอด เช่น เกิดภาพในสมองถึงสิ่งที่อ่านไปแล้วระลึกเรื่องย่อ ๆ ได้ หรือจำเนื้อหาจากเนื้อเรื่องได้ ผลผลิตนี้ทำให้เกิดความทรงจำที่เป็นรากฐานติดแน่น เพราะกระบวนการโครงสร้างระดับยอดยังผลิตของโครงสร้างระดับยอด และรากฐานใกล้เคียงความเป็นจริง การเรียกคืนมากยิ่งขึ้นเชื่อถือได้มาก (Rattanavich. 1987 : 23 ; citing Bartlett. 1978, 1985, 1986 ; Bartlett Turner and Mathams. 1981 ; Meyer. 1975, 1985)

อัสเชอร์ (Rattanavich. 1987 : 23 ; citing Usher. 1987 : 1 - 2) ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ผู้อ่านพบหรือตระหนักถึงโครงสร้างระดับยอดในเนื้อหาแต่ละตอนว่า

"กระบวนการโครงสร้างระดับยอดต้องการจัดกระทำ

มันเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการอ่าน

และยังเป็นแนวทางให้เกิดมาความคิด ทำให้สิ่งที่เราย่านมีความรู้สึกและจำได้"

และ กัทเซอร์ ได้สรุปว่า

"เนื้อเรื่องเกี่ยวข้องกับข้อความต่อเนื่อง มีความหมายละเอียดของเนื้อความ เหมือนขนมเค้ก เนื้อเรื่องก็เปรียบเสมือนเนื้อเค้กดี มีการตรวจสอบความ พยายามละเอียดของเนื้อความคือ โครงสร้างวิธีการที่จะประทับตราความ พยายามละเอียดของเนื้อความเป็นพิเศษ คือการ ตั้งชื่อโครงสร้างระดับยอดของ เนื้อทานิเศษนั้น"

4.3 ชนิดของโครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอด เป็นโครงสร้างการเขียนของผู้เขียนหรือข้อความผู้เขียน จะมีโครงการเขียนในการเขียนข้อความต่าง ๆ ซึ่ง แกรซเซอร์ (Graesser, 1981 : 29 -32) ได้กล่าวว่ารูปแบบของการเรียบเรียงใจความสำคัญหรือโครงสร้างระดับยอด ช่วยให้ ผู้อ่านแปลความหมาย วิเคราะห์ความคาดหวังล่วงหน้า และมีความสนใจในเรื่องที่อ่าน ทำให้ผู้อ่าน มีภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นเนื้อหาพิเศษที่ยากแก่การเข้าใจ และการจดจำดังนั้นการบอก ชื่อโครงสร้างระดับยอดที่ใช้ในการเรียบเรียงใจความสำคัญได้ จึงมีความสำคัญในการอ่านและการสื่อสารภาษาทุก ๆ ทักษะ

ชนิดของโครงสร้างระดับยอด ซึ่งเป็นโครงการเขียนนั้นมีหลายชนิด ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ ได้จำแนกไว้หลายรูปแบบดังนี้

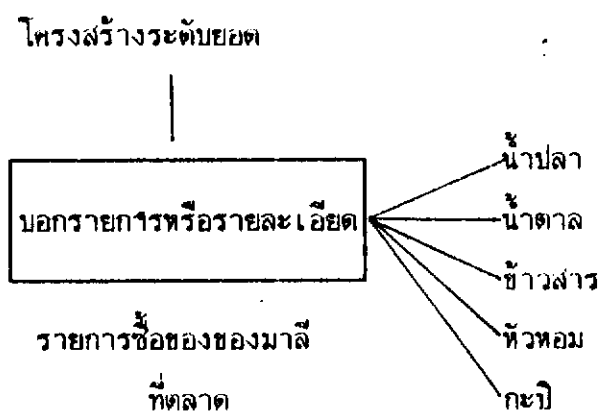
เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 89) ได้กล่าวว่าโครงการเขียนมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด แต่ที่นิยมใช้กันอยู่โดยทั่วไปจะมีอยู่ 4 ชนิด ได้แก่

1. การบอกรายละเอียดหรือรายการ (Descriptive or Listing)
2. ปัญหาและข้อแก้ไข (Problem-Solution)
3. เหตุและผล (Cause and Effect)
4. การเปรียบเทียบ (Comparison-Contrast)

ตัวอย่างโครงการเขียนแต่ละชนิด สามารถเขียนไดอะแกรมได้ดังนี้

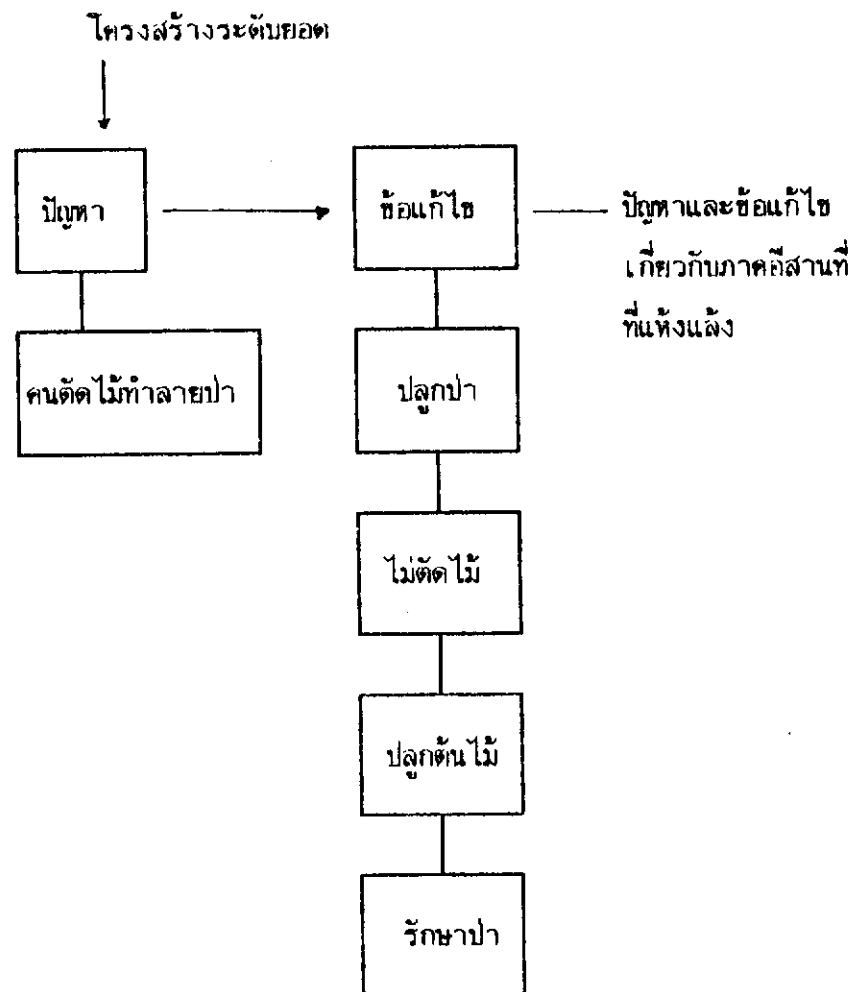
1. การบอกรายละเอียดหรือรายการ (Descriptive or Listing)

ตัวอย่าง มาลีไปตลาด มาลีซื้อของหลายชนิดของที่มาลีซื้อ ได้แก่ น้ำปลา
น้ำตาลทราย ข้าวสาร หัวหอม และกะปิ

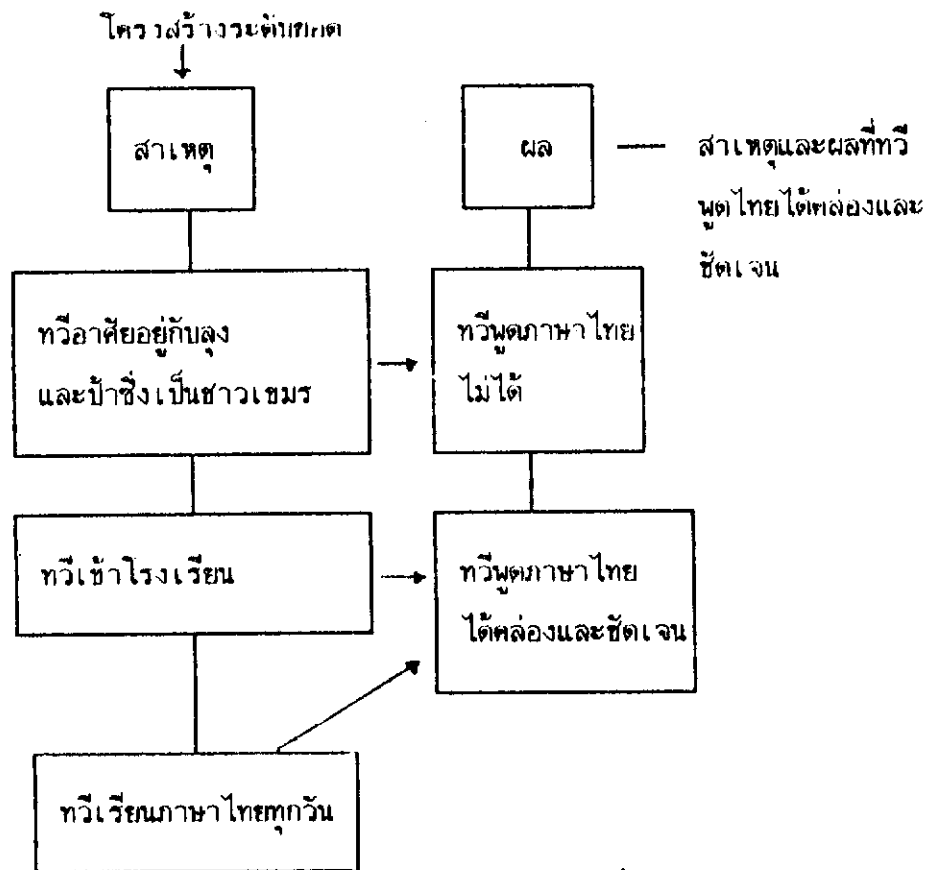
2. ปัญหาและข้อแก้ไข (Problem-Solution)

ตัวอย่าง ทำไมภาคอีสานจึงแห้งแล้ง ภาคอีสานแห้งแล้งเพราะมีคนตัดไม้ทำลายป่ากันมาก การปลูกป่าจะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้ แต่ใช้เวลานาน วิธีที่ดีที่สุด คือ การไม่ตัดไม้ทำลายป่าช่วยกันปลูกต้นไม้และรักษาป่าที่มีอยู่ให้ดีที่สุด

3. เหตุและผล (Cause and Effect)

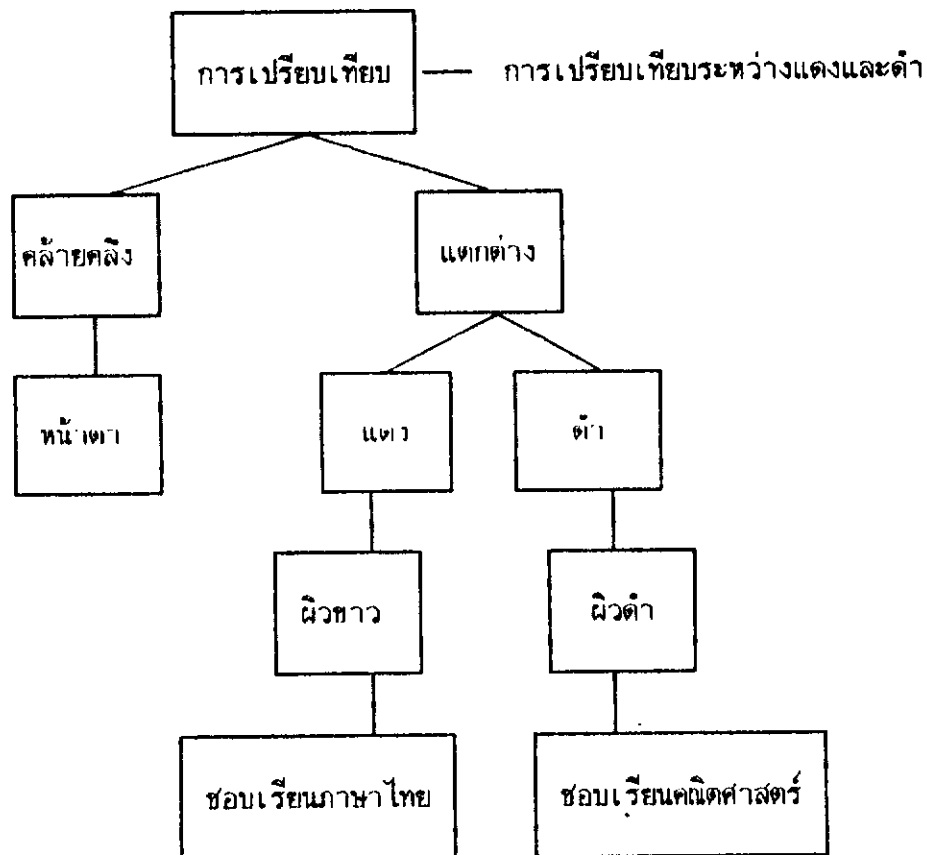
ตัวอย่าง ทวีพูดภาษาไทยไม่ได้ เพราะทวีอาศัยอยู่กับลุงและป้าซึ่งเป็นชาวเขมรแต่เมื่อทวีมาเข้าโรงเรียน ทวีเรียนภาษาไทยทุกวัน เดี่ยวนี้ทวีพูดภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่วและชัดเจน

4. การเปรียบเทียบ (Comparison-Contrast)

ตัวอย่าง แดงและดำเป็นเพื่อนกัน ทั้งสองมีหน้าตาคล้ายคลึงกันมากแดงมีผิวขาว แต่ดำมีผิวดำ แดงชอบเรียนภาษาไทย ส่วนดำชอบเรียนคณิตศาสตร์

โครงสร้างระดับยอด

(เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 33)

ไมเยอร์ (Meyer. 1979 : 152) ได้แบ่งชนิดของโครงสร้างระดับยอดเป็น 4 แบบคือ

1. ข้อเขียนเปรียบเทียบความต่าง (Adversative)
2. ข้อเขียนบรรยายคุณลักษณะ (Attribution)
3. ข้อเขียนตอบคำถาม (Response) คือรูปแบบที่เป็นคำถามคำตอบ (Problem-Solution) หรือเป็นปัญหา และการแก้ไข (Question-Answer)
4. ข้อเขียนแสดงเหตุผล (Converriance)

ไมเยอร์ และฟรีเดิล (Meyer and Freedle. 1984 : 121 - 124) ได้แบ่ง
โครงสร้างระดับยอดเหมือน บาร์ทเลตต์ (Bartlett. 1985 : 88 - 91) ดังนี้

1. การรวมกลุ่ม (Collection) เป็นการรวมกลุ่มหรือเรียงลำดับความคิดหลัก
ของเนื้อหาในตอนหนึ่ง ๆ เข้าด้วยกันเป็นกลุ่ม หมู่ พวกหรือลำดับของเหตุการณ์เกิดขึ้น
2. การพรรณนา (Description) เป็นการรวบรวมความคิดหลักของรายการสิ่งที่เกิดขึ้น
หรือสิ่งที่สืบเนื่องมาจากหัวเรื่อง เป็นตัวเชื่อมระหว่างหัวเรื่องและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
กับหัวเรื่อง
3. การเปรียบเทียบ (Comparison/Contrast) แสดงความคิดหลักในเนื้อหาแต่
ละตอน เป็นลักษณะในรูปแบบการเปรียบเทียบที่ตรงกันข้าม ที่ให้เห็นถึงองค์ประกอบหลักที่
คล้ายคลึงกันหรือตรงข้าม
4. ปัญหา-การแก้ไข (Problem-Solution) ที่ให้เห็นความคิดหลักของเนื้อหาถูก
รวบรวมขึ้นเป็นรายละเอียด 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นคำตอบสนองเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาอีกกลุ่ม
เป็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มาก่อน-หลัง สถานการณ์ที่เป็นปัญหา
5. ความเป็นเหตุ-เป็นผล (Cause-Effect) ความคิดหลักของเนื้อหาที่ถูกจัดรวบรวม
รวมรายละเอียดเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มแรกเป็นสถานการณ์ที่เป็นเหตุ กลุ่มหลังเป็นสถานการณ์ที่
เป็นผลมาจากกลุ่มแรกทั้งสองรวมกันด้วย เวลาที่เกิดก่อนหลังและเป็นเหตุเป็นผล

นอกจากนี้ คาร์เรลล์ (Carrell. 1948 : 443 - 445) กล่าวว่าโครงสร้าง
ระดับยอดทั้ง 5 ชนิด ใช้กันมากในเนื้อเรื่องต่าง ๆ เช่น บทความทางการเมืองมักจะเป็น
โครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบ (Comparison) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นชนิด
แสดงความเห็นแย้ง (Adversative) บทความในหนังสือพิมพ์ใช้การบอกรายละเอียด
ของเรื่อง (Description) เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร
ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์มักเป็นการเสนอปัญหาและวิธีแก้ไข (Problem-Solution)
โดยเริ่มเสนอปัญหาก่อน แล้วเสนอวิธีแก้ไข รายงานการวิจัยทางจิตวิทยาก็ใช้การเสนอปัญหา
และวิธีแก้ไขเช่นเดียวกัน โดยแบ่งเป็นตอน ๆ คือ ปัญหาวิธีการดำเนินการทดลองผลการวิจัย
และการอภิปรายผล ส่วนประวัติศาสตร์จะเป็นกลุ่มรายการที่เรียงตามลำดับเวลา (Time
Sequence Type of Collection)

จะเห็นว่าโครงสร้างระดับยอมีหลายแบบ การสอนอ่านเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านนั้นควรจะเสนอรูปแบบการเขียนที่นักเรียนมีความสนใจในเรื่องที่อ่าน และสามารถนำประสบการณ์เดิมมาใช้ เพื่อพิจารณาข้อความที่ผู้เขียนนำเสนอแต่ละรูปแบบ

4.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอ

การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอเกี่ยวข้องกับทฤษฎีหลายทฤษฎีได้แก่ แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร ทฤษฎีการสอนแบบกรรมชาติ ทฤษฎีการสอนอ่าน ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ และทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิม

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2534 : 20 - 24) ได้เสนอทฤษฎีและหลักการในการสอน ดังนี้

1. แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Teaching Approach)

แนวทฤษฎีสอนเพื่อการสื่อสารนี้จะเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาในบริบท (Context) และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชนอาจมีแผนแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม

กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้ จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ประเด็นสำคัญในการสร้างกิจกรรมปฏิสัมพันธ์นั้น ผู้สอนต้องให้ออกาสให้ผู้เรียนได้คิด และใช้ความพยายามของตนเองเพื่อสื่อความหมายที่ตนต้องการให้ผู้ฟังเข้าใจทั้งการสื่อความหมายด้วยเสียง (การฟัง-การพูด) ด้วยตัวอักษร (การอ่าน-การเขียน) และด้วยการใช้ท่าทางการให้ผู้เรียนได้ลองฝึกลองถูก ในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาโดยมีครูผู้สอนคอยแนะนำช่วยเหลือและให้กำลังใจและช่วยให้ผู้เรียนเกิดเจตคติในทางบวกในการใช้ภาษาได้ เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียน ควรเป็นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียนตามหลักการใช้ภาษาสังคม ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะมากกว่าจะจัดแบบวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียน เรียนเพื่อเข้าใจระบบของเสียง คำและไวยากรณ์ นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียน มีโอกาสแสดงออกทางภาษาในลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อให้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ

2. แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (The Natural Approach)

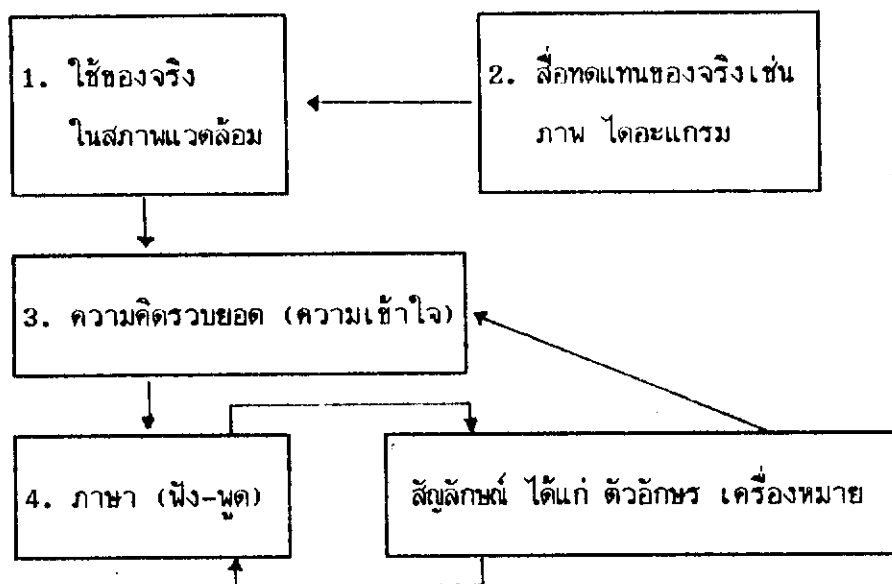
แนวทฤษฎีนี้จะเน้นการเข้าใจกระบวนการรับรู้ และการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน เพื่อการจัดลำดับขั้นตอนของกระบวนการให้กิจกรรมการเรียนการสอน ที่ต่อเนื่องเหมาะสม แก่ผู้เรียนตามวัย ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวร แก่ผู้เรียนได้

กระบวนการรับรู้และเรียนรู้จะ เน้นการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจได้ (Comprehensible Input) แก่ผู้เรียน โดยใช้กระบวนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับการรับรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language Acquisition) เป็นหลักผลของการเรียนรู้ (Output) จะประสพผลสำเร็จดังที่คาดหวังได้ถ้าผู้สอน เข้าใจวิธีการให้ปัจจัยป้อน หรือ การพัฒนาความคิดรวบยอดอย่างถูกต้องและเหมาะสม กับผู้เรียนพร้อมทั้งคำนึงถึงจิตวิทยาด้วย การให้แรงจูงใจ การลดความเครียดและลำดับของการพัฒนาทักษะภาษาของมนุษย์ด้วย จะทำให้การสอนภาษาเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาความคิดรวบยอด

หลักการพัฒนาภาษาของผู้เรียน โดยเฉพาะกับผู้เรียนในระดับต้นหรือผู้เริ่มเรียนจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาความคิดรวบยอด โดยการให้ตัวอย่างเป็นรูปธรรม และให้โอกาสผู้เรียน ได้ค้นคว้า เปรียบเทียบลักษณะภาษาที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันในแต่ละสภาพของการใช้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะสรุปกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นของตนเอง ได้ในที่สุด

การเสนอเนื้อหาใหม่แก่ผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดของภาษาได้อย่างรวดเร็ว และพร้อมที่จะรับองค์ประกอบส่วนอื่น ๆ ของภาษาอันได้แก่ เสียง และตัวอักษร ตามลำดับการถ่ายโยงของความหมายจากความคิดรวบยอดจะช่วยให้จำ ความแตกต่าง และความคล้ายคลึงของเสียง และตัวอักษร ได้แม่นยำขึ้นเพราะมีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงสอดคล้อง รับความเข้าใจในสมองเดิมที่รับรู้ไว้แล้วว่า ความหมายของเสียงแต่ละเสียง แต่ละตัวอักษรที่ประกอบขึ้นเป็นคำนั้นคืออะไร การให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจผู้เรียน จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการสอนความคิดรวบยอด ทางภาษาที่ถูกต้องซึ่งอาจจัดลำดับการสอน ได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ลำดับการสอนตามทฤษฎีธรรมชาติ

การใช้วัสดุของจริงที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อม จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งนั้น ได้อย่างรวดเร็ว แต่ถ้าจะนำของจริงทุกอย่างมาให้นักเรียนได้เห็นคงเป็นไปได้ยาก ดังนั้นการใช้สิ่งทดแทนของจริงได้แก่ รูปภาพ ไดอะแกรม ก็อาจช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ และได้ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีเพราะผู้เรียนสามารถถ้ายโยงความคิดไปยังของจริงที่ตนเคยเห็นมา

การทำงานของสมองสองซีก

การรับรู้ทางสมอง ซึ่งเป็นกระบวนการทางธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจกลไกในการทำงานของสมอง เมื่อเข้าใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถาวรได้อย่างเป็นธรรมชาติ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 21)

ในปี 1960 Roger Sperry ซึ่งเป็น Psycho-biologist แห่งสถาบันเทคโนโลยีแคลิฟอร์เนีย (California Institute of Technology) ได้ค้นพบความจริงว่า มนุษย์

มีสมองสองซีกซึ่งทำงานแตกต่างกันในการรับข้อมูล และในปี 1981 Sperry และนักวิจัยอีกสองคนคือ Hubel และ Wiesel ได้รับรางวัลโนเบลในเรื่องการวิจัยเกี่ยวกับการทำงานของสมองสองซีก (พยอม ธรรมบุตร. ม.ป.ป. : 5)

จากงานวิจัยของ Roger Sperry (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Asher. 1982 : 19) ได้แสดงรายละเอียดไว้สรุปได้ว่า สมองมนุษย์จะประกอบด้วย เซลล์ (Cell) จำนวนนับพัน ๆ ล้านตัว และมีประสิทธิภาพแตกต่างกันไปตามพันธกรรมจากบิดามารดาของแต่ละคนซึ่งไม่เหมือนกัน สมองส่วนบนของมนุษย์จะทำหน้าที่ในการรับรู้ภาษาอยู่แล้วโดยธรรมชาติ ซึ่งจะทำหน้าที่แยกออกเป็นสองส่วน โดยมีกระบวนการทำงานที่เป็นอิสระแก่กัน คือสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา สมองทั้งสองซีกจะถูกเชื่อมด้วยใยประสาทเพื่อให้สมองทั้งสองส่วน สามารถรับรู้การทำงานซึ่งกันและกัน โดยมีประสาทส่วนกลางทำหน้าที่คล้ายเป็นสะพานเชื่อมโยงสมอง (Corpus Callosum) ทำหน้าที่รับการถ่ายโอนความรู้และประสบการณ์จากการทำงานของสมองทั้งสองข้างนั้น สมองแต่ละซีกจะมีบริเวณรับรู้จากอวัยวะสัมผัส ควบคุมการปฏิบัติการเคลื่อนไหวของร่างกาย

สมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่รับรู้และสื่อความทางภาษา เช่นการฟัง และการพูดโดยมีความสามารถแยกแยะความคิดเชิงตรรกวิทยาได้ แยกแยะความเป็นเหตุเป็นผลได้ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

สมองซีกขวากจะทำหน้าที่ทางความคิด จินตนาการการใช้ท่าทางการเคลื่อนไหวโดยไม่ใช้คำพูดเพื่อสื่อความหมาย

การทำงานของสมองสองซีก หากการทำงานของสมองโน้มน้าวไปยังข้างใดข้างหนึ่งหรือซีกใดซีกหนึ่งแล้ว การรับรู้ต่าง ๆ จะเกิดขึ้นเป็นความทรงจำในระยะสั้นเท่านั้น เช่น การอ่านออกเสียง (ใช้สมองซีกซ้ายข้างเดียว) การจินตนาการแต่ปราศจากการปฏิบัติ (ใช้สมองซีกขวาข้างเดียว)

3. ทฤษฎีการสอนอ่าน (Teaching Reading Approach)

ทฤษฎีการสอนอ่านในปัจจุบัน มีหลายทฤษฎี ทฤษฎีที่สำคัญคือทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ และทฤษฎีทางจิตวิทยา แม้ว่าเป้าหมายของการสอนอ่านจะคล้ายคลึงกันคือต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจับใจความสำคัญ พารายละเอียดของเรื่องแปลความ ตีความ ขยายความ

และมีเจตคติในการทางบวก เช่น รักการอ่าน สนใจการอ่าน แต่ทฤษฎีทั้งสองจะมีแนวทางในการพัฒนากระบวนการการเรียนการสอน การให้ปัจจัยแก่ผู้เรียนแตกต่างกันไป

3.1 ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistic)

ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาเป็นศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นจากศาสตร์สองสาขา คือ จิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychology) และภาษาศาสตร์ (Linguistics) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการคิดกับภาษาโดยอธิบายว่าการอ่านมีพื้นฐานมาจากความรู้ความเข้าใจที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษาศาสตร์และจิตวิทยาการเรียนรู้ การอ่านจึงเป็นทักษะการประมวลผลข้อมูล (Information Processing) ที่มีความสลับซับซ้อน ผู้อ่านต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ในการคิดที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ มาช่วยในการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ซึ่ง กูดแมน (Silbestein, 1989 : 30 ; citing Goodman, 1963) นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาที่มีบทบาทมากท่านหนึ่ง ได้แสดงความคิดเห็นขัดแย้งกับแนวคิดที่ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ละเอียดอ่อนพิถีพิถัน เป็นการรับรู้ข้อมูลที่แน่นอน และเป็นการรู้ส่วนปลีกย่อยอย่างมีลำดับขั้นตอน โดยต้องเรียนรู้จากการสังเกตตัวอักษร คำต่าง ๆ ตัวสะกด รูปแบบ โครงสร้าง และการเรียนรู้หน่วยภาษา กูดแมนได้เสนอแนวคิดว่าการอ่านเป็นกระบวนการเลือกสรรสิ่งที่ต้องการ โดยพิจารณาจากข้อมูลที่มีอยู่ในบทอ่าน แล้วนำมาช่วยในการตัดสินใจ อีกนัยหนึ่งก็คือ การอ่านเป็นเกมการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistic Guessing Game) ซึ่งภาษาและความคิดของมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กัน ในลักษณะที่ผู้อ่านใช้ความคิดที่มีพื้นฐานมาจากประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับความรู้เชิงภาษาศาสตร์และประสบการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิ่งที่อ่านนั้น เพื่อใช้ในการคาดการณ์ เกี่ยวกับสิ่งที่อ่านและพยายามตรวจสอบดูว่าที่ได้คาดการณ์นั้น ตรงกับเนื้อความที่ผู้เขียนต้องการสื่อหรือไม่ และกระบวนการเช่นนี้ จะดำเนินเกี่ยวเนื่องกันไปเป็นวงจรจนกระทั่งการอ่านสิ้นสุดลง

3.2 หลักการของทฤษฎีการสอนอ่าน

หลักการของทฤษฎีการสอนอ่าน ในปัจจุบันจะแตกต่างจากสมัยก่อน ซึ่งในสมัยก่อน กระบวนการเรียนการสอนเรียกว่า กระบวนการจากล่างขึ้นบน

กระบวนการจากล่างขึ้นบน (Bottom Up Process) เน้นกระบวนการสอนองค์ประกอบย่อยของภาษาไปทีละน้อย โดยเข้าใจรายละเอียดของเสียงตัวอักษร ซึ่งได้แก่ สระ และพยัญชนะก่อนที่จะเข้าใจความหมายของคำและประโยค เช่น รู้จักคำและเรียงคำเป็นประโยค การสอนจะทำเป็นขั้นตอน นับตั้งแต่การแยกเสียงในภาษาเป้าหมายที่เรียน การประสมคำ และการตีความจากประโยคพื้นฐาน การสอนแบบนี้ใช้เวลาในการพัฒนามาก แต่มีข้อดีคือผู้อ่านเข้าใจรายละเอียดขององค์ประกอบภาษาได้ดี เช่น พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ส่วนข้อเสียคือความน่าเบื่อหน่ายในการเรียนภาษาด้วยวิธีวิเคราะห์และเข้าใจความหมายรวมได้ช้า

กระบวนการจากบนลงล่าง (Top Down Process) เป็นกระบวนการสอนที่นิยมมากทางการอ่าน เพราะการสอนแบบนี้จะเน้นการให้ความหมายโดยรวมแก่ผู้เรียนก่อนที่จะให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ ในการเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบย่อยของภาษาส่วนอื่น ซึ่งได้แก่ สระ พยัญชนะ ไวยากรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากพื้นฐานทางทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา จะเน้นการสื่อความหมายของมนุษย์ในการอ่าน ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการในการตีความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด กระบวนการทางความคิดจะช่วยให้การเชื่อมโยงความรู้ ระหว่างองค์ประกอบย่อยของภาษาในประโยคและในอนุเฉท (Paragraph) หนึ่งให้เป็นที่เข้าใจ

4. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2534 : 32) ได้กล่าวถึงหลักการของการใช้โครงสร้างระดับยอด เพื่อช่วยในการอ่าน จะได้มาจากทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ถ้าผู้อ่านเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนก็จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ดีและรวดเร็วขึ้น เพราะทราบว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับอะไร การใช้ประสบการณ์เดิมในการอ่าน (Schema) อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่าน จะช่วยให้การเดาความและการจับใจความดีขึ้น การมีสมาธิในการอ่านหรือมีใจจดจ่อต่อการอ่านอย่างตรงประเด็นจะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความสำคัญ และจับรายละเอียดของเรื่องได้ และในขณะเดียวกันจะจำเรื่องได้ดีอีกด้วย การตีความและขยายความก็ย่อมจะทำได้ดีในลำดับต่อมา นอกจากนี้ยังจะช่วยให้การเขียนดีขึ้น เพราะจากประสบการณ์การอ่านและการเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียน เมื่อเป็นผู้เขียนเองย่อมมีแนวทางในการวางโครงการเขียนเรื่องได้ดีด้วย

จากทฤษฎีและหลักการในการสอนอ่าน ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น การสอนอ่านต้องอาศัย ทฤษฎี หลักการ และเทคนิค หลายอย่างในการที่จะเน้นองค์ประกอบของกระบวนการอ่านให้ผู้อ่าน และผู้เรียน ซึ่งเทคนิคกระบวนการต่าง ๆ ย่อมต้องมาจากการที่ผู้อ่านเกิดความคิดรวบยอด จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและหารายละเอียดของเรื่องจากประสบการณ์เดิม จากการเดา ความแหว่ล่อม จากลักษณะและชนิดของข้อความที่ผู้เขียน เขียนขึ้น ดังนั้นกระบวนการอ่านจึงต้อง อาศัยการพัฒนา และใช้กระบวนการล่างขึ้นบนเพื่อวิเคราะห์หน่วยย่อยพื้นฐานโดยพิจารณา สาระ พยัญชนะ ก่อนที่จะเข้าใจความหมายของคำ ประโยค และโครงสร้างอื่น ๆ ในระยะสุดท้าย กระบวนการอ่านแบบนี้เรียกว่าการอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive) กระบวนการอ่านเชิง ปฏิสัมพันธ์ เป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมายระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน เป็นหลักการของการใช้ โครงสร้างระดับยอด ถ้าผู้อ่านเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนก็จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี และรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้กระบวนการอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์ จะช่วยให้ผู้อ่านได้ใช้สมองทั้งซีกซ้าย (กระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน) และซีกขวา (กระบวนการอ่านจากบนลงล่าง) ซึ่งจะทำให้ ผู้อ่านมีความจำระยะยาว (Long Term Memory)

5. ทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิม (Schema Theory)

Schema Theory เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงวิธีการจัดระเบียบของความรู้ในสมองของ คนเรา เป็นวิธีการรับเอาความรู้ใหม่เข้าไปรวมกับความรู้เดิมและเป็นวิธีการดัดแปลงปรับปรุง แกไขความรู้เดิมให้เหมาะสม

เดียนใจ ดันงามตรง (2529 : 97 - 98) กล่าวว่า Schema หมายถึง การบรรยายเกี่ยวกับกลุ่มของความรู้ ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างความรู้ที่ผู้อ่านมีอยู่เดิมแล้ว (Schemata) หรือ frameworks หรือ knowledge structures ที่เรียงรายกันอยู่เป็นลำดับ ขึ้นจัดอยู่เป็นกลุ่มตามคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกันและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และโครงสร้างความรู้เดิม (Schemata) เปรียบเหมือนพิมพ์เขียว แผนงานหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมี Scenerios หรือ schemas ทำหน้าที่ผนึกข้อความที่ผู้อ่านรับเข้าไปด้วยกัน

รูเมลฮาร์ท (Rumelhart. 1981 : 4 - 12) ได้ให้ความหมายของ Schema ว่า หมายถึง โครงสร้างข้อมูลที่ใช้แทนความหมายของสิ่งก็ปกว้าง ๆ ที่สะสมไว้ในความทรงจำ (Memory) ข้อมูลต่าง ๆ ที่สะสมไว้ (Schemata) อาจเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ สถานการณ์

ทั่ว ๆ ไป เหตุการณ์ ลำดับเหตุการณ์ การกระทำ ลำดับการกระทำซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องมีขั้นตอนย่อย ๆ คือ Sub-Schema ของ Schema ดังนั้นความรู้หรือสิ่งก่ปรวมเรียกว่า Schema นี้จะต้องประกอบด้วยสิ่งก่ปรวมย่อย ๆ และการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งก่ปรวมย่อย ๆ เหล่านั้นเพื่อความเข้าใจระบบของสิ่งก่ปรวมย่อย ๆ เป็นสิ่งก่ปรวมหรือความรู้

โครงสร้างความรู้เดิม (Schemata) สร้างขึ้นมาจากประสบการณ์เดิมของผู้อ่านและเป็นเครื่องช่วยชี้แนะผู้อ่านในขณะที่ต้องการเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ทั้งยังช่วยผู้อ่านคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับเหตุการณ์ในเรื่องด้วย ผู้อ่านจะนำโครงสร้างความรู้เดิมนี้ไปใช้ประกอบการอ่านเรื่อง ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการเข้าใจมากกว่าโครงสร้างภาษา (Language Structure) และกระบวนการภาษาที่ใช้ในข้อเขียน แต่อย่างไรก็ตามความสามารถในการอ่าน ต้องประกอบขึ้นด้วยความรู้ทางภาษา (Linguistic Knowledge) ความรู้ทั่วไป (General Knowledge of the World) และปริมาณที่ความรู้เดิมเหล่านั้นถูกกระตุ้นให้ทำงานในขณะที่กระบวนการทางสมองกำลังดำเนินการอยู่ (เตือนใจ ดันทรงงาม. 2529 : 29)

คาร์เรลล์ และอีสเตอร์โฮลด์ (Carrell and Eisterhold. 1983 : 560) ได้แบ่งโครงสร้างของความรู้ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ (Formal Schema) หมายถึง การที่ผู้อ่านมีโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของงานเขียน ในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเขียนเชิงสาธกโวหาร นิทาน วิทยาศาสตร์ หนังสือพิมพ์ ถ้าผู้อ่านมีความรู้ลึกไวต่อลักษณะโครงสร้างการเขียน และรู้จักใช้ความรู้เดิมเหล่านี้ ให้เป็นประโยชน์ในขณะทีอ่าน จะช่วยอย่างมากในด้านความเข้าใจ และความทรงจำ ลักษณะโครงสร้างของข้อเขียนเรื่องราวต่าง ๆ จะแตกต่างกันไปและมักจะมีลักษณะโครงสร้างของข้อเขียนเฉพาะแต่ละชนิด เช่น นิทาน หรือเรื่องสั้นก็จะมีโครงสร้างเป็นฉาก (Setting) เริ่มเรื่อง (Beginning) ลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง (Development) และตอนจบ (Ending) ในบรรดาโครงสร้างข้อเขียนทั้งหมด โครงสร้างของข้อเขียนแบบเล่าเรื่องค่อนข้างง่าย และเป็นที่คุ้นเคยกันมาจนอาจนับว่าเป็นโครงสร้างแบบสากลเพราะลักษณะโครงสร้างข้อเขียนประเภทนี้ มักจะไม่ค่อยมีวัฒนธรรมของแต่ละชาติไปแทรกซ้อนได้มากเหมือนกับลักษณะการเขียนประเภทอื่น ๆ ผู้อ่านส่วนมากมักจะมีโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างข้อเขียนที่เป็นการเล่าเรื่อง (Narrative Schema) มาแล้ว ผลการอ่านจึงไม่มีปัญหา

2. โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content Schemata) คือการที่ผู้อ่านมีความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องในสาขาใดสาขาหนึ่งมาก่อน เช่น เศรษฐศาสตร์ การแพทย์ ธุรกิจ ประวัติศาสตร์ เป็นต้น จะช่วยทำให้เกิดความเข้าใจขึ้น ผู้อ่านที่มีโครงสร้างความคิดแขนงนี้จะรับเรื่องได้เร็วกว่าผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ความรู้ทางเนื้อหาเหล่านั้นมาก่อน

จะเห็นได้ว่าทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิม เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงวิธีการจัดระเบียบของความรู้ในสมองเป็นวิธีการรับเอาความรู้ใหม่ไปรวมเข้ากับความรู้เดิม ดังนั้นในการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงโครงสร้างประสบการณ์เดิมของผู้เรียนทั้งนี้ก็เพราะว่าประสบการณ์เดิมในการอ่านจะช่วยให้ผู้อ่าน อ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดีขึ้นดังที่นักจิตวิทยาทางด้านการอ่าน ได้กล่าวถึงความสำคัญของทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิมในการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตถึง ไมเยอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2534 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Meyer. 1975) พบว่า โครงสร้างระดับยอต หรือโครงการเขียนของผู้เขียนจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยตระหนักถึงลักษณะโครงการเขียนของผู้เขียนชนิดต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการใช้โครงการเขียนของผู้เรียน ในการจับความสำคัญและจับรายละเอียดของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว เพราะโครงการเขียนดังกล่าว จะบ่งบอกถึงความสำคัญของเรื่อง ได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร การโยงประสบการณ์เดิมในการอ่าน จะช่วยให้ผู้อ่านอ่านได้ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีจุดหมายปลายทางในการอ่านที่แน่นอนจะเห็นได้ว่า โครงสร้างประสบการณ์เดิมมีความสำคัญอย่างยิ่งในการอ่าน

จากแนวทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วนั้น ในการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตให้มีประสิทธิภาพครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนในการซักถาม การอภิปรายกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดและเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายครูจะต้องมีการลำดับขั้นตอนการสอน โดยสอนจากง่ายไปหายาก สอนจากรูปธรรมไปสู่นามธรรม เนื้อหาเหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความถนัด และพัฒนาการทางสมองซึ่งผู้เรียนควรจะได้ฝึกใช้สมองทั้งสองซีก คือสมองซีกซ้ายและซีกขวาเพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความจำที่ยาวนาน นอกจากนี้ตามหลักการและทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ จะทำให้ผู้เรียนสามารถบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้รวดเร็ว เพราะผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้เรียนเคยมีประสบการณ์เดิมจากการอ่านเรื่องนั้น ๆ ก็จะทำให้ผู้เรียนเดาความหมายของคำศัพท์ซึ่งเป็นเกมการเดาทางภาษาศาสตร์ จึงทำให้ผู้เรียนอ่านเรื่องราวได้เร็วขึ้น

จะเห็นได้ว่าการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเกี่ยวข้องกับหลักการและทฤษฎีดังที่กล่าวมาแล้ว

4.5 ขั้นตอนการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

บาร์ทเลทท์ (Bartlett, 1980 : 1 - 2) กล่าวว่า การใช้โครงสร้างระดับยอด (Top-Level Structure) ช่วยให้ระลึกและเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในห้องเรียนได้ดี และมีความสัมพันธ์กับกระบวนการจำ

บาร์ทเลทท์ ได้ให้หลักเกณฑ์การใช้โครงสร้างระดับยอดไว้ 6 ขั้นตอน เพื่อกลยุทธ์ในการอ่านดังนี้คือ

1. ผู้อ่านไม่ใช้รูปแบบที่เป็นระบบของแผนการเขียนในการระลึกเรื่องราว
2. ผู้อ่านใช้แผนการเขียนที่แตกต่างออกไปโดยไม่ทราบว่าจะทำอะไรลงไป
3. ผู้อ่านใช้แผนการเขียนเดียวกันกับเนื้อเรื่อง โดยไม่ทราบถึงสิ่งที่กระทำ
4. ผู้อ่านใช้แผนการเขียนที่ต่างออกไป โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่เหมือนกับแผนการเขียน

ในเนื้อหา

5. ผู้อ่านใช้แผนการเขียนที่เหมือนกับเนื้อเรื่องและทราบสิ่งที่กระทำ
6. ผู้อ่านใช้แผนการเขียนที่เหมือนกับเนื้อเรื่องอย่างไม่เปลี่ยนแปลง และทราบว่า

พวกเขากำลังทำอะไรแล้วหรือที่ตัดสินใจที่จะไม่ให้ทอดทิ้งอย่างแท้จริง

แมคจี และริชเกิล (McGee and Richgels, 1987 : 743) ได้แนะนำว่าการสอนโครงสร้างระดับยอด ครูควรสอนความคิดรวบยอดทั่วไปของโครงสร้างระดับยอดในแต่ละชนิด และชี้ให้เห็นความแตกต่างชนิดของโครงสร้างระดับยอดด้วย เมื่อนักเรียนเข้าใจความคิดรวบยอดแล้ววิธีจะทำให้นักเรียนจำโครงสร้างระดับยอด ในแต่ละชนิดควรให้นักเรียนเป็นผู้เขียนเรื่องขึ้นเอง นอกจากนั้นยังได้เสนอแนะว่าครูควรต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าเนื้อหาต่าง ๆ ในข้อเขียนประกอบด้วยความคิดเห็น ข้อเท็จจริง เนื้อหาสาระต่าง ๆ และโครงสร้างระดับยอด ซึ่งเหล่านี้เป็นประสบการณ์เดิมที่ผู้เขียนใช้ในการเรียงเรียงเนื้อหาในข้อเขียน

แมคจี และริชเกล ได้เสนอขั้นตอนในการสอนให้เรียนรู้โครงสร้างระดับยอดไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. เลือกข้อความให้นักเรียนอ่านเป็นข้อความที่เป็นโครงสร้างระดับยอดต่าง ๆ กัน เพื่อให้นักเรียนได้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดในแต่ละข้อความนั้น ๆ
2. เตรียมแผนผังแสดงโครงสร้างข้อเขียน (Graphic Organizer) ซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะข้อเขียนแบบต่าง ๆ โดยจับเอาใจความสำคัญแล้วเชื่อมโยงความคิดที่ผู้เขียนเรียบเรียงไว้โดยใช้เส้นโยงความคิดเหล่านั้น
3. เสนอแผนผังแล้วเลือกสอนโครงสร้างระดับยอดแบบใดแบบหนึ่งก่อนเสนอเนื้อหาของข้อความนั้น ให้นักเรียนร่วมอภิปรายใจความหลักจากเนื้อหาที่ปรากฏเฉพาะในแผนผังก่อน
4. ให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงเนื้อหาจากแผนผังเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกันซึ่งในตอนนี้นักเรียนยังไม่ได้อ่านข้อความทั้งหมด เพียงแต่เห็นใจความหลักที่แสดงไว้ในแผนผังเท่านั้น
5. ให้นักเรียนอ่านข้อความจากย่อหน้าทั้งหมด แล้วเปรียบเทียบกับเนื้อหาที่ช่วยกันเรียบเรียงจากแผนผังที่แสดงไว้ตามลักษณะโครงสร้างของข้อเขียน

นอกจากนี้ บาร์ทเลทท์ (Bartollett, 1988) ได้ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด และได้เสนอขั้นตอนการสอนโครงสร้างระดับยอดไว้ดังนี้

1. ครูต้องตระหนักว่า ความคิดรวบยอดเรื่องโครงสร้างระดับยอดของเนื้อเรื่องเป็นสิ่งที่จำเป็น ถ้านักเรียนไม่มีความรู้เรื่องนี้ครูต้องเริ่มต้นสอนให้พวกเขารู้จักก่อน
2. ความรู้เรื่องโครงสร้างระดับยอด 4 รูปแบบ คือข้อเขียนแบบรายการ ข้อเขียนแบบเปรียบเทียบ ข้อเขียนแบบเหตุ-ผล และข้อเขียนแบบปัญหา-การแก้ไข เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต้องสอนให้นักเรียนรู้
3. ในขณะที่อ่านควรสอนให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าโครงสร้างระดับยอดในเนื้อเรื่องแรก ๆ พวกเขาอาจต้องการความช่วยเหลือจากครู และต่อไปเขาก็จะค่อย ๆ ช่วยเหลือตนเองได้
4. ระหว่างที่อ่าน นักเรียนควรรู้ว่ามีโครงสร้างระดับยอดที่นักเรียนไม่คุ้นเคยอยู่หรือไม่ ครูจำเป็นที่จะต้องสอนให้เขาใช้ยุทธวิธีนี้และมีโอกาสได้อธิบายถึงเรื่องความสัมพันธ์ที่นักเรียนไม่แน่ใจหรืออาจใช้การเดาด้วยก็ได้

5. หลังจากการอ่าน นักเรียนควรได้รับการตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดที่ใช้อยู่เสมอและเป็นประโยชน์มาก เพื่อเป็นการพิสูจน์ว่านักเรียนมีกระบวนการอ่านเป็นของตนเอง ควรให้พวกเขาได้พูดคุยถึงกระบวนการที่เขาใช้

บาร์ทเลทท์ ยัง ได้ให้เกณฑ์ในการตรวจสอบประสิทธิภาพของการสอนโครงสร้างระดับยอดไว้ดังนี้

1. ครูออกแบบกระบวนการความรู้ความเข้าใจภายใต้ยุทธวิธีโครงสร้างระดับยอด และใช้คำศัพท์เพื่อสื่อสารในการอภิปรายถึงกระบวนการ

2. ครูพูดคุยกถึงองค์ประกอบความรู้ที่เกี่ยวกับยุทธวิธีมากกว่าสิ่งรอบจักรวาลอื่นที่ไม่ใช่ตัวอ้างอิงเฉพาะในยุทธวิธี รวมทั้ง

2.1 ในการสื่อสารต้องการรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับเนื้อหา

2.2 จากข้อ 2.1 จำอะไรได้บ้าง

2.3 จะรู้ได้อย่างไรว่าโครงสร้างชนิดไหนเป็นชนิดไหน

2.4 รูปแบบของโครงสร้างระดับยอดคืออะไร

2.5 จำข้อ 2.1 - 2.4 ต้องคำนึงถึงอะไรบ้าง

2.6 จะทำอะไรเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดได้บ้าง

2.7 จะตรวจสอบหรือเปลี่ยนแปลงงานที่เราได้ไว้อย่างไร

3. ครูพูดคุยกถึงประโยชน์ของโครงสร้างระดับยอด

4. ลักษณะเด่นของงานถูกรวบรวมเข้าเป็นเนื้อหาเดียวกันกับกระบวนการทางความรู้ โดยมีการวางแผนการกระทำและการตรวจสอบงาน

5. ครูพูดคุยกถึงประโยชน์ของคำที่เป็นกุญแจ (Key Words) เพื่อกระบวนการทางความรู้ ซึ่งจะช่วยให้เห็นประสิทธิภาพของนักเรียนทุกคน

6. จัดให้นักเรียนมีการฝึกฝนที่เหมาะสมเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับการใช้ยุทธวิธีโครงสร้างระดับยอด

7. มีการทบทวนเกี่ยวกับกระบวนการและประโยชน์ที่เกี่ยวกับเนื้อหาของโครงสร้างระดับยอด และให้นักเรียนพยายามที่จะใช้

8. มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนและครูในเรื่องความสำเร็จของปฏิสัมพันธ์และคุณลักษณะของท้าวสอน

นอกจากนี้ เสาวลักษณ์ วัฒนวิรัช (2531 : 89 - 91) ได้ปรับขั้นตอนการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอดได้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ครูอธิบายชนิดของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ การบอกรายละเอียดของเรื่อง การเสนอปัญหาและการแก้ไข ความเป็นเหตุเป็นผล และการเปรียบเทียบ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบให้ผู้เรียนเข้าใจ

2. ครูยกตัวอย่างคำที่เป็นกุญแจสำคัญสำหรับชนิดของโครงสร้างระดับยอดให้ผู้เรียนฝึกใช้คำเหล่านี้ เพื่อหาชนิดของโครงสร้างระดับยอดจากข้อความต่าง ๆ

3. ให้ผู้เรียนทำไดอะแกรม หาชนิดของโครงสร้างระดับยอดจากข้อความต่าง ๆ แต่ละชนิด ครูต้องเตรียมหาข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดแตกต่างกันในแต่ละชนิด

4. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ให้ผู้เรียนหาโครงสร้างระดับยอดจากหนังสือพิมพ์ โฆษณา สิ่งตีพิมพ์

5. ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญ และรายละเอียดเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

6. ให้ผู้เรียนฝึกหาโครงสร้างระดับยอด เพื่อบอกใจความสำคัญของเรื่องและรายละเอียดของเรื่อง และให้นักเรียนฝึกเขียนไดอะแกรมของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด

7. ให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษาจากข้อความ บทความที่ครูเตรียมมาโดยให้เวลาผู้เรียนอ่านจับใจความหารายละเอียดของเรื่อง

จากการเสนอแนะขั้นตอนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดที่กล่าวมาแล้วนั้นจะต้องให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงโครงสร้างระดับยอด ในแต่ละรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความได้รวดเร็วโดยการเขียนไดอะแกรมบอกรายละเอียดของเรื่อง เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านแล้วจะนำไปสู่ความสามารถในการเขียน เพราะผู้เรียนได้ฝึกเขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่านเพื่อจะเตรียมอภิปรายหน้าชั้นเรียน ซึ่งเป็นการฝึกเขียนจากประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านโครงสร้างระดับยอดแต่ละรูปแบบ นอกจากนี้นักเรียนยังได้ฝึกการฟังและการพูดจากการอภิปรายหน้าชั้นเรียน

จะเห็นได้ว่า ขั้นตอนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะทางภาษา

คือทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนจะทำให้การเรียนรู้ภาษาไทยของผู้เรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. งานวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

งานวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดนี้ ส่วนใหญ่ได้ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาวต่างประเทศ และเมื่อนำมาศึกษาในประเทศไทยได้นำมาศึกษากับวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา นอกจากนี้ได้มีการนำเอาวิธีการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างระดับปฐมวัย และระดับประถมศึกษา ซึ่งผลงานวิจัยมีดังนี้

6.1 งานวิจัยต่างประเทศ

บาร์ทเลตต์ (Bartlett. 1978 : 6641 - A) ทดลองการสแกนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด (Top - Level Structure) ให้แก่นักเรียนระดับ 9 จำนวน 325 คน ของโรงเรียนขนาดใหญ่ในเมือง ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดในการอ่านและการเขียนมักเกิดสิ่งที่เขาระลึกได้ หลังจากการอ่านและสามารถทำคะแนนได้สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนนั้นคือ นักเรียนกลุ่มทดลองจดจำเรื่องราวได้มากกว่า และมีความคงทนในการจำได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม

ไมเยอร์ และคนอื่น ๆ (Meyer and others. 1980 : 85 - 96) ได้ศึกษาผลของการสอนการใช้โครงสร้างระดับยอดที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน และการจำเรื่องโดยศึกษายุทธวิธีการอ่านของนักเรียนว่าใช้โครงสร้างระดับยอดในการอ่านหรือไม่ และศึกษาผลของคำสัญญาณทางภาษาที่มีต่อการใช้โครงสร้างระดับยอด ได้ใช้เรื่องที่เรียบเรียงไว้อย่างดี เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข กับใช้เรื่องที่เรียบเรียงไม่มีความสำคัญเหมือนกันแต่ตัดคำสัญญาณทางภาษาที่นอกชนิดของโครงสร้างระดับยอดออก ผลการทดลองปรากฏว่าจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 50% ใช้โครงสร้างระดับยอดในการอ่านและระลึกเรื่องที่อ่าน และ 22% ของโครงสร้างกลุ่มนี้ใช้การเขียนบันทึกความจำด้วย นักเรียนที่มีความเข้าใจในการอ่านสูงจะใช้โครงสร้างระดับยอด และผู้ที่ใช้จะจดจำใจความสำคัญของเรื่องได้มากกว่า ส่วนคำสัญญาณทางภาษาไม่มีผลต่อความจำ

เทย์เลอร์ (Tayler. 1980 : 405 - 408) ได้ศึกษาการระลึกเรื่องที่อ่านและความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับ 4 และระดับ 6 แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านดี ปานกลาง อ่อน และกลุ่มผู้ใหญ่ ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มผู้ใหญ่ระลึกเรื่องที่อ่านได้ดีกว่าทุกกลุ่ม นักเรียนกลุ่มที่เก่งใช้โครงสร้างระดับยอดมากกว่านักเรียนกลุ่มอ่อน นักเรียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอดใช้เวลาในการระลึกเรื่องมากกว่า

บาร์ทเลทท์ ทูรเนอร์ และแมทแฮมส์ (Rattanavich. 1987 : 28 ; citing Bartlett Turner and Mathams. 1981) ได้ทดลองกับนักเรียนระดับ 5 ให้รู้จักแผนการเรียบเรียงเนื้อหา วิเคราะห์โครงสร้างระดับยอดและวิธีการเรียบเรียงเนื้อเรื่องเพื่อใช้ในการพูดและเขียนเรื่องให้ผู้อื่น ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนรู้ในโครงสร้างระดับยอดสามารถเรียบเรียงเรื่องสำคัญนำไปพูด และวางแผนการเขียนได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนรู้ในโครงสร้างระดับยอด และหลังจากนั้นอีก 3 สัปดาห์ ได้ทดสอบนักเรียนก็พบว่านักเรียนได้รับประโยชน์จากการใช้โครงสร้างระดับยอด

บาร์ทเลทท์ และอชเชอร์ (Rattanavich. 1987 : 28 ; citing Bartlett and Usher. 1981) ได้จัดทำโปรแกรมการสอนโครงสร้างระดับยอดแก่นักเรียนระดับ 11 ในออสเตรเลีย โดยเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่ในเมือง และให้ครูที่สอนประจำเป็นผู้สอนใช้เวลาในการสอนสัปดาห์ละ 6 คาบคาบละ 40 นาที ผลปรากฏว่ามีการเปลี่ยนแปลงจากที่ไม่เคยใช้โครงสร้างระดับยอดมาเป็นใช้โครงสร้างระดับยอดและได้นำไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย

อัลเวอร์แมน (Alverman. 1982 : 160 - 171) ได้ทดลองสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับเรื่องที่เรียบเรียงเป็นแบบรายการง่าย ๆ ด้วยการเสริมแบบใช้กราฟกับไม่ใช้กราฟ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 10 จำนวน 30 คน ผลปรากฏว่านักเรียนที่ใช้การเสริมด้วยการใช้กราฟ ระลึกใจความสำคัญได้มากกว่าไม่ใช้กราฟ และนักเรียนที่ใช้วิธีเสริมด้วยกราฟสามารถระลึกเรื่องได้ถึงร้อยละ 73 ส่วนที่ไม่ใช้กราฟมีเพียงร้อยละ 67

คินต์ช และยาร์โบรธ (Kintsch and Yarbrough. 1982 : 831 - 833) ได้ทดลองให้นักศึกษาจากภาคจิตวิทยา แห่งมหาวิทยาลัยโคโลราโด (University of Colorado) อ่านเรื่องที่มีโครงสร้างระดับยอด 4 รูปแบบ รูปแบบละ 1 เรื่อง และแต่ละเรื่องแยกออกเป็นฉบับที่เรียบเรียงอย่างดีและไม่ดี ผลปรากฏว่านักศึกษาที่อ่านเรื่องที่เรียบเรียงไม่ดีมีความบกพร่องในการตอบคำถาม

บาร์ทเลทท์ และคนอื่น ๆ (Bartlett and others. 1984 : 176 - 184) ได้ทดลองการสอนใช้โครงสร้างระดับยอดในการอ่าน และระลึกเรื่องกับนักเรียนระดับ 5 จำนวน 54 คน ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม และการใช้โครงสร้างระดับยอดทำให้ระลึกเรื่องได้สูงกว่ากลุ่มควบคุม และการใช้โครงสร้างระดับยอดทำให้ระลึกเรื่องได้สูงสุด ในขณะที่ผู้ไม่ใช้โครงสร้างระดับยอดได้คะแนนต่ำสุด และพบว่าการใช้วิธีนี้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความจำ และความเข้าใจได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ยังช่วยให้เด็กในการอ่านเรื่องที่ยาก หรือเรียบเรียงไว้ไม่ดีทำให้จำได้ง่ายขึ้น เข้าใจง่ายขึ้น และทำให้สามารถเขียนเรียงความได้ดีกว่าเดิม

อัสเซอร์ (Rattanavich. 1987 : 29 ; citing Usher. 1985) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้โครงสร้างระดับยอด เป็นยุทธวิธีในการอ่านกับความสามารถของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 9 และระดับ 12 โดยแบ่งเป็นกลุ่มสูง 15% กลาง 15% และกลุ่มต่ำ 15% ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มสูงระดับ 12 ได้ใช้โครงสร้างระดับยอดวิชาภาษาอังกฤษ และสามารถระลึกเรื่องได้ดีกว่ากลุ่มกลางและกลุ่มต่ำ นอกจากนั้นก็ยังสูงกว่านักเรียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอดในระดับ 9 และนักเรียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอดในระดับ 9 สามารถจำเรื่องราวที่อ่านได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ใช้โครงสร้างระดับยอด

ไมเยอร์ และคนอื่น ๆ (Meyer and others. 1987 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการฝึกใช้โครงสร้างระดับยอดในการอธิบายปริบท เพิ่มความเข้าใจในการอ่านของเด็ก และผู้ใหญ่ ในการศึกษาถึงยุทธวิธีการสอนอ่านโดยเฉพาะจะช่วยให้ความเข้าใจในการอ่าน และการจำของเด็กและผู้ใหญ่ที่เรียนการศึกษาผู้ใหญ่ วิธีการคือ สอนผู้ใหญ่มากกว่า 1000 คนเขียนสิ่งที่เขาอ่าน และระลึกเรื่องได้จากบทความในวารสาร ผลปรากฏว่าผู้อ่านทั้งหมดประสบผลสำเร็จ ในการศึกษาปริบทย่อยที่เกี่ยวข้องกับปริบทใหญ่ ได้ลุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 เรียนเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดพื้นฐาน 5 แบบ กลุ่มที่ 2 ฝึกอ่านและจำข้อมูล กลุ่มที่ 3 ไม่ได้รับคำแนะนำ

ผลจากการทดสอบก่อนและหลัง การระลึกได้ และความเข้าใจ ปรากฏว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้ยุทธวิธีโครงสร้างระดับยอด ตอบใจความหลักของคำถามได้ถูกต้อง

มิฮาเลวิช (Mihalevich. 1990 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าผลการคาดคะเนการอธิบายเรื่องที่ระลึกได้ของนักเรียนระดับ 8 ในการคาดคะเนแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ การคาดคะเนเนื้อหา และการคาดคะเนเนื้อหาโครงสร้างระดับยอดเรื่องที่นำมาทดสอบโครงสร้างระดับยอด 4 ชนิดได้แก่ การระบุเรื่อง การลำดับเรื่อง การเปรียบเทียบ สาเหตุ/ผล

ทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนระดับ 8 หนึ่งร้อยคนกำหนดการสุ่มจัดกระทำ 4 กลุ่ม ได้แก่ การคาดคะเน โครงสร้าง การคาดคะเนเนื้อหา การสำรวจ การอ่านอย่างระมัดระวัง

การให้คำแนะนำในการศึกษาจะช่วยในการคาดคะเนเนื้อหาของโครงสร้างระดับยอด แต่ละชนิด นักเรียนที่ได้รับการทดลองชนิดที่หนึ่ง ให้คำแนะนำคาบละ 40 นาที โดยต้องให้ คำแนะนำเนื้อหาแต่ละชนิดให้เสร็จ นักเรียนต้องอ่านคำแนะนำทำความเข้าใจกับเนื้อหา หลังจากอ่านเรื่องแล้ว และเขียนข้อความที่เน้นโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิดที่ระลึกได้

ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง สามารถระลึกเรื่องได้สูง นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านได้สูงและต่ำ สามารถระลึกเรื่องจากข้อความชนิดเปรียบเทียบได้สูงทั้ง 2 กลุ่ม

แมคเดอร์มอตต์ (Mcdermott. 1990 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสอนโครงสร้าง ระดับยอดช่วยความเข้าใจในการอ่านร้อยแก้วของนักเรียนระดับ 4 จุดประสงค์ของการศึกษา คือ ทดสอบผลการสอนโครงสร้างระดับยอดของปริบทเฉพาะปัญหา การแก้ไข และการอธิบาย โครงสร้าง

สมมติฐานการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนระดับ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เครื่องมือ มีความ เข้าใจสูงขึ้นในการศึกษากับห้องเรียนขนาดกลาง นักเรียนที่ใช้ศึกษาจาก 4 ห้อง โดยแบ่ง เป็น กลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองใช้บทเรียน ปัญหา/การแก้ไข และการอธิบาย โดยใช้โครงสร้างระดับยอด 10 บทเรียน กลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านปกติ ผล การศึกษาจากผลการสอนหลังเรียนพบว่า

1. นักเรียนที่อ่านได้ดีก่อนได้รับการฝึกใช้โครงสร้างปริบท มีคะแนนเฉลี่ยสูงเมื่อสรุป ปัญหา/การแก้ไข ข้อความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้โครงสร้างปริบท มีคะแนนเฉลี่ยสูงเมื่อสรุปปัญหา การแก้ไข ข้อความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการฝึก และได้รับการฝึกโครงสร้างระดับยอดน้อย เป็นผลมาจากความเข้าใจในการอ่านของชนิดของข้อความ
4. นักเรียนที่ได้รับการฝึกโครงสร้างระดับยอดแบบอธิบาย มีความเข้าใจในการอ่าน ข้อความแบบอธิบายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดในประเทศไทย ได้มีผู้สนใจศึกษาดังนี้

สุภาพ บุตรสีห์ (2529 : 56 - 78) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษและทัศนคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 ที่เรียนการอ่านด้วยการใช้ TLS SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครู และจากการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนอ่านภาษาอังกฤษด้วยการใช้ TLS มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่า นักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยการใช้ SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษปานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยการใช้ TLS SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครูมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักเรียนที่ระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูง มีทัศนคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษปานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

วไลพร ฉายา (2530 : 63 - 64) ได้ศึกษาผลการสอน Top-Level Structure ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางกะปิ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนอ่านภาษาอังกฤษโดยเรียนรู้ Top-Level Structure มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแปล

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (1987 : 95 - 101) ได้ทำการศึกษาผลการใช้บทเรียนโมดูลประกอบโครงสร้างระดับยอด ในการสอนอ่านภาษาอังกฤษแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในประเทศไทย เปรียบเทียบกับการสอนอ่านแบบเดิม โดยวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ และผลสัมฤทธิ์ของวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง ภาคกลาง ได้แก่ โรงเรียนเจ้าพระยาวิชาเขต กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ ได้แก่ โรงเรียนเดชปัตตานานุกูล จังหวัดปัตตานี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม ภาคเหนือ ได้แก่ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ แล้วลุ่มนักเรียนมาโรงเรียนละ 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 50 คน กลุ่มควบคุม 50 คน ใช้เวลาในการทดลองสอน 15 คาบเรียน ผลปรากฏว่า

1. นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.25

2. นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมของโรงเรียนทดลองทั้งสี่โรงเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .08

3. นักเรียนในกลุ่มทดลองของโรงเรียนทั้งสี่โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.14

ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ของโรงเรียนทดลองทั้ง 4 โดยมีขนาดอิทธิพลค่อนข้างปานกลาง ประมาณ .91

ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และสังคมศึกษา ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ของโรงเรียนทดลองทั้ง 4 โดยมีขนาดอิทธิพลประมาณ

4. นักเรียนในกลุ่มทดลองของโรงเรียนทดลองทั้ง 4 มีทัศนคติในการเรียนวิชาการอ่าน ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.18

อรุณี เหลืองหิรัญ (2533 : 77 -80) ได้ศึกษาความพร้อมทางภาษา และการคิดแก้ปัญหา ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ โดยใช้โครงสร้างระดับยอด ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ โดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความพร้อมทางภาษาและการคิดแก้ปัญหา สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สงวนศรี เณรจันท์ (2533 : 92 - 96) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

รัตนา ศุภจรัส (2534 : 58 - 59) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอมีความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียน และมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู

อรวรรณ บรรจงสวัสดิ์ (2534 : 89 - 91) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนที่จัดกิจกรรมการสอนแบบโครงสร้างระดับยอกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนการอ่านโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนที่จัดกิจกรรมการสอนแบบโครงสร้างระดับยอมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวิชาภาษาอังกฤษและมีเจตคติต่อการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนการสอนอ่านตามคู่มือครู

จิราพร ทรายคำ (2534 : 56) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้โครงสร้างระดับยอกับการสอนตามคู่มือครู การสอนภาษาไทยซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอ มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูการสอนภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และในปีเดียวกัน ทวีศักดิ์ บุญทน (2534 : 57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอกับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอ มีความเข้าใจในการอ่าน และมีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

และชัชชา เดชสุภา (2535 : 100 - 106) ได้ศึกษาผลของวิธีสอนแบบโครงสร้างระดับยอและประสบการณ์เดิมที่มีต่อความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ และการดึงประสบการณ์เดิมมาใช้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์เดิม และได้รับการสอนต่างกัน ด้วยวิธีการสอนแบบโครงสร้างระดับยอ (TLS) กับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลจากการวิจัยมีดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

2. นักเรียนที่มีประสบการณ์เดิมต่างกัน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ประสบการณ์เดิมกับวิธีการสอนมีปฏิสัมพันธ์กันในการส่งผลต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

5. นักเรียนที่มีประสบการณ์เดิมต่างกัน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ มีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ประสบการณ์เดิมกับวิธีสอนมีปฏิสัมพันธ์กัน ในการส่งผลต่อความสามารถในการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ความสามารถในการตั้งประสบการณ์เดิมมาใช้ในการอ่านและเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดสูงกว่าความสามารถในการตั้งประสบการณ์เดิมมาใช้ในการอ่าน และการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด จะเห็นได้ว่าเมื่อนำเอาการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไปใช้กับการสอนอ่าน และการเขียนวิชาภาษาอังกฤษแล้วทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนสูงกว่าการสอนวิธีอื่นแสดงว่าวิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด เป็นวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง เพราะนักเรียนมีความสามารถในการแปลความ สรุปความ มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ดังนั้นจึงได้มีการทำเอาวิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไปทดลองสอนกับวิชาภาษาไทย ในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดในระดับประถมศึกษา มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู แต่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีความสามารถในการอ่านไม่แตกต่างกัน ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

แสดงว่าการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด เมื่อนำไปใช้สอนในวิชาภาษาอังกฤษแล้วทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน และเมื่อนำไปสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ก็ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น แสดงว่าวิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเป็นวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึง เชื่อว่าวิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดจะแก้ปัญหาทักษะการอ่าน ด้านสมรรถภาพการอ่านในใจและจะช่วยให้ความสามารถใน

การเขียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเปรียบเทียบกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความสามารถในการเขียนภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนบ้านเชียงหวาง ตำบลเชียงหวาง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 7 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 284 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหม่ม ตำบลเชียงหวาง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 54 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยใช้การจับสลากโรงเรียน 1 โรงเรียน จาก 7 โรงเรียน ได้โรงเรียนบ้านหม่ม ตำบลเชียงหวาง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีจำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวนนักเรียน 27 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวนนักเรียน 27 คน

2. ให้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุม โดยจับสลากแบ่งห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลอง จำนวนนักเรียน 27 คน และกลุ่มควบคุม จำนวนนักเรียน 27 คน รวมนักเรียนทั้งหมด 54 คน โดยกลุ่มทดลอง ดำเนินการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด (Top-Level Structure) ส่วนกลุ่มควบคุม ดำเนินการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- 2.1 เรื่องที่ใช้เป็นสื่อในการสอนอ่านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
- 2.2 แผนการสอนของกลุ่มทดลอง วิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
- 2.3 แผนการสอนของกลุ่มควบคุม วิธีสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู
- 2.4 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
- 2.5 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 เรื่องที่ใช้เป็นสื่อในการสอน

3.1.1 ศึกษาหลักสูตร ขอบข่ายของเนื้อหา จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในการสอนอ่านและการสอนเขียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคู่มือการสอนอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3.1.2 ศึกษาลักษณะ ขั้นตอนการสอนโครงสร้างระดับยอดตามแนวของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย และบาร์ทเลทท์ (Bartlett) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอน และการคัดเลือกเนื้อหาให้มีลักษณะของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด

3.1.3 ศึกษารายละเอียดและคัดเลือกเนื้อหาที่นำมาจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสืออ่านประกอบ สารานุกรม และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ โดยคัดเลือกเรื่องดังนี้

1. คัดเลือกเนื้อหาให้มีลักษณะของโครงสร้างระดับยอด 4 ชนิดได้แก่ การบอกรายละเอียดของเรื่อง สาเหตุ - ผล ปัญหา - การแก้ไข และการเปรียบเทียบตามแนวทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา และทฤษฎีปฏิสัมพันธ์

2. เนื้อหาอยู่ในความสนใจของนักเรียนและสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพื่อความบันเทิง เช่น นิทาน นิยาย เรื่องสั้นสำหรับเด็ก ฯลฯ อ่านเพื่อรู้และเข้าใจวิธีการหรือกระบวนการ เช่น การใช้โทรศัพท์สาธารณะ การประดิษฐ์วัสดุ ฯลฯ และอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า เช่น การเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

3. เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.1.4 นำเนื้อหาที่คัดเลือกแล้วจากข้อ 3.1.3 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย (ภาคผนวก ง) ประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้องตลอดจนความเหมาะสมของเนื้อหา

3.1.5 สร้างแผนการสอนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

3.2 แผนการสอนของกลุ่มทดลอง วิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

3.2.1 ศึกษาหลักการ จุดประสงค์ เนื้อหา การวัดผล และประเมินผล ของหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคู่มือการสอนอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3.2.2 ศึกษาวิธีสร้างแผนการสอน จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.3 ศึกษาทฤษฎี งานวิจัย และวิธีการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

3.2.4 เขียนแผนการสอนให้สอดคล้องกับขั้นตอนการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด โดยยึดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล โดยใช้เรื่องที่ได้เลือกไว้มาใช้เป็นสื่อการเรียน ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนมีขั้นตอนดังนี้

1. ครูอธิบายให้นักเรียนทั้งหมดรู้จักโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิดและให้รู้จักคำไข (Key Words) ของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดโดยใช้แผนภูมิและบัตรคำประกอบคำอธิบาย

2. ให้นักเรียนฝึกทำไดอะแกรมร่วมกันกับครูสอนในการอ่านข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดแตกต่างกันทั้ง 4 ชนิด

3. แบ่งกลุ่มให้นักเรียนฝึกอ่านและวิเคราะห์ข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดแตกต่างกันโดยเติมคำหรือข้อความในไดอะแกรมที่ครูเตรียมไว้

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานสรุปความจากการอ่านในข้อ 3 โดยให้โอกาสนักเรียนที่เหลือช่วยกันเสนอแนะการแก้ไขพร้อมครู

5. ให้นักเรียนเขียนบทความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

6. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านประกอบ สารานุกรม โฆษณา โดยให้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดมาให้และให้นักเรียนระบุชนิดของโครงสร้างระดับยอด พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่อง โดยจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มและเดี่ยว

7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปชนิดของ โครงสร้างระดับยอด

3.2.5 นำแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย

(ภาคผนวก ง) ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง

3.2.6 นำแผนการสอนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแล้ว ไปทดลองสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองบุนาทล้า จังหวัดอุดรธานี จำนวน 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและเวลาที่เหมาะสมของขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้สอน แล้วนำแผนการสอนนั้นมาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปสอนจริง

3.2.7 นำแผนการสอนที่ได้รับการปรับปรุงจากข้อ 3.2.6 ไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์ ตรวจสอบแก้ไขอีกครั้ง

3.3 แผนการสอนของกลุ่มควบคุม โดยวิธีสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

3.3.1 ศึกษาหลักการ จุดประสงค์ ขอบข่ายของเนื้อหา การวัดผลและประเมินผลของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3.3.2 ศึกษาวิธีการสอนอ่าน และการสอนเขียนจากคู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3.3.3 เขียนแผนการสอนตามขั้นตอนการสอนที่กำหนดไว้ในคู่มือครูการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยนำเรื่องที่ได้คัดเลือกไว้แล้วมาใช้เป็นเนื้อหา หรือสื่อการสอน ซึ่งมีกิจกรรมการเรียนการสอนมีขั้นตอนดังนี้

1. ชื่นนำเข้าสู่บทเรียน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรม เช่น การร้องเพลง การแสดงบทบาทสมมุติ การเล่านิทาน สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน เป็นต้น

2. ขั้นสอนอ่าน

- 2.1 ให้นักเรียนศึกษาคำและกลุ่มคำที่มีในเนื้อเรื่อง
- 2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มและกำหนดเวลาให้นักเรียนอ่าน
- 2.3 ตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบ เช่น ใคร ทำอะไร

ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร

- 2.4 นักเรียนสรุปเรื่อง
- 2.5 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการอ่าน และตอบคำถามเนื้อเรื่องจาก

แบบฝึกหัด

3. ขั้นสรุป

- 3.1 สรุปเรื่องโดยวิพากษ์วิจารณ์เพื่อทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
- 3.2 ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องลงในสมุด

3.3.4 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ (ภาคผนวก ง) และแก้ไขปรับปรุงจากนั้นนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมประกันคุณภาพเพื่อพิจารณาปรับปรุงอีกครั้ง

3.3.5 นำแผนการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองบุนาหล้า จังหวัดอุดรธานี จำนวน 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและเวลาที่เหมาะสมของขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้สอน แล้วนำแผนการสอนนั้นมาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปสอนจริง

3.3.6 นำแผนการสอนที่ได้รับการปรับปรุงไปให้คณะกรรมการควบคุมประกันคุณภาพตรวจแก้ไขอีกครั้ง

3.4 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนของสอบของ

ชวาล แพริตกุล (2520. 112-210) และศึกษาหนังสือเกี่ยวกับการสร้างข้อทดสอบภาษาไทยจากหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529. 55-125) และแนวคิดการสร้างข้อสอบของ ออลเลอร์ (Oller. 1979 : 472)

3.4.2 วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์ของเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เพื่อให้ใช้ในการสร้างข้อสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

3.4.3 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เป็นแบบทดสอบ
ปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตอบถูกให้ 1 คะแนน

ตอบผิดหรือตอบมากกว่า 1 คำตอบให้ 0 คะแนน

และแบบทดสอบเติมคำในช่องว่าง (Cloze Test) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้ 1 คะแนนเมื่อคำตอบถูกต้องตรงกับต้นฉบับ

ให้ 0 คะแนนเมื่อคำตอบไม่ถูกต้องตรงกับต้นฉบับ

รวมกันจำนวน 60 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์

3.4.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทย จำนวน
3 ท่าน (ภาคผนวก ง) ตรวจสอบแก้ไขและดูความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้เกณฑ์กำหนดคะแนน
ความคิดเห็นดังนี้

คะแนน 1 สำหรับข้อทดสอบที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน 0 สำหรับข้อทดสอบที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
การเรียนรู้

คะแนน -1 สำหรับข้อทดสอบที่ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน แล้วนำไปหาค่าตรง
ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และค่าตรงความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
(บุญเชิด บุญโอบนันทพงษ์, 2526 : 90-91) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง
มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ส่วนข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะตัดออก
หรือไม่ก็นำข้อสอบมาปรับปรุงใหม่

3.4.5 นำแบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านสามพร้าว จังหวัดอุดรธานี จำนวน 100 คน เพื่อนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์
หาความยากง่าย (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นรายชื่อโดย
ใช้เทคนิค 27% ของ จุง เทห์ ฟาน (Chung-Teh Fan) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2531 : 186-188) และคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (P) ระหว่าง .23 - .84 และหาค่า
อำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ .20 - .68

3.4.7 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกได้ตามเกณฑ์ในข้อ 3.4.6 ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยนำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสามพร้าว จังหวัดอุดรธานี จำนวน 100 คน แล้วนำไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR. - 20 ของ คูเดอร์ วิชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.75

3.5 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย

3.5.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ เทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แวรัตกุล (2520) หนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย ของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 55-125) และหนังสือแนวความคิดการสร้างข้อสอบของอลเลอร์ (Oller. 1979 : 472)

3.5.2 ศึกษาขอบข่ายของเนื้อหา จุดประสงค์การสอนเขียน ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคู่มือการสอน ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3.5.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย เป็นแบบทดสอบ การเขียนเรียงความจากภาพ โดยวัดความสามารถในการเขียนด้าน การลำดับความ ความคิด ใจความชัดเจน และสื่อความหมาย การให้ภาษา การเขียนสะกดคำ รวมทั้งความสมบูรณ์ของการเขียน ซึ่งแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนผู้วิจัยเลือกวิธีเขียนเรียงความจากภาพ โดยกำหนดให้ความยาวประมาณ 10 บรรทัด โดยมีเกณฑ์การเลือกภาพดังนี้

1. ภาพมีความชัดเจน มีจุดสนใจ มีฉากประกอบข้างหลังภาพ เป็นภาพที่มีการเคลื่อนไหว เมื่อนักเรียนพิจารณาแล้ว สามารถเข้าสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในภาพได้ เช่น ภาพอะไร เหตุเกิด ที่ไหน มีเหตุการณ์อะไรบ้างในภาพ เป็นต้น

2. ภาพมีความเหมาะสมและอยู่ในความสนใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.5.4 นำภาพที่ได้รับการคัดเลือกจากข้อ 3.5.3 ไปทดลองให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองบุนาทลำ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 10 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน

3.5.5 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยจากภาพที่ไปทดลอง
ในข้อ 3.5.4 แล้วนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญสาขาการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ง)
เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาพ และความถูกต้องของภาษาที่ใช้ในคำสั่ง

3.5.6 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนเรียงความใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียน
เรียงความของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (1987 : 55) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังตารางดังนี้

ตาราง 1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
1. การลำดับความ	5
2. ความคิด ใจความชัดเจนและสื่อความหมาย	5
3. การใช้ภาษา และการเขียนสะกดคำ	5
4. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ	5

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ 20 คะแนน แยกพิจารณาดังนี้

1. การลำดับความ	5	คะแนน
1.1 ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามลำดับสอดคล้องกันตลอดเรื่อง	5	คะแนน
1.2 ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามลำดับสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่	4	คะแนน
1.3 ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามลำดับสอดคล้องกันเป็นบางส่วน	3	คะแนน
1.4 ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามลำดับสอดคล้องกันน้อย	2	คะแนน

1.5 ลำดับเนื้อเรื่องไม่สอดคล้องกัน	1	คะแนน
1.6 เนื้อเรื่องสับสนจับใจความไม่ได้	0	คะแนน
2. ความคิด ใจความชัดเจนและสื่อความหมาย	5	คะแนน
2.1 บรรยายแนวความคิดมากกว่า 1 แนวคิด สื่อความหมายชัดเจนตลอดเรื่อง	5	คะแนน
2.2 บรรยายแนวความคิดได้ 1 แนวคิด สื่อความหมายชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	4	คะแนน
2.3 บรรยายแนวความคิด ได้ 1 แนวคิด สื่อความหมายได้เป็นบางส่วน	3	คะแนน
2.4 บรรยายแนวความคิด สื่อความหมายได้ เป็นบางส่วน	2	คะแนน
2.5 บรรยายแนวความคิด ไม่สื่อความหมาย	1	คะแนน
2.6 ไม่มีแนวความคิด ไม่สื่อความหมาย	0	คะแนน
3. การใช้ภาษา เขียนสะกดคำ	5	คะแนน
3.1 ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน ตามหลักภาษา เขียนสะกดผิดไม่เกิน 1 - 2 คำ	5	คะแนน
3.2 ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน ตามหลักภาษา เขียนสะกดผิดไม่เกิน 3 - 4 คำ	4	คะแนน
3.3 ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน ตามหลักภาษา เขียนสะกดผิด 5 - 6 คำ	3	คะแนน
3.4 ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน ตามหลักภาษา เขียนสะกดผิด 7 - 8 คำ	2	คะแนน

3.5 ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน ตามหลักภาษา เขียนสะกดผิดมากกว่า 7 - 8 คำ	1	คะแนน
3.6 ใช้ภาษาและคำไม่เหมาะสม	0	คะแนน
4. ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ สามารถสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ	5	คะแนน
4.1 เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพ มาสัมพันธ์กันมากกว่า 1 อย่าง สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	5	คะแนน
4.2 เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพ มาสัมพันธ์กัน 1 อย่าง สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	4	คะแนน
4.3 เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพ มาสัมพันธ์กัน 1 อย่าง สื่อความหมายได้ชัดเจน	3	คะแนน
4.4 เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพสัมพันธ์กัน สื่อความหมายได้เป็นบางส่วน	2	คะแนน
4.5 เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพไม่สัมพันธ์กัน สื่อความหมายได้เป็นบางส่วน	1	คะแนน
4.6 ไม่เขียนถึงสิ่งที่ปรากฏในภาพ ไม่สามารถสื่อความหมายได้	0	คะแนน

หมายเหตุ การนับคำผิดไม่นับคำซ้ำ

3.5.7 การกำหนดคุณสมบัติของผู้ตรวจข้อสอบการเขียนเรียงความของนักเรียนดังนี้

1. มีวุฒิอย่าต่ำปริญญาตรี
2. มีประสบการณ์ด้านการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยอย่างน้อย 2 ปี

3.5.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย เป็นการเขียนเรียงความจากภาพ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองบุนาหล้า จังหวัดอุตรธานี จำนวน 30 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ในการพิจารณาการให้คะแนนการเขียนเรียงความของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (1987 : 55) โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนวิชากลุ่มทักษะภาษาไทย อาจารย์อุบลรัตน์ คำวันดี รวมจำนวน 2 ท่าน เพื่อหาความสอดคล้องของผู้ตรวจโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 70) ได้ค่าความสัมพัทธ์ของการตรวจให้คะแนน เท่ากับ 0.82

4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 216) ดังแสดงไว้ในแผนการวิจัย ตาราง 2

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T_1	X	T_2
CR	T_1	-	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

- R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
 E แทน กลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
 X แทน การจัดกระทำการทดลองโดยการสอนด้วยวิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
 C แทน กลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู
 T₁ แทน การสอบที่จัดกระทำ ก่อนการทดลอง
 T₂ แทน การสอบที่จัดกระทำ หลังการทดลอง

4.2 การดำเนินการทดลอง

4.2.1 จัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้ และวิธีประเมินผลการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

4.2.2 ทำการทดสอบก่อนการเรียน (Pretest) ทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทย

4.2.3 ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัย ทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาในการสอนเท่ากัน โดยใช้เวลาสอนวันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที สัปดาห์ละ 12 คาบรวม 72 คาบ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ แตกต่างกันเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มทดลองให้วิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ส่วนกลุ่มควบคุม ใช้วิธีสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ดังรายละเอียดช่วงระยะเวลา จากตาราง 3

ตาราง 3 ตารางเวลาทดลองใน 1 สัปดาห์

วัน เวลา	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี
14.00-15.00	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
15.00-16.00	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง

4.2.5 เมื่อสอนเสร็จทำการทดสอบหลังการสอน (Posttest) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทย ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ของแต่ละกลุ่ม

6.2 ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ย ความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Independent ในรูป Difference Score

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ค่าสถิติพื้นฐาน

6.1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2531 : 60)

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{\sum f}$$

เมื่อ X แทน คะแนนเฉลี่ย

f แทน ความถี่

$\sum fX$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

$\sum f$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่ ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนข้อมูลทั้งหมด (N)

6.1.2 หาค่าความแปรปรวน (Variance) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ

และอังคณา สายยศ. 2531 : 63)

$$S^2 = \frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง

X แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum fX$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$N-1$ แทน จำนวนตัวแปรอิสระ (Degree of freedom)

6.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

6.2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. 2526 : 88-91)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความถี่เห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2.2 หาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิค 27 % ของ จุง เตห์ ฟาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 186-188)

6.2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
สูตร KR.-20 ของคูเดอร์ วิชาร์ตสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168)

$$r_{KL} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_u^2} \right\}$$

เมื่อ n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

จำนวนคนที่ทำถูก

p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือคือ $1 - p$

S_u^2 แทน คะแนนควมแปรปรวนของค่าการวัดทั้งหมด

6.2.4 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนนของการวัด
ความสามารถในการเขียนภาษาไทย โดยคำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน
โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังณา สายยศ. 2531 : 70)

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน X

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนน Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่

N แทน จำนวนคน (Case)

6.3 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทย
ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t-test แบบ Independent ในรูป
Difference score (Scott and Worthimer. 1962 : 264)

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}}$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{S_D^2}{n_1} + \frac{S_D^2}{n_2}}$$

$$S_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ได้พิจารณา

MD_1 แทน คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบ
หลังการเรียนกับการเรียนของกลุ่มทดลอง

MD_2 แทน คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบ
หลังการเรียนกับการเรียนของกลุ่มควบคุม

$S_{MD_1 - MD_2}$ แทน คะแนนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่าง
ของค่าเฉลี่ยระหว่าง MD_1 และ MD_2

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

D แทน ผลต่างของคะแนนของคนที่ 1 และคนที่ 1

S_D^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่าง
การทดสอบหลังการเรียนกับการเรียนของกลุ่ม
ตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง

MD แทน คะแนนเฉลี่ยของค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

$S_{MD} - MD$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบ
ก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของทั้งสองกลุ่ม

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา

df แทน ชั้นของความเบี่ยงอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู
2. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอต์กับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ได้ผลดังในตาราง 4

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอต์กับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	S_{MD-MD}	t
กลุ่มทดลอง	27	27.444	32.593	4.333	0.773	5.223**
กลุ่มควบคุม	27	29.815	30.111	0.296		

**มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอต์ กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอต์มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อ 1

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ได้ผลดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	S_{MD-MD}	t
กลุ่มทดลอง	27	11.370	15.889	1.519	0.134	4.843 **
กลุ่มควบคุม	27	13.648	14.556	0.870		

** วิจารณ์กันให้ เห็นทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่าความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนมีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อ 2

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และ ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอต่อการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ซึ่งลำดับขั้นตอนและผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอต่อการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอต่อการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนบ้านเชียงหวาง ตำบลเชียงหวาง อำเภอแพะญะ จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 284 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหม่ม ตำบลเชียงหวาง อำเภอแพะญะ จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 54 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยใช้การจับสลากโรงเรียน 1 โรงเรียนจาก 7 โรงเรียน ได้โรงเรียนบ้านหม่ม ตำบลเชียงหวาง อำเภอแพะญะ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีจำนวน 2 ห้องเรียน

2. ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยจับสลากแบ่งห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จำนวนนักเรียนกลุ่มละ 27 คน รวมนักเรียนทั้งหมด 54 คน โดยกลุ่มทดลองดำเนินการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด (Top Level Structure) ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

3.1 เรื่องที่ใช้เป็นสื่อในการสอนอ่านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ซึ่งคัดเลือกเนื้อหาจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือการ์ตูนประกอบ สารานุกรม สิ่งพิมพ์อื่น ๆ รวมทั้งหมด 40 เรื่อง

3.2 แผนการสอนกลุ่มทดลอง ดำเนินการสอนตามกระบวนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด จำนวน 72 คาบ ซึ่งได้ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว

3.3 แผนการสอนกลุ่มควบคุม ดำเนินการสอนตามกระบวนการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู จำนวน 72 คาบ ซึ่งได้ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว

3.4 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเติมคำลงในช่องว่างจำนวน 15 ข้อ

3.5 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการเขียน เป็นการเขียนเรียงความจากภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. การดำเนินการให้เก็เก็บหัว

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 4.1 ก่อนดำเนินการทดลองให้นักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย
- 4.2 ดำเนินการทดลองทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 12 คาบ วันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที รวมทั้งหมด 72 คาบ โดยทดลองวันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดี
- 4.3 การทดลองกระทำดังนี้
 - กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
 - กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู
- 4.4 หลังการทดลอง ให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ทำการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยฉบับเดียวกันก่อนทำการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
2. เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t-test แบบ Independent ในรูป Difference Score

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ข้อ 1)
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความสามารถในการเขียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ข้อ 2)

อภิปรายผล

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับของการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ผลการศึกษาค้นคว้าอภิปรายได้ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับของการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับของการสอนอ่านมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อ 1 โดยคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับของการสอนอ่านสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู สอดคล้องกับงานวิจัยของวไลพร ฉายา (2530 : 63 - 64) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับของการสอนอ่านเพื่อทำความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับของการสอนอ่านมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแปล เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (1987 : 95 - 101) ได้ศึกษาผลการใช้บทเรียนโมดูลประกอบโครงสร้างระดับของการสอนการอ่านภาษาอังกฤษแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับของการสอนมีคะแนนสูงกว่าการสอนอ่านแบบเดิม และจิราพร ทรายศ (2534 : 58) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับของการสอน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับของการสอน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือการสอนภาษาไทย ซึ่งสิ่งที่ส่งผลให้ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับของการสอน สูงกว่าความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนตามวิธีสอนในคู่มือครู อาจพิจารณาผลสืบเนื่องมาจากเหตุผลต่าง ๆ ดังนี้

1.1. การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับของการสอนเป็นการสอนที่ทำให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับของการสอน เข้าใจแผนการเขียน หรือโครงการเขียนทั้ง 4 ชนิด ประกอบด้วย การบอกรายละเอียด สาเหตุ - ผล ปัญหา - ข้อแก้ไข และการเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานในการวิเคราะห์เรื่อง โดยนักเรียนฝึกเขียนโดยละเอียดที่เน้นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่อง เมื่อนักเรียนอ่านข้อความ

หรือเรื่องราวต่าง ๆ จึงทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไปใช้จับใจความที่เป็นใจความหลัก (Main Idea) และรายละเอียดของเรื่อง ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และจดจำเรื่องราวได้เร็วขึ้น สอดคล้องกับเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2534 : 32) ที่กล่าวว่าโครงสร้างระดับยอด ได้มาจากทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนถ้าผู้อ่านเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี และรวดเร็วขึ้น ทั้งนี้เพราะสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น จากผลการทดลองพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองสามารถตอบคำถามและเติมคำในข้อความต่าง ๆ ได้ดีกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม ทั้งนี้เพราะนักเรียนในกลุ่มทดลองมีประสบการณ์ในการเดา และจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดีกว่าจากการใช้โครงสร้างระดับยอด ในทางตรงข้ามนักเรียนในกลุ่มควบคุมนั้นได้รับการฝึกจับใจความสำคัญของเรื่องน้อย

2.2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้เร็วเกิดจากการที่นักเรียนเข้าใจแผนการเขียนของผู้เขียน ทำให้นักเรียนมีสมาธิในการอ่านเกิดการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยนักเรียนจะนำประสบการณ์เดิม หรือความรู้เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มาใช้ในการอ่าน และสามารถเดาความหมาย ดีความ ขยายความ จับใจความสำคัญ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2434 : 24 อ้างอิงมาจาก Meyer. 1975) กล่าวว่าผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยตระหนักถึงลักษณะโครงการเขียนของผู้เขียนชนิดต่าง ๆ จะช่วยผู้เรียนในการจับความสำคัญ และจับรายละเอียดของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว การโยงประสบการณ์เดิมในการอ่าน จะช่วยให้ผู้อ่านอ่านได้ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และนอกจากนี้ยังส่งผลในการพัฒนากระบวนการทางความคิด ทั้งนี้เพราะการอ่านคือ กระบวนการพัฒนาความคิด (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 1987 : 987 ; อ้างอิงมาจาก Camborne. 1979) จากประสบการณ์เดิมของผู้เรียนในการอ่านทำให้กระบวนการทางความคิดดีขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ สรุปความคิดรวบยอดของเรื่องและสามารถจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 1987 : 83 ; อ้างอิงมาจาก Bartlett. 1978 : 1985, 1986; Bartlett, Turnor and Mathams. 1981; Meyer. 1975, 1985)

สรุปได้ว่าการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องได้ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดมาวิเคราะห์ข้อความที่อ่าน โดยนักเรียนอ่านเรื่องอย่างมีจุดมุ่งหมาย ทำให้เกิดสมาธิ สามารถโยงประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มาใช้ เป็นการพัฒนากระบวนการทางความคิด และสามารถเขียนโดยละเอียดและแม่นยำเกี่ยวกับใจความหลักและ

รายละเอียดของเรื่องจึงทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เร็วกว่าการสอนตามวิธีสอนในคู่มือครู ซึ่งนักเรียนจะได้รับการสอนโดยหาความหมายของคำศัพท์ แล้วตอบคำถามตามกิจกรรมท้ายบททำให้นักเรียนไม่ได้ใช้กระบวนการทางความคิด ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครูผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเขียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเก็บไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อ 2 โดยคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนักเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนอ่านในคู่มือครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวนศรี เณรฐานันท์ (2533 : 93 - 94) รัตนา ศุภจรัส (2534 : 102 - 103) และรัชชา เดชสุภา (2535 : 102 - 103) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนักเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนตามวิธีสอนในคู่มือครู จากการทดลองเมื่อกิจการจากลักษณะการเขียนเรียงความของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองสามารถลำดับเรื่องในการเขียนได้ดี รู้จักใช้คำศัพท์หลากหลายและรู้จักใช้โครงสร้างระดับยอตนเป็นแบบแผนในการเขียน ในทางตรงกันข้ามนักเรียนในกลุ่มควบคุมเขียนเรียงความโดยไม่มีการลำดับความหรือการจัดวางแบบแผนของเรื่องที่เขียนได้ดีเท่าที่ควร และขาดความหลากหลายของการใช้คำศัพท์และประโยคต่าง ๆ ทั้งนี้อาจพิจารณาได้ว่าโครงสร้างระดับยอตน หรือแผนการเขียนของผู้เขียนช่วยให้นักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายในการเขียนของผู้เขียนและนักเรียนได้รูปแบบการเขียนชนิดต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายของการเขียนที่แตกต่างกันได้แก่ การบอกรายละเอียด สาเหตุ - ผล ปัญหา - ข้อเสนอแนะ และการเปรียบเทียบ ซึ่งทำให้นักเรียนนำรูปแบบการเขียนมาเป็นแบบอย่างในการเขียน เป็นการพัฒนากิจกรรมการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนดีขึ้น เพราะจากประสบการณ์การอ่านและเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนมามาก เมื่อเป็นผู้เขียนเองก็ย่อมมีแนวทางในการวางโครงการเขียนเรื่องได้ดีด้วย (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 32) สอดคล้องกับงานวิจัยของบาร์เลทท์ (Bartlett. 1980 : 1 - 2) พบว่าการใช้โครงสร้างระดับยอตนช่วยให้ระลึก และเข้าใจเนื้อหาที่เขียนได้ดี ผู้อ่านจึงเรื่องราวที่อ่านได้ดีกว่า และวิธีการใช้โครงสร้าง

ระดับยอดเยี่ยมนำไปแก้ปัญหาการอ่านเนื้อเรื่องที่เรียงไม่ดีได้ และยังช่วยให้การเขียนเรียงความได้ดีและชัดเจนยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครูนั้น ได้รับการสอนโดยนำคำศัพท์ มาแต่งประโยคและเขียนตอบคำถามตามกิจกรรมท้ายบท นักเรียนไม่ได้รับแบบแผนการเขียนชนิดต่าง ๆ จึงทำให้ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเยี่ยมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเยี่ยม ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนสูงขึ้น เนื่องจากทักษะการอ่านกับทักษะการเขียนมีความสัมพันธ์กันสอดคล้องกับงานวิจัยของฮูเลตต์ (Hulet. 1985 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านจะมีความสามารถในการเขียน และนักเรียนที่มีประสบการณ์ในการอ่านมากจะเขียนได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 จากการวิจัยพบว่า การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเยี่ยมทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู ดังนั้นควรนำการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเยี่ยมไปใช้ในการสอนอ่านภาษาไทย เพราะการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเยี่ยม เป็นวิธีที่ช่วยให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ และหารายละเอียดของเรื่องที่นักเรียนอ่านได้เร็วขึ้น

1.2 ลักษณะของเนื้อเรื่องหรือข้อความที่นำมาสอน ต้องเหมาะสมกับระดับชั้น เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน และเป็นเรื่องที่นักเรียนสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน จากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสืออ่านประกอบ จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน จากการทดลองพบว่านักเรียนสนใจเนื้อหา และโครงสร้างระดับยอดเยี่ยมทั้ง 4 ชนิด โดยเฉพาะโครงสร้างระดับยอดเยี่ยมชนิด สาเหตุ - ผล นั้น เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้เร็วกว่าโครงสร้างระดับยอดเยี่ยมชนิดอื่น รองลงมาได้แก่ ชนิดบอกรายละเอียด ปัญหา - ข้อแก้ไข ส่วนโครงสร้างระดับยอดเยี่ยมชนิดการเปรียบเทียบ นักเรียนจับใจความสำคัญได้เร็วที่สุด

1.3 วิธีสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเป็นวิธีสอนที่เหมาะสมในการสอนอ่านเพราะทำให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญได้เร็ว เมื่อนักเรียนได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด สามารถจับใจความสำคัญ และบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้เร็วกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู และยังสามารถนำแผนการเขียนมาใช้ในการเขียนเรียงความได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับท้าววิจัย

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กลุ่มประสบการณ์พิเศษภาษาอังกฤษ

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรตามอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น เจตคติ ความสนใจ และแรงจูงใจ

નિવૃત્તિ

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด, สำนักงาน. รายงานการประเมินคุณภาพนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2534. อุดรธานี : สำนักงานการ

ประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี, 2535. อัดสำเนา.

จรัสศรี กิจบัญญัติอนันต์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนคำ และทัศนคติ

วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดขอนแก่นที่ได้รับการสอนแบบ

มุ่งประสบการณ์กับการสอนแบบปกติ. ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนที่สลับวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์,

2529.

จิราพร ทรายคำ. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5

ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือการสอนภาษา

ไทย. ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2534. อัดสำเนา.

ชวาล แพร็ดกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2520.

ชุดิมา สัจจามนต์. การเลือกและการจัดท้าวสอบข้อสอบ. กรุงเทพฯ : หน่วยงานพิเศษ

กรมศึกษาพิเศษ, 2523.

เดือนใจ ดันงามตรง. "ทฤษฎีการอ่านและแนวคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษ," ครูศาสตร์.

14(4) : 94 - 108 ; เมษายน-มิถุนายน 2529.

ทวีศักดิ์ บุญท. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอด

กับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

ธวัชชา เตชสุภา. ผลของวิธีสอนแบบโครงสร้างระดับยอดและประสบการณ์เดิมที่มีต่อความสามารถในการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษ และการดึงประสบการณ์เดิมมาใช้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์เดิมและได้รับการสอนต่างกันด้วยวิธีการสอนแบบโครงสร้างระดับยอด <TLS> กับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อุดสาเนา.

นพดล จันทรเพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ, 2531.

นพรัตน์ สร้อยสุวรรณ. ศึกษาความถนัดในการอ่านระดับวิจารณ์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การศึกษาขั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อุดสาเนา.

นฤมล กังวาลไกล. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อุดสาเนา.

นิตยา เจริญสิทธิ์. การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง การพูด ภาษาอังกฤษ และแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด และการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อุดสาเนา.

บันลือ พฤกษ์วัน. มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

_____. อุปสรรคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.

ปริญัตพร พรหมศรี. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถทางการเขียนและความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามรูปแบบ เอริกา Erika Model และวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อุดสาเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาลา, 2532.

สงวนศรี เณรฉานนท์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี TIS และวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

สามัญศึกษา , กรม. สารศึกษานิเทศน์. 80-81 ; กรกฎาคม - สิงหาคม, 2529.

สุขุม เฉลยทรัพย์. การส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี : ภาควิชาบรรณารักษ์

ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาจักรนคร, 2531.

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทวันพรชัย. วิธีสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สุปรียา มาลากาญจน์. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาภาษาไทย

วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2527.

สุธามาศ สังข์ลาโพธิ์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนคำ

และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่ง

ประสบการณ์ภาษา กับแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

สุภาพ บุตรสีห์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษและทัศนคติต่อการอ่าน

ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนการอ่านด้วยการใช้ TLS, SQ3R

และวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ :

บริษัทประยูรวงศ์ จำกัด, 2533.

_____. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเล่ม 2. กรุงเทพฯ :

ประยูรวงศ์พิมพ์. 2534.

_____. เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :

บริษัทประยูรวงศ์ จำกัด, 2531.

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. เอกสารเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับกระบวนการคิด.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา
อรวรรณ บรรจงสวัสดิ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การ
เรียนที่จัดกิจกรรมการสอนแบบโครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู.

ปริญญาพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534. อัดสำเนา.

อรุณี เหลืองพิริย. การศึกษาความพร้อมทางภาษาและการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ
การจัดประสบการณ์โดยใช้โครงสร้างระดับยอด. ปริญญาพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

Albano, Theresa Ann. "The Effect of Interest on Reading Comprehension
and Writer Discourse," Dissetation Abstracts International.
53(1) : July, 1991.

Alvermann, Donna E. "Restructing Test Encilitates Written Recall of
Main Idea," Journal of Reading. 25(8) : 754-758 ; May, 1982.

Anderson, Richard C. "Role of the Reader's Schema in Comprehension,
Learning and Memory," Theoretical Models and Process of Reading.
International Reading Association, 1985.

Arapoff, Nancy. "Writing : A Thinking Process," TESOL Quarterly.
1 : 33-39 ; June, 1967.

- Arune Wiriyaichitra. "Teaching Writing in ESL : A Communicative Syllabus," English Teaching Forum. 21(4) : 39-41 ; October, 1983.
- Austin, Doris Edna. "Reading To Write : The Effect of the Analysis of Essay on Writing Skills in College Composition Classes," Dissertation Abstracts International. 45 : 771 - A ; September, 1983.
- Bartlett, Brendan J. "Reading for memory : Where Top - Level Structure Help," Paper Presented the Annual Conference of the Australian Reading Association. Perth July, 1986.
- _____. "Top - Level Structure as an Organizational Strategy for Recall of Classroom Text," Dissertation Abstracts International. 39(11) : 6641 - A ; MAY, 1978.
- Bartlett, Brendan J. Ann Turner and Peter Mathams "Organizational Structure : The Key to Improved Comprehension and Recall," Reading : An Australia Perspective. p.83-102. Colbe Press, 1985.
- _____. "Top - Level Structure : A Significant Relation in the Family of Memory Strategies for Fifth Graders" Brisbane College of Advanced Education. 168-210 ; Semester 1, 1981.
- Bond, Gay L. and Miles A. Tinker. Reading Difficulties : Their Diagnosis and Correction. New York : Appleton Century Crofts, 1957.
- Boyd, Ertrude A. Teaching Communication Skills in the Elementary School. New York : 1970.
- Brooks, Grace M. "An Investigation of the Relationship of Synthetic Complexity to Reading Comprehension," Dissertation Abstracts International. 35 : 7163 A ; 1975.

- Carrell, P.L. "Interactive Text Processing Implications for ESL / Second Language Reading Classrooms," Interactive Approaches to Second Language Reading. Cambridge : Cambridge University Press, 1984.
- _____. "The Effects of Rhetorical Organization of ESL Readers," TESOL Quarterly. 18(3) : 441-464 ; September, 1984.
- Carrell, P.L. and J.C. Eistekhold. "Schema Theory and ESL Reading Pedagogy," TESOL Quarterly. 17 : 229-268 ; December, 1983.
- Carroll, John B. Language and Thought. New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1964.
- Dale, Edgar. "Reading or Communication," Insights into Why and How to Read. Edited by Robert T. Williams. Delaware : International Reading Association, 1976.
- Dechant, Emerald V. Improving the Teaching of Reading. New York : Prentice Hall of India Private Limited, 1970.
- Dillner, Martha H. and Joanne P. Olson. Personalizing Reading Instruction in Middle, Junior, and Senior High Schools. New York : Macmillan Publishing Co., Inc., 1977.
- Dukin, Fraida. "What Every EFL Teacher Should Know About Reading," Teaching Forum. 3 : 14-16 ; July, 1982.
- Goodman, Kenneth S. Language & Literacy. Boston : Routledge & Kegan Paul Ltd., 1982.
- _____. "Reading a Psycholinguistic Guessing Game," Journal of the Reading Specialist. 4 : 126-135 ; May, 1967.
- _____. "The Reading Process," Interactive Approaches to Second Language Reading. Cambridge : Cambridge University Press, 1988.

- Hague, Sally Ann. The Effects of Top-level Rhetorical Structure on The Recall and Retention of Expository Prose on Readers of A Foreign Language. University of Georgia, 1988.
- Harris, Albert J. How to Increase Reading Ability. 3rd ed. New York : Longmans, Queen and Co., 1956.
- Harris, Albert J. and Edward R. Sipay. How to Teach Reading. New York : Longman Inc., 1979.
- Harris, David P. Test English as a Second Language. New York : McGraw-Hill Book Company, 1969.
- Harris, L. A. and C.B. Smith. Reading Instruction. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1976.
- Hulett, Joycelin Brown. "Third Grade Writings : Their relationship with reading," Dissertation Abstracts International. 47(03) : 847; September, 1985.
- Johnson, Patricia. "Acquisition of Schema for Comperhension and Communication : Study of the Reading-Writing Relationship in ESL," REIC Journal. 17(1) : 1-13 ; July, 1986.
- Lado, Robert. Language Testing. Longmans, Green and Co. Ltd., 1961.
- Mcdermott, Marylou Bridgeman. Teaching Top Level Structure as an Aid for Reading Comprehension of Expository Prose Fourth-Grade Pupils. Hofstra University. 1990.
- Mcgee, L.M. and D.J. Richgel. "Teaching Expository Structure to Elementary Student," The Reading Teacher Psychology. 38 : 739-753 ; April, 1987.
- Meyer, Bonnie J.F. The Organization of Prase and Its Effects on Memory. New York : North-Holland and Publish Company. 1975.

- Meyer, Bonnie. J.F. and others. "Training Use of Top-Level Structure in Expository Text : Increases in Reading Comprehension of Young and Old Adults," Paper Presented at the Annual Meeting of the International Reading Association. 32nd, Anaheim, CA, May 3-7, 1987.
- Meyer, Bonnie J.F. and Roy O. Freedle. "Effects of Discourse Type on Recall," American Education Research Journal. 21 (1) : 121-143 ; Spring, 1984.
- Meyer, Bonnie J.E. David M. Brandt and George J. Bluth. Use to Top-Level Structure in Text : Key for Reading Comprehension of Ninth grade Students," Reading Research Quarterly. 17(1) : 72 - 103; 1980.
- Mihalevich, Carol Danforth. Effects of Prediction On Eighth-Graders' Recall of Expository Text. University of Missouri-Kansas City. 1990.
- Miller, Wilma H. The First R : Elementary Reading Today. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1972.
- Navarre. M. "Effect of Teaching Top-Level Structure on Comprehension and Recall of Expository Text," Dissertation Abstracts International. 45 : 1354 - A ; November, 1984.
- Oliva, Peter F. and Rebecca F Oleva . The Teaching of Foreigners Languages. Newjersey : Prentive-Hall, Inc., 1969.
- Oller John W. Language Test of School : A Pragmatic Approach. London : Langman, 1979.
- Patty, Walter T., Dorothy C. Petty and Majorie F. Becking. Experiences in Language : Tools and Techiques for Language Arts Methods. 4th ed. New York : Allyn and Bacon Inc., 1985.

- Rumelhart, D.E. "Schema : The Building Block of Cognition,"
Comprehension and Teaching Research Review. New York:
International, 1981.
- Saowalak Rattanaovich. The Effects of Using Top - Level Structure
Instructional Modules and Traditional Teaching Method in
Teaching English to Thai Students. Project Report SEAMEO REIC
Fellowship Grant-November, 1987.
- Scott, William A. and Werthimer Michael. Introduction to Psychological
Research. New York : John Wily and Sons, Inc., 1962.
- Silberstein, Sandra. "Let's Take Another Look at Reading : Twenty-Five
Years of Reading Instruction," Forum. 15(4) : 28-35 ; October,
1989.
- Slater, W.H. "Teaching Expository Text Structure with Structure
Organizers on Ninth-grade Students Comprehension and Recall of
Four Patterns of Expository Text," Reading Research Quarterly.
20(2) : 189 - 200 ; Winter, 1985.
- Strickland, Dorothy S. "Forward," in Reading Comprehesion at Four
Linguistic : Levels. Edited by Clifford Pennock. Delaware :
International Reading Association, 1979.
- Taylor, Barbara M. "Children's Memory for Expository Text after
Reading," Reading Research Quarterly. 15 : 399 - 411; 1980.
- Tinker, Miles A. Teaching Elementary Reading. New York : Appleton
Century Crafft, Inc., 1963.
- Valletle, Rebeca. Modern Language Testing. New York : Harcourt Brace
Javanovich, Inc., 1977.

הכנתה

ภาคผนวก ก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
2. ผลการหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
3. ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย
4. การคำนวณเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

$$\Sigma pq = 11.3$$

$$\Sigma x = 2525$$

$$\Sigma x^2 = 68143$$

$$s_t^2 = \frac{100(68143) - (2525)^2}{100^2}$$

$$= \frac{6814300 - 6375625}{10000}$$

$$= \frac{438675}{10000}$$

$$= 43.8675$$

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\Sigma pq}{s_t^2} \right]$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{100}{100-1} \left[1 - \frac{11.3}{43.87} \right]$$

$$= 1.01 \times 74$$

$$= 0.75$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย = 0.75

ตาราง 6 แสดงผลการหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และค่า ความยากมาตรฐาน (Δ) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ข้อ	Ph	Pl	p	r	Δ
1	.67	.18	.43	.50	13.8
2	.63	.15	.38	.50	14.3
3	1.00	.58	.84	.68	9.1
4	.96	.48	.76	.62	10.2
5	.89	.37	.65	.56	11.4
6	.44	.07	.23	.49	15.9
7	.44	.15	.29	.34	15.3
8	.56	.26	.41	.31	13.9
9	.52	.32	.36	.32	14.5
10	.67	.15	.40	.53	14.0
11	.93	.41	.70	.59	10.9
12	.67	.48	.58	.20	12.2
13	.52	.22	.36	.32	14.4
14	.78	.59	.69	.22	11.0
15	.89	.33	.63	.59	11.7
16	.89	.48	.70	.48	10.9

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	Ph	Pl	p	r	Δ
17	.81	.56	.69	.29	11.0
18	.59	.22	.40	.39	14.0
19	.56	.36	.46	.20	13.4
20	.74	.30	.52	.44	12.8
21	.48	.29	.38	.20	14.2
22	.63	.30	.46	.34	13.4
23	.52	.31	.41	.22	13.9
24	.74	.48	.61	.28	11.9
25	.85	.37	.62	.50	11.7
26	.74	.48	.61	.28	11.8
27	.81	.37	.60	.46	12.0
28	.52	.26	.39	.28	14.1
29	.85	.44	.66	.45	11.4
30	.44	.26	.35	.20	14.6
31	.48	.26	.37	.24	14.4
32	.67	.37	.52	.30	12.8

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	Ph	Pl	p	r	Δ
33	.70	.11	.38	.61	14.2
34	.59	.15	.36	.47	14.5
35	.56	.19	.37	.40	14.4
36	.78	.37	.58	.42	12.2
37	.78	.22	.50	.55	13.0
38	.67	.26	.46	.41	13.4
39	.85	.37	.62	.50	11.7
40	.63	.41	.52	.22	12.8
41	.74	.26	.50	.48	13.0
42	.70	.44	.57	.27	12.3
43	.59	.19	.38	.42	14.3
44	.63	.33	.48	.30	13.2
45	.74	.41	.58	.34	12.2
46	.59	.15	.36	.47	14.5
47	.67	.26	.46	.41	13.4
48	.44	.07	.23	.49	15.9
49	.70	.30	.50	.40	13.0
50	.44	.22	.33	.25	14.8

ตาราง 7 แสดงค่าความสัมพันธ์ในการตรวจให้คะแนนวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

ลำดับที่	คะแนน ครูผู้สอน X	คะแนน ผู้วิจัย Y	X^2	Y^2	XY
1	15	11	225	121	165
2	12	11	144	121	132
3	16	17	256	289	272
4	8	10	64	100	80
5	8	7	64	49	56
6	16	15	256	225	240
7	13	10	169	100	130
8	14	15	196	225	210
9	17	18	289	324	306
10	16	19	256	361	304
11	15	17	225	289	255
12	15	15	225	225	225
13	16	18	256	324	288
14	17	16	289	256	272
15	15	14	225	196	210

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	คะแนน ครูผู้สอน X	คะแนน ผู้วิจัย Y	X^2	Y^2	XY
16	18	17	324	289	306
17	18	18	324	324	324
18	16	18	256	324	288
19	19	18	361	324	342
20	17	19	289	361	323
21	15	18	225	324	270
22	15	13	225	169	195
23	11	12	121	144	132
24	7	9	49	81	63
25	13	15	169	225	195
26	16	12	256	144	192
27	9	7	81	49	63
28	8	11	64	121	88
29	11	7	121	49	77
30	14	16	196	256	224
	ΣX 420	ΣY 423	ΣX^2 6204	ΣY^2 6389	ΣXY 6227

การหาสหสัมพันธ์ของการตรวจเรียงความ

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$\begin{aligned} N &= 30 \\ \sum X &= 420 & \sum X^2 &= 6204 \\ \sum Y &= 423 & \sum Y^2 &= 6389 \\ \sum XY &= 6227 \end{aligned}$$

แทนค่า

$$\begin{aligned} & \frac{30(6227) - (420)(423)}{\sqrt{[30(6204) - (420)^2][30(6389) - (423)^2]}} \\ &= \frac{186810 - 177660}{\sqrt{[186120 - 176400][191670 - 178929]}} \\ &= \frac{9150}{\sqrt{123842520}} = \frac{9150}{11128.46} \\ &= 0.82 \end{aligned}$$

ความสัมพันธ์ของการตรวจเรียงความเท่ากับ 0.82

ตาราง 8 แสดงค่าการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลอง
กับกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	29	32	30	31
2	26	32	38	37
3	30	31	35	34
4	28	30	36	29
5	28	31	37	27
6	23	30	28	30
7	25	30	35	35
8	31	34	29	31
9	25	30	36	36
10	18	31	38	29
11	26	31	34	31
12	20	35	32	37
13	17	30	21	17
14	35	39	20	27

ตาราง 8 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
15	32	34	29	29
16	29	31	32	31
17	14	27	19	19
18	34	35	25	30
19	33	34	25	27
20	27	33	28	36
21	26	37	18	20
22	33	33	30	34
23	26	30	27	27
24	33	34	34	38
25	37	42	32	35
26	28	33	28	22
27	26	31	27	34
รวม	741	880	805	813
คะแนนเฉลี่ย	27.444	32.593	29.815	30.111

แสดงผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

$$S_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

แทนค่า

$$= \frac{276.267 + 144.072}{27 + 27 - 2}$$

$$= \frac{420.339}{52}$$

$$= 8.083$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{S_{D_1}^2}{n_1} + \frac{S_{D_2}^2}{n_2}}$$

$$= \sqrt{\frac{8.083}{27} + \frac{8.083}{27}}$$

$$= \sqrt{0.299 + 0.299}$$

$$= 0.773$$

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}}$$

$$= \frac{4.333 - 0.296}{0.773}$$

$$= \frac{4.037}{0.773}$$

$$= 5.223$$

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลอง
กับกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	14.0	19.5	13.0	12.5
2	8.0	8.5	10.5	13.5
3	9.5	9.0	15.5	15.5
4	9.0	9.0	17.5	18.5
5	15.0	16.0	16.5	17.5
6	13.0	15.0	10.0	11.5
7	11.5	13.5	8.0	9.0
8	16.5	15.0	8.0	11.0
9	9.0	10.5	11.5	15.0
10	7.5	10.5	17.5	16.0
11	15.5	19.5	14.5	17.0
12	11.5	15.0	12.5	13.5
13	14.5	17.5	8.0	11.0
14	17.5	20.0	13.0	12.5

ตาราง 9 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
15	17.5	18.5	14.5	16.5
16	16.0	15.0	16.5	17.5
17	15.0	15.5	13.0	13.5
18	17.0	18.5	13.5	11.5
19	16.5	19.5	11.0	11.0
20	14.5	17.0	14.5	12.5
21	17.5	18.5	16.5	16.5
22	18.0	18.5	18.5	16.5
23	17.0	17.5	13.0	14.5
24	18.5	19.0	17.5	16.5
25	18.0	19.5	18.0	18.5
26	16.5	16.5	13.5	15.0
27	14.0	17.0	13.5	19.0
รวม	388	429	368.5	393
เฉลี่ย	14.370	15.889	13.648	14.556

แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอน
โดยใช้โครงสร้างระดับยอต่อการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

$$S_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$= \frac{2.477 + 10.295}{27 + 27 - 2}$$

$$= \frac{12.772}{52}$$

$$= 0.246$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{S_D^2}{n_1} + \frac{S_D^2}{n_2}}$$

$$= \sqrt{\frac{0.246}{27} + \frac{0.246}{27}}$$

$$= \sqrt{0.009 + 0.009}$$

$$= 0.018$$

$$= 0.134$$

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}} \\
 &= \frac{1.519 - 0.870}{0.134} \\
 &= \frac{0.649}{0.134} \\
 &= 4.843
 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ข

- ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
- แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย

ตัวอย่าง
แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
และความสามารถในการเขียนภาษาไทย

กลุ่มทักษะภาษาไทย
 เวลา 1:30 ชั่วโมง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อชี้แจง แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยจำนวน 50 ข้อ
 (50 คะแนน) โดยแบบทดสอบจะแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1.1 เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
 จำนวน 35 ข้อ (35 คะแนน)

ตอนที่ 1.2 เป็นแบบทดสอบปรนัยเติมคำลงในช่องว่าง
 จำนวน 15 ข้อ (15 คะแนน)

จุดประสงค์ เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือข้อความให้นักเรียนสามารถแปลความ
 ได้ความ ทายความ จับใจความสำคัญ หรือสรุปสาระสำคัญของ
 เรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย 20 คะแนน

จุดประสงค์ เมื่อกำหนดภาพให้นักเรียนสามารถเขียนบรรยายภาพได้ถูกต้อง
 เหมาะสม

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

ตอนที่ 1 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1.1 แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีจำนวน 35 ข้อ (35 คะแนน)
2. คำถามแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบ คือ ก ข ค หรือ ง
3. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ (0)

"ไม่ได้ ฉันไม่อนุญาต รีบกลับมาตั้งแถวเดี๋ยวนี้"

(0) เรื่องน่าจะเกิดขึ้นที่ใด

- ก. บ้าน
- ข. ตลาด
- ค. โรงเรียน
- ง. โรงพยาบาล

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ ค ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาทในกระดาษคำตอบดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0			X	

4. ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบ เช่น เปลี่ยนจากข้อ ค เป็นข้อ ข ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0		X	~~X~~	

5. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบนี้

ตอนที่ 1.2 แบบทดสอบปรนัยชนิดเติมคำลงในช่องว่าง

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีจำนวน 15 ข้อ (15 คะแนน)
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวโดยเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

แก้วที่เลี้ยงได้ก็ตาม ถ้ามีตั้งแต่ผลัดวันประกันพรุ่งเพราะความเกียจคร้าน
 ไม่ทำให้ 0 เสียโดยเร็ว ปล่อยให้ค้างค่าง 00 กันมากเข้า งานก็จะ
 เพิ่มขึ้นทุกทีทำเท่าไรก็ไม่เสร็จ

0 ก. สำเร็จ ข. ล่วง ค. เรียบร้อย ง. สิ้นสุด

คำตอบที่ถูกต้อง คือ ข้อ ก ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาทในกระดาษคำตอบดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	X			

3. ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบ เช่น เปลี่ยนจาก ข้อ ก เป็นข้อ ค ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	X		X	

4. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบนี้

ตอนที่ 1 1.1 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ

4 ตัวเลือก

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1

อ่าน ! น้ำท่วมหนักจังหวัดภาคใต้

พายุฤดูร้อนพัดผ่านจากประเทศมาเลเซีย เข้าสู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย ทำให้บ้านเรือนพังเสียหาย น้ำเอ่อล้น ราษฎรในจังหวัดชายแดนได้รับความเดือดร้อนส่วนยางพารา พืชผลทางการเกษตรเสียหายนับพันไร่

1. ข้อความนี้เน้นความสำคัญของเรื่องใด

- ก. พายุพัดแรง
- ข. น้ำท่วมหนัก
- ค. ราษฎรเดือดร้อน
- ง. บ้านเรือนพังเสียหาย

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 2 - 4

" น้าสิน มีหมึกบ้างไหม " เด็กชายคนที่คล่องตะกร้าไว้กับแขนร้องถามไปก่อน

" ไอ้หมึกเหรื่อ มีแต่ไม่มากวะ ของที่ค้มันมีเยอะหน่อย "

" เอ็งจะเอาเยอะไหมเล่า " สินถาม

" _____ " หมึกตอบ

" ของข้ามีไม่ถึงมั้ง " สินพูดพร้อมกับเอื้อมมือไปรับตะกร้ามาจากเด็กชาย

แล้วกระโดดลงไปในท้องเรือ ก็มั่งคั่งเอาสิ่งที่เด็กชายต้องการ ซึ่งบน ๆ

อยู่กับกองปลาออกมาใส่ตะกร้า

2. เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ใด

- ก. ทะเล
- ข. ตลาด
- ค. ท่าเรือ
- ง. สะพานปลา

3. " น้ำส้ม มีหมักบ้างไหม "

คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงอะไร

- ก. สีส้ม
- ข. น้ำหมัก
- ค. ปลาหมัก
- ง. เด็กชายหมัก

4. " _____ " ข้อความที่ขาดหายไปคือข้อใด

- ก. ทั้งหมด
- ข. นิดหน่อย
- ค. สามสิบโล
- ง. สองสามตัว

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 5 - 8

เรื่องจริง ไม่อิงนิยาย	ตากันยายอยู่ชายป่า
ทำไร่และไถนา	ตามประสาอยู่อย่างไทย
ตายาย ไม่มีลูก	แก่ปลูกเรือนหลัง ไม่ใหญ่
ในป่านั้นมีไม้	แก่เลื่อยมาทำฝากระดาน
อยู่มาไม่ช้านาน	เกิดเหตุการณ์ไม่ธรรมดา
รถยนต์พาคนมา	ตัดต้นไม้เข้าในเมือง
ป่าเหี้ยนเตียน ไล่หมด	ไปจรดเขาหัวเหลือง
แดดร้อนราวไฟเรือง	ลูกกลมไหม้ไร่นาแล้ง
ฝนตกชุกไหล	น้ำป่าไปในทุกแห่ง
น้ำล้นแล้วนาแล้ง	น้ำนองหน้าสองตายาย

5. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ใด ก. ในทุ่งนา ข. ในสวน ค. ในป่า ง. ในไร่	6. ตัวละครที่ถูกกล่าวถึงประกอบอาชีพอะไร ก. ทำไร่นา ข. ตัดไม้เผาถ่าน ค. รับจ้างตัดต้นไม้ ง. พายของป่าไปขาย
7. "ป่าหิรัญเดียนโง้งหมด" หมายความว่าอย่างไร ก. ป่าที่ไม่มีต้นไม้ ข. ป่าที่มีต้นไม้เล็ก ๆ ค. ป่าที่มีต้นไม้เล็กน้อย ง. ป่าที่มีต้นไม้เป็นหย่อม ๆ	8. ข้อความนี้ต้องการบอกอะไรแก่ผู้อ่าน ก. สภาพป่าไม้ในปัจจุบันนี้ ข. สาเหตุที่ทำให้ตาภัยยายร้องไห้ ค. ชีวิตความเป็นอยู่ของตาภัยยาย ง. สาเหตุและผลของการตัดไม้ทำลายป่า

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 32 - 35

คุณหญิงชนัน จาติกวณิช ประธานกรรมการมูลนิธิน้ำเพื่อชีวิต ร่วมกับนายสุชาติ ธรรมมงคล ผู้ว่าราชการจังหวัดละโว้ได้เปิดเผยว่า ทางภาครัฐ และภาคเอกชนได้ตระหนักถึงเรื่องสุขภาพ และชีวิตของประชาชน ดังนั้นภาคเอกชนจึงได้ก่อตั้ง "มูลนิธิน้ำเพื่อชีวิต" เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ โดยมีโครงการน้ำจืดที่ บางปะกง เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาความกร่อยเค็มของน้ำตามแม่น้ำลำคลองด้วยการนำเครื่องผลิตน้ำจืดไปช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ซึ่งจะเป็นการช่วยการประปาของจังหวัดแจ่งจ้อยน้ำและยังช่วยลดปัญหาการขาดแคลนน้ำได้ด้วย

32. ผู้เขียนเสนอข้อความลักษณะใด
- เสนอแนะ
 - รายงานข่าว
 - แสดงความคิดเห็น
 - เล่าเรื่องจากประสบการณ์
33. จากข้อความนี้เกิดปัญหาด้านใดมากที่สุด
- น้ำในแม่น้ำบางปะกงมีสีดำ
 - น้ำในแม่น้ำบางปะกงหยุดไหล
 - น้ำในแม่น้ำบางปะกงมีจำนวนน้อยลง
 - น้ำในแม่น้ำบางปะกงเป็นน้ำกร่อยและเค็ม
34. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร
- ปัญหาสิ่งแวดล้อม
 - ปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่มให้
 - ปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชน
 - ปัญหาการประปาของจังหวัดฉะเชิงเทรา
35. จากปัญหาที่เกิดขึ้นแก้ไขได้อย่างไร
- ประชาชนประหยัดน้ำดื่มมาใช้
 - จังหวัดฉะเชิงเทรา นำเครื่องสูบน้ำสูบน้ำจากแม่น้ำมาใช้
 - มูลนิธิฯ เพื่อชีวิตนำเครื่องผลิตน้ำจืดมาใช้ผลิตน้ำ
 - จังหวัดฉะเชิงเทรานำรถบรรทุกน้ำจืดไปแจกจ่ายประชาชน

ตอนที่ 1.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแบบปรนัย
ชนิดเติมคำลงในช่องว่าง

คำชี้แจง ให้พิจารณาคำในข้อ 36 - 50 ที่จะนำมาใช้เติมลงในช่องว่างของ
ข้อความ

แนวปะการังคือบริเวณที่สัตว์ทะเลประเภทไม่มีกระดูกสันหลังตัวเล็ก ๆ ที่เรียกว่าปะการัง
เกาะกลุ่มรวมกันอยู่เป็นแนวใหญ่ แนวปะการังเหล่านี้ต้องใช้ ___36___ ในการสร้างหลายร้อยปี
แต่เป็น ___37___ นำเสียดายแนวปะการังกำลังถูกทำลาย ___38___ ผู้ทำลายที่มากล้นคือมนุษย์ ___39___
ทำประมงด้วยการใช้วัตถุระเบิด การทิ้ง ___40___ และสารเคมีลงในทะเลก่อ ___41___ สัตว์น้ำ
เหล่านี้ต้องตายผ่อนส่ง ___42___ ปลาประเภทสวยงามโดยใช้ยาเบื่อ ___43___ การใช้วนลากจับปลา
ในแนวปะการัง ___44___ แนวปะการังแตกหักเสียหายได้ ใน ___45___ ป้องกัน และยับยั้งการทำลาย
แนวปะการังนั้น ___46___ ได้ โดยชาวประมงควรจอดเรืออย่าง ___47___ โดยทิ้งสมอเรือนอกแนว
ปะการัง ส่วน ___48___ ที่ไปต้องไม่ทิ้งขยะลงใน ___49___ เช่น กระป๋อง ขวดน้ำ เมื่อใช้แล้ว
ควร ___50___ ใส่ถังเก็บขยะ ส่วนโรงงานอุตสาหกรรมต้องไม่ปล่อยน้ำเสียลงในทะเล และชาวประมง
ควรงดเก็บปะการังไปจำหน่ายเพราะ เป็นการทำลายความสมดุลทางธรรมชาติ

36. ก. วัตถุ	ข. เวลา	ค. ระยะ	ง. อุปกรณ์
37. ก. เฉพาะ	ข. การ	ค. ไป	ง. ที่
38. ก. ที่	ข. แล้ว	ค. และ	ง. เพราะ
39. ก. จาก	ข. โดย	ค. เป็น	ง. ใน
40. ก. น้ำโสโครก	ข. น้ำครำ	ค. น้ำเสีย	ง. น้ำดำ
41. ก. อันตราย	ข. กำเนิด	ค. ตัว	ง. ให้
42. ก. การทำประมง	ข. การจับ	ค. การตก	ง. การลุ่ม
43. ก. นั้น	ข. นี้	ค. โดย	ง. เป็น
44. ก. ทำให้	ข. ก่อให้	ค. ช่วยให้	ง. จึงให้

45.	ก.	การปกปิด	ข.	การปิดบัง	ค.	การดูแล	ง.	การควบคุม
46.	ก.	กระทำ	ข.	สร้าง	ค.	ช่วย	ง.	เป็น
47.	ก.	เรียนร้อย	ข.	ปลอดภัย	ค.	เป็นระเบียบ	ง.	ระมัดระวัง
48.	ก.	ชาวประมง	ข.	ประชาชน	ค.	ชาวเรือ	ง.	ราษฎร
49.	ก.	ลำคลอง	ข.	แม่น้ำ	ค.	ทะเล	ง.	บึง
50.	ก.	เรือ	ข.	กอง	ค.	โขน	ง.	ทั้ง

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเรียงความจากภาพที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ความยาวประมาณ 10 บรรทัด

ธรรมชาติที่ถูกทำลาย

ภาคผนวก ค

- โครงการสอนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
- แผนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

โครงการสอนภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
กลุ่มทดลอง สอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
จำนวน 72 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอ่านจับใจความสำคัญโดยการทำกิจกรรมการอ่านให้สัมพันธ์กับการเขียนที่ถูกต้อง รวดเร็ว แม่นยำ จะช่วยพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนเป็นการส่งเสริมทักษะของภาษาให้มีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมาย

1. ให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน โดยให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วสามารถบอก รายละเอียด แปลความ ตีความ ชยายความ จับใจความสำคัญและสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง โดยให้นักเรียนสามารถเขียนลำดับเหตุการณ์ของข้อความ เขียนสะกดคำได้ถูกต้องและสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ถูกต้อง

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้จากวารสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสืออ่านประกอบ สารานุกรม และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูอธิบายให้นักเรียนรู้จักโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิดและให้รู้จักคำไฮ (Key Word) ของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดดังนี้

การบอกรายละเอียดของเรื่อง มีคำว่า ได้แก่ เช่น คือ เป็นต้นว่า

ปัญหาและการแก้ไข มีคำว่า ปัญหา ข้อแก้ไข การแก้ไข

สาเหตุและผล มีคำว่า สาเหตุมาจาก เป็นผล เนื่องจาก เพราะว่า
 การเปรียบเทียบ มีคำว่า เหมือนกัน แตกต่างกัน คล้ายคลึงกัน ไม่เหมือนกัน
 ครูอธิบายพร้อมกับสาธิตให้นักเรียนดู โดยเขียนไวยากรณ์ของ โครงสร้างระดับยอแต่ละชนิด
 ลงในกระดาษชาร์ต

2. ให้นักเรียนฝึกทำไวยากรณ์ร่วมกันกับครู ในการอ่านข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอทั้ง 4 ชนิด
3. แบ่งกลุ่มให้นักเรียนฝึกอ่านและวิเคราะห์ข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอที่แตกต่างกัน โดยเติมคำหรือข้อความลงในไวยากรณ์ที่ครูเตรียมไว้
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานสรุปความจากการอ่านในข้อ 3 โดยให้โอกาสนักเรียนที่เหลือช่วยกันเสนอแนะแก้ไขร่วมกับครู
5. ให้นักเรียนเขียนย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญหรือใจความหลักของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น
6. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านประกอบ สารานุกรม โฆษณา โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอมาใช้ และให้นักเรียนระบุชนิดของโครงสร้างระดับยอพร้อมทั้งเขียนไวยากรณ์ที่เน้นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่อง โดยจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มและเดี่ยว
7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปชนิดของ โครงสร้างระดับยอ

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. บัตรภาพ
3. กระดาษชาร์ตสำหรับใช้ทำไวยากรณ์
4. ไวยากรณ์
5. เนื้อหา/ข้อความ
6. แบบฝึกหัด
7. แบบทดสอบ

การประเมินผล

1. การสังเกต
2. ตรวจแบบฝึกหัด
3. การทดสอบ

บันทึกคาบที่ 1 - 3

ความคิดรวบยอด

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียดทำให้อ่านเรื่องเข้าใจได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียดได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องสั้น ๆ จากเรื่องที่อ่านได้

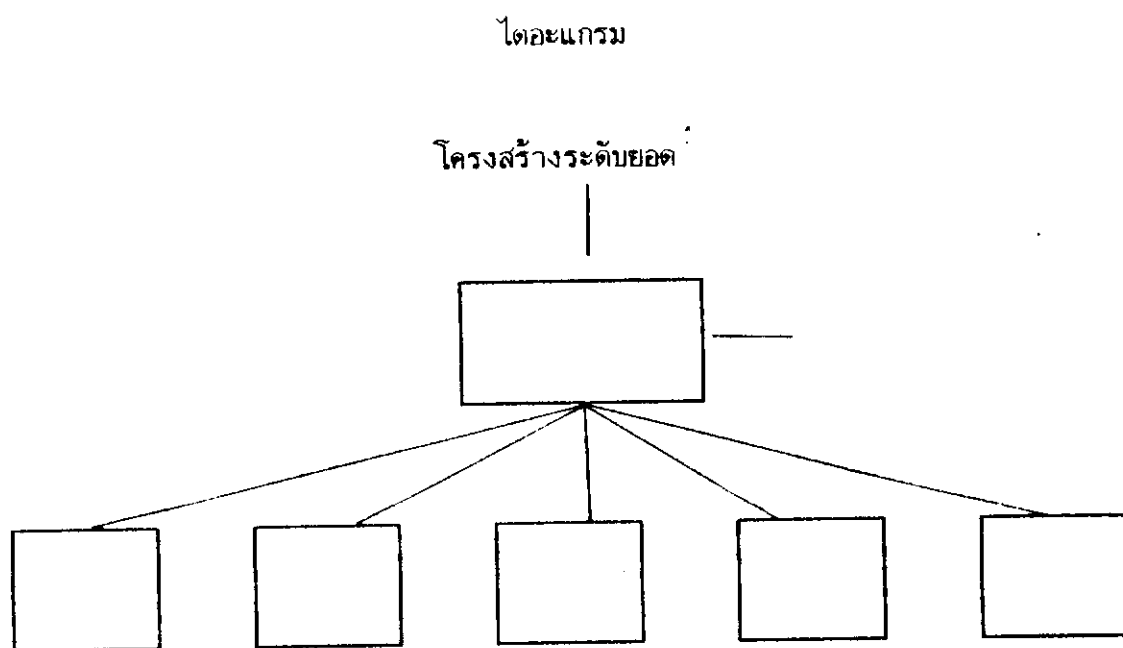
เนื้อหา

โครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียด หมายถึง แผนการเขียนชนิดหนึ่งที่ผู้เขียนนิยมใช้เพื่อบอกรายละเอียดของเรื่อง แผนการเขียนชนิดนี้มีคำใช้คือคำว่า เช่น ได้แก่ เป็นต้นว่า เป็นต้น ฯลฯ

ดิน

ดินเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ปกคลุมพื้นผิวโลกเป็นชั้นบาง ๆ เกิดจากการผุพังสลายตัวของหิน และการเน่าเปื่อยของซากพืช ซากสัตว์ ทำให้ดินมีส่วนประกอบต่าง ๆ หลายชนิดได้แก่ หิน กรวด ทรายก้อนเล็ก ๆ ซากพืชซากสัตว์ที่เน่าเปื่อยผุพัง น้ำซึ่งแทรกอยู่ตามเนื้อดิน มีประโยชน์ต่อการงอกและการเจริญเติบโตของพืช อากาศที่แทรกอยู่ตามเนื้อดิน และ เกลือแร่ ซึ่งเป็นอาหารที่จำเป็นของพืชสามารถละลายน้ำได้

(วิชัย พาณิชย์ส่วย. ธรรมชาติแวดล้อมเล่ม 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช 2529)

โครงสร้างระดับยอด คือ _____

ใจความหลัก คือ _____

บอกรายละเอียด คือ _____

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องดิน

ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "ดิน" และครูซักถามนักเรียน
จากเรื่องที้อ่านดังนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- ดินเกิดขึ้นได้อย่างไร
- ในดินมีส่วนประกอบอะไรบ้าง
- น้ำในดินมีประโยชน์อย่างไร
- ดินใช้ทำประโยชน์อะไรบ้าง

3. ครูอธิบายความหมายโครงสร้างระดับยอชชนิดบอกรายละเอียดของเรื่อง ซึ่งแผนการเขียนชนิดนี้ มีคำไข (Key Words) คือคำว่า เช่น ได้แก่ เป็นต้นว่า คือ ดังนี้ ฯลฯ

4. นักเรียนฝึกทำไดอะแกรม หาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง ร่วมกันกับครูในการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอชชนิดบอกรายละเอียดเรื่อง "ดิน" โดยนำคำตอบ ที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในไดอะแกรม

5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3-4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความ เรื่อง "ดิน" แล้ววิเคราะห์เรื่อง โดยใช้โครงสร้างระดับยอชชนิดบอกรายละเอียดและให้เติมข้อความ ที่เป็นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่องลงในช่องว่างและเขียนไดอะแกรมที่ครูเตรียมไว้

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่าน ข้อความเรื่อง "ดิน" โดยให้ออกาสนักเรียนที่เปลือยกายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

7. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อ เตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

8. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "ไม้สัก" โดยให้นำความรู้ เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอชชนิดบอกรายละเอียดมาใช้ พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 9. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอชชนิดบอกรายละเอียด หมายถึง แผนการเขียนชนิดหนึ่งที่ผู้เขียนนิยมใช้เพื่อบอกรายละเอียดของเรื่องมีคำไข คือคำว่า เช่น ได้แก่ เป็นต้นว่า คือ ดังนี้

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "ดิน" และ "ไม้สัก"
3. ภาพดินชนิดต่าง ๆ
4. ของจริง
5. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. การสังเกต

- การตอบคำถาม
- การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว เช่น การอภิปราย การทำไดอะแกรม
- การรายงานหน้าชั้นเรียน

2. ตรวจสอบบันทึก

- การทำไดอะแกรม
- การทำโครงสร้างระดับยอด ใจความหลักและบอกรายละเอียด

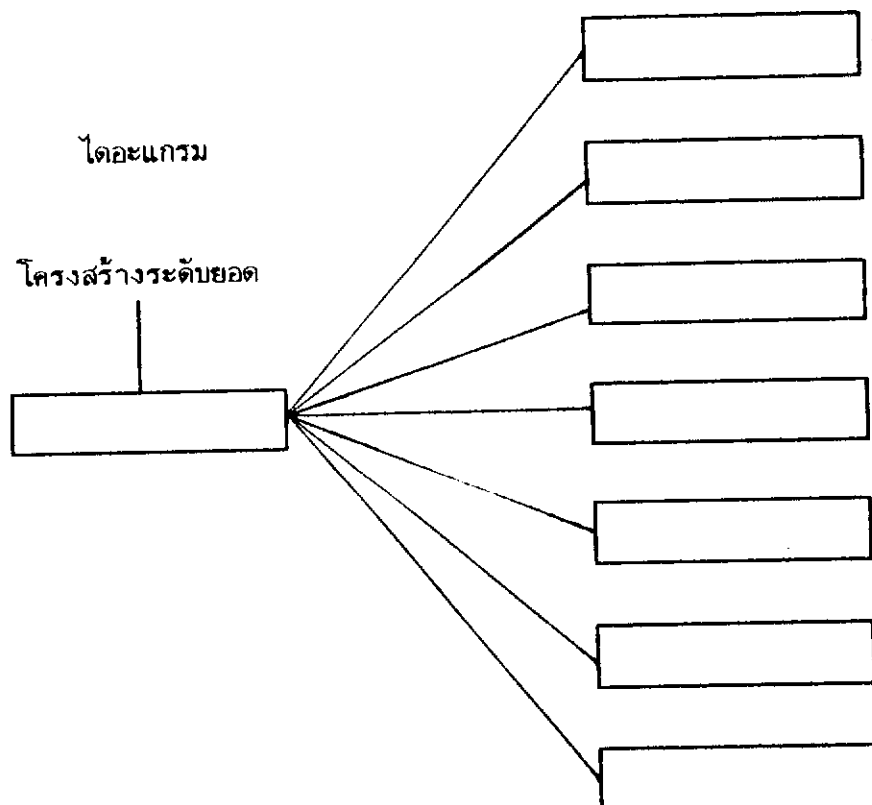
แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลัก และบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

ไม้สัก

ไม้สักเป็นไม้ที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก ลักษณะของไม้สักมีดังนี้ เป็นไม้ที่มีคุณภาพดี มีสีเป็นสีเหลืองอ่อน มีความแข็งแรงปานกลางง่ายต่อการตกแต่งและแปรรูป เป็นไม้ที่มีอัตราการยืดหดและบิดตัวน้อย ดัดงอได้ดี ผิวง่ายให้แห้งได้ง่าย มีความทนทานสูงต่อสภาพดินฟ้าอากาศทุกสภาพได้ดี ไม้สักจึงเป็นไม้ที่ท้องตลาดให้ความนิยมมากเป็นอันดับหนึ่ง

(สารคดี ฉบับที่ 84 ปีที่ 7 กุมภาพันธ์ 2535)

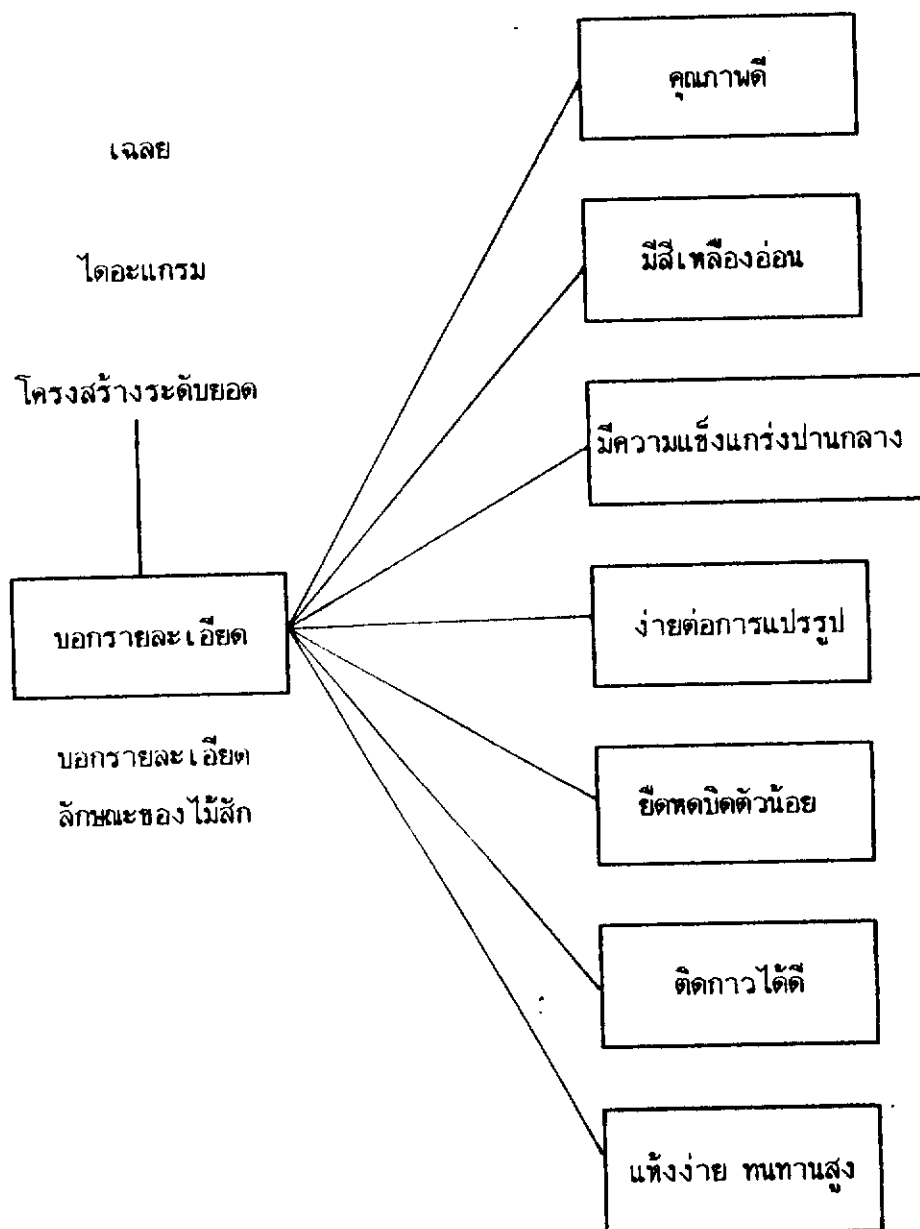

โครงสร้างระดับยอด คือ _____

ใจความหลัก คือ _____

บอกรายละเอียด คือ _____

คำที่ใช้ คือ _____

โครงสร้างระดับยอดคือ การบอกรายละเอียด

ใจความหลักคือ บอกรายละเอียดลักษณะของไม้สัก

- บอกรายละเอียดคือ - มีคุณภาพดี
- มีสีเหลืองอ่อน
 - มีความแข็งแรงปานกลาง
 - ง่ายต่อการแปรรูป
 - ยืดหดบิดตัวน้อย
 - ตัดทากว้างได้ดี
 - แห้งง่าย ทนทานสูง

คำไข (Key Words) ที่ใช้คือ ดังนี้

บันทึกคาบที่ 4 - 6

ความคิดรวบยอด

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอชนิตสาเหตุและผลทำให้อ่านเรื่องได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างระดับยอชนิตสาเหตุและผลได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเขียนโต้แถมทรวงสว่างระดับยอชนิตสาเหตุ-ผลได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

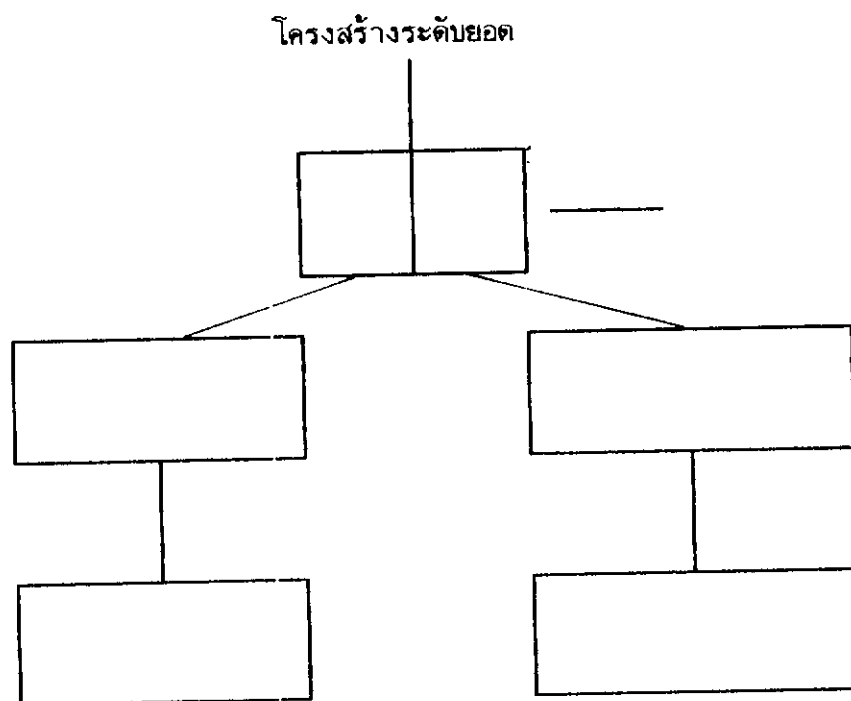
โครงสร้างระดับยอชนิตสาเหตุ-ผล หมายถึงแผนการเขียนที่ผู้เขียนต้องการบอกเหตุหรือสาเหตุของเรื่องและผลที่เกิดขึ้นตามมาว่าเป็นอย่างไร คำที่ใช้คือคำว่า สาเหตุ ผล เนื่องจาก สาเหตุมาจาก เป็นผลมาจาก

อุบัติเหตุบนท้องถนน

การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนเกิดขึ้นทุกวัน ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดทั่วประเทศ อันเป็นความเสียหายต่อทรัพย์สินเป็นจำนวนมากในแต่ละปี สาเหตุเกิดจากการที่คนขับรถดื่มสุรา การกินยาบ้า โดยเฉพาะการกินยาบ้า นั้น มักจะเกิดขึ้นกับคนขับรถบรรทุกส่งของ ที่วิ่งระหว่าง กรุงเทพฯ กับต่างจังหวัด เมื่อหมดฤทธิ์ยาบ้าระบบประสาทจะทำงานช้าลง และก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

(หนังสือพิมพ์บ้านเมือง ฉบับที่ 9946 วันที่ 8 เมษายน 2533)

ไดอะแกรม

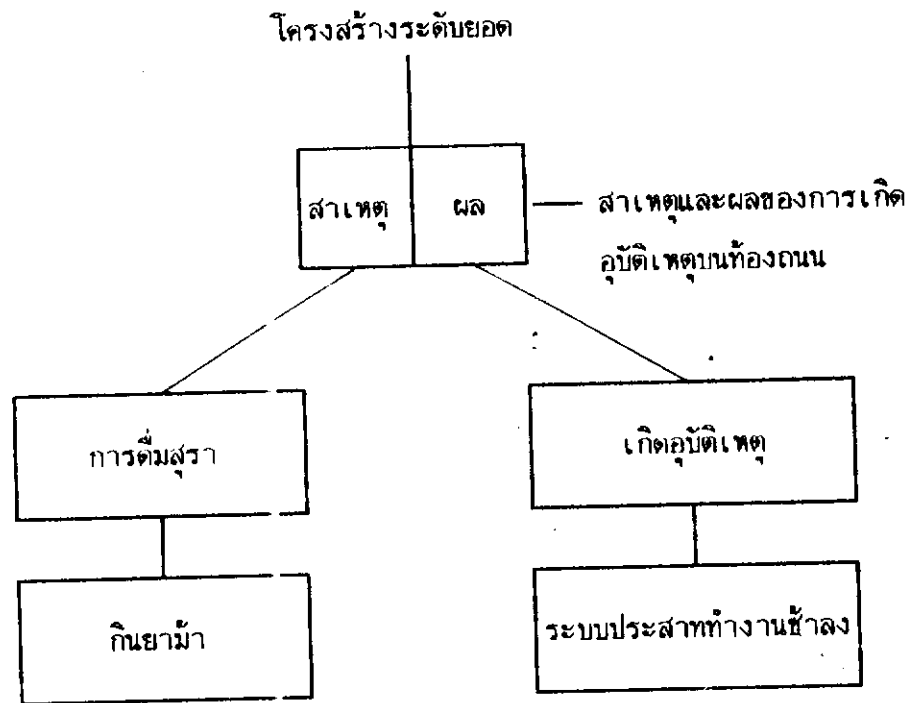
โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

เจलय

ไต่อะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ สาเหตุ - ผล

ใจความหลักคือ สาเหตุและผลของการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน

นอกกรอบละเอียดคือ สาเหตุ - ดื่มสุรา

- กัญชาเมา

ผล - เกิดอุบัติเหตุ

- ระบบประสาททำงานช้าลง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับอุบัติเหตุ

ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "อุบัติเหตุบนท้องถนน"

และครูซักถามนักเรียนดังนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น
- สาเหตุของเรื่องมาจากอะไร
- ผลที่ตามมาคืออะไร
- ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร
- เนื้อเรื่องบอกรายละเอียดอะไรบ้าง

3. ครูอธิบายโครงสร้างระดับยอตนิตสาเหตุ-ผล ซึ่งมีคำใช้คือคำว่า สาเหตุ ผล สาเหตุมาจาก เนื่องจาก เป็นผลมาจาก

4. ให้นักเรียนฝึกทำโดอะแกรมร่วมกันกับครูในการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนิตสาเหตุ-ผล เรื่อง "อุบัติเหตุบนท้องถนน" โดยนำคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในโดอะแกรม

5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความเรื่อง "อุบัติเหตุบนท้องถนน" แล้ววิเคราะห์เรื่องโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนิตสาเหตุ-ผล และให้เติมข้อความที่เป็นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่องลงในช่องว่างและเขียนโดอะแกรมที่ครูเตรียมไว้

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและสรุปใจความสำคัญจากการอ่านข้อความเรื่อง "อุบัติเหตุบนท้องถนน" โดยให้ออกาสนักเรียนที่เหลือช่วยกันเสนอแนะ

7. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

8. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "การตัดไม้ทำลายป่า" โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอตนิตสาเหตุ-ผลมาใช้ พร้อมทั้งเขียนโดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 9. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุ-ผล หมายถึง แผนการเขียนที่ผู้เขียนต้องการบอกเหตุหรือสาเหตุของเรื่องและผลที่เกิดขึ้นตามมา บางครั้งอาจบอกหรือเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและผลที่เกิดขึ้นตามมาเป็นอย่างไร

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "การเกิดอุบัติเหตุ" และ "การตัดไม้ทำลายป่า"
3. บัตรภาพอุบัติเหตุ
4. บัตรภาพป่าไม้ ป่าไม้ถูกทำลาย
5. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว เช่น การอภิปราย การทำไดอะแกรม
 - การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การทำไดอะแกรม
 - การหาโครงสร้างระดับยอด ใจความหลักและบอกรายละเอียด
 - การเขียนสรุปเรื่อง

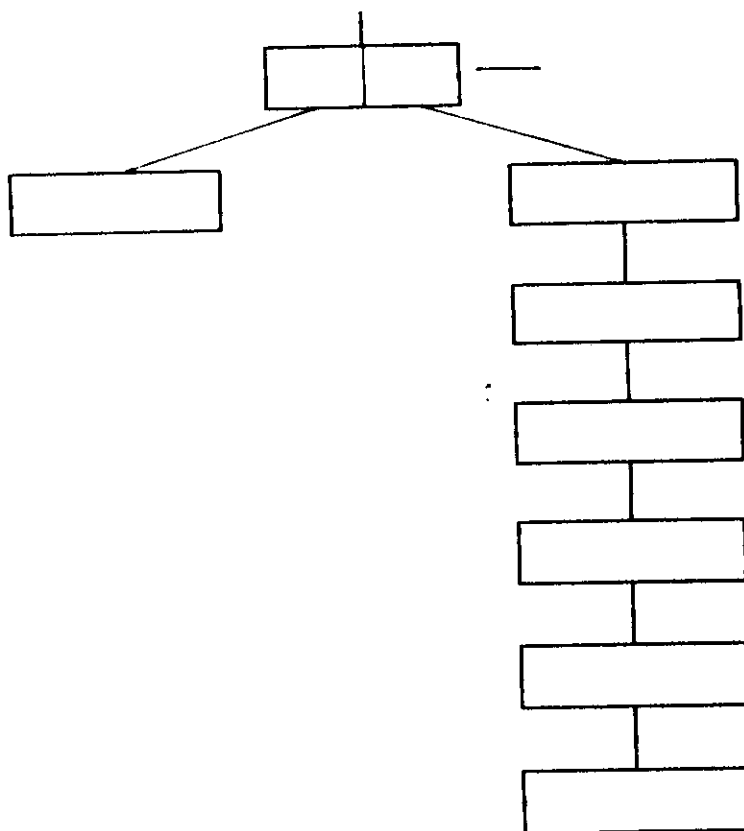
แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

การตัดไม้ทำลายป่า ทำให้ความชุ่มชื้นของพื้นผิวโลกน้อยลง ส่งผลให้ปริมาณน้ำฝนที่ตกน้อยลงตามไปด้วย การตัดไม้ทำลายป่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้พื้นผิวดินไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ได้ตามธรรมชาติ มีผู้ประมาณไว้ว่าปริมาณต้นไม้ที่ลดลงในแถบฟลอริดา ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา เป็นสาเหตุให้ปริมาณน้ำฝนในบริเวณดังกล่าวลดลงไปประมาณ 10% การตัดไม้ทำลายป่าทำให้เกิดสภาวะความแห้งแล้ง เกิดการขยายเพิ่มของพื้นที่ที่เป็นทะเลทราย

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

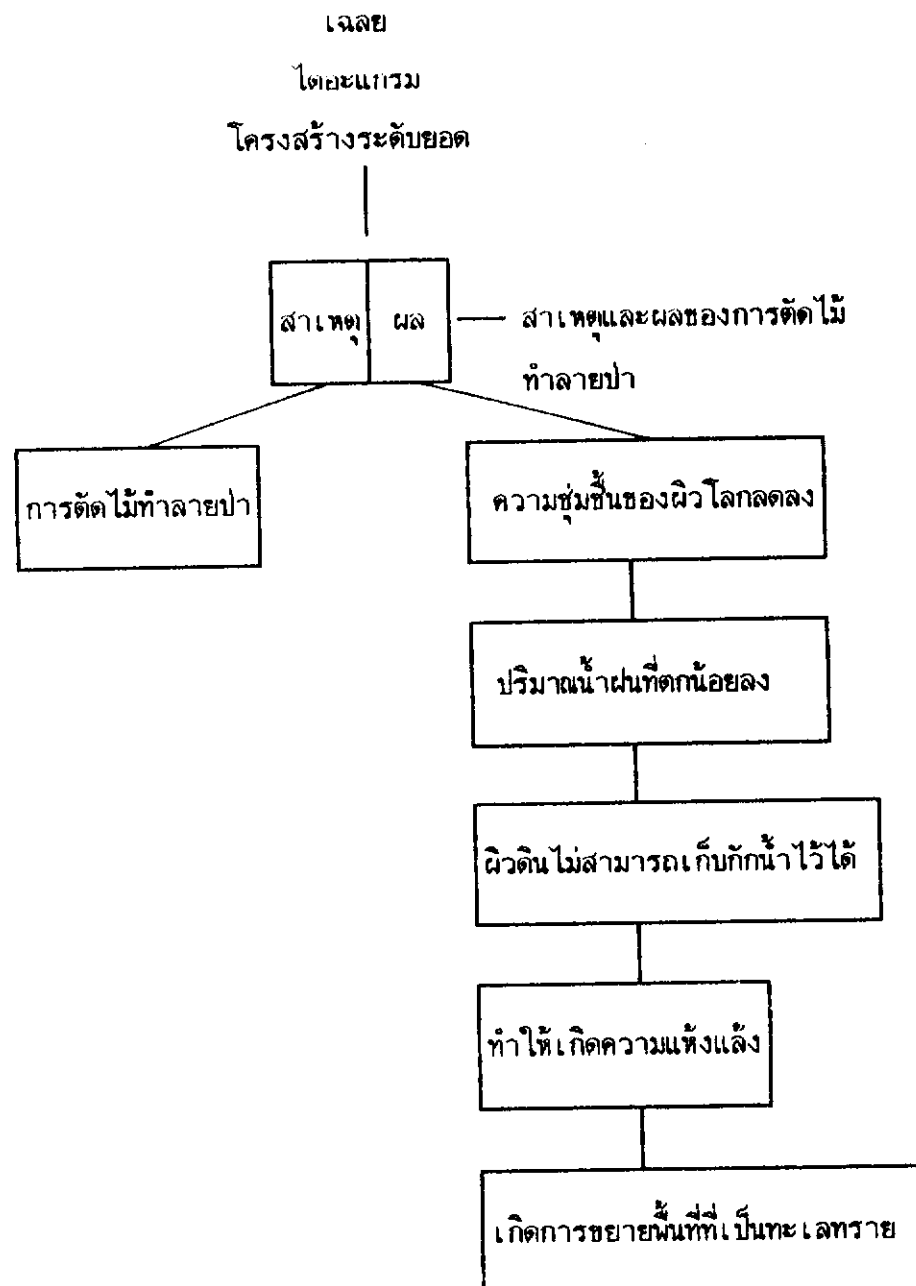

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความสำคัญหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

คำที่ใช้คือ _____

โครงสร้างระดับยอดคือ สาเหตุ - ผล

ใจความสำคัญหลักคือ สาเหตุและผลของการตัดไม้ทำลายป่า

บอกรายละเอียดคือ สาเหตุ - การตัดไม้ทำลายป่า

ผล - ความชุ่มชื้นของผิวโลกลดลง

- ปริมาณน้ำฝนที่ตกน้อยลง

- ผิวดินไม่สามารถเก็บกักน้ำได้

- ทำให้เกิดความแห้งแล้ง

- เกิดการขยายเพิ่มของพื้นที่ที่เป็นทะเลทราย

คำที่ใช้คือ สาเหตุ ผล

บันทึกความที่ 7 - 9

ความคิดรวบยอด

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา-ข้อแก้ไข ทำให้อ่านเรื่องเข้าใจได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา-ข้อแก้ไข ได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา-ข้อแก้ไขได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

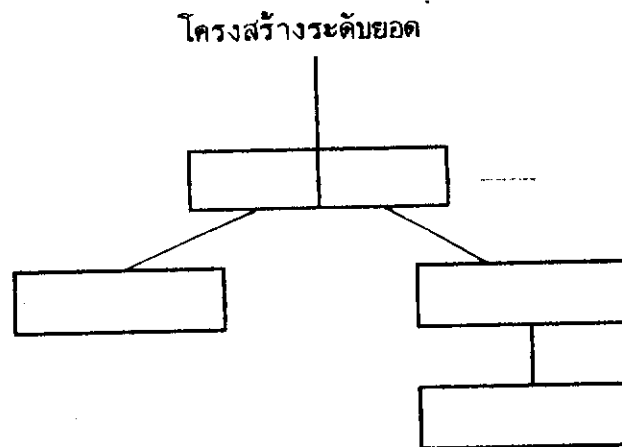
โครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา-ข้อแก้ไข หมายถึง แผนการเขียนที่ผู้เขียนเขียนขึ้น เพื่อเสนอปัญหาและข้อแก้ไขของเรื่อง แผนการเขียนชนิดนี้มีคำไข (Key Words) คือคำว่าปัญหา การแก้ไข ข้อแก้ไข

ขยะมูลฝอย

ปัจจุบันนี้ ขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่สำคัญ และในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมในเมืองที่มีขนาดใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นจะเพิ่มปริมาณขึ้นอย่างรวดเร็วตามการเพิ่มจำนวนประชากร ขยะที่เพิ่มขึ้นจะถูกสะสมเอาไว้ เนื่องจากไม่สามารถจะกำจัดให้หมดไปได้ทัน ดังนั้น นักวิชาการจึงได้ศึกษาวิธีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น โดยการนำเอาสิ่งปฏิกูลไปแปรสภาพให้เป็นเชื้อเพลิงต่าง ๆ เช่น การนำเอาขี้เลื่อย เศษไม้ มาอัดให้เป็นแท่งเพื่อใช้เป็นฟืน และการนำเอาพลังงานความร้อนจากการเผาขยะไปทำพลังงานไอน้ำ เพื่อใช้ผลิตไฟฟ้า

(จุลสารสภาวะแวดล้อม ปีที่ 1 เล่มที่ 4 สิงหาคม 2525)

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

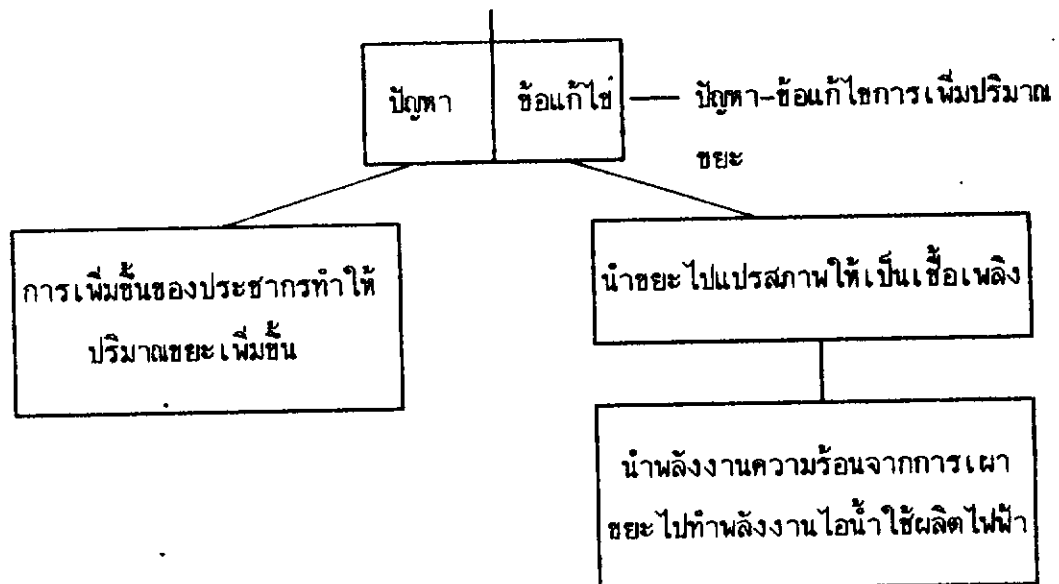
ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

เฉลย

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอคือ ปัญหา - ข้อแก้ไข

ใจความหลักคือ ปัญหาและข้อแก้ไขการเพิ่มปริมาณขยะ

บอกรายละเอียดคือ ปัญหา - การเพิ่มขึ้นของประชากรทำให้ปริมาณขยะเพิ่มขึ้น

ข้อแก้ไข- นำขยะไปแปรสภาพให้เป็นเชื้อเพลิง

- นำพลังงานความร้อนจากการเผาขยะไปทำพลังงานไอน้ำผลิตไฟฟ้า

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูทบทวนแผนการเขียนชนิดสาเหตุ-ผล

ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "ขยะมูลฝอย" และครูซักถาม

นักเรียนจากเรื่องที่อ่านดังนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- ถ้ามีขยะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จะเกิดอะไรขึ้น
- ถ้านักเรียนไม่ต้องการให้ขยะเกิดเพิ่มมากขึ้นนักเรียนจะทำอย่างไร
- จากเรื่องนี้ผู้เขียนบอกรายละเอียดอะไรบ้าง

3. ครูอธิบายโครงสร้างระดับยอชนิดปัญหา-ข้อแก้ไข ซึ่งมีคำไฮ (Key Words)

คือคำว่า ปัญหา การแก้ไข ข้อแก้ไข

4. ให้นักเรียนฝึกทำโดอะแกรม หาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง
ร่วมกันกับครู ในการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอชนิดปัญหา-ข้อแก้ไข เรื่อง "ขยะมูลฝอย"
โดยนำคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในโดอะแกรม

5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความ
เรื่อง "ขยะมูลฝอย" แล้ววิเคราะห์เรื่องโดยใช้โครงสร้างระดับยอชนิดปัญหา-ข้อแก้ไข และ
ให้เติมข้อความที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่องลงในช่องว่างที่ครูเตรียมไว้

6. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อ
เตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

7. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "ดินทรายจัด" โดยให้นำ
ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอชนิดปัญหา-ข้อแก้ไขมาใช้ พร้อมทั้งเขียนโดอะแกรมที่เป็น
ใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอคชนิดปัญหา-ข้อแก้ไขหมายถึง
แผนการเขียนที่เขียนขึ้นเพื่อเสนอปัญหาและข้อแก้ไขของเรื่อง แผนการเขียนชนิดนี้มีคำไขคือคำว่า
ปัญหา การแก้ไข ข้อแก้ไข

สื่อการสอน

1. ไตอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "ขยะมูลฝอย" และ "ดินทรายจัด"
3. บัตรภาพ การทิ้งขยะ การเผาขยะ
4. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การทำกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
 - การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจสอบบันทึก
 - การเขียนไตอะแกรม
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

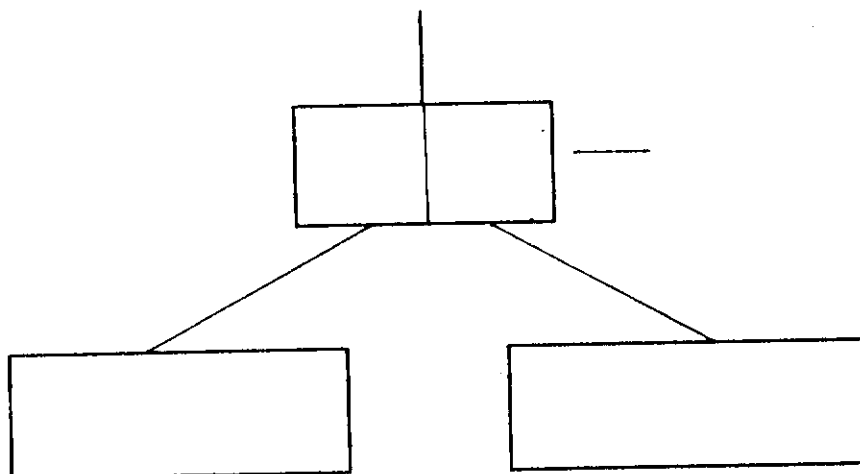
ดินทรายจัด

ดินทรายจัด หมายถึง ดินที่มีเนื้อดินเป็นดินทราย หรือดินทรายปนร่วน เกิดเป็นชั้นหนา มากกว่า 50 เซนติเมตร ซึ่งเกิดจากการสลายตัวของหิน วัตถุต้นกำเนิดดินที่มีเนื้อหยาบ ทำให้ดินเกิดปัญหาในการใช้ประโยชน์ การแก้ไขเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินทรายจัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยเหล่านี้จะเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน และจะช่วยทำให้ดินเกาะกันเป็นก้อน ร่วนซุย และยังช่วยรักษาความชื้นในดิน

(ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์ ปีที่ 40 ฉบับที่ 273 วันที่ 1 มีนาคม 2536)

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

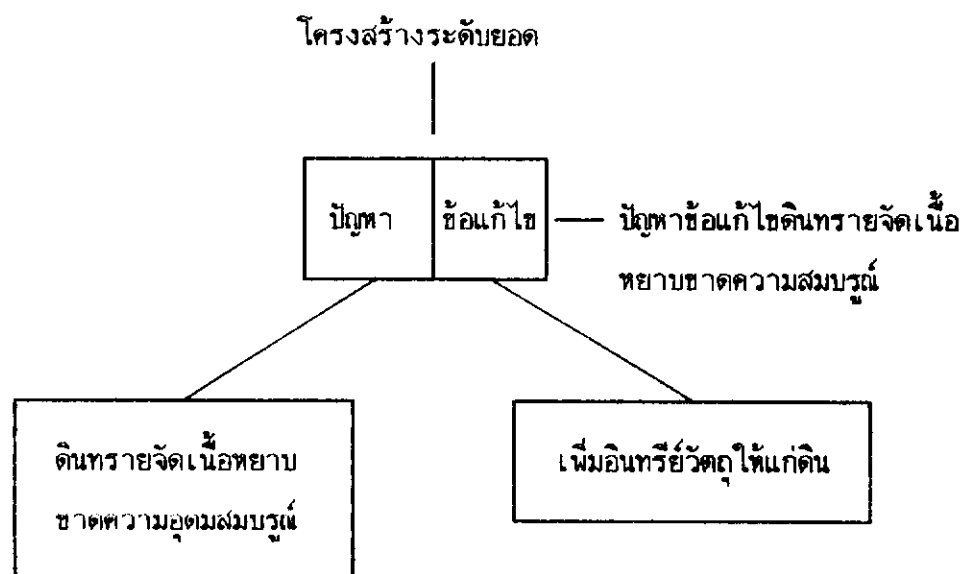
ใจความหลักคือ _____ :

บอกรายละเอียดคือ _____

คำที่ใช้คือ _____

เนลย

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ ปัญหา - ข้อแก้ไข

ใจความหลักคือ ปัญหาและข้อแก้ไขดินทรายจัดเนื้อหยาบขาดความอุดมสมบูรณ์

บอกรายละเอียดคือ ปัญหา - ดินทรายจัดเนื้อหยาบขาดความอุดมสมบูรณ์

ข้อแก้ไข - เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน

คำที่ใช้คือ ปัญหา ข้อแก้ไข

บันทึกคาบที่ 10 - 12

ความคิดรวบยอด

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของสิ่ง 2 สิ่ง ทำให้อ่านเรื่องได้เร็ว

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องสั้น ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของสิ่ง 2 สิ่งที่มีในเรื่องได้

เนื้อหา

โครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบ หมายถึง แผนการเขียนที่ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นถึงความคล้ายคลึง และความแตกต่างของสิ่งของ 2 สิ่งหรือสิ่งมีชีวิต 2 สิ่งเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความแตกต่าง และความคล้ายคลึง คำไข (Key Words) คือคำว่า เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน เท่ากัน แตกต่างกัน ไม่เท่ากัน

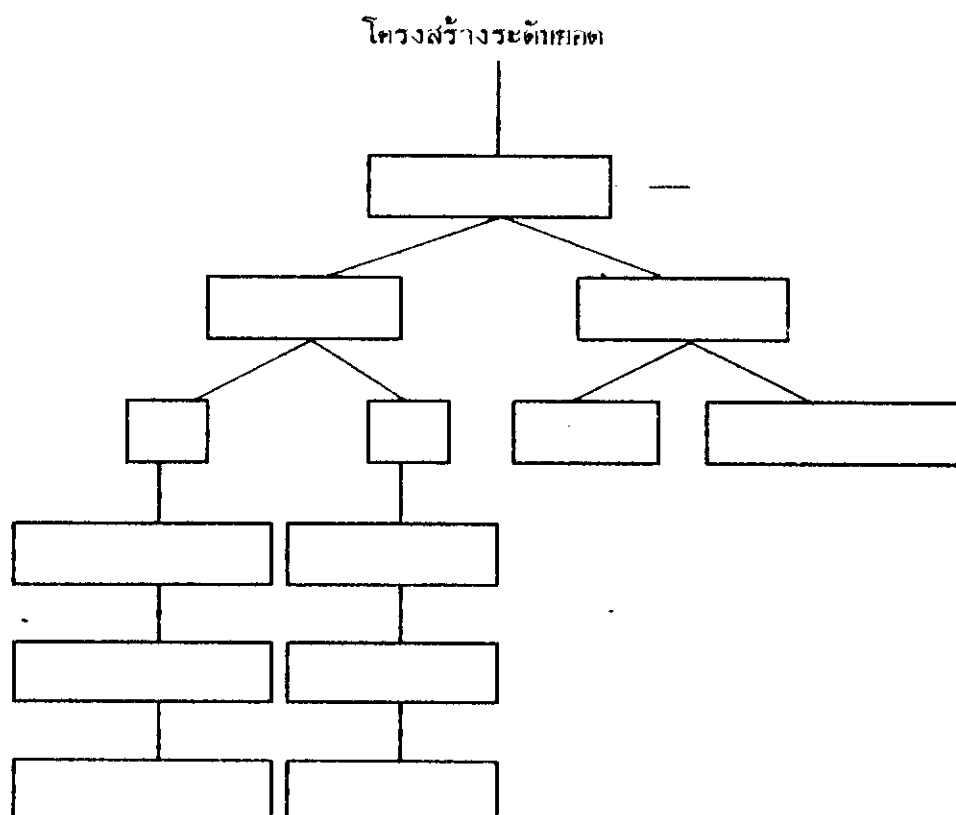
มดและผึ้ง

มดและผึ้งเป็นแมลงที่มีการดำรงชีวิตเป็นระเบียบแบบแผนที่สุด มดมักอยู่รวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ ในแต่ละกลุ่มจะมีนางพญามดหนึ่งตัวทำหน้าที่ออกไข่ที่จะฟักออกมาเป็นมดทั้งหลาย ในรังไข่มดกล่าว ส่วนใหญ่จะฟักออกเป็นมดงานซึ่ง "มดงาน" คือมดที่มีหน้าที่ทำงานต่าง ๆ ทุกชนิด ตั้งแต่หาอาหาร ดูแลไข่ เลี้ยงลูกอ่อน และทำความสะอาดหรือขยายอาณาเขตรังนอกจากมดงานยังมี "มดทหาร" ซึ่งมีหน้าที่ป้องกันรังจากศัตรูทั้งปวง

ผังน้ำหวานก็อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และมีนางพญาผึ้งทำหน้าที่วางไข่เหมือนกันกับมด
 ผึ้งอื่น ๆ ในรังเป็นผึ้งงานและผึ้งตัวผู้ ผึ้งงานมีหน้าที่ต่าง ๆ เหมือนมดงาน ส่วนผึ้งตัวผู้ก็มี
 หน้าที่เพียงรอสัมพันธ์กับนางพญาผึ้งตัวใหม่ก่อนเริ่มวางไข่เท่านั้น

(สารานุกรมวิทยาศาสตร์ สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย)

ไดอะแกรม

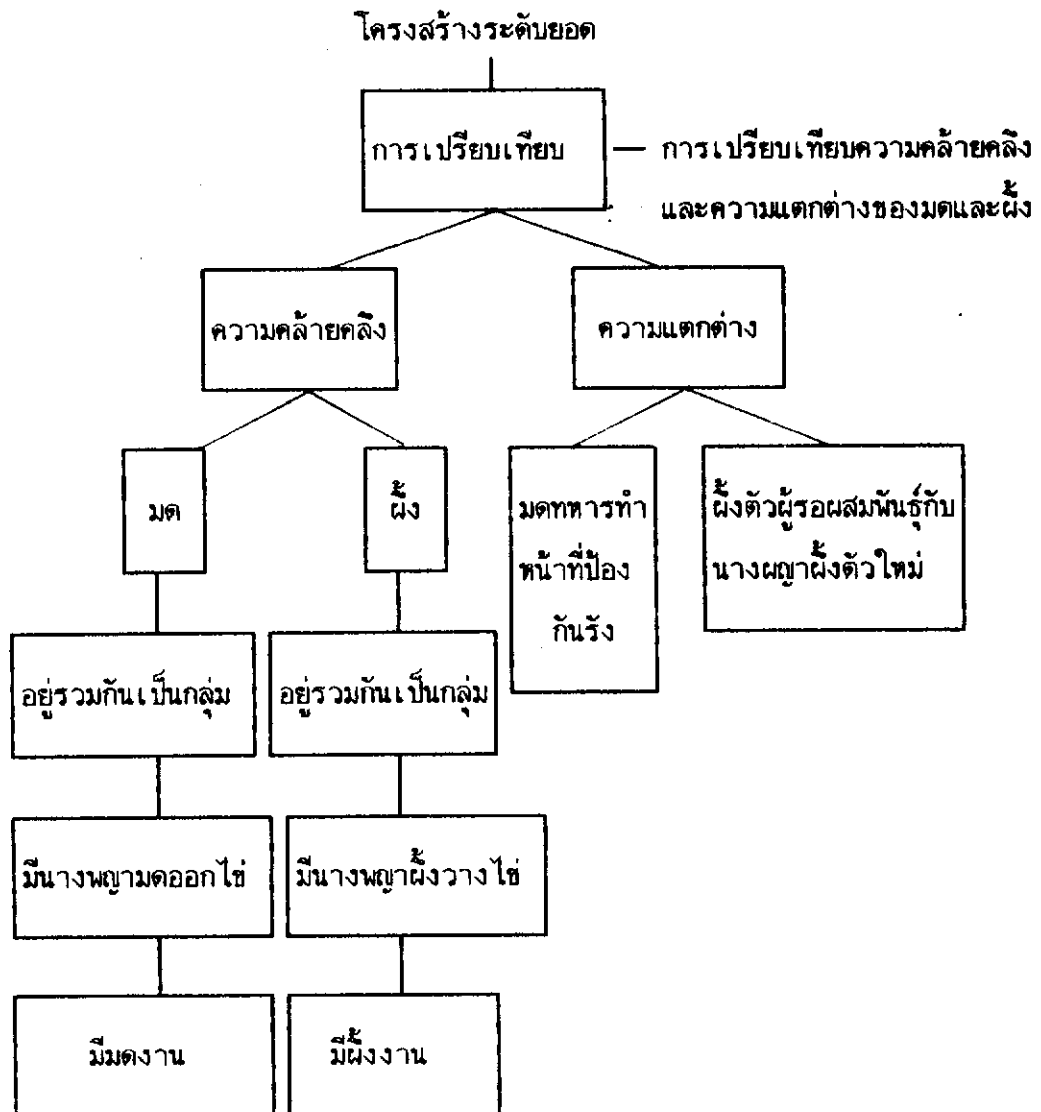
โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

เฉลย

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ การเปรียบเทียบ

ใจความหลักคือ เปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของมดและผึ้ง

บอกรายละเอียดคือ ความคล้ายคลึง มด - อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม

- มีนางพญามดทำหน้าที่ออกไข่

- มีมดงาน

ผึ้ง - อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม

- มีนางพญาผึ้งทำหน้าที่วางไข่

- มีผึ้งงาน

ความแตกต่าง

- มดทหารทำหน้าที่ป้องกันรัง

- ผึ้งตัวผู้รอผสมพันธุ์กับนางพญาผึ้งตัวใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูทบทวนโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา-ข้อแก้ไข

ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "มดและผึ้ง" และครูซักถาม

นักเรียนจากเรื่องที่อ่านดังนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

- มดและผึ้งเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

- ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร

- เรื่องนี้บอกรายละเอียดอะไรบ้าง

3. ครูอธิบายโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบ ซึ่งมีคำไข (Key Words) คือคำว่า เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน เท่ากัน แตกต่างกัน ไม่เท่ากัน

4. ให้นักเรียนฝึกทำไดอะแกรมร่วมกันกับครูในการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบเรื่อง "มดและผึ้ง" โดยนำเอาคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในไดอะแกรม

5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความเรื่อง "มดและผึ้ง" แล้ววิเคราะห์เรื่องโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบและให้เขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่องในไดอะแกรมที่ครูเตรียมไว้

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่านข้อความเรื่อง "มดและผึ้ง" โดยให้โอกาสนักเรียนที่เหลื่อมภายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

7. ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

8. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "จังหวัดกับดักแตน" โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบมาใช้พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 9. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบ หมายถึงแผนการเขียนที่ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นถึง ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของสิ่งของ 2 สิ่ง หรือสิ่งมีชีวิต 2 สิ่ง เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความแตกต่างและความคล้ายคลึง มีคำไข (Key Words) คือคำว่า เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน เท่ากัน แตกต่างกัน ไม่เท่ากัน

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "มดและผึ้ง" และ "จังหวัดกับดักแตน"
3. บัตรภาพ มด จังหวัด ดักแตน ผึ้ง
4. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
 - การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การทำไดอะแกรม
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

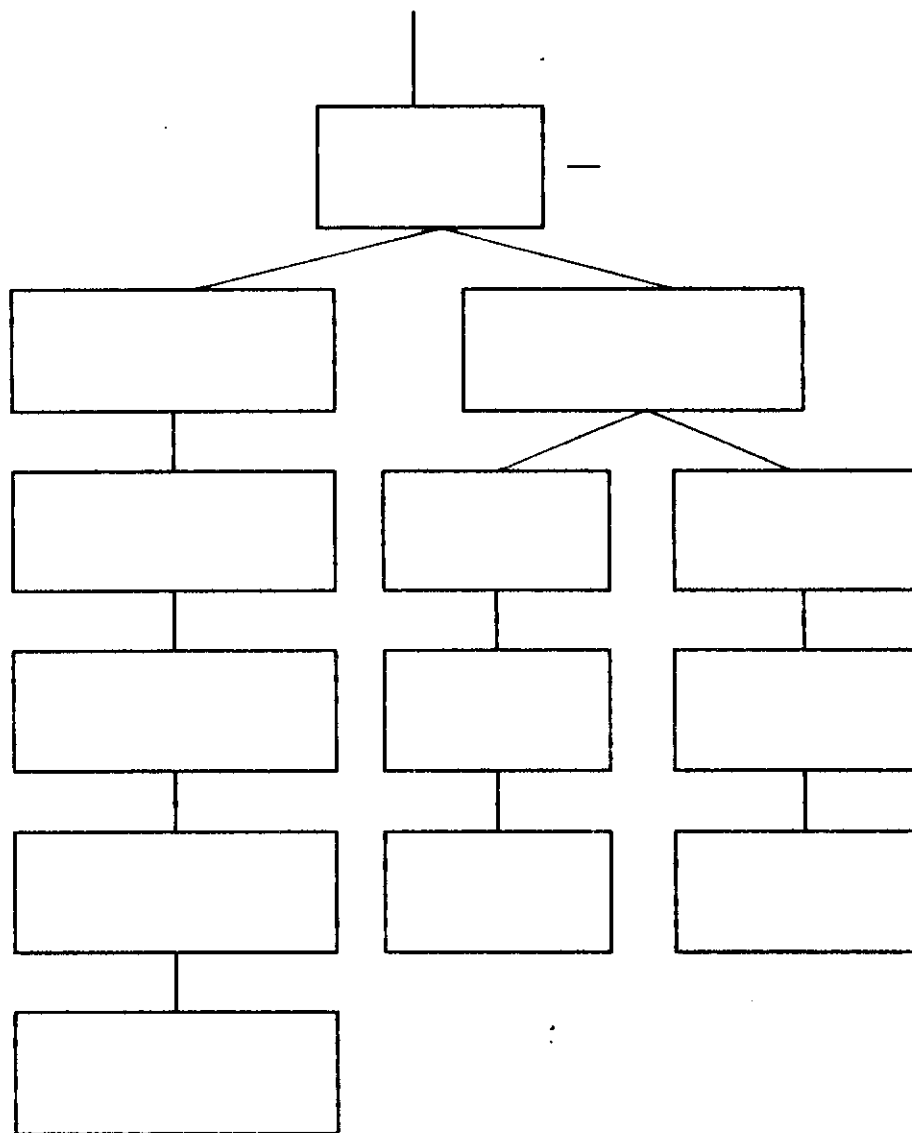
จิ้งหรีดกับตั๊กแตน

จิ้งหรีดกับตั๊กแตนเป็นแมลงประเภทที่เราเรียกว่า "แมลงนักดนตรี" เพราะมันสามารถทำเสียงได้ จิ้งหรีดคล้ายกับตั๊กแตนตรงที่มีขาหลังใหญ่ยาวแข็งแรงคู่หนึ่ง เพื่อใช้กระโดด ทั้งจิ้งหรีดและตั๊กแตนจึงเป็นแมลงที่กระโดดได้ไกลและกระโดดได้สูง จิ้งหรีดตัวผู้และตั๊กแตนตัวผู้เท่านั้นที่สามารถทำเสียงได้ ด้วยการถูขอบปีกหน้าเข้าด้วยกัน แต่ความแตกต่างระหว่างจิ้งหรีดกับตั๊กแตนคือจิ้งหรีดจะพักผ่อนในตอนกลางวัน และออกหากินในตอนกลางคืน ส่วนตั๊กแตนออกหากินในตอนกลางวัน พักผ่อนในตอนกลางคืน

(สารานุกรมสำหรับเด็กชุด วิทยานำรู้)

ไต่อยแตก

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอด คือ _____

ใจความหลัก คือ _____

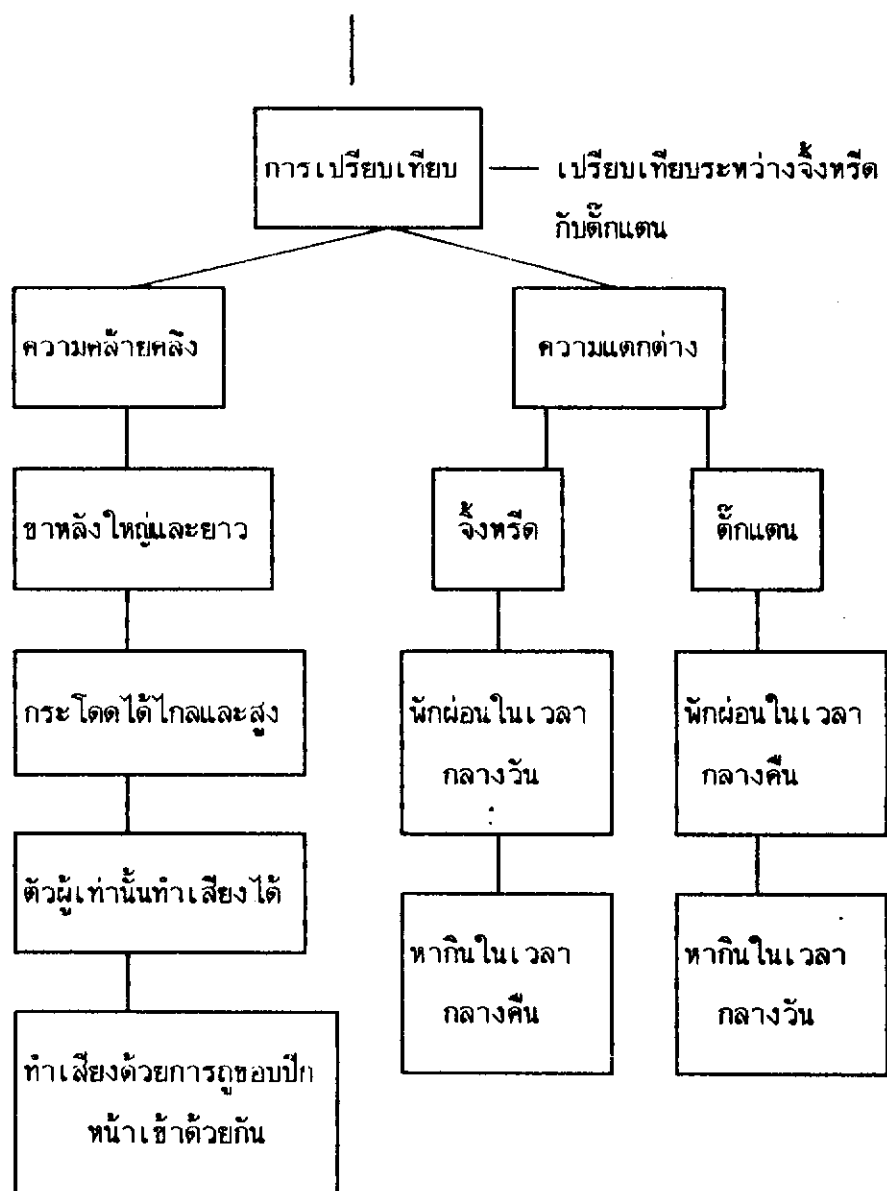
บอกรายละเอียด คือ _____

คำใช้ (Key words) ที่ใช้ คือ _____

เฉลย

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ การเปรียบเทียบ

ใจความหลักคือ การเปรียบเทียบระหว่างจังหวัดกับตึกแทน

บอกรายละเอียดคือ ความคล้ายคลึง - ซาหลังใหญ่และยาว

- กระโดดได้ไกลและสูง

- ตัวผู้เท่านั้นทำเสียงได้

- ทำเสียงด้วยการถูขอบปีกหน้าเข้าด้วยกัน

ความแตกต่าง - จังหวัด

- นกผ่นในเวลากลางวัน

- ทากินในเวลากลางคืน

- ตึกแทน

- นกผ่นในเวลากลางคืน

- ทากินในเวลากลางวัน

บันทึกคาบที่ 13 - 15

ความคิดรวบยอด

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอชนิตบอกรายละเอียดทำให้อ่านเรื่องเข้าใจได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

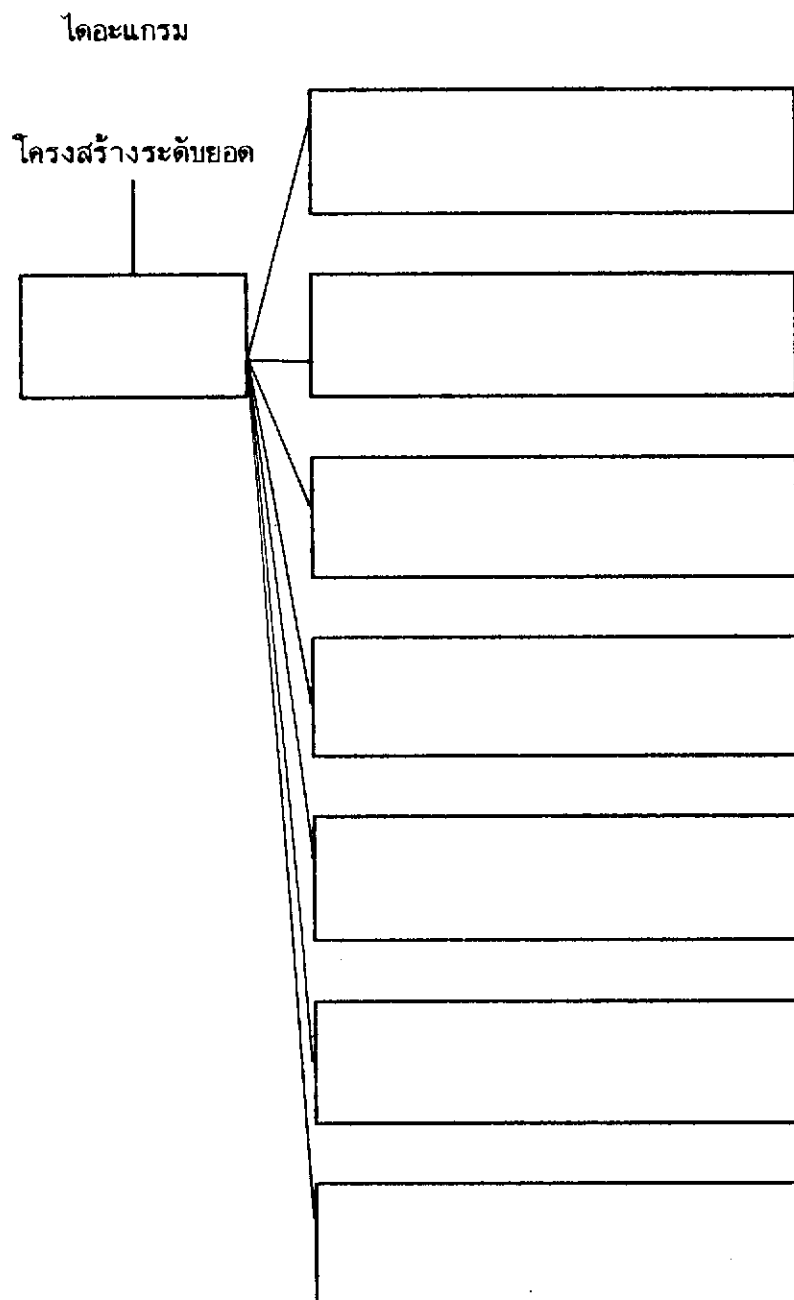
1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอชนิตบอกรายละเอียดได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอชนิตบอกรายละเอียดได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

สารนิพนธ์

องค์การอนามัยโลก ได้เคยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายจากยาปราบวัชพืช ในประเทศต่าง ๆ 99 ประเทศ พบว่าอาการของผู้แพ้ยาปราบศัตรูพืชคือปวดศีรษะ วิงเวียน ตาพร่ามัว กล้ามเนื้อเป็นตะคริว อาการที่เด่นชัดในรายที่รับสารพิษเข้าไปมากๆ จะเกิดอาการชาเป็นอัมพาต หายใจติดขัด หัวใจล้มเหลว ปวดแสบปวดร้อนตามผิวหนัง หากสะสมสารพิษในร่างกายมาก ๆ หรือได้รับเฉียบพลันอาจทำให้ผู้ได้รับสารพิษตายในที่สุด

(จุลสารสภาวะแวดล้อม ปีที่ 6 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - สิงหาคม 2530)

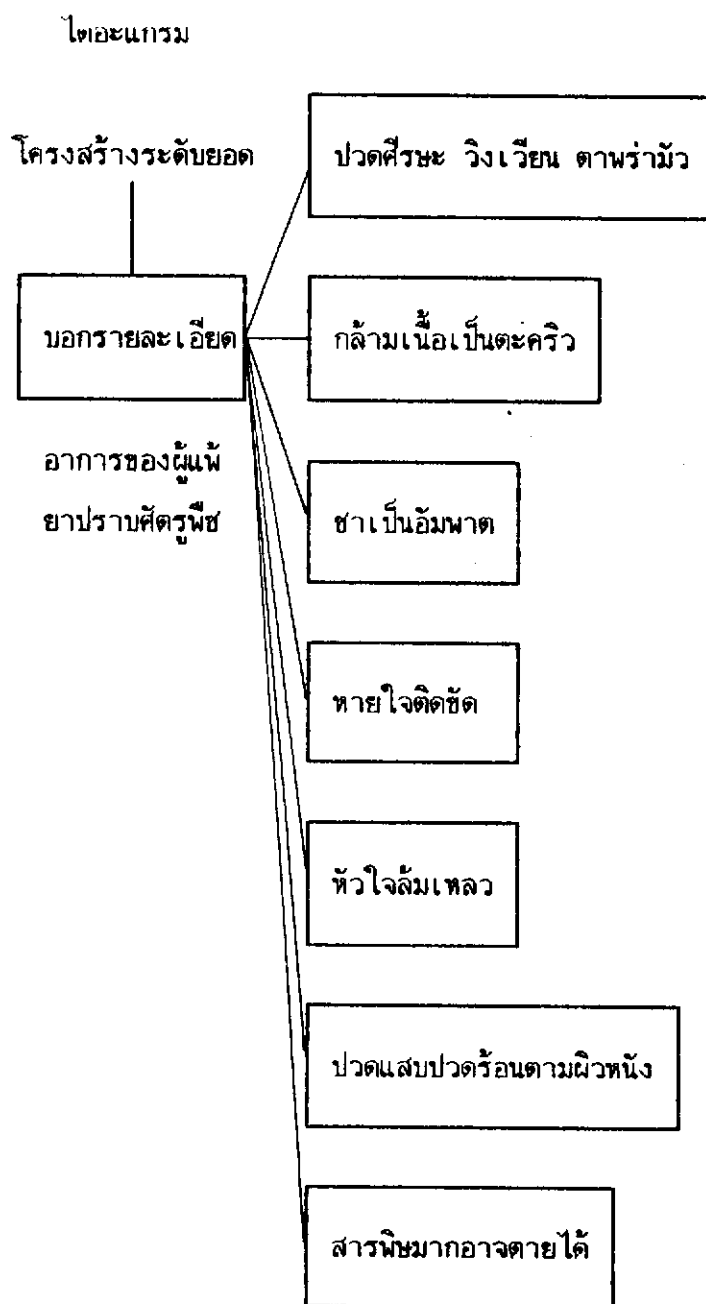

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

คำที่ใช้ คือ _____

โครงสร้างระดับยอดคือ บทกรายละเอียด

ใจความหลักคือ บทกรายละเอียดอาการของผู้แพ้ยาปราบศัตรูพืช

บทกรายละเอียดคือ - ปวดศีรษะ วิงเวียน ตาพร่ามัว กล้ามเนื้อเป็นตะคริว ชาเป็นอัมพาต
หายใจติดขัด หัวใจล้มเหลว ปวดแสบปวดร้อนตามผิวหนัง สารพิษมาก
อาจตายได้

คำที่ใช้คือ คำว่า คือ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ยาปราบวัชพืชของเกษตรกร

ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "สารพิษ" และครูซักถาม

นักเรียนจากเรื่องที่อ่านดังนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
 - เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไร
 - เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับใคร
 - ผู้ป่วยป่วยเป็นอะไร
 - ผู้ป่วยมีอาการอย่างไร
 - ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร
 - ผู้เขียนบอกรายละเอียดอะไรบ้าง
3. ให้นักเรียนฝึกทำไต่ถามกรรม หาใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

ร่วมกันกับครูในการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดัชนีบอกรายละเอียดเรื่อง "สารพิษ" โดยนำคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในไต่ถามกรรม

4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความเรื่อง "สารพิษ" แล้ววิเคราะห์เรื่องโดยใช้โครงสร้างระดับยอดัชนีบอกรายละเอียดและให้เขียนไต่ถามกรรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่องที่ครูเตรียมไว้

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่านข้อความเรื่อง "สารพิษ" โดยให้โอกาสนักเรียนที่เหลือภายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

6. ให้นักเรียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

7. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "ปัญหาสภาวะแวดล้อม" โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดัชนีบอกรายละเอียดมาใช้นำพร้อมทั้งเขียนไต่ถามกรรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอดชนิดการบอกรายละเอียด หมายถึง แผนการเขียนชนิดหนึ่งที่ผู้เขียนนิยมใช้เพื่อบอกรายละเอียดของเรื่อง มีคำใช้คือคำว่า เช่น ได้แก่ เป็นต้นว่า คือ ดังนี้ ฯลฯ

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "สารพิษ" และ "ปัญหาสภาวะแวดล้อม"
3. บัตรภาพ การตัดไม้ทำลายป่า น้ำท่วม สารพิษ น้ำเสีย
4. พจนานุกรม

การประเมินผล

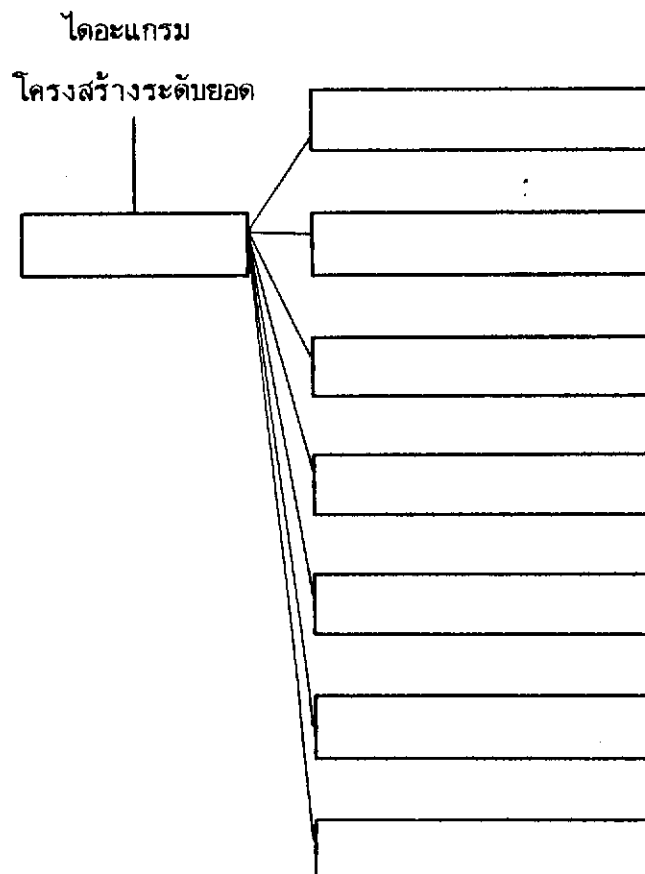
1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
 - การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจสอบบันทึก
 - การทำไดอะแกรม
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

ปัญหาสภาพแวดล้อม

เมื่อก้าวถึงสภาวะแวดล้อม หลายคนคงจะเข้าใจความหมายแตกต่างกันไป ในขณะนี้ ประเทศไทยกำลังประสบกับปัญหาสภาวะแวดล้อมอย่างมากมาย เช่นปัญหาการทำลายป่า น้ำท่วม การพังทลายของดิน สารพิษ น้ำเสีย การเกิดโรคระบาด ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม และถูกทำลาย ปัญหาเหล่านี้ล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อประชากร และประเทศชาติ

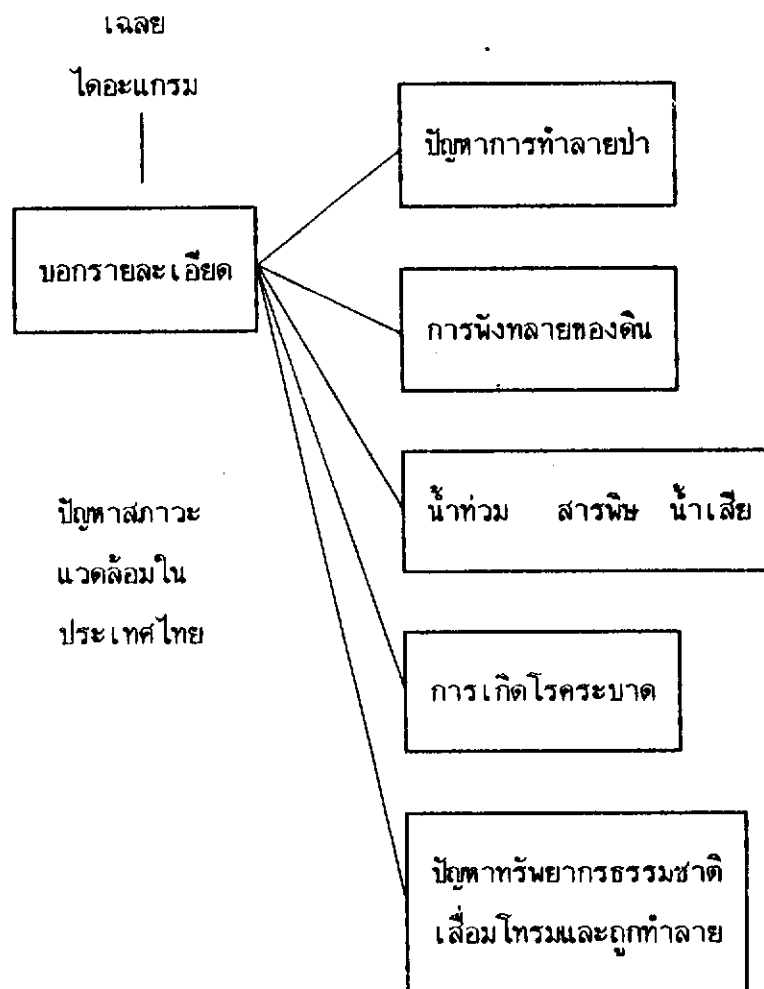

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

คำที่ใช้ คือ _____

โครงสร้างระดับยอดคือ บอกรายละเอียด

ใจความหลักคือ ปัญหาสภาวะแวดล้อมในประเทศไทย

บอกรายละเอียดคือ - ปัญหาการทำลายป่า การพังทลายของดิน น้ำท่วม สารพิษ น้ำเสีย

- การเกิดโรคระบาด ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมและถูกทำลาย

คำใช้ (Key words) ที่ใช้คือคำว่า เช่น

บันทึกคาบที่ 16 - 18

ความคิดรวบยอด

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอชนิตสาเหตุและผล สาเหตุเกิดขึ้นแล้วจะมีผลตามมาทำให้อ่านเรื่องได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอชนิตสาเหตุ-ผลได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอชนิตสาเหตุ - ผลได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนสามารถบอกสาเหตุและผลจากเรื่องที่อ่านได้

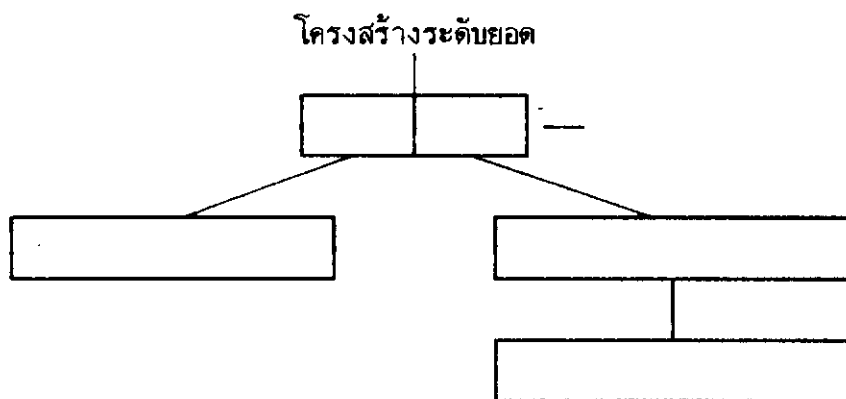
เนื้อหา

โรคมินามาตะ

เมื่อกว่า 20 ปีมาแล้ว ในประเทศญี่ปุ่นได้เกิดโรคชนิดหนึ่งเรียกว่า "โรคมินามาตะ" สาเหตุก็เพราะโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหลายที่อยู่รอบ ๆ อ่าวเมืองมินามาตะ ได้ทิ้งน้ำเสียที่มีสารพิษประเภท ปรอท มังกานีส สังกะสี ลงในทะเล น้ำเสียเหล่านี้เมื่อลงไปปะปนในน้ำทะเล ทำให้บรรดาสัตว์ทะเลทั้งหลาย ต่างก็ได้รับเอาสารพิษไว้ในตัว เมื่อประชาชนบริโภคเนื้อสัตว์ทะเลเหล่านั้นเข้าไป มีผลทำให้ทารกที่เกิดจากมารดาที่บริโภคเนื้อสัตว์ทะเล มีรูปร่างที่พิการ ไม่สมประกอบ

(บริษัทปริทัศน์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 7 กุมภาพันธ์ 2534)

ไดอะแกรม

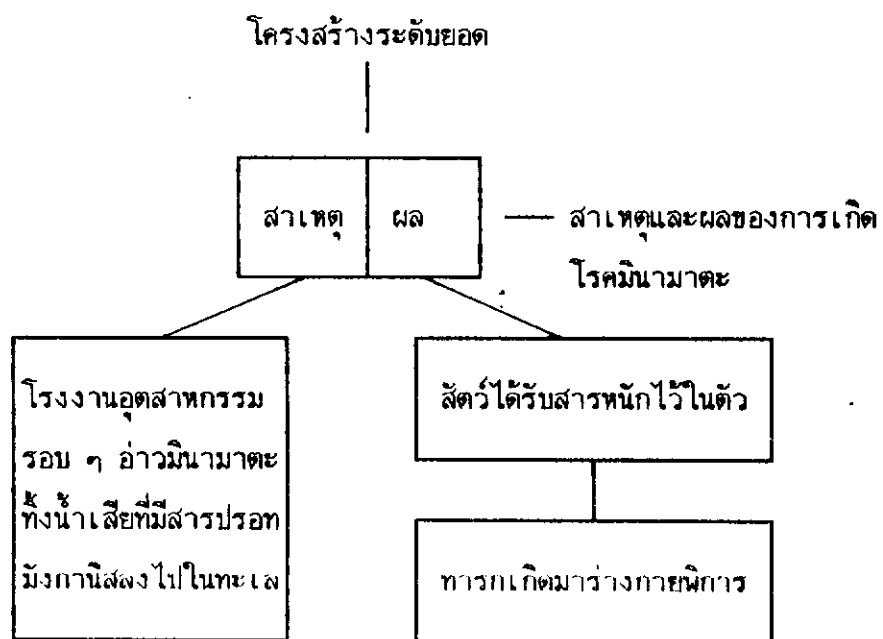
โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

เจดีย์

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ สาเหตุ-ผล

ใจความหลักคือ สาเหตุและผลของการเกิดโรคมินามาตะ

บอกรายละเอียดคือ สาเหตุ - โรงงานอุตสาหกรรมรอบ ๆ อ่าวมินามาตะทั้งน้ำเสียที่มี

สารปรอทและมังกานีสลงไปในทะเล

ผล - สัตว์ได้รับสารหนักไว้ในตัว

- ทารกเกิดมาร่างกายพิการ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูเล่าเหตุการณ์ที่เกิดจากโรงงานผลิตไฟฟ้าอำเภอแม่เหาะจังหวัดลำปาง
ปล่อยสารพิษทำให้ประชาชนเดือดร้อน

ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "โรคมินามาตะ" และ
ครูซักถามนักเรียนดังนี้

- เรื่องนี้กล่าวถึงอะไร
- เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน
- ทำไมจึงเรียกว่าโรคมินามาตะ
- สัตว์น้ำที่อาศัยอยู่รอบ ๆ อ่าวมินามาตะได้รับสารอะไรบ้าง
- เมื่อได้รับสารหนักสัตว์น้ำมีอาการอย่างไร
- เกิดอะไรขึ้นกับมารดาที่บริโภคสัตว์ทะเล
- ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร
- เรื่องนี้บอกรายละเอียดอะไรบ้าง

3. ให้นักเรียนฝึกทำไดอะแกรมร่วมกันกับครู ในการอ่านโดยใช้โครงสร้าง
ระดับยอดชนิดสาเหตุ-ผล เรื่อง "โรคมินามาตะ" โดยนำคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมใน
ไดอะแกรม

4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความ
เรื่อง "โรคมินามาตะ" แล้ววิเคราะห์เรื่อง โดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุ-ผล และให้เติม
ข้อความที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่องลงในไดอะแกรมที่ครูเตรียมไว้

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่านข้อความเรื่อง "โรคมิามาตะ" โดยให้อีกาสักเรียนที่เหลือช่วยกันเสนอแนะ

6. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

7. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "มะเร็งช่องปาก" โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุ-ผลมาใช้ พร้อมเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุ-ผล หมายถึงแผนการที่ผู้เขียนต้องการบอกเหตุหรือสาเหตุของเรื่อง และผลที่เกิดขึ้นตามมาบางครั้งอาจบอกหรือเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและผลที่ตามมาว่าเป็นอย่างไร มีคำใช่ (Key Words) คือคำว่า สาเหตุ ผล สาเหตุมาจาก เนื่องจาก เป็นผลจาก ทำให้

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "โรคมิามาตะ" และ "มะเร็งช่องปาก"
3. บัตรภาพผู้ป่วยเป็นโรคมะเร็งช่องปาก
4. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
 - การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด
 - การทำไดอะแกรม
 - การหาโครงสร้างระดับยอด ใจความหลักและนอกรายละเอียด
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไต่อาแกรมที่กำหนดให้

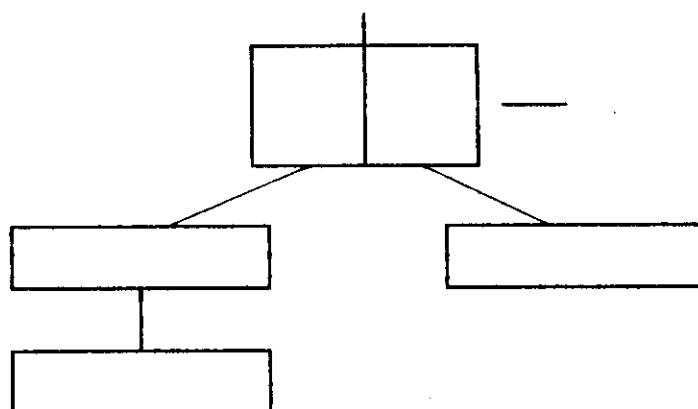
มะเร็งช่องปาก

มะเร็งช่องปากหรือ Oral Cancer เกิดได้ในทุกชาติ สำหรับสาเหตุของการเกิดมะเร็งช่องปากคือ การสูบบุหรี่จัดมาเป็นเวลานานหลายปี นอกจากความร้อนที่เกิดจากบุหรี่แล้ว สารที่ก่อให้เกิดมะเร็งในบุหรี่คือสารนิโคติน จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดมะเร็งช่องปาก นอกจากนี้ การดื่มสุราจัดก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดมะเร็งช่องปากได้ ดังนั้นผู้ที่ดื่มสุราและสูบบุหรี่ ไปพร้อม ๆ กัน ระวังมะเร็งที่จะเกิดขึ้นกับช่องปากของคุณ

(นิตยสารไกล่หมอ ปีที่ 16 ฉบับที่ 5 2535)

ไต่อาแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

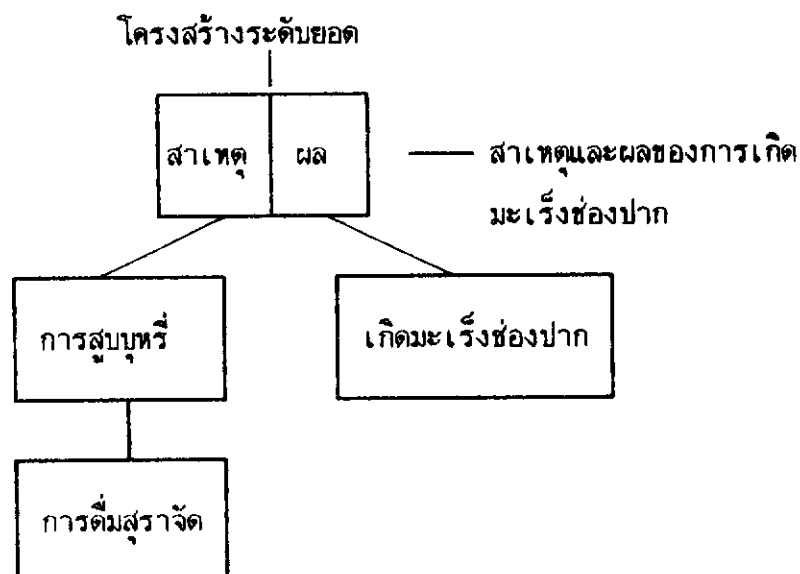
ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

คำไข (Key words) ที่ใช้คือ _____

เฉลย

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ สาเหตุ-ผล

ใจความหลักคือ สาเหตุและผลของการเกิดมะเร็งช่องปาก

บอกรายละเอียดคือ สาเหตุ - การสูบบุหรี่จัด

- การดื่มสุรাজัด

ผล - เกิดมะเร็งช่องปาก

คำไข (Key Words) ที่ใช้คือ- สาเหตุ

- ผล

บันทึกคาบที่ 19 - 21

ความคิดรวบยอด

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหาและข้อแก้ไข ทำให้อ่านเรื่อง เข้าใจได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหาและข้อแก้ไข ได้
2. นักเรียนสามารถบอกปัญหาและข้อแก้ไขปัญหาที่มีใน เรื่องได้
3. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา-ข้อแก้ไขได้
6. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ผักตบชวาพิษแพร่ระบาด

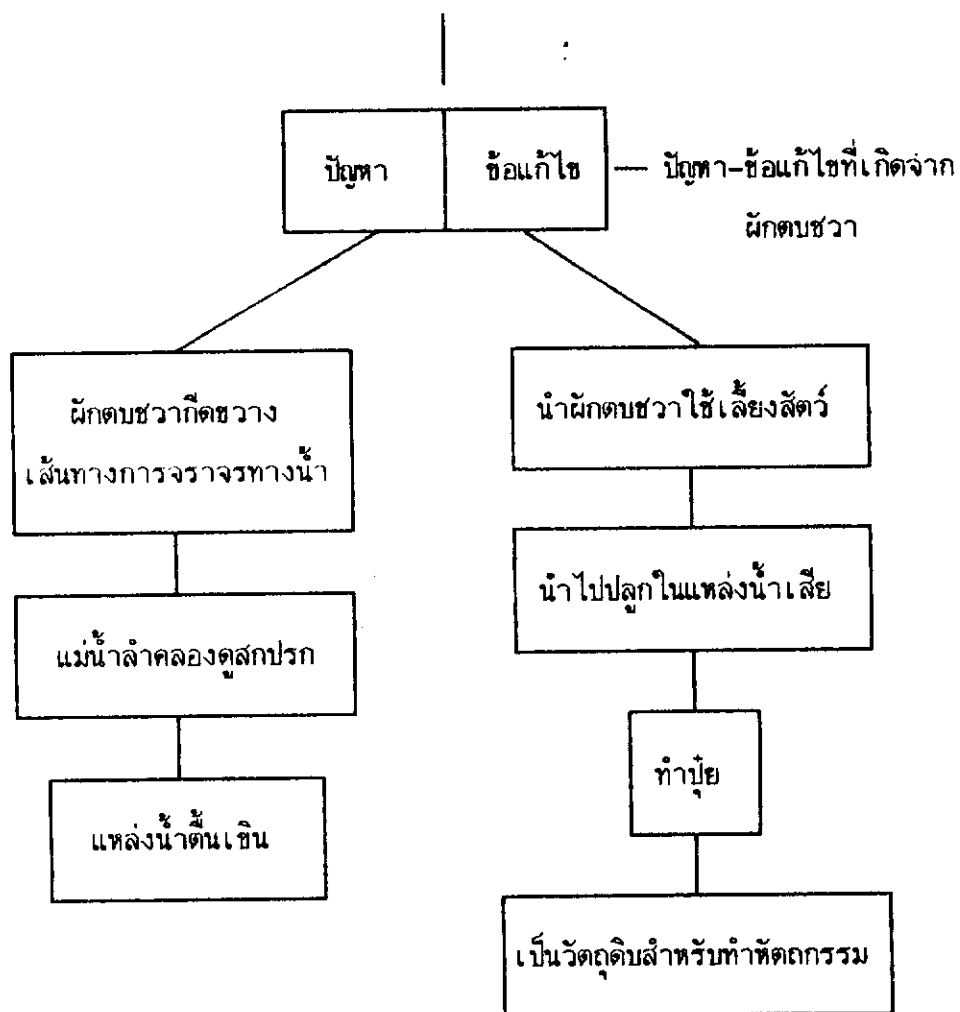
ผักตบชวาจัดเป็นวัชพืชที่กีดขวางเส้นทางการจราจรทางน้ำ ทั้งยังแพร่พันธุ์เร็วทำให้ แม่น้ำ ลำคลองตื้นเขิน ผักตบชวาชยายพันธุ์ได้โดยการแยกกอ สามารถขึ้นได้ทั้งบนบกและในน้ำ ทนทานต่อ ความแห้งแล้งได้ดีด้วย ทำให้ผักตบชวาแพร่พันธุ์ไปตามแหล่งน้ำต่าง ๆ อย่างรวดเร็วกลายเป็นวัชพืช ที่สร้างปัญหากีดขวางการจราจรทางน้ำ และยังทำให้แหล่งน้ำตื้นเขิน จากปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถแก้ไข ได้โดยการนำผักตบชวามาใช้ประโยชน์ในการเลี้ยงสัตว์ เช่น นำมาสันตัมผสมเศษอาหารเลี้ยงหมู หรือสามารถนำไปปลูกในแหล่งน้ำเสียเพื่อช่วยเพิ่มออกซิเจนในน้ำ นอกจากนี้ยังนำมาหมักเป็นปุ๋ย หรือเป็นวัตถุดิบสำหรับทำหัตถกรรมเครื่องจักรสาน

(สตรัสารภาคพิเศษ 18 พฤศจิกายน 2525)

เลขที่

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ ปัญหา-ข้อแก้ไข

ใจความหลักคือ ปัญหาข้อแก้ไขที่เกิดจากผักตบชวา

นอกจากนี้ยังเห็นได้ว่า ปัญหา - ผักตบชวากีดขวางเส้นทางการจราจรทางน้ำ

- แม่น้ำลำคลองตื้นเขิน

- แหล่งน้ำตื้นเขิน

ข้อแก้ไข- นำผักตบชวาใช้เลี้ยงสัตว์

- นำไปปลูกในแหล่งน้ำเสีย
- ทำปุ๋ย
- เป็นวัตถุดิบสำหรับทำหัตถกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

ในปัจจุบัน

ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "ผักตบชวาพิษเศรษฐกิจ"

และครูซักถามนักเรียนจากเรื่องที่ย่านดังนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- ถ้ามีผักตบชวามาก ๆ จะเป็นอย่างไร
- จากเรื่องนี้ผักตบชวาเกิดในบริเวณใด
- เมื่อมีผักตบชวาจำนวนมากตามแหล่งน้ำจะเกิดอะไรขึ้น
- จากเรื่องนี้อาจจัดผักตบชวาหรือการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้อย่างไร
- ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร
- เรื่องนี้ออกรายละเอียดอะไรบ้าง

3. ให้นักเรียนฝึกทำไดอะแกรม หาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง
ร่วมกันกับครูในการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา-ข้อแก้ไข เรื่อง "ผักตบชวาพิษเศรษฐกิจ"
โดยนำคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในไดอะแกรม

4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความ
เรื่อง "ผักตบชวาพิษเศรษฐกิจ" แล้ววิเคราะห์เรื่อง โดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิด ปัญหา-
ข้อแก้ไข และให้เติมข้อความที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง ลงในช่องว่างและ
เขียนไดอะแกรมที่ครูเตรียมไว้

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่าน
ข้อความเรื่อง "ผักตบชวาพิษเศรษฐกิจ" โดยให้อีกาสักนักเรียนที่เหลือภายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

6. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่อง เพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

7. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "พืชปัญหา - ข้าว - มัน - กาแฟ - พริกไทย" โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไขมาใช้ พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา-ข้อแก้ไขหมายถึงแผนการเขียนที่เขียนขึ้นเพื่อเสนอปัญหาและข้อแก้ไขของเรื่อง คำไข (Key Words) คือคำว่า ปัญหา การแก้ไข ข้อแก้ไข

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "ผักตบชวาพืชเศรษฐกิจ" และ "พืชปัญหา - ข้าว - มัน - กาแฟ - พริกไทย"
3. บัตรภาพการจราจรทางน้ำ
4. ผักตบชวา ข้าว พริกไทย ของจริง
5. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และเดี่ยว
 - การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การทำไดอะแกรม
 - การหาโครงสร้างระดับยอด ใจความหลักและบอกรายละเอียด
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

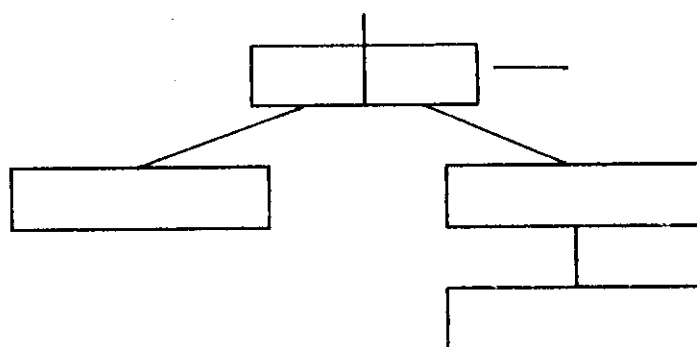
พืชปัญหา - ข้าว - มัน - กาแฟ - พริกไทย

นายนิพนธ์ พร้อมพันธ์ รัฐมนตรีว่าการเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยมายหลังจากการประชุมร่วมกับนายอุทัย พิมพ์ใจชน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และเจ้าหน้าที่ระดับสูงของทั้งสองหน่วยงาน เพื่อหารือในการวางแผนแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำระยะยาวว่า ที่ประชุมได้หารือถึงแนวทางการวางแผนการปฏิบัติ การปรับปรุงโครงสร้างการผลิตสินค้าที่มีปัญหา 4 ชนิด คือ ข้าว มันสำปะหลัง กาแฟ และพริกไทย ซึ่งปัญหาของสินค้านี้กล่าววั้นั้น ที่ประชุมได้ข้อสรุปว่า การแก้ไขปัญหาก็จะต้องมีการลดพื้นที่เพาะปลูก และปรับปรุงพันธุ์พืชที่จะนำมาปลูก

(หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับที่ 15898 วันศุกร์ที่ 23 เมษายน 2536)

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ _____ :

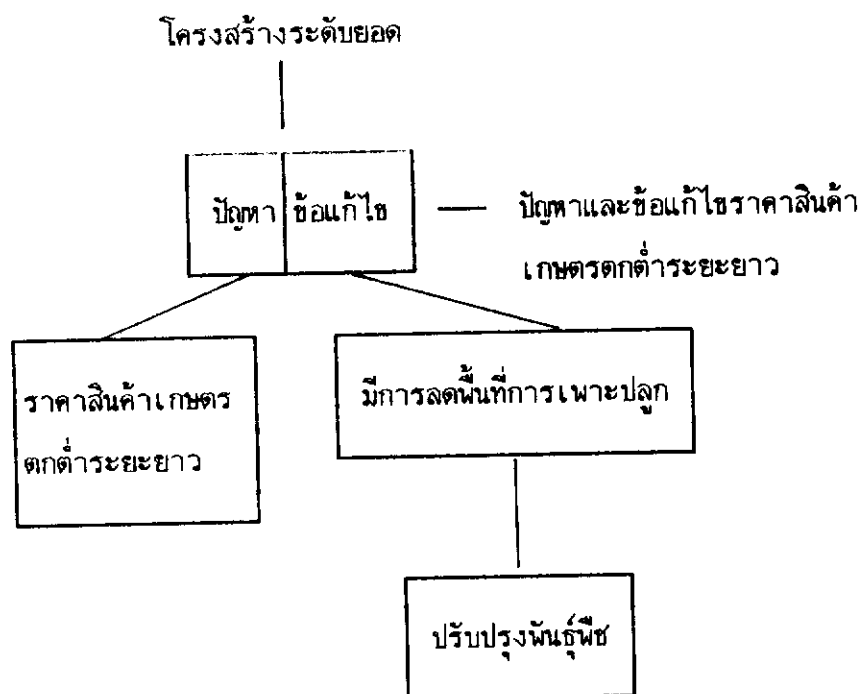
ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

คำที่ใช้คือ _____

เฉลย

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ ปัญหา-ข้อแก้ไข

ใจความหลักคือ ปัญหาและข้อแก้ไขราคาสินค้าเกษตรตกต่ำระยะยาว

บอกรายละเอียดคือ ปัญหา - ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำระยะยาว

ข้อแก้ไข - ลดพื้นที่การเพาะปลูก

- ปรับปรุงพันธุ์พืช

บันทึกคาที่ 22 - 24

ความพิศวงมายมาย

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของสิ่ง 2 สิ่ง ทำให้อ่านเรื่องเข้าใจได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบได้
2. นักเรียนสามารถบอกถึงความแตกต่างและความคล้ายคลึงของสิ่ง 2 สิ่งในเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบได้
6. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องสั้นๆ จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

นกกระजิบคอดำ

นกกระจิบคอดำนั้นบางที่เรียกว่านกกระจิบตง เพราะมักพบอยู่ตามป่าธรรมชาติที่รกทึบ ไม่ชอบอยู่ตามข้างบ้านหรือไร่นา ซึ่งนกกระจิบธรรมดาหรือบางที่เรียกว่า นกกระจิบสวน ชอบอาศัยอยู่

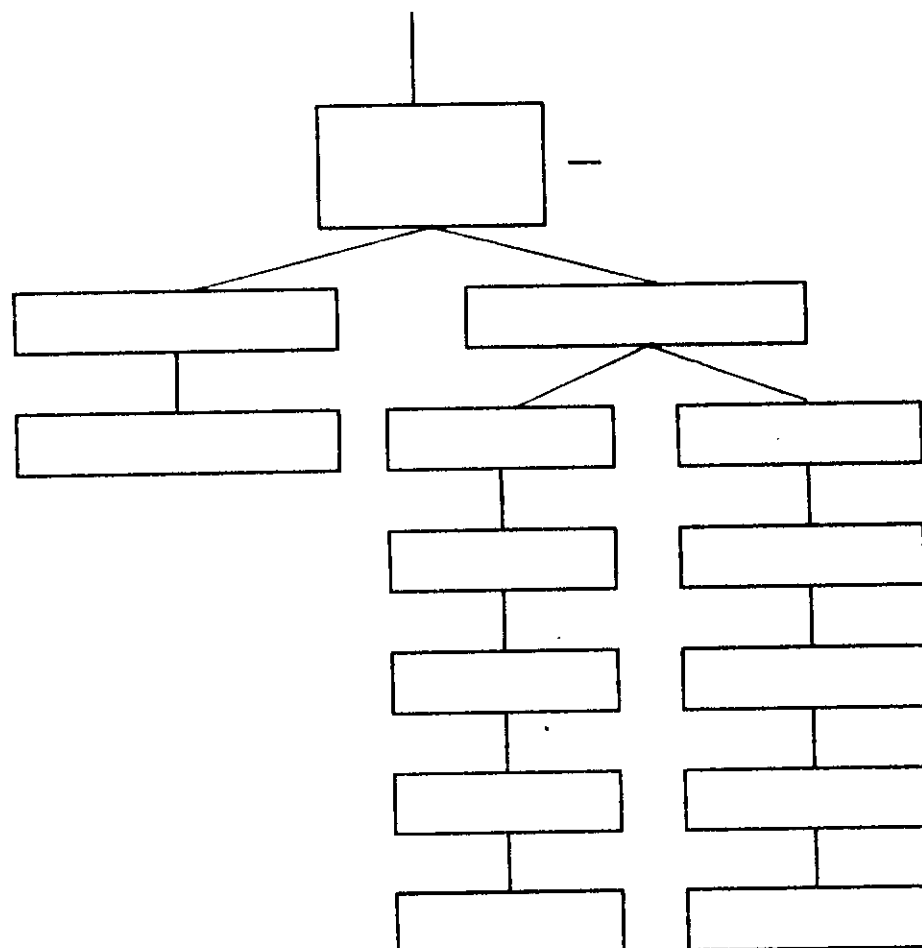
นกกระจิบคอดำ มีลักษณะบนหัวสีส้มหรือแดงไปถึงท้ายทอย ที่ได้ชื่อ โคนขนเป็นสีดำ เวลาตื่นเด่นจะเห็นเป็นคอสีดำชัดเจน เสียงร้องธรรมดา "กริ กริ" แต่อาจร้องได้อีกหลายเสียงติด ๆ กัน

นกกระจิบธรรมดาหรือนกกระจิบสวนนั้น บนหน้าผากเท่านั้นที่เป็นสีส้ม คอเห็นเป็นสีขาว ๆ แต่เวลาตื่นเด่นจะเห็นเป็นสามเหลี่ยมสีดำที่ข้างคอ เสียงร้องของมันใคร ๆ ก็รู้จักดี และจำได้เพราะได้ยินเสียงกันบ่อย ๆ ตามสวนหลังบ้านดัง "จิบ จิบ จิบ" หรือ "จะวัด จะวัด"

(น.พ.บุญส่ง เลขะกุล. นกป่าดง. องค์การคำคุณสุภา 2522)

ไดอะแกรม

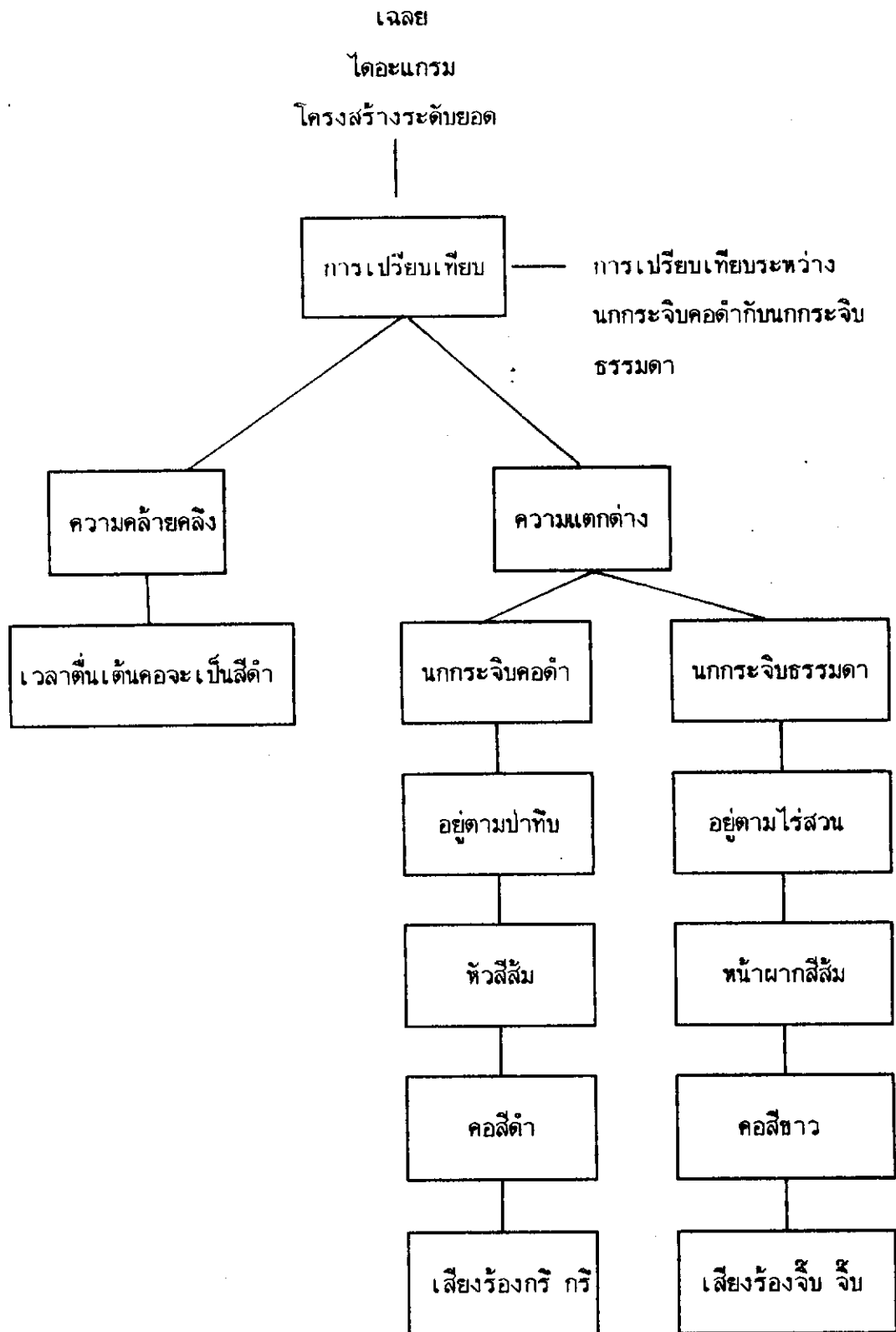
โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

โครงสร้างระดับยอดคือ การเปรียบเทียบ

ใจความหลักคือ การเปรียบเทียบระหว่างนกกระजิบคอดำกับนกกระจิบธรรมดา

บอกรายละเอียดคือ ความคล้ายคลึง - เวลาตื่นเต้นคอจะเป็นสีดำ

ความแตกต่าง

- นกกระจิบคอดำ - อยู่ตามป่าทึบ
- คอสีดำ
- หัวสีส้ม
- เสียงร้อง กริ กริ
- นกกระจิบธรรมดา- อยู่ตามไร่สวน
- คอสีขาว
- หน้าผากสีส้ม
- เสียงร้อง จิบ จิบ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนกกระจิบ

ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "นกกระจิบคอดำ" และครู

ซักถามนักเรียนจากเรื่องที่อ่านดังนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- นกกระจิบคอดำกับนกกระจิบธรรมดาเหมือนกันหรือแตกต่างกัน
- เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร
- ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร
- ผู้เขียนบอกรายละเอียดอะไรบ้าง :

3. ให้นักเรียนฝึกทำไดอะแกรมร่วมกันกับครู ในการอ่านโครงสร้างระดับยอด
ชนิดการเปรียบเทียบเรื่อง "นกกระจิบคอดำ" โดยนำเอาคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในไดอะแกรม

4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความ
เรื่อง "นกกระจิบคอดำ" แล้ววิเคราะห์เรื่องโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบ

และให้เขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่อง

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย สรุปใจความสำคัญของเรื่อง เพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

6. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัด เรื่อง "ปลากัดครอกแรก" โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบมาใช้ พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบ หมายถึง แผนการเขียนที่ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นถึงความคล้ายคลึง และความแตกต่างของสิ่งของ 2 สิ่ง หรือสิ่งมีชีวิต 2 สิ่ง เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความแตกต่างและความคล้ายคลึง มีคำใช้ คือคำว่า เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน เท่ากัน ไม่เท่ากัน แตกต่างกัน

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "นกกระเจิบคอดำ" และ "ปลากัดครอกแรก"
3. บัตรภาพนก ปลากัด
4. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
 - การอภิปรายหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การทำไดอะแกรม
 - การหาโครงสร้างระดับยอด ใจความหลัก และบอกรายละเอียด
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

ปลากัดครอบกรร

"นี่ปลา มาดูปลากัดของฉันซิ" น้องกบเรียกให้ฉันเข้าไปในโรงเก็บของ น้องกบชี้ให้ฉันดูปลากัดในขวดเหล้ากลม ที่วางเทียบกันไว้เป็นคู่ หลายคู่ น้องกบเอื้อมมือไปที่ขวดปลาคู่หนึ่ง บอกว่า

"นี่ปลาตัวผู้ นี่ปลาตัวเมีย ฉันจะเทียบให้มันคุ้นเคยกันแล้วจะปล่อยลงอ่างให้รักกัน"

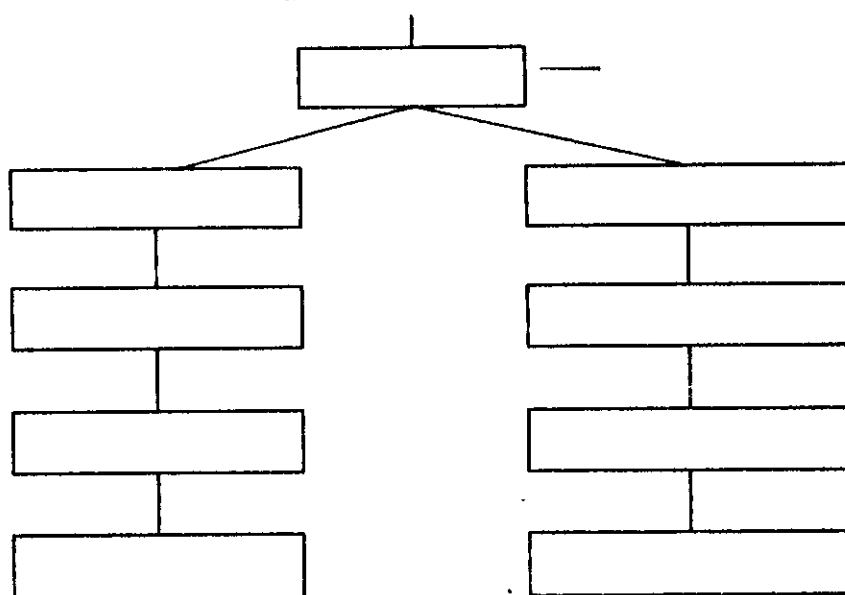
"อ้ออ้อ! ตัวผู้สีแดงแจ๊ดเลย สวยกว่าตัวเมียเสียอีก" ฉันมองขวดปลาในขณะพูด ปลากัดตัวผู้ลำตัวยาว สีของปลากัดตัวผู้สวยงามจับใจ ส่วนตัวเมียนั้นรูปร่างป้อมแต่สีไม่จัด

"ใช่ซิ ตัวผู้เครื่องก็ยาว ตัวเมียสีซีดเครื่องก็สั้น พี่ไม่รู้เหรอ" น้องกบย้อนฉันเข้าให้ ส่วนคำว่า "เครื่อง" นั้น แกหมายถึงครีบต่าง ๆ ของปลากัดนั่นเอง

(ส. พุ่มสุวรรณ. นาฬิกาดอกไม้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นอ้อ, 2532)

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

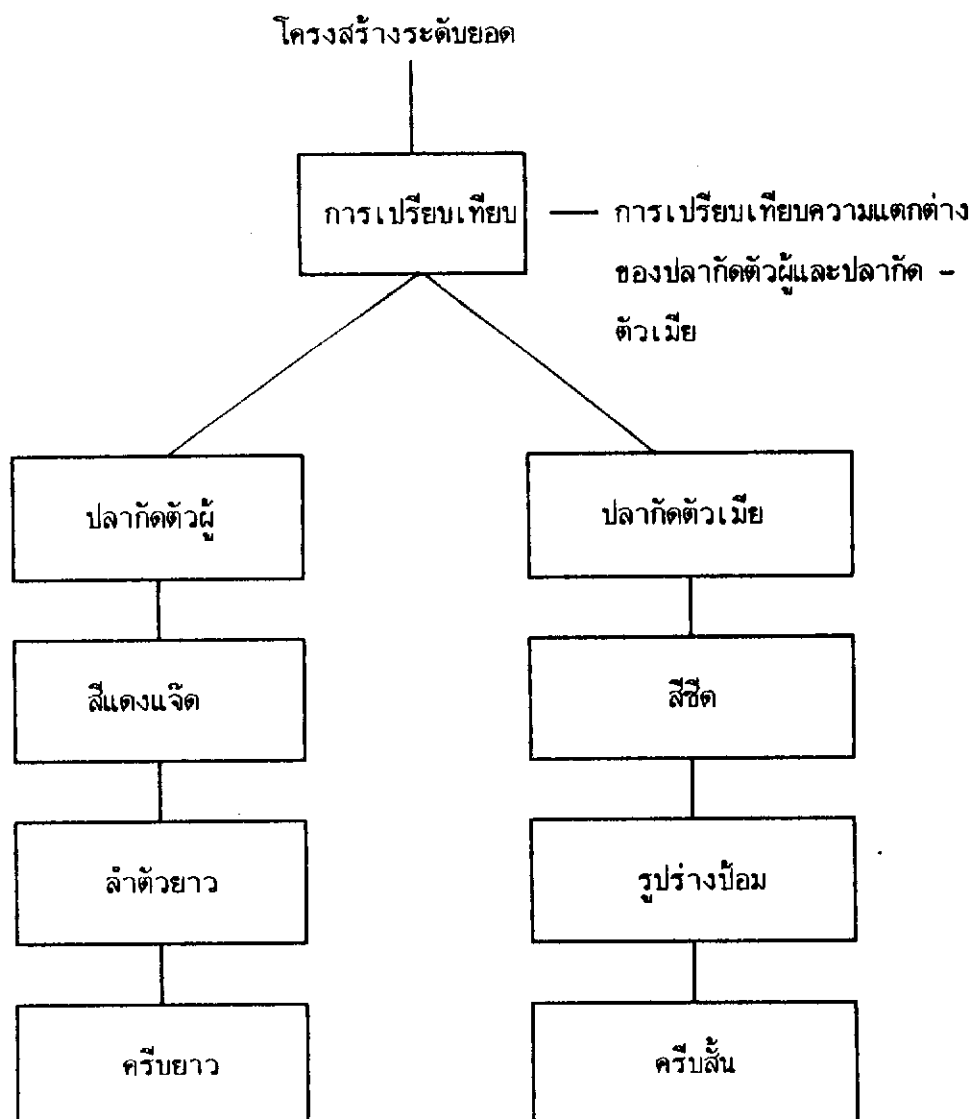
โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

เฉลย

ไต่อะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ การเปรียบเทียบ

ใจความหลักคือ การเปรียบเทียบความแตกต่างของปลากัดตัวผู้และปลากัดตัวเมีย

บอกรายละเอียดคือ ปลากัดตัวผู้ - สีแดงจัด

- ลำตัวยาว

- ครีบยาว

ปลากัดตัวเมีย - สีซีด

- รูปร่างป้อม

- ครีบสั้น

บันทึกคาบที่ 25 - 27

ความคิดรวบยอด

การฝึกใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียด ในการอ่านข้อความทำให้อ่านเรื่อง เข้าใจได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียดได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียดได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องได้

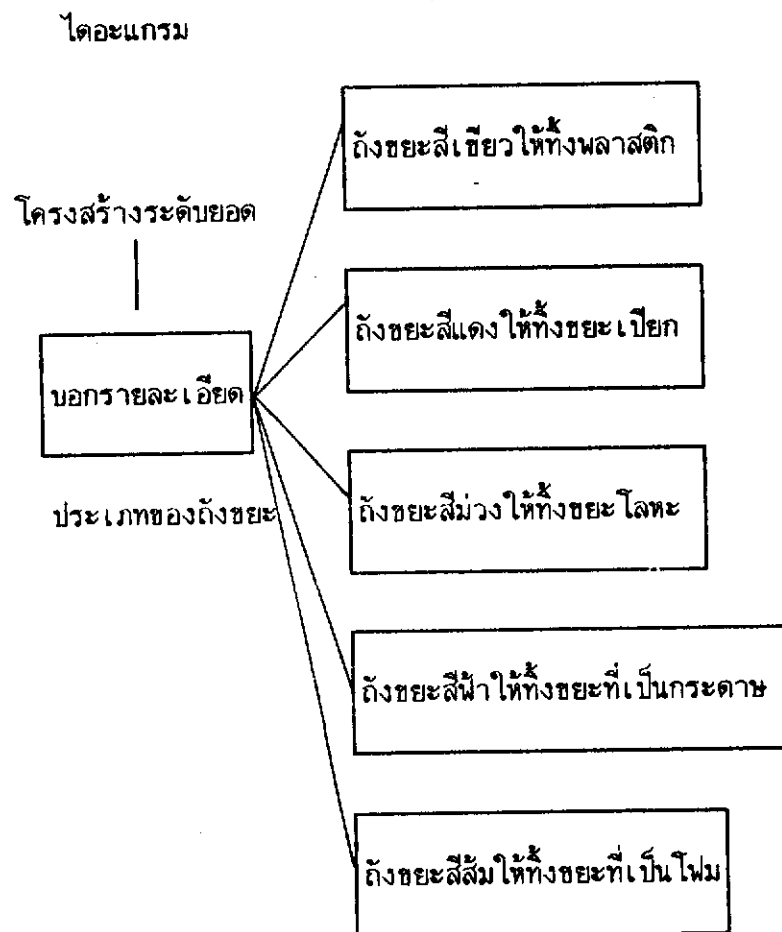
เนื้อหา

ถังขยะรุ่นใหม่

ในปัจจุบันการรณรงค์เพื่อถังขยะแยกประเภท กำลังเป็นที่แพร่หลายให้ประชาชนได้รู้จัก การทิ้งขยะแยกประเภท โดยใช้ถังขยะรุ่นใหม่ 5 สี ถังขยะทั้ง 5 สีได้แก่ สีเขียว สีแดง สีม่วง สีฟ้า และสีส้ม โดยแต่ละสีจะทิ้งขยะต่างชนิดกัน ใช้เครื่องหมายเป็นตุ๊กตาชนิดต่าง ๆ ไว้คอยบอก เช่นถังขยะสีเขียวจะมีรูปแก้วพลาสติกและขวดพลาสติกเป็นสัญลักษณ์ หมายความว่าถังขยะสีเขียว ให้ทิ้งพลาสติก สีแดงจะเป็นรูปพลาสติกกำลังอาบน้ำ หมายความว่าจะเป็นขยะเปียก สีม่วงจะเป็น รูปกระป๋อง หมายความว่า เป็นถังขยะที่เป็นโลหะเช่น กระป๋องต่าง ๆ ส่วนสีฟ้าจะเป็นรูปกระดาษ ม้วนหมายความว่าให้ทิ้งขยะที่เป็นกระดาษ และสุดท้ายสีส้มจะมีรูปกล่อง โฟมยื่นโบกมือหมายความว่าถังขยะที่เป็นโฟม ซึ่งถังขยะทุกสีจะมีขนาดสูง 1 เมตร มีฝาแบบพับปิดเปิด

(หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 14 เมษายน 2536)

เฉลย

โครงสร้างระดับยอดคือ บอกรายละเอียด

ใจความหลักคือ บอกรายละเอียดประเภทของถังขยะ

บอกรายละเอียดคือ - ถังขยะสีเขียวให้ทั้งพลาสติก

- ถังขยะสีแดงให้ทั้งขยะเปียก

- ถังขยะสีม่วงให้ทั้งขยะโลหะ

- ถังขยะสีฟ้าให้ทั้งขยะที่เป็นกระดาษ

- ถังขยะสีส้มให้ทั้งขยะที่เป็นโฟม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ขั้นนำ 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากขยะที่มีเป็นจำนวนมาก
- ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความเรื่อง "ถังขยะรุ่นใหม่" และครูซักถามนักเรียน

ดังนี้

- เรื่องนี้กล่าวถึงอะไร
 - ถังขยะมีกี่สี อะไรบ้าง
 - ถังขยะแต่ละประเภทให้ถังขยะประเภทใดบ้าง
 - ผู้เขียนใช้โครงสร้างระดับยอชชนิดใด
 - ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร
 - ผู้เขียนบอกรายละเอียดอะไรบ้าง
3. นักเรียนฝึกทำไดอะแกรม ใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่องร่วมกัน

กับครูในการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอชชนิดบอกรายละเอียดเรื่อง "ถังขยะรุ่นใหม่"

โดยนำคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในไดอะแกรม

4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความเรื่อง "ถังขยะรุ่นใหม่" แล้ววิเคราะห์เรื่องโดยใช้โครงสร้างระดับยอชชนิดบอกรายละเอียดและให้เติมข้อความที่เป็นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่อง ลงในช่องว่างและเขียนไดอะแกรมที่ครูเตรียมไว้

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปใจความสำคัญ จากการอ่านข้อความเรื่อง "ถังขยะรุ่นใหม่" โดยให้โอกาสนักเรียนที่เหลือภายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

6. ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

7. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "นกยูงไทย" โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอชชนิดบอกรายละเอียดมาใช้ พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอชชนิดบอกรายละเอียด หมายถึง แผนการเขียนชนิดหนึ่งที่ผู้เขียนนิยมใช้ เพื่อบอกรายละเอียดของเรื่อง มีคำที่ใช้คือ คำว่า เช่น ได้แก่ เป็นต้นว่า คือ ดังนี้ ฯลฯ

สื่อการสอน

1. ใตอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "ถึงขยะรุ่นใหม่" และ "นกยูงไทย"
3. บัตรภาพถึงขยะ 5 สี

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การทำใตอะแกรม
 - การเขียนโครงสร้างระดับยอด ใจความหลักและบอกรายละเอียด
 - การเขียนสรุปเรื่อง

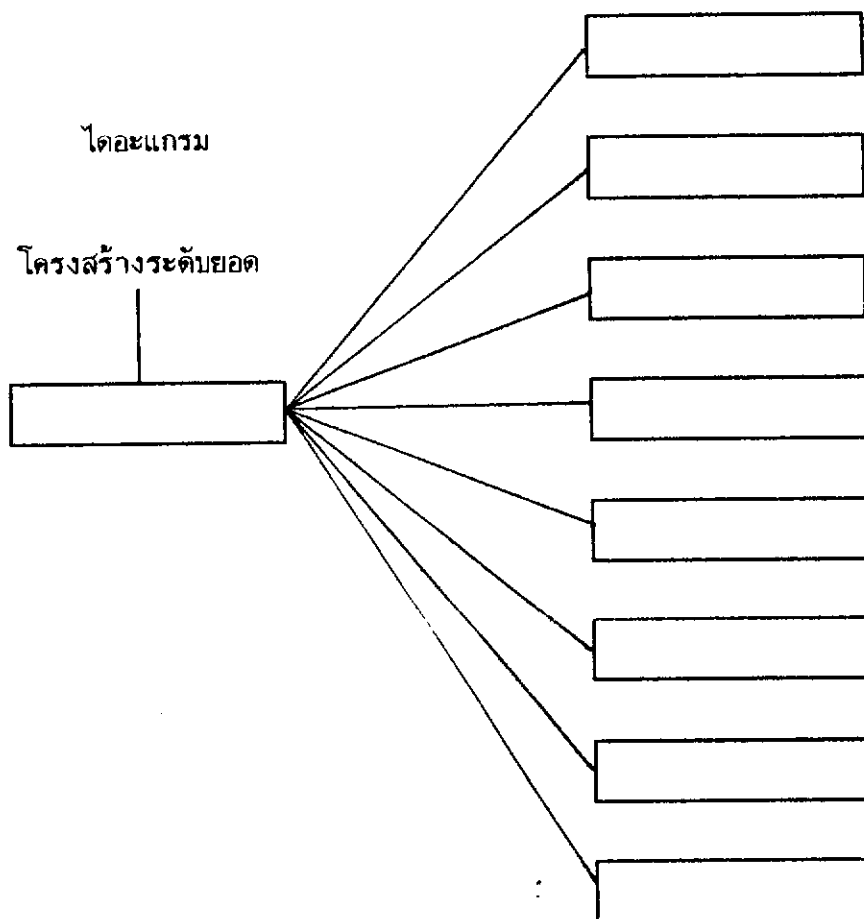
แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

นกยูงไทย

นกยูงไทยเป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งแต่ทว่าเราสามารถพบเห็นนกยูงได้ทั่ว ๆ ไป ในสถานที่เลี้ยงต่าง ๆ เมื่อสังเกตดูจะเห็นว่านกยูงตัวผู้จะไม่เหมือนกับนกยูงตัวเมีย ลักษณะของนกยูงตัวผู้คือ จะมีขนสีเขียว บนหัวจะมีหงอนตั้งตรงขึ้น คอด้านบนมีสีเขียวสด เหลือบสีน้ำเงิน คอด้านล่างและอกมีสีทองบรอนซ์ หลังมีสีเขียวสด ปลายปีกมีสีน้ำตาลแก่ ขนคลุมโคนหางยาวมีแนวสีน้ำเงินปนม่วง และเดือยของตัวผู้จะยาวกว่าของตัวเมีย

(อนุสาร อสท. ปีที่ 31 ฉบับที่ 11 มิถุนายน 2534)

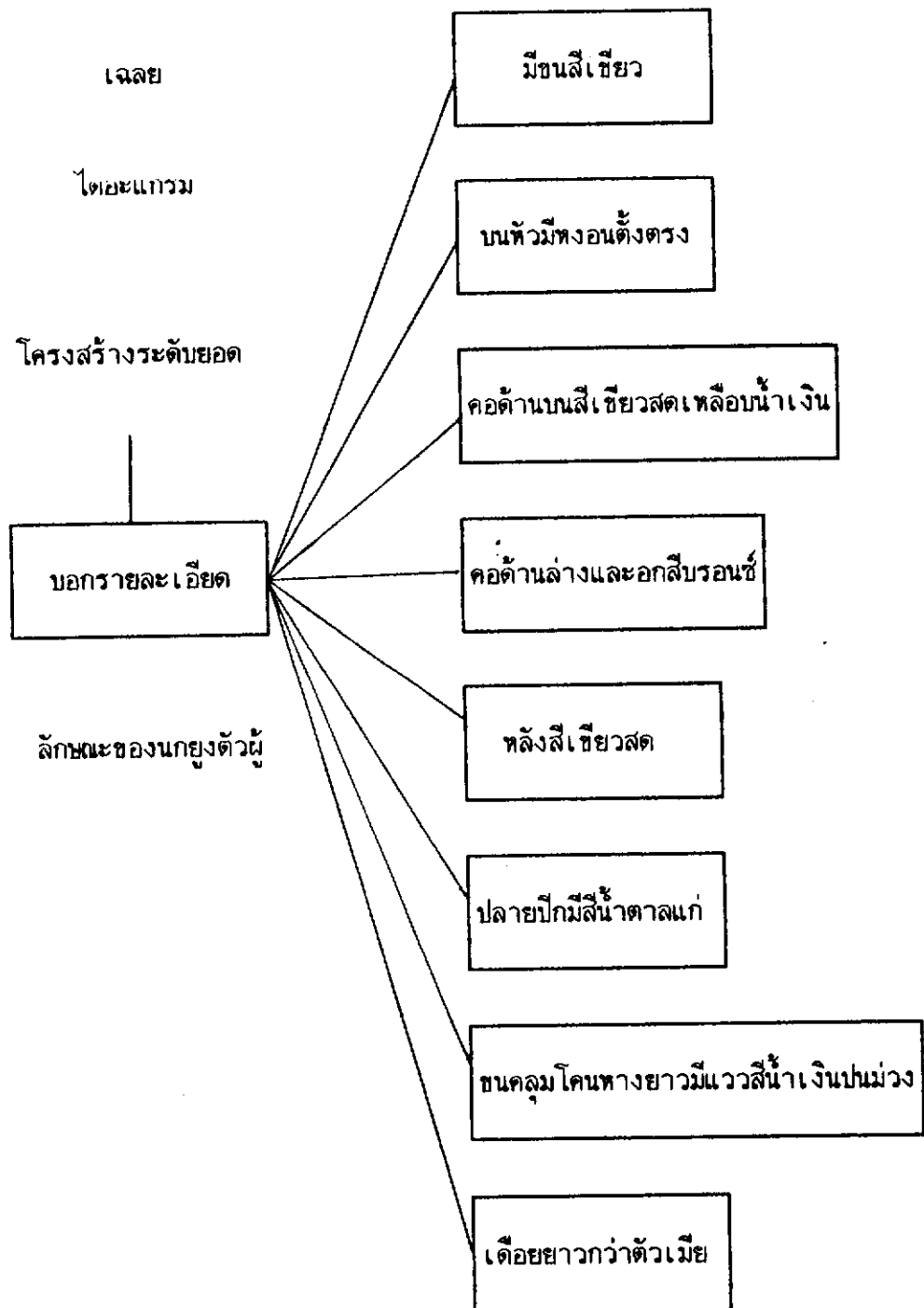

โครงสร้างระดับยอด คือ _____

ใจความหลัก คือ _____

บอกรายละเอียด คือ _____

คำที่ใช้ใช้ คือ _____

โครงสร้างระดับยอดคือ บอกรายละเอียด

ใจความหลักคือ บอกรายละเอียดลักษณะของนกยูงตัวผู้

บอกรายละเอียดคือ - มีขนสีเขียว

- บนหัวมีหงอนตั้งตรง
- คอด้านบนสีเขียวสดเหลือบสีน้ำเงิน
- คอด้านล่างและอกสีบรอนซ์
- หลังสีเขียว
- ปลายปีกมีสีน้ำตาลแก่
- ขนคลุมโคนหางยาว มีแววสีน้ำเงินปนม่วง
- เตี้ยยาวกว่าตัวเมีย

คำไข (Key words) ที่ใช้คือ คำว่า คือ

บันทึกคาบที่ 28 - 30

ความคิดรวบยอด

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอตนิดสาเหตุและผล ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอตนิดสาเหตุ-ผลได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไต่อาแกรมโครงสร้างระดับยอตนิดสาเหตุ-ผลได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้

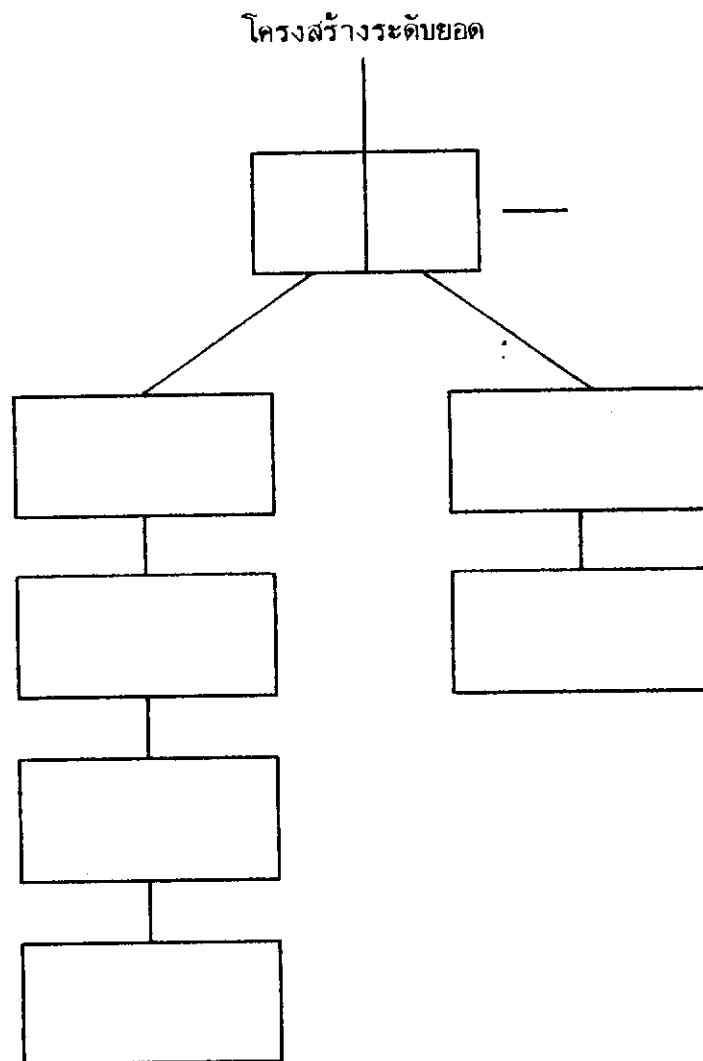
เนื้อหา

อากาศเป็นพิษ

รายงานขององค์การสหประชาชาติกล่าวว่า อากาศในกรุงเทพมหานครตกอยู่ในสภาวะเลวร้าย ด้วยปัญหามลพิษที่เกิดจากโลหะหนักและสารที่ก่อโรคมะเร็ง สาเหตุของมลพิษเกิดจากการเผาขยะกลางแจ้ง การใช้รถยนต์เป็นจำนวนมาก ควันพิษจากย่านอุตสาหกรรมเป็นผลให้อากาศทั่วกรุงเทพฯ เลื่อนโทรม ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะทุ่มเทความพยายาม เพื่อปรับปรุงคุณภาพของอากาศแต่ดูเหมือนไม่เป็นผล เนื่องจากต้องใช้เทคโนโลยีที่มีราคาสูง

(นิตยสารสยามอารยะ ปีที่ 1 ฉบับที่ 6 ที่ 8 พฤษภาคม 2535)

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

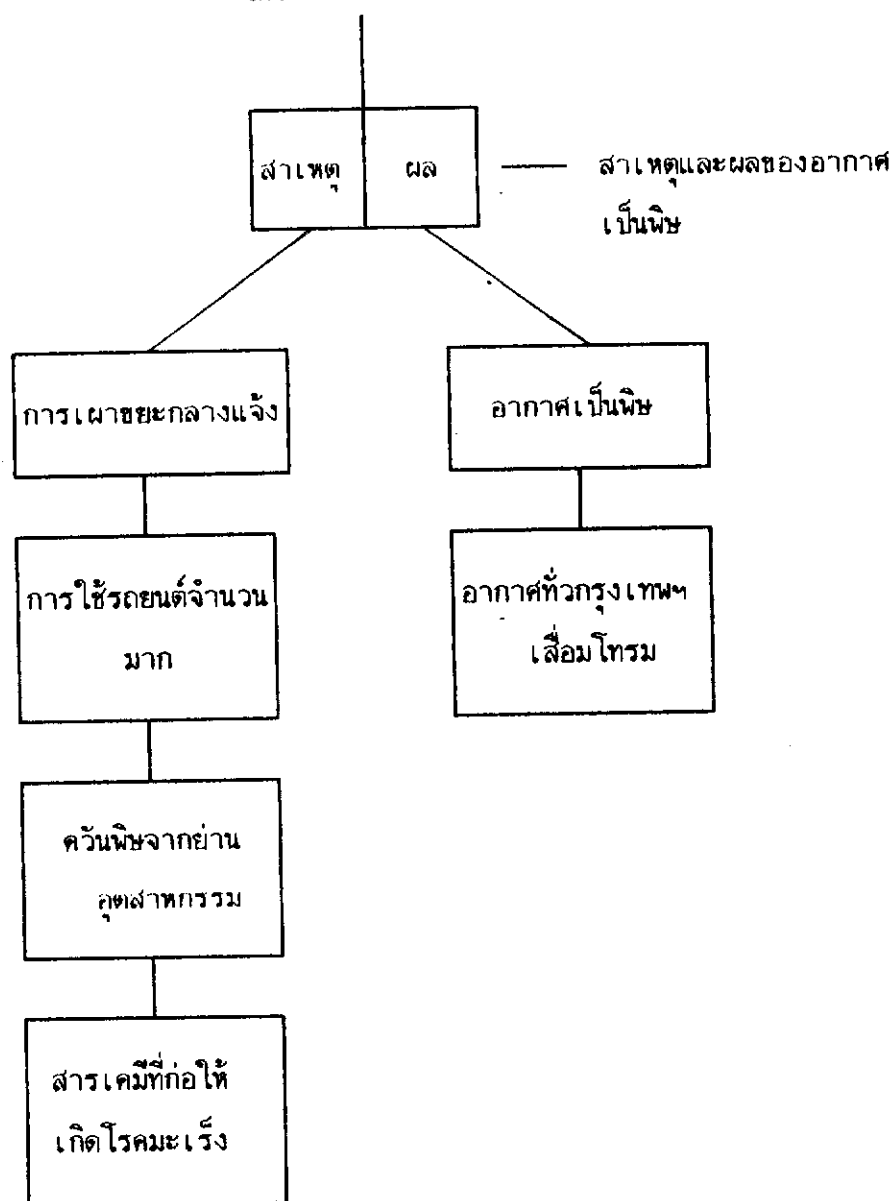
ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียด _____

เฉลี่ย

ไต่อะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ สาเหตุ - ผล

ใจความหลักคือ สาเหตุและผลของอากาศเป็นพิษ

บอกรายละเอียดคือ สาเหตุ -

- การเผาขยะกลางแจ้ง
- การใช้รถยนต์จำนวนมาก
- คิวพิษจากยานอุตสาหกรรม
- สารเคมีที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็ง

ผล - อากาศเป็นพิษ

- อากาศทั่วกรุงเทพฯ เลื่อมโทรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการจราจรในประเทศไทยทั้งในกรุงเทพฯ

และต่างจังหวัด

ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "อากาศเป็นพิษ" และครู

ซักถามนักเรียนดังนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ใด เกิดขึ้นได้อย่างไร
- มีอะไรเกิดขึ้น
- ผู้เขียนบอกรายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอะไรบ้าง

3. ให้นักเรียนฝึกทำไดอะแกรมร่วมกันกับครู ในการอ่านโดยใช้โครงสร้าง

ระดับยอด ชนิดสาเหตุ - ผล เรื่อง "อากาศเป็นพิษ" โดยนำคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในไดอะแกรม

4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความเรื่อง "อากาศเป็นพิษ" แล้ววิเคราะห์เรื่องโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุ - ผลและให้เขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่อง

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของข้อความเรื่อง "อากาศเป็นพิษ" เพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น และให้โอกาสนักเรียนที่เหลือภายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

6. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "ไฟไหม้...ไฟนรก" โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอตนิดสาเหตุ - ผล มาใช้ พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอตนิดสาเหตุ - ผล หมายถึงแผนการเขียนที่ผู้เขียนต้องการบอกเหตุ หรือสาเหตุของเรื่องและผลที่เกิดขึ้นตามมาบางครั้งอาจบอกหรือเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน และผลที่ตามมาว่าเป็นอย่างไร คำที่ใช้ก็คือคำว่า สาเหตุ ผล สาเหตุมาจาก เนื่องจาก เป็นผลมาจาก

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "อากาศเป็นพิษ" และ "ไฟไหม้...ไฟนรก"
3. บัตรภาพไฟไหม้ การจราจรคับคั่ง ฯลฯ
4. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
 - การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การทำไดอะแกรม
 - การหาโครงสร้างระดับยอตนิดใจความหลักและบอกรายละเอียด
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

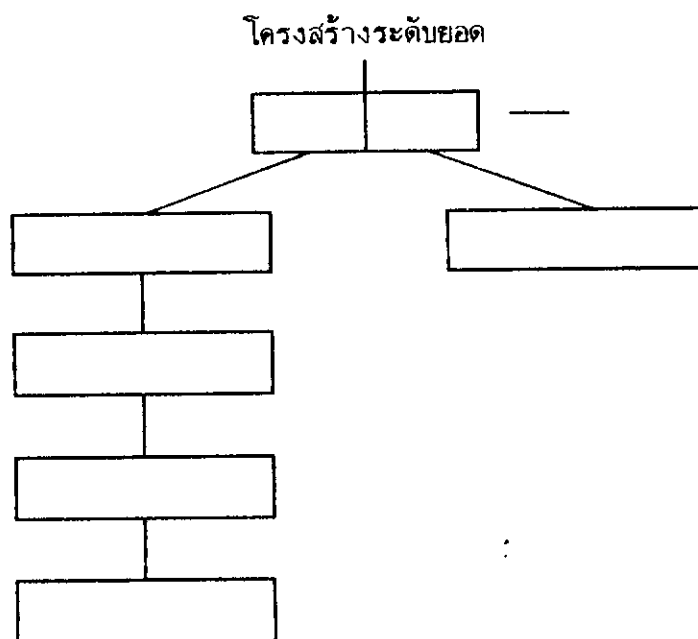
คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

ไฟไหม้...ไฟแรก

ในการเกิดโศกนาฏกรรมเพลิงไหม้โรงงานทำตุ๊กตาที่จังหวัดนครปฐม ทำให้คนงานได้รับบาดเจ็บและสูญเสียชีวิตนับร้อยคน เป็นเรื่องที่สร้างความเศร้าสลดเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากทางโรงงานไม่มีการจัดระบบการสร้างความปลอดภัยที่ดีพอ การก่อสร้างอาคารที่ไม่ถูกแบบ ไม่ได้มาตรฐาน ทางลงบันไดหนีไฟคับแคบจนเกินไป และการจัดเก็บวัตถุอันตราย วัตถุไวไฟไม่รัดกุม จึงเป็นเหตุให้เกิดเหตุการณ์ในครั้งนี้

(หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับที่ 15918 วันที่ 13 พฤษภาคม 2536)

ไดอะแกรม

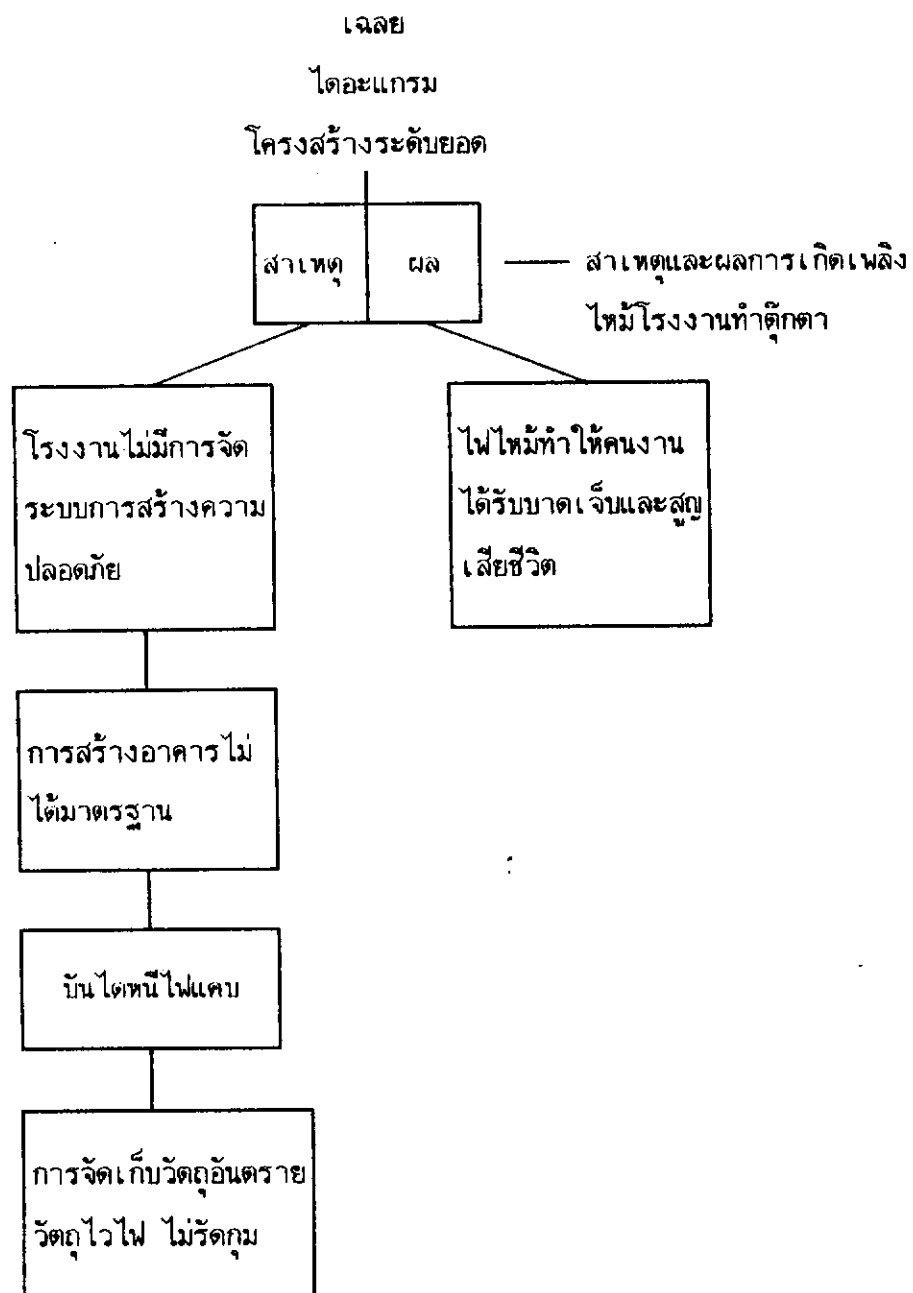

โครงสร้างระดับยอด คือ _____

ใจความหลัก คือ _____

นอกรายละเอียด คือ _____

คำใช้ (Key Words) ที่ใช้ คือ _____

โครงสร้างระดับยอดคือ สาเหตุ - ผล

ใจความหลักคือ สาเหตุ - ผลของการเกิดเพลิงไหม้โรงงานทำตุ๊กตา

นอกรายละเอียดคือ สาเหตุ - โรงงานไม่มีการจัดระบบการสร้างความปลอดภัย

- การสร้างอาคารไม่ได้มาตรฐาน

- บันไดหนีไฟแคบ

- การจัดเก็บวัตถุดิบอันตราย วัตถุไวไฟไม่รัดกุม

ผล - ไฟไหม้ทำให้คนงานได้รับบาดเจ็บและสูญเสียชีวิต

คำที่ใช้คือ เนื่องจาก จนเป็นเหตุ

บันทึกคาบที่ 31 - 33

ความคิดรวบยอด

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไข ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องเข้าใจได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไขได้
2. นักเรียนสามารถบอกปัญหาและแนวทางแก้ไขจากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไขได้
6. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้

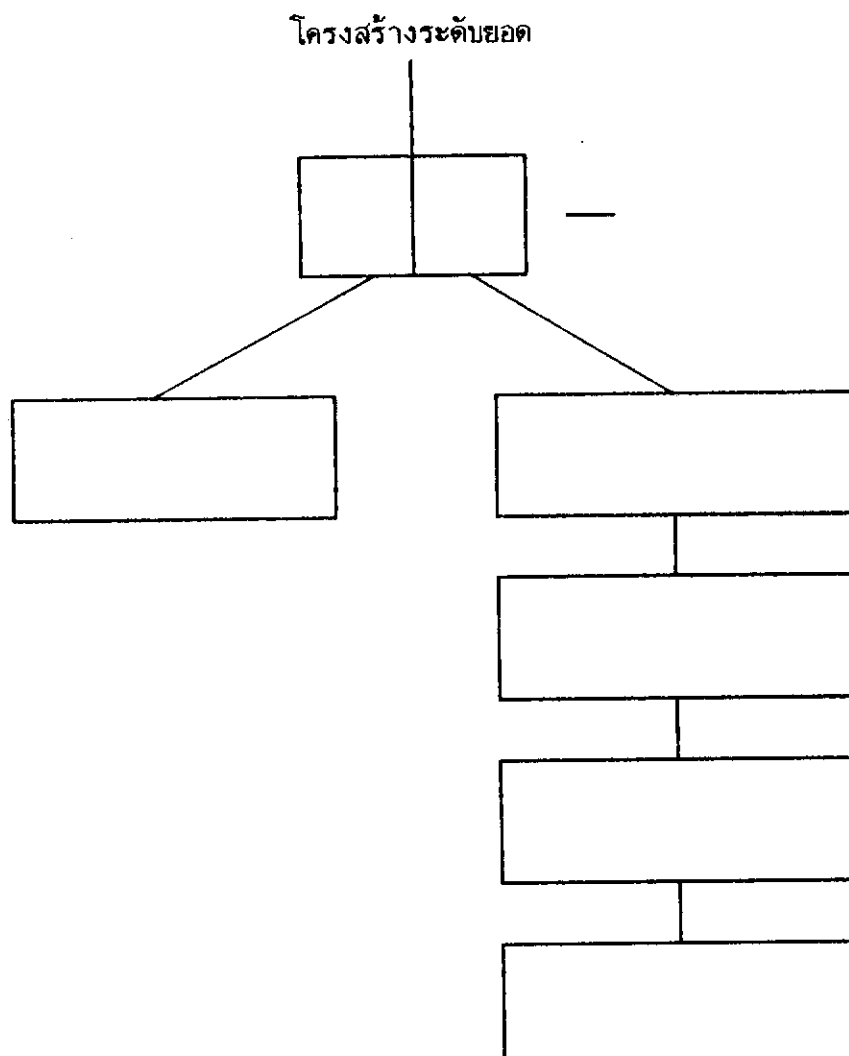
เนื้อหา

ปัญหาการจราจร

รายงานข่าวจากสำนักนายกรัฐมนตรีเปิดเผยว่า ปัญหาการจราจรติดขัดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล นับวันยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นสร้างความเสียหายทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการเผาผลาญน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเปล่าประโยชน์ประมาณ 38 ล้านบาทต่อวัน สำหรับปัญหาการจราจรนั้น รัฐบาลเล็งเห็นความสัมพันธ์ของปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาการจราจร โดยใช้มาตรการด้านผังเมือง การเพิ่มผิวการจราจร การจัดระบบขนส่งมวลชนและการกวาดขันวินัยของผู้ใช้รถใช้ถนน

(หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับที่ 5541 ปีที่ 16 วันอังคารที่ 11 พฤษภาคม 2536)

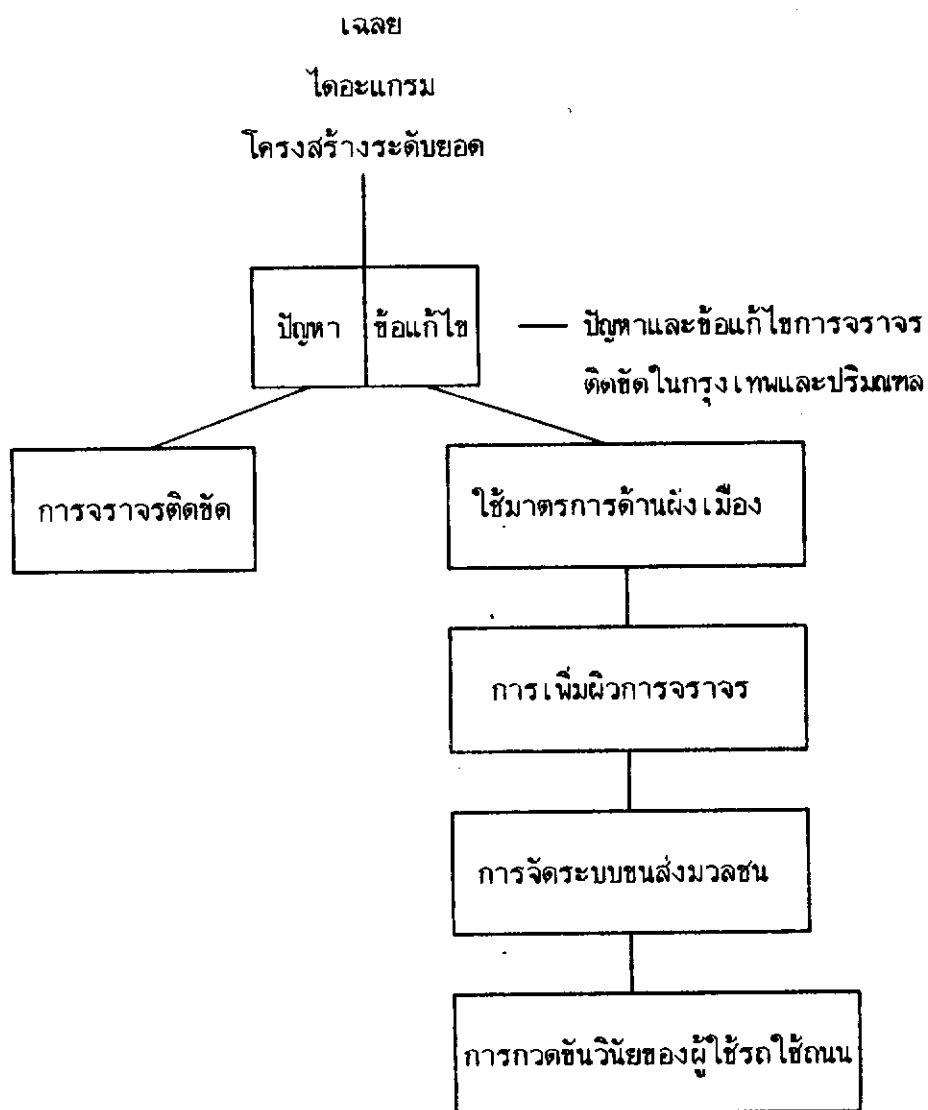
ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

โครงสร้างระดับยอดคือ ปัญหา - ข้อแก้ไข

ใจความหลักคือ ปัญหาและข้อแก้ไขการจราจรติดขัดในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

บอกรายละเอียดคือ ปัญหา - การจราจรติดขัด

ข้อแก้ไข - ใช้มาตรการด้านผังเมือง

- การเพิ่มผิวการจราจร

- การจัดระบบขนส่งมวลชน

- การกวาดขันวินัยของผู้ใช้รถใช้ถนน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการจราจรในประเทศไทยทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

2. ครูทบทวนโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไข

ขั้นสอน 3. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "ปัญหาการจราจร" และครูซักถามนักเรียนจากเรื่องที่อ่านดังนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- ทำไมจึงเกิดปัญหานี้
- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน
- ทำอย่างไรจึงจะไม่เกิดเหตุการณ์อย่างนี้
- เรื่องนี้ผู้เขียนบอกรายละเอียดอะไรบ้าง

4. ให้นักเรียนฝึกทำโตะแกรม หาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่องร่วมกันกับครู ในการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไขเรื่อง "ปัญหาการจราจร"

5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความเรื่อง "ปัญหาการจราจร" แล้ววิเคราะห์เรื่องโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไข และให้เขียนโตะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่องลงในโตะแกรมที่ครูเตรียมไว้

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย เพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่านข้อความเรื่อง "ปัญหาการจราจร"

7. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น และให้โอกาสนักเรียนที่เหลือนายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

8. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "นกกาดำ" โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไขมาใช้ พร้อมทั้งเขียนโตะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 9. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไขหมายถึงแผนการเขียนที่ผู้เขียนเขียนขึ้นเพื่อเสนอปัญหาและข้อแก้ไขของเรื่อง คำที่ใช้คือคำว่า ปัญหา การแก้ไข ข้อแก้ไข การแก้ปัญหา แนวทางแก้ไข

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "ปัญหาการจราจร" และ "นกกาดำ"
3. นิตรภาพการจราจรภายในกรุงเทพฯ
4. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
 - การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การทำไดอะแกรม
 - การหาโครงสร้างระดับยอด ใจความหลักและบอกรายละเอียด
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

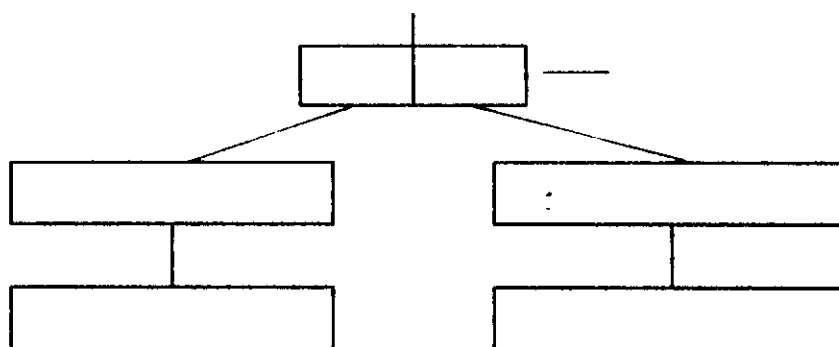
คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

นกกาดำ

วันหนึ่งเป็นวันที่มีอากาศร้อนจัด เจ้านกกาดำรู้สึกกระหายน้ำมากมันจึงบินวนเพื่อหาน้ำดื่ม ในที่สุดมันก็พบเหยือกน้ำตั้งอยู่ ภายในเหยือกมีน้ำอยู่ครึ่งเหยือก เจ้านกกาดำจึงเอปากแหยลงไป ในเหยือกแต่ก็ยังไม่ถึงน้ำ มันพยายามมุดหัวลงไป ในเหยือกน้ำให้มากที่สุด แต่ก็ยังไม่สามารถลงไปถึงน้ำได้ เจ้านกกาดำจึงพยายามผลักเหยือกน้ำแต่เหยือกน้ำนั้นไม่ขยับเขยื้อนเลย มันมองไปรอบ ๆ ตัวเองเห็นก้อนกรวดอยู่มากมาย มันจึงคาบก้อนกรวดหนึ่งก้อนหย่อนลงไป ในเหยือก มันสังเกตเห็นน้ำมีระดับสูงขึ้น ดังนั้นมันจึงคาบก้อนกรวดก้อนอื่น ๆ หย่อนลงไป ในเหยือกมากขึ้น ๆ ระดับน้ำก็ค่อย ๆ สูงขึ้นอย่างช้า ๆ ในที่สุดระดับน้ำก็สูงขึ้นเกือบเต็มเหยือกเจ้านกกาดำก็สามารถก้มลงไปดื่มน้ำได้

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

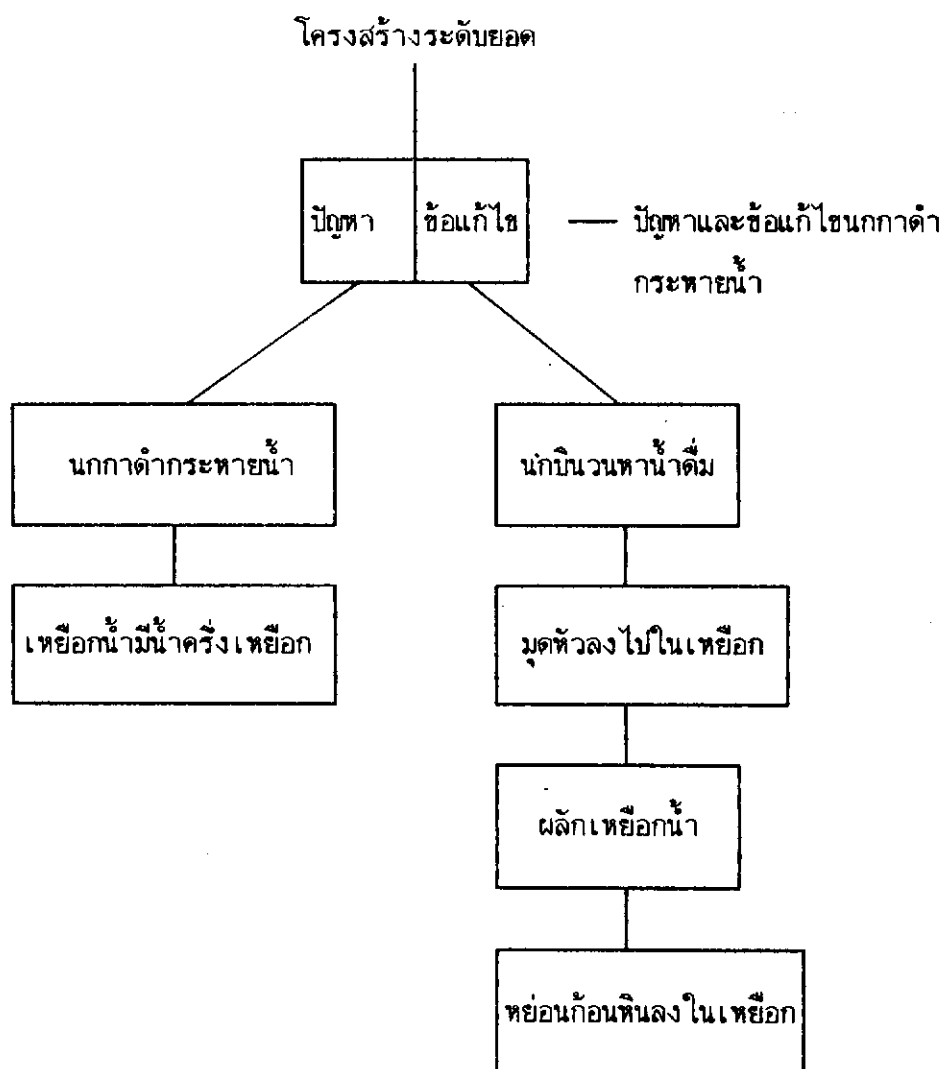
โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

นอกรายละเอียดคือ _____

เฉลย

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ ปัญหา - ข้อแก้ไข

ใจความหลักคือ ปัญหาข้อแก้ไขในกาดำกระหายน้ำ

บอกรายละเอียดคือ ปัญหา - นกกาดำกระหายน้ำ

- เพื่อกินน้ำในถังเพือก

ข้อแก้ไข- นกบินวนหาน้ำดื่ม

- มุดหัวลงไปในเพือก

- ผลักเพือกน้ำ

- หย่อนก้อนหินลงไปในเพือก

บันทึกคาบที่ 34 - 36

ความถี่ของบทเรียน

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของสิ่ง 2 สิ่ง ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบได้
2. นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างและความคล้ายคลึงของสิ่ง 2 สิ่งจากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบได้
6. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

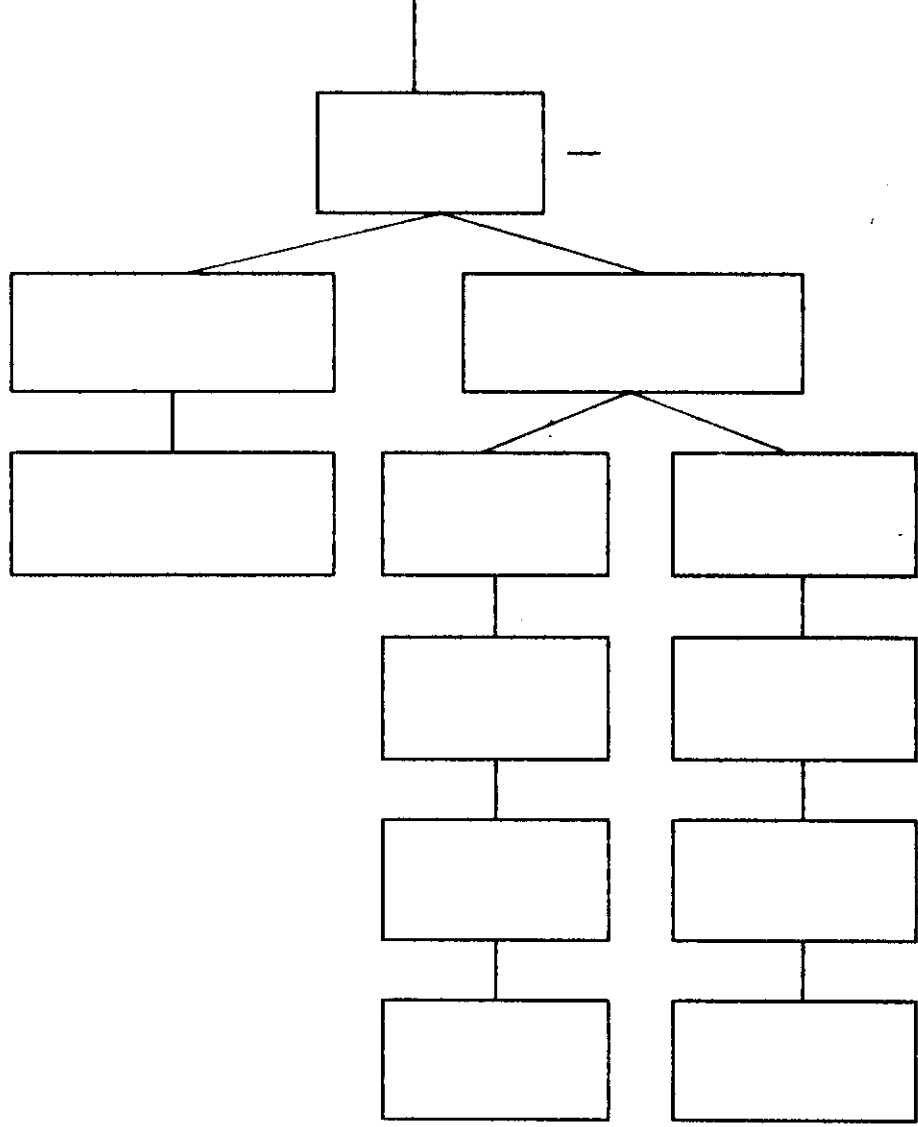
ยาลดไข้แก้ปวด

มีคำกล่าวว่า "ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ" เป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา แต่เมื่อเจ็บไข้ ไม่สบายควรไปหาแพทย์ หรือไม่ก็รับประทานยาแก้ปวดลดไข้ ยาแก้ปวดที่นิยมใช้คือยาแอสไพรินและยาพาราเซตามอล โดยยาแอสไพรินเป็นยาแก้ปวดในกลุ่มซาลิซิลเลต สามารถลดไข้และระงับปวดได้ดี ส่วนยาพาราเซตามอลจัดอยู่ในกลุ่มพาราอะมีโนเฟโนล ลดไข้ได้เช่นกัน แต่ระงับปวดสู้ยาแอสไพรินไม่ได้ และกรณีใช้ยาเกินขนาดยาพาราเซตามอลจะมีอันตรายน้อยกว่ายาแอสไพริน

(หนังสือพิมพ์ข่าวสด ปีที่ 3 ฉบับที่ 892 วันที่ 11 พฤษภาคม 2536)

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

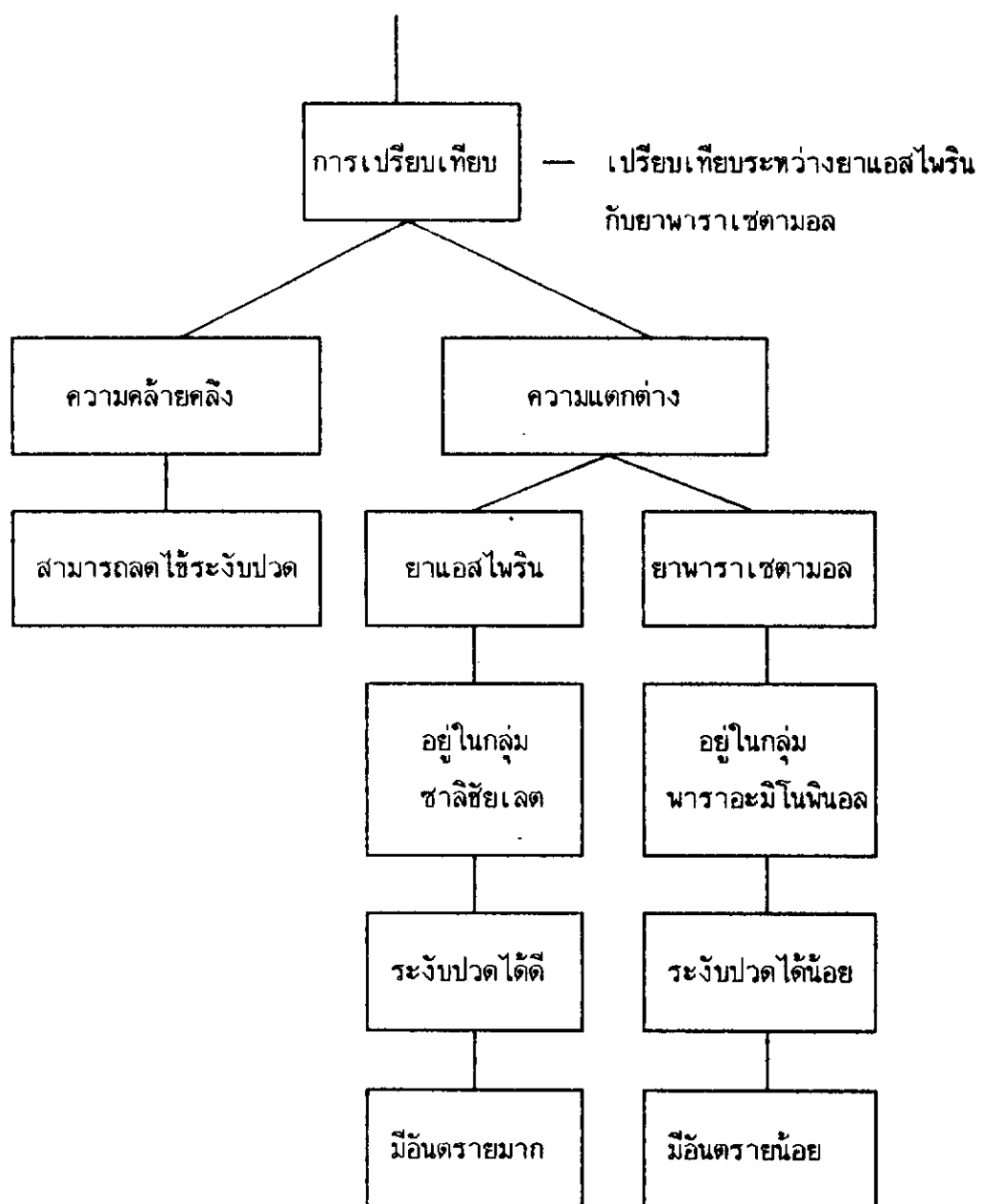
ใจความหลักคือ _____

นอกรายละเอียดคือ _____

เฉลี่ย

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ การเปรียบเทียบ

ใจความหลักคือ การเปรียบเทียบระหว่างยาแอสไพรินกับยาพาราเซตามอล

บอกรายละเอียดคือ ความคล้ายคลึง - สามารถลดไข้ระงับปวด

ความแตกต่าง ยาแอสไพริน - อยู่ในกลุ่มซาลิซิลเลต

- ระงับปวดได้ดี

- มีอันตรายมาก

ยาพาราเซตามอล - อยู่ในกลุ่มพาราอะมีโนฟีโนล

- ระงับปวดได้น้อย

- มีอันตรายน้อย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วยไม่สบาย

2. ครูทบทวนโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบ

ขั้นสอน 3. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "ยาลดไข้แก้ปวด" และครู

ซักถามนักเรียนจากเรื่องที่อ่านดังนี้

- เรื่องนี้กล่าวถึงอะไร

- ยาที่กล่าวถึงมีกี่ชนิดอะไรบ้าง

- ยาทั้ง 2 ชนิดเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

- ผู้เขียนบอกรายละเอียดความเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

4. ให้นักเรียนฝึกทำไดอะแกรมร่วมกันกับครู ในการอ่านโดยใช้โครงสร้าง

ระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบเรื่อง "ยาลดไข้แก้ปวด" โดยนำเอาคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในไดอะแกรม

5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความเรื่อง "ยาลดไข้แก้ปวด" แล้ววิเคราะห์เรื่องโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบและให้เขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่องลงในไดอะแกรมที่ครูเตรียมไว้

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย เพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่านข้อความเรื่อง "ยาลดไข้แก้ปวด"

7. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้นเรียน และให้โอกาสนักเรียนที่เหลือนายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

8. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "ผีเสื้อแสนสวย" โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบมาใช้ พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นสรุป 9. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบ หมายถึง แผนการเขียนที่ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นถึงความคล้ายคลึง และความแตกต่างของสิ่งมีชีวิต 2 สิ่ง หรือสิ่ง 2 สิ่ง เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความแตกต่าง และความคล้ายคลึง คำไข (Key Words) ที่ใช้คือคำว่า เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน เท่ากัน แตกต่างกัน ไม่เท่ากัน

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "ยาลดไข้แก้ปวด" และ "ผีเสื้อแสนสวย"
3. ของจริงและภาพยาแอสไพริน และยาพาราเซตามอล
4. ผีเสื้อจริง
5. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
 - การรายงานหน้าชั้นเรียน

2. ตรวจแบบฝึกหัด

- การทำไดอะแกรม
- การหาโครงสร้างระดับยอด ใจความหลักและบอกรายละเอียด
- การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

ผีเสื้อแสนสวย

ผีเสื้อช่วยแพร่พันธุ์ดอกไม้ และแต้มสีสันให้โลกโดยไม่รู้ตัว แต่น่าแปลกที่จากอดีตจนถึงปัจจุบันมีสัตว์หลายชนิดลดจำนวนลงหรือกระทั่งสูญพันธุ์ไป แต่ผีเสื้อกลับเป็นสัตว์โลกชนิดเดียวที่มีชีวิตยืนยาวมาตั้งแต่เมื่อร้อยล้านปีก่อน โดยที่ยังคงลักษณะเผ่าพันธุ์ไว้ได้อย่างวิเศษ

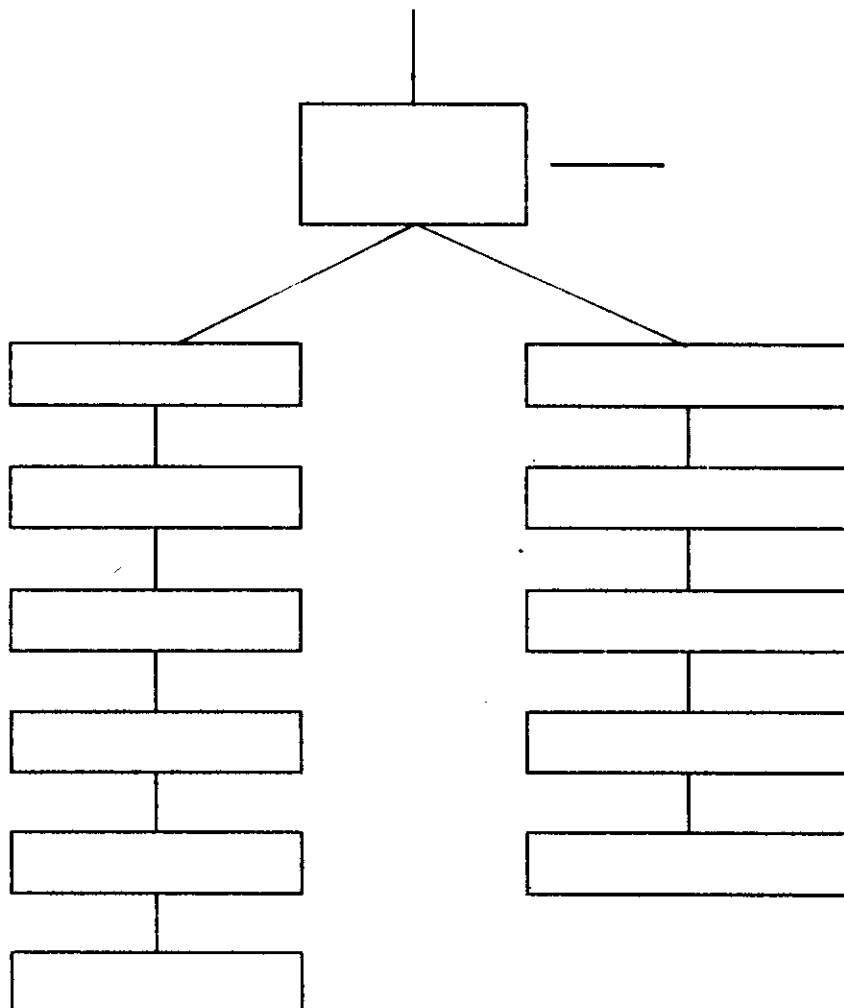
ผีเสื้อที่เราเห็นบินร่อนอยู่ทั้งกลางวันและกลางคืนนั้นมีอยู่ 2 ประเภทเท่านั้น คือผีเสื้อธรรมดาที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า บัตเตอร์ฟลาย (Butterfly) กับผีเสื้อราตรีที่เรียกว่า มอธ (Moth) ซึ่งมีรูปร่างหน้าตาแตกต่างกันมาก

ผีเสื้อธรรมดามีขนาดเล็ก ปลายสุดเป็นปม รูปร่างก็ผอมเรียว เหวคอด ส่วนผีเสื้อราตรีนั้รูปร่างอวบอ้วนกว่า หนวดก็สั้นโต ๆ แปลก ๆ สีปีกของผีเสื้อธรรมดาจะงามฉูดฉาด และมีลวดลายต่าง ๆ เวลาเกาะนิ่งจะหุบปีกประกบกันตั้งฉากกับลำตัว ออกบินหาน้ำหวานตอนกลางวัน ส่วนผีเสื้อราตรีสีทึบทึมเวลาเกาะนิ่งจะกางปีกแบนติดพื้น

(แมกกาซีนไดโนเสาร์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 พฤษภาคม 2533)

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

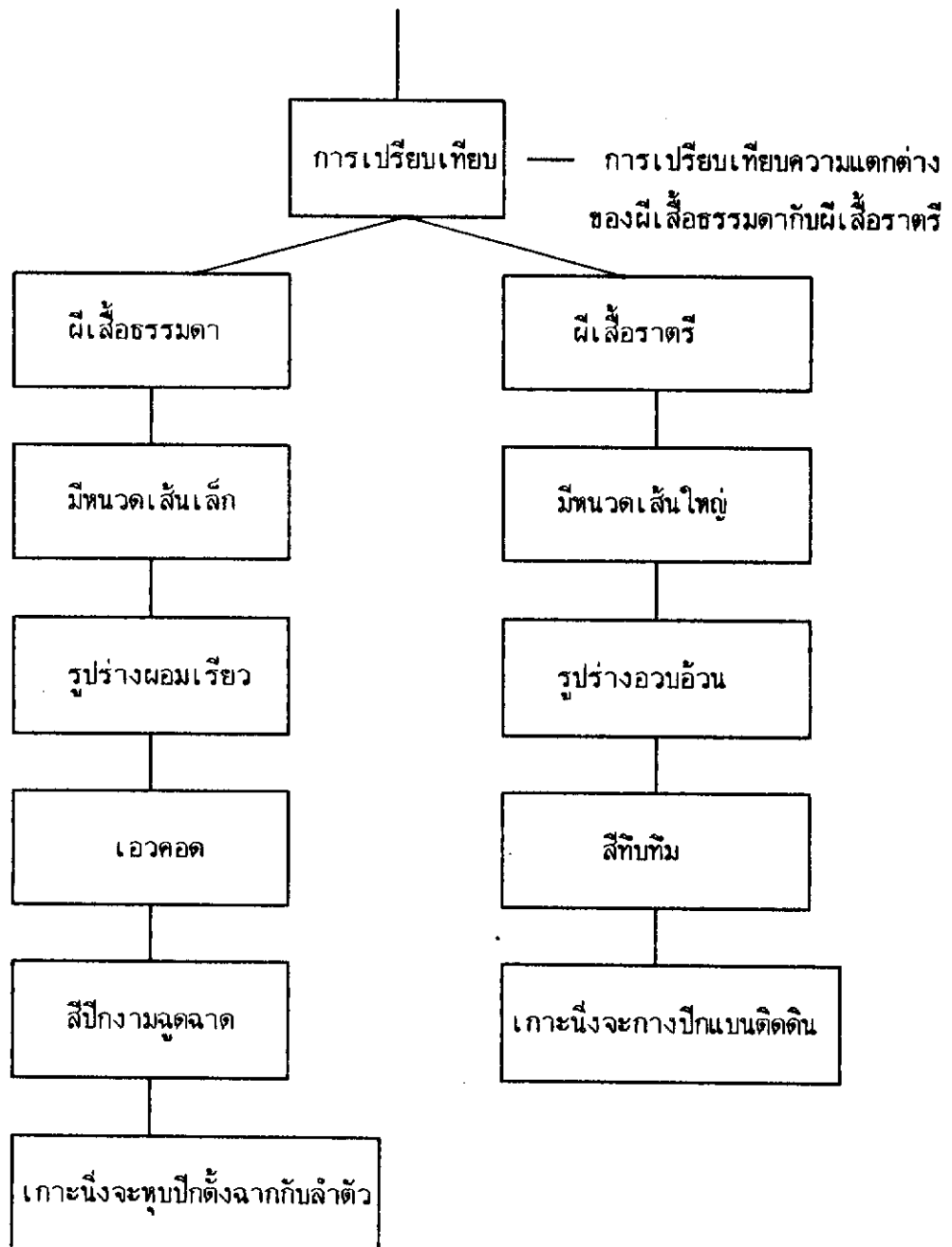
บอกรายละเอียดคือ _____

คำไข (Key Words) ที่ใช้คือ _____

เฉลย

โตอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ การเปรียบเทียบ

ใจความหลักคือ การเปรียบเทียบความแตกต่างของผีเสื้อธรรมดากับผีเสื้อราตรี

บอกรายละเอียดคือ ผีเสื้อธรรมดา - มีหนวดสั้นเล็ก

- รูปร่างผอมเรียว

- เหวคอด

- สีปีกงามฉูดฉาด

- เกะเนียงจะหุบปีกตั้งฉากกับลำตัว

ผีเสื้อราตรี - มีหนวดสั้นโต

- รูปร่างอวบอ้วน

- สีทึบทึม

- เกะเนียงจะกางปีกแบนเจดเจด

คำไข (Key Words) ที่ใช้คือคำว่า แตกต่างกัน

บันทึกคาบที่ 37 - 39

ความคิดรวบยอด

ข้อความหนึ่งย่อหน้าจะมีรูปแบบการเขียนหนึ่งรูปแบบ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอดชนิดการบอกรายละเอียดได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียดได้
5. นักเรียนสามารถหาคำมาเติมลงในช่องว่างได้

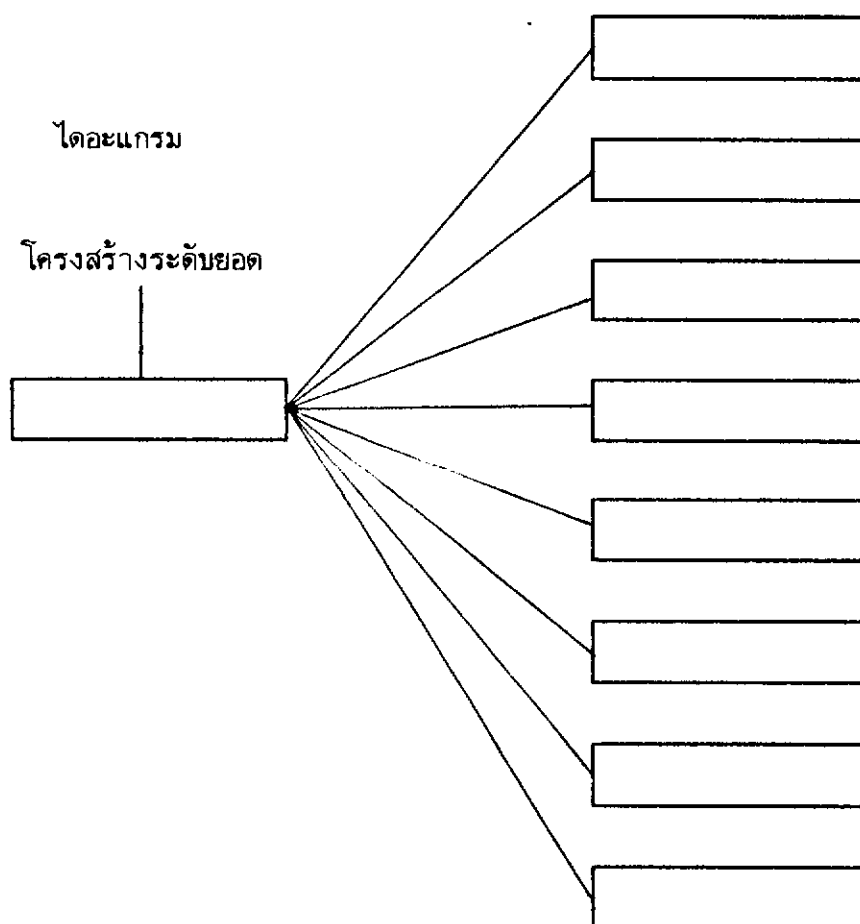
เนื้อหา

ลิงกัง

"ลิงกัง" เป็นสัตว์ที่มีถิ่นกำเนิดในแถบทวีปเอเชีย เช่น อินเดีย พม่า มาเลเซีย ไทย โดยในประเทศไทยจะพบแทบทุกภาค โดยเฉพาะในจังหวัดราชบุรี เพชรบุรี ลงไปถึง ภาคใต้

ลักษณะทั่วไปของลิงกังคือ จะมีรูปร่างอ้วนล้น หน้าค่อนข้างยาว มีขนสั้นสีเทา หรือสีน้ำตาลอมเทา ขนบนหัวสั้น และตรงกลางมีจุดคล้ายแผลเป็น บริเวณนี้จะไม่มีขนขึ้น ขนที่แก้มรอบหน้าและขมับชี้ขึ้นไปทางด้านหน้า ขนบริเวณใต้ท้องสีจางกว่าขนบนหลัง และบางตัวสีจางเกือบขาว ทางเส้นคล้ายหางหมู ปลายหางงอขึ้นไปบนหลังและชี้ขึ้นข้างบน เวลาตกใจกลัวหางจะตก ปกติยืนหรือเดินด้วยเท้าทั้งสี่ขา แต่ก็สามารถยืนตรงด้วยเท้าและขาทั้งสองได้ด้วย

(ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 257 พฤศจิกายน 2534)

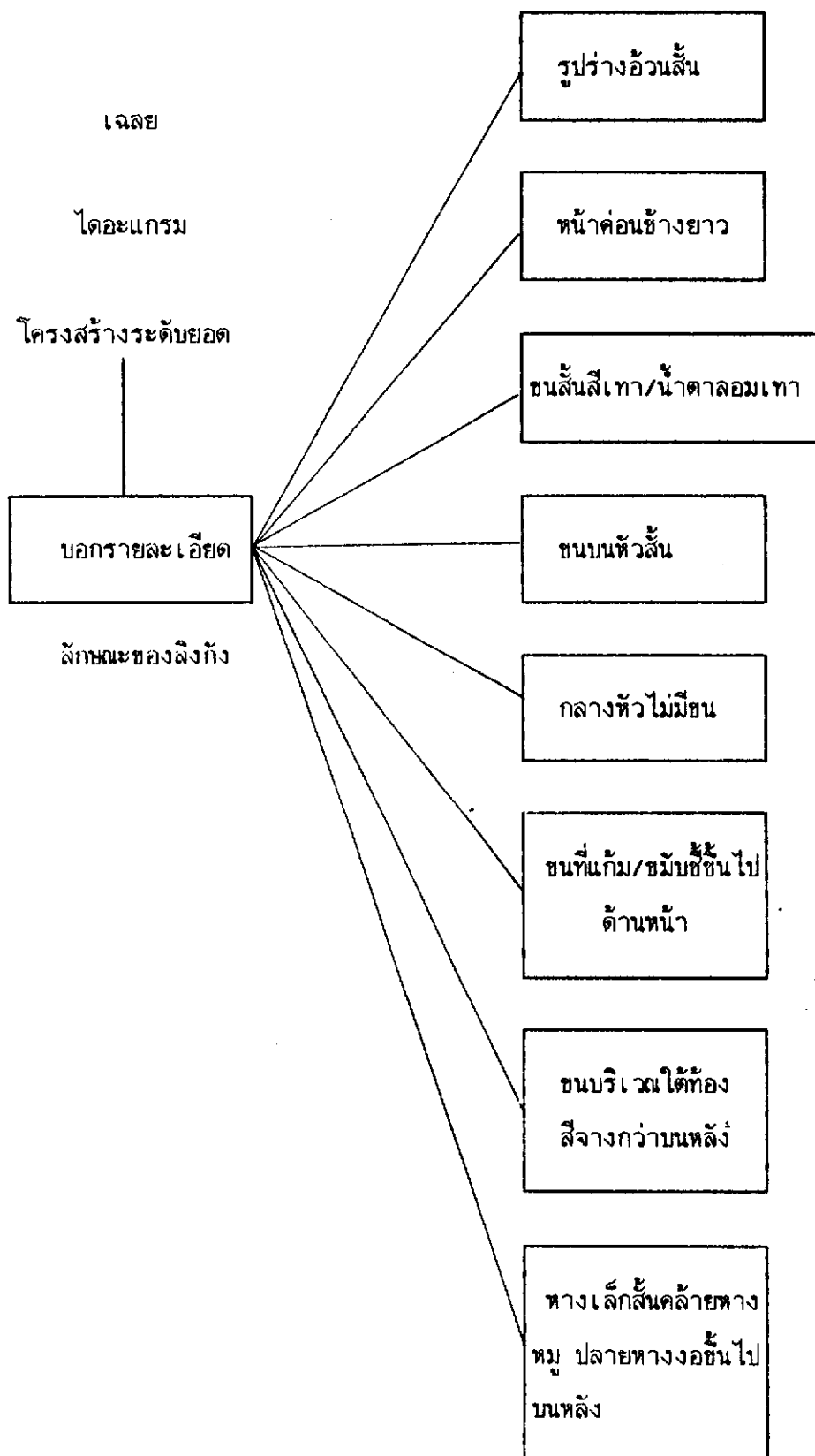

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

คำที่ใช้คือ _____

โครงสร้างระดับยอดคือ การบอกรายละเอียด

ใจความหลักคือ ลักษณะของลิงกัง

บอกรายละเอียดคือ รูปร่างอ้วนลั่น หน้าค่อนข้างยาว ขนสั้นสีเทา/น้ำตาลอมเทา ขนบนหัวสั้น
ขนที่แก้มขมับชี้ขึ้นไปด้านหน้า ขนบริเวณใต้ท้องสีจางกว่าบนหลัง
หางเล็กสั้นคล้ายหางหมู ปลายหางงอขึ้นไปบนหลัง

คำที่ให้ฝึก คำว่า - ได้แก่
- คือ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูทบทวนโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด

ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "ลิงกัง" และซักถามนักเรียน
เกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนอ่านดังนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- เรื่องนี้บอกอะไรนักเรียนบ้าง
- รายละเอียดของเรื่องมีอะไรบ้าง
- ใจความสำคัญที่ผู้เขียนบอกคืออะไร

3. ให้นักเรียนฝึกทำไดอะแกรมร่วมกันกับครู ในการอ่านโครงสร้างระดับยอด
ชนิดบอกรายละเอียดเรื่อง "ลิงกัง" โดยนำคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในไดอะแกรม
ที่ครูเตรียมไว้

4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง
สั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่อง "ลิงกัง" เพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

5. ครูแจกแบบฝึกหัด ให้นักเรียนอ่านคำสั่ง และทำแบบฝึกหัดเติมคำลงใน

ช่องว่าง

ขั้นสรุป 6. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัด

สื่อการสอน

1. ไตอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "ลิงกัง"
3. ภาพลิงกัง
4. แบบฝึกหัด Cloze Test
5. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การทำกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว เช่น การทำไตอะแกรม การอภิปรายกลุ่ม
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด
 - สมุดบันทึกสรุปย่อความสั้น ๆ
 - แบบฝึกหัด Cloze Test

แบบฝึกหัด

เติมคำลงในช่องว่าง (Cloze Test)

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วหาคำมาเติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

ปัญหาสภาวะแวดล้อม

เมื่อกล่าวถึงสภาวะแวดล้อม หลายคนคง__1__เข้าใจความหมายแตกต่าง__2__ไป
ในขณะนี้ประเทศไทย__3__ประสบปัญหาสภาวะ__4__อย่างมากมายเช่น__5__การทำลายป่า
การพังทลาย__6__ดิน น้ำท่วม สารพิษ น้ำเสีย__7__โรคระบาด ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม
__8__ถูกทำลาย ปัญหาเหล่านี้__9__ล้วนแต่ส่งผล__10__ต่อประชากรและประเทศอย่างมากใน
ทุกด้าน

เฉลย

1. จะ	6. ของ
2. กัน	7. เกิด
3. กำลัง	8. และ
4. แวดล้อม	9. นี้
5. ปัญหา	10. กระทบ

บันทึกฉบับที่ 40 - 42

ความคิดรวบยอด

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอชชนิดสาเหตุและผล ทำให้อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอชชนิดสาเหตุ - ผลได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเขียนโต้ะแกรมโครงสร้างระดับยอชชนิดสาเหตุ - ผลได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนสามารถบอกสาเหตุและผลจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

พิษสารหนู

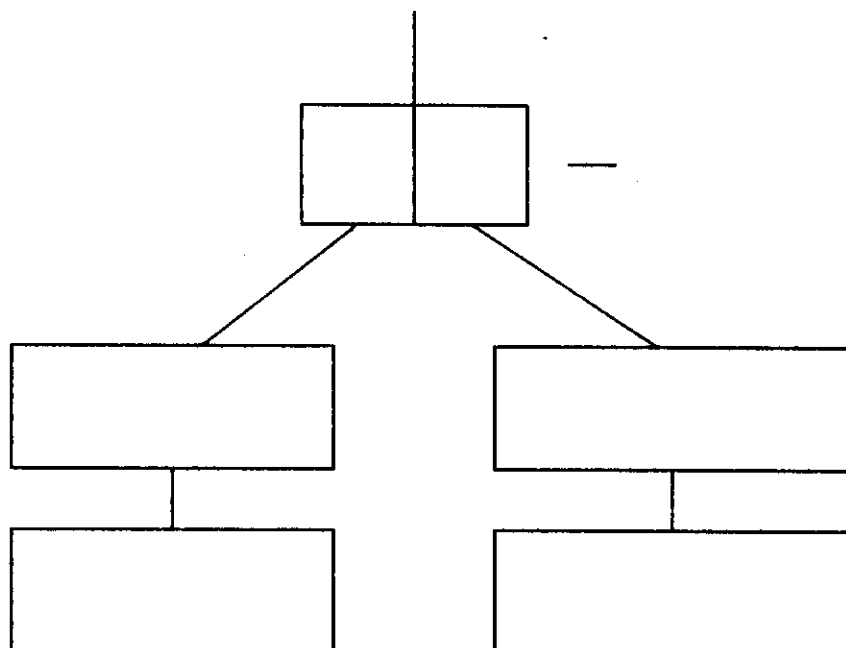
โรคพิษสารหนูเรื้อรังหรือโรคไขดำ จัดเป็นโรคสิ่งแวดล้อมชนิดหนึ่งที่มีการตรวจพบในประเทศไทยที่อำเภอพนมไพร จังหวัดนครศรีธรรมราช มาตั้งแต่ พ.ศ. 2530 คือประมาณ 6 ปีที่ผ่านมา

สาเหตุเกิดจากชาวบ้านตม่น้ำบ่อและรับประทานอาหารที่มีสารหนูเจือปนอยู่ในระดับสูง เมื่อได้รับสารหนูเข้าไปในร่างกายเป็นปริมาณมากพอ ก็จะทำให้เกิดอาการเจ็บป่วยด้วยโรคพิษสารหนูเรื้อรัง

(หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับที่ 15914 วันที่ 9 พฤษภาคม 2536)

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

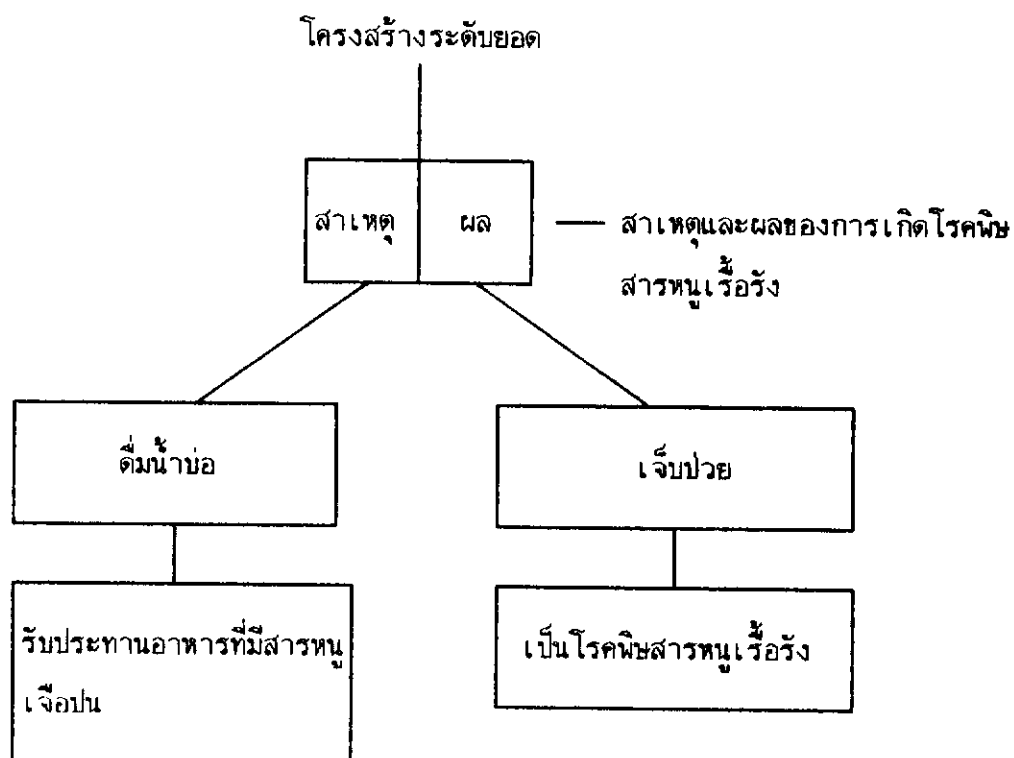
โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

นอกรายละเอียดคือ _____

เฉลย

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ สาเหตุ - ผล

ใจความหลักคือ สาเหตุและผลของการเกิดโรคพิษสารหนูเรื้อรัง

บอกรายละเอียดคือ สาเหตุ - ดื่มน้ำบ่อ

- รับประทานอาหารที่มีสารหนูเจือปน

ผล - เจ็บป่วย

- เป็นโรคพิษสารหนูเรื้อรัง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ขั้นนำ 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับอันตรายจากสารพิษ
2. ครูทบทวนโครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุและผล ซึ่งมีคำใช้คือคำว่า
สาเหตุ สาเหตุมาจาก เนื่องจาก เป็นผลมาจาก
- ขั้นสอน 3. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "พิษสารหนู" และครู
ซักถามนักเรียนดังนี้
- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
 - เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน
 - เกิดขึ้นกับใคร
 - ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น
 - เกิดขึ้นได้อย่างไร
4. ให้นักเรียนฝึกทำไดอะแกรมร่วมกันกับครู ในการอ่านโดยใช้โครงสร้าง
ระดับยอดชนิดสาเหตุ - ผล เรื่อง "พิษสารหนู" โดยนำคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในไดอะแกรม
5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความ
เรื่อง "พิษสารหนู" แล้ววิเคราะห์เรื่องโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุ - ผลและให้เขียน
ไดอะแกรมที่เป็นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่องลงในช่องว่างที่ครูเตรียมไว้
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่าน
ข้อความเรื่อง "พิษสารหนู"
7. ให้นักเรียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียม
ออกมารายงานหน้าชั้น และให้โอกาสนักเรียนที่เหลือนายในห้องช่วยกันเสนอแนะ
8. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดเรื่อง "อาหารสีสวย" โดยให้นำ
ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุ - ผลมาใช้พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความ
หลักและรายละเอียดของเรื่อง
- ขั้นสรุป 9. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอด ชนิดสาเหตุ - ผล
หมายถึงแผนการเขียนที่ผู้เขียนต้องการบอกเหตุหรือสาเหตุของเรื่องและผลที่เกิดขึ้นตามมาบางครั้ง

อาจบอกหรือเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและผลที่ตามมาว่าเป็นอย่างไร มีคำใช้คือคำว่า สาเหตุ ผล สาเหตุมาจาก เนื่องจาก เป็นผลมาจาก

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "นิษสารหนู" และ "อาหารสีเขียว"
3. บัตรภาพลูกกวาดสีต่าง ๆ และอาหารสีต่าง ๆ
4. ลูกกวาดและอาหารของจริง
5. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
 - การรายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การทำไดอะแกรม
 - การหาโครงสร้างระดับยอด ใจความหลัก และบอกรายละเอียด
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วหาใจความหลักและบอกรายละเอียดของเรื่อง โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเขียนไดอะแกรมที่กำหนดให้

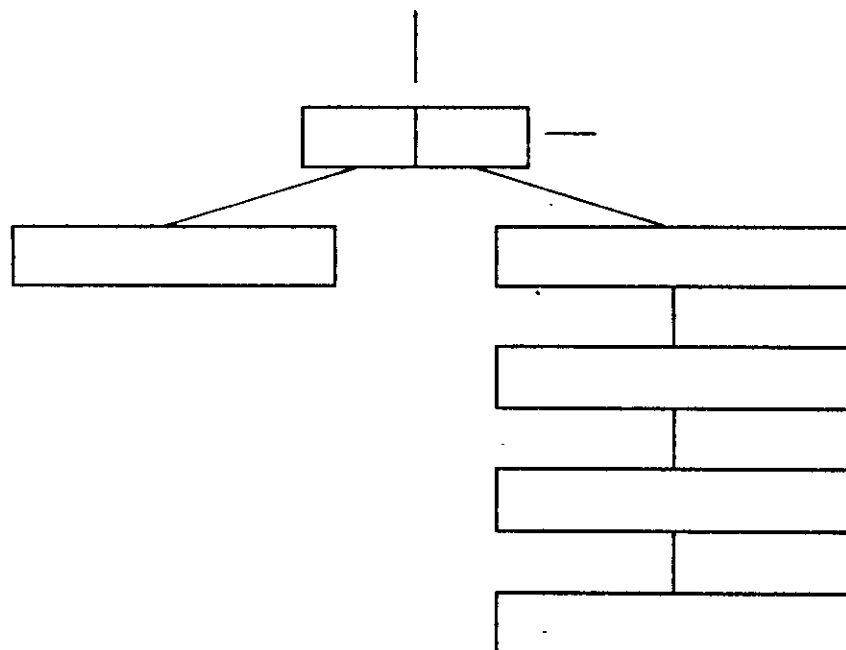
อาหารรสขม

รสขมอาหารที่ถูกนำมาเติมในอาหารหลายชนิด เพื่อให้อาหารมีสีที่ชวนรับประทานนั้น ในทางโภชนาการถือว่าสารเคมีที่ประกอบในรสขมอาหาร ไม่ใช่สารอาหารที่ให้คุณค่าทางอาหาร แต่ประการใด เนื่องจากสีที่นำมาผสมอาหารส่วนใหญ่เป็นรสขมอาหารชนิดสังเคราะห์ และมักมีสารประกอบจำพวกสารปรอท สารตะกั่ว สารแคดเมียม ซึ่งสารประกอบเหล่านี้มีส่วนทำให้ผู้บริโภคเป็นมะเร็งได้ นอกจากนี้ยังมีผลต่อระบบประสาท ทำให้ประสาทหลอน ความจำเสื่อม และอาจกลายเป็นคนปัญญาอ่อนได้

(วารสารโภชนาการสาร ปีที่ 44 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2533)

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอด คือ _____

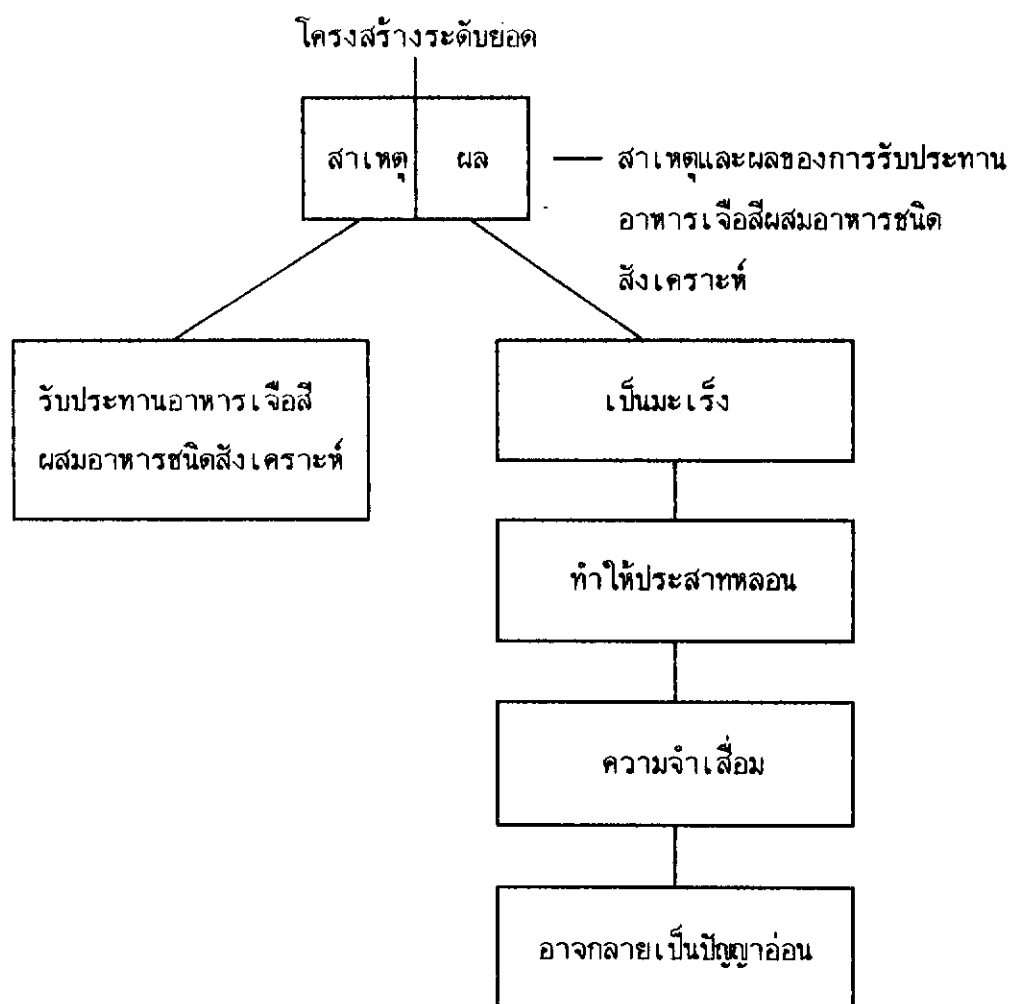
ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

คำที่ใช้คือ _____

เฉลย

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ สาเหตุ - ผล

ใจความหลักคือ สาเหตุและผลของการรับประทานอาหารเจือสีผสมอาหารชนิดสังเคราะห์

บอกรายละเอียดคือ สาเหตุ - รับประทานอาหารเจือสีผสมอาหารชนิดสังเคราะห์

- ผล
- เป็นมะเร็ง
 - ทำให้ประสาทหลอน
 - ความจำเสื่อม
 - อาจกลายเป็นปัญญาอ่อน

คำชี้ที่ใช้คือ เนื่องจาก ทำให้

บันทึกฉบับที่ 43 - 45

ความคิดรวบยอด

ข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไข ทำให้ทราบแนวทางแก้ไขปัญหา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

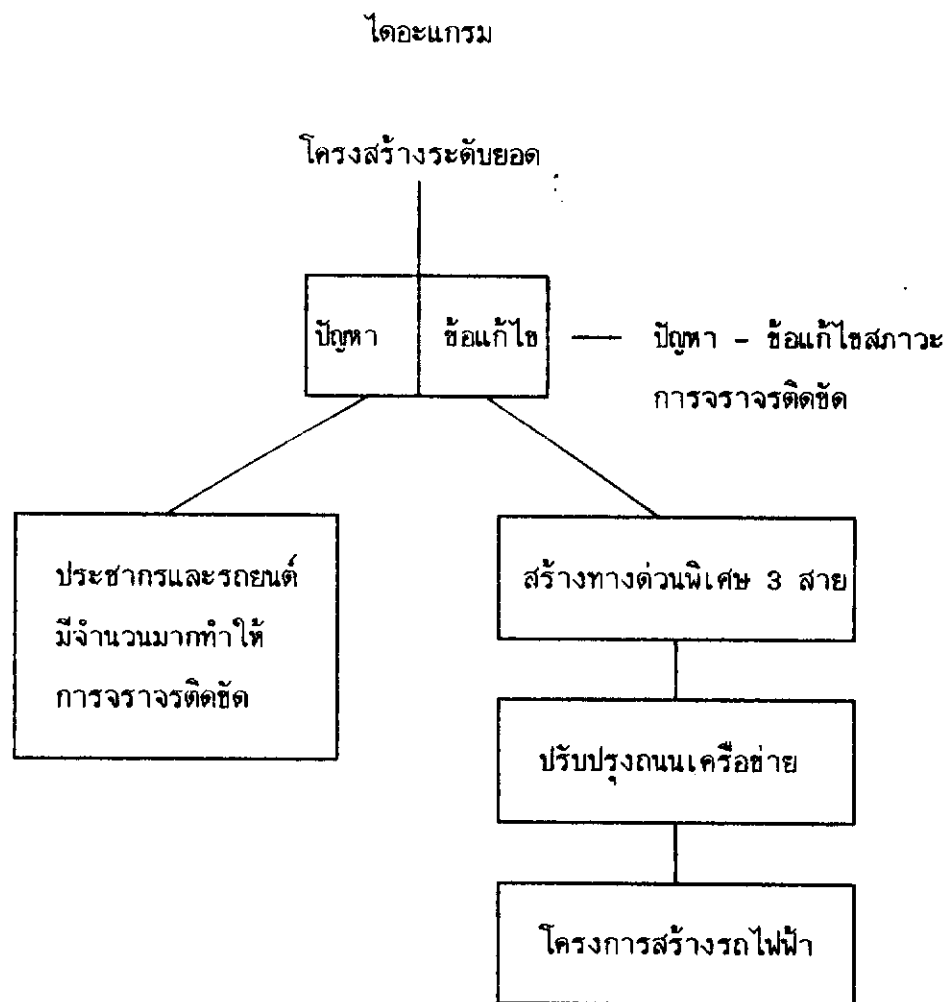
1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไข
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของ เรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไขได้
5. นักเรียนสามารถสรุปเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

การจราจร

สภาพการจราจรติดขัดในปัจจุบันนี้ เป็นปัญหาอย่างหนึ่งสืบเนื่องมาจากจำนวนประชากร และจำนวนรถยนต์มีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งปัญหาด้านการจราจรนี้ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ได้รับมอบหมายให้แก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น โดยได้ดำเนินการสร้างทางด่วนพิเศษขึ้น 3 สายและปรับปรุง ถนนเครือข่าย นอกจากนี้ยังมีโครงการระบบไฟฟ้าสำหรับการขนส่งมวลชน ซึ่งคาดว่าจะสามารถ แก้ปัญหาการจราจรให้ลุล่วงไปได้ในอนาคต

(จุลสารสภาวะแวดล้อม ปีที่ 1 เล่มที่ 3 มิถุนายน 2525)

โครงสร้างระดับยอดคือ ปัญหา - ข้อแก้ไข

ใจความหลักคือ ปัญหา - ข้อแก้ไขสภาวะการจราจรติดขัด

บอกรายละเอียดคือ ปัญหา - ประชากรและรถยนต์มีจำนวนมากทำให้การจราจรติดขัด

ข้อแก้ไข - สร้างทางด่วนพิเศษ 3 สาย

- ปรับปรุงถนนเครือข่าย

- โครงการสร้างรถไฟฟ้า

คำใช้(Key Words)ที่ใช้คือ ปัญหา การแก้ไข แก้ปัญหา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ขั้นนำ 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการสร้างทางด่วนพิเศษ
- ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านเรื่อง "สภาวะการจราจร"
3. ครูอธิบายโครงสร้างระดับยอดชนิตปัญหา - ข้อแก้ไข และครูซักถาม

นักเรียนจากเรื่อง

4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความเรื่อง "สภาวะการจราจร" โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดชนิตปัญหา - ข้อแก้ไข มาใช้ พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

5. ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่อง เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป 6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโครงสร้างระดับยอดชนิตปัญหา - ข้อแก้ไข หมายถึง แผนการเขียนที่เขียนขึ้นเพื่อเสนอปัญหาและข้อแก้ไขของเรื่อง คำที่ใช้คือคำว่า ปัญหา การแก้ไข ข้อแก้ไข การแก้ปัญหา

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "สภาวะการจราจร"
3. ภาพการจราจร

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การทำไดอะแกรม
 - การหาโครงสร้างระดับยอด ใจความหลักและนอกรายละเอียด
 - การเขียนสรุปเรื่อง

บันทึกฉบับที่ 46 - 48

ความคิดรวบยอด

การอ่านข้อความโดยใช้โครงสร้างระดับยอชนิตสาเหตุและผล ทำให้อ่านจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอชนิตจากข้อความที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอชนิตสาเหตุ - ผลได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างจากข้อความที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

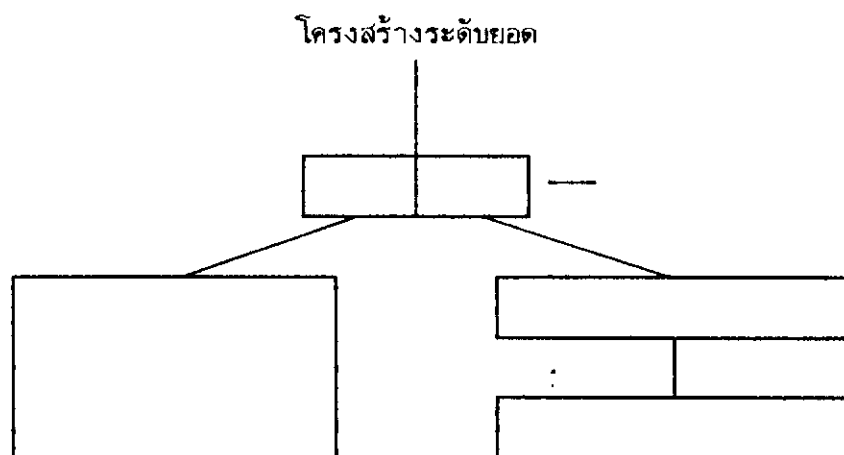
เนื้อหา

ห้ามใช้นมชั้นหวานเลี้ยงทารก

การเลี้ยงทารกในชนบทของไทยนั้น แม้บางคนจะใช้นมชั้นหวานเลี้ยงทารก ทำให้เด็กเกิดอาการตาบอด เนื่องจากนมชั้นหวานนั้นถึงแม้จะมีคุณค่าทางอาหารใกล้เคียงกับนมสด แต่ในการใช้นมชั้นหวานต้องผสมน้ำมากกว่าเท่าตัว จึงทำให้คุณค่าทางอาหารเจือจางไป ไม่พอ กับความต้องการของทารก หากนำมาใช้เลี้ยงทารก จะทำให้ขาดสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกาย โดยเฉพาะสารอาหารจำพวกวิตามินเอ เมื่อแม่ใช้นมชั้นหวานเลี้ยงทารก จะทำให้เด็กขาดวิตามินเอจึงเป็นสาเหตุทำให้ทารกตาบอดได้ ดังนั้นในการเลี้ยงทารกแม่ควรที่จะเลือกนม และอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ

(นิตยสารใกล้หมอ ปีที่ 16 ฉบับที่ 5 พฤษภาคม 2535)

ไดอะแกรม

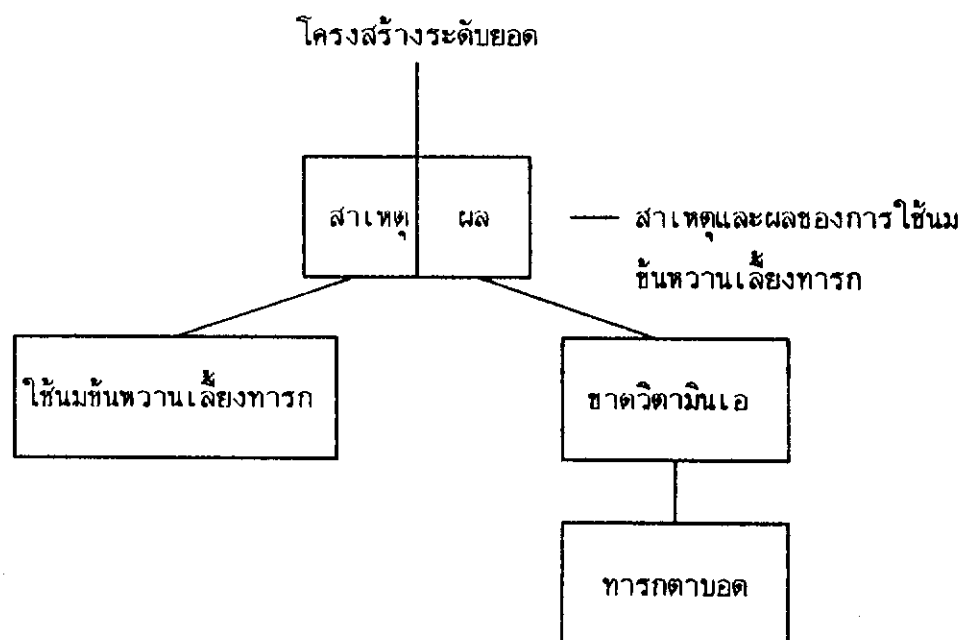
โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

เจดีย์

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ สาเหตุ - ผล

ใจความหลักคือ สาเหตุและผลของการใช้หมันห่านเลี้ยงทารก

บอกรายละเอียดคือ สาเหตุ - ใช้หมันห่านเลี้ยงทารก

ผล - ขาดวิตามินเอ

- ทารกตาบอด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูทบทวนโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด

ขั้นสอน 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่ครูกำหนดให้เรื่อง "ห้ามใช้หมันห่านเลี้ยงทารก"

3. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุ - ผลและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนอ่านดังนี้

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- ทำไมจึงห้ามใช้หมันห่านเลี้ยงทารก
- เกิดอะไรขึ้นกับเด็กทารกที่ดื่มหมันห่าน
- แม่หรือมารดาของเด็กทารกควรปฏิบัติอย่างไร
- ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร
- ผู้เขียนบอกรายละเอียดอย่างไรบ้าง

4. ให้นักเรียนทำไดอะแกรมร่วมกันกับครู ในการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุ - ผลเรื่อง "ห้ามใช้หมันห่านเลี้ยงทารก" โดยนำคำตอบที่ได้จากการตอบคำถามไปเติมลงในไดอะแกรมที่ครูเตรียมไว้

5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องย่อสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่อง "ห้ามใช้หมันห่านเลี้ยงทารก" เพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

6. ครูแจกแบบฝึกหัดให้นักเรียนอ่านคำสั่งและทำแบบฝึกหัดเติมคำลงในช่องว่าง

ขั้นสรุป 7. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัด

สื่อการสอน

1. ไดอะแกรม
2. ข้อความเรื่อง "ห้ามใช้म्मัฒนัฒนเล้งทารก"
3. บัฏรภาพัฒนัฒนเล้งทารกต่าง ๆ เช่น ตรามะลั ตรามั ตรารัอั
4. ของจรัง เช่น นมัฒนัฒน นมสด
5. แบบฝักัฏ Cloze Test เร้ง "ล้งเล้งจัฏ สารระเทย"
6. พจนานกรม

การประเมินผล

1. ล้งเกฏ
 - การตอบคัถาม
 - การทำกัจกรมกลุ่มและเด็ยว
 - การออกมารายงานหน้าัฒนเร้งน
2. ฏรวจแบบฝักัฏ
 - การเช้งสรุปร้ง
 - แบบฝักัฏ Cloze Test

แบบฝึกหัด

เติมคำในช่องว่าง (Cloze Test)

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วหาคำมาเติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

สิ่งแวดล้อม สารระเหย

สารระเหยชนิดต่าง ๆ ก่อให้เกิดอาการแก่ผู้สัมผัสแตกต่างกันได้ แต่ส่วนใหญ่เมื่อสูด
 __1__แรก ๆ ฤทธิ์ของสารระเหยจะ __2__ให้ผู้สัมผัสว่าเรื้อรัง ตามด้วยอาการ __3__ ผื่น
 จากนั้นมีอาการคล้ายเมา __4__ มีการเดินโซเซ พูดจา __5__ คนตัวเองไม่ได้ เมื่อมัน
 __6__ จะหมดสติได้ ผู้ที่สัมผัส __7__ แล้วมักจะเชื่องซึม สมองมัน __8__ ปวดศีรษะประจำ ความ
 จำเสื่อม __9__ จากคุณสมบัติของสารระเหยทั้ง __10__ ที่สามารถทำลายอวัยวะและระบบการทำงาน
 ต่าง ๆ ในร่างกายผู้สัมผัสได้จึงมักเป็นโรคหรือมีอาการผิดปกติเกิดขึ้นได้

(นิตยสารไกล์ทมอ ปีที่ 17 ฉบับที่ 3 มีนาคม 2536)

เฉลย

1. ตม	6. เมา
2. ทำ / ก่อ	7. ติด
3. เคลิ้ม / เพ้อ	8. งง
4. เหล้า / สุรา	9. เนื่อง / สาเหตุ
5. ควม	10. หลาย / หมด

บันทึกคาบที่ 49 - 51

ความคิดรวบยอด

ข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอชชนิดสาเหตุและผล จะบอกสาเหตุเกิดขึ้นแล้วมีผลตามมา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอชชนิดสาเหตุและผลจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถบอกสาเหตุและผลจากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ข้อความเรื่อง "ช้างสุรินทร์ใกล้จะสูญพันธุ์"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ขั้นนำ 1. ครูทบทวนโครงสร้างระดับยอชทั้ง 4 ชนิดได้แก่ การบอกรายละเอียด ปัญหา - ข้อแก้ไข สาเหตุ - ผล และการเปรียบเทียบ โดยซักถามนักเรียนดังนี้
- แผนการเขียนที่ผู้เขียนนิยมเขียนมีกี่ชนิด อะไรบ้าง
 - นักเรียนจะรู้ได้อย่างไรว่าเป็นแผนการเขียนชนิดใด
 - แผนการเขียนชนิดบอกรายละเอียดเป็นอย่างไร มีคำใส่อะไรบ้าง
 - แผนการเขียนชนิดสาเหตุ - ผลเป็นอย่างไร มีคำใส่อะไรบ้าง
 - แผนการเขียนชนิดปัญหา - ข้อแก้ไขเป็นอย่างไร มีคำใส่อะไรบ้าง
 - แผนการเขียนชนิดการเปรียบเทียบเป็นอย่างไร มีคำใส่อะไรบ้าง

ครูเขียนคำตอบลงบนกระดานดำ

ขั้นสอน 2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแจกข้อความเรื่อง "ช้างสุรินทร์ใกล้จะสูญพันธุ์" ให้นักเรียนอ่าน แล้วหาใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง โดยการตอบคำถาม

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่าน
ข้อความเรื่อง "ช้างสุรินทร์ใกล้จะสูญพันธุ์"

ขั้นสรุป 4. ครูและนักเรียนช่วยกันหาคำตอบจากแบบฝึกหัด

สื่อการสอน

1. ข้อความเรื่อง "ช้างสุรินทร์ใกล้จะสูญพันธุ์"
2. บัตรภาพช้าง
3. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การทำกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
2. ตรวจแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามและให้ทำไดอะแกรมโครงสร้าง
ระดับยอด

ข้างสุรินทร์ ไกลจะสูญพันธุ์

นายดา จงใจงาม ผู้ใหญ่บ้านตากกลาง ผู้มีอาชีพหลักในการเลี้ยงช้างในจังหวัดสุรินทร์ เปิดเผยถึงสถานการณ์เลี้ยงช้างสุรินทร์ในปัจจุบันนี้ว่า เนื่องจากเกิดฝนแล้งอย่างหนักไม่มีน้ำใช้ในการเพาะปลูก ประกอบกับมีนายทุนมาบุกกรุกไถที่ดินทำไร่ยวดยลปิดสแทนการปลูกพืชหรือป่าไผ่สำหรับเป็นอาหารให้ช้าง และพื้นที่สำหรับการเลี้ยงช้างถูกจำกัดเหลือน้อยลง จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ช้างจำนวนนับร้อยเชือกลดจำนวนลงและ ไกลจะสูญพันธุ์ เพราะขณะช้างแต่ละเชือกอยู่ในสภาพวิกฤตร่างกายอิดโรย ชุ่มฉอม เพราะขาดอาหารจากที่เคยได้กินไผ่ปวันละประมาณ 250 กิโลกรัมต่อช้าง 1 เชือก ปัจจุบันไม่ได้กินเช่นนั้นแล้วเพราะไม่มีไผ่ให้กิน

(นิตยสารอารยะ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 สิงหาคม 2535)

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. สภาพภูมิอากาศของจังหวัดสุรินทร์มีลักษณะอย่างไร

2. ปัจจุบันพื้นที่ของจังหวัดสุรินทร์ปลูกพืชชนิดใด

3. พืชชนิดใดใช้สำหรับเลี้ยงช้าง

4. ทำไมช้างในจังหวัดสุรินทร์จึงลดจำนวนลง

5. ข้อความนี้ผู้เขียนใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใด

6. ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร

7. คำไทย (Key Words) ที่ใช้คือคำใด

8. ให้นักเรียนเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดจากเรื่องที่อ่าน

9. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ จากเรื่อง "ช้างสุรินทร์ใกล้จะสูญพันธุ์"

เฉลย

1. ผาน้ำ

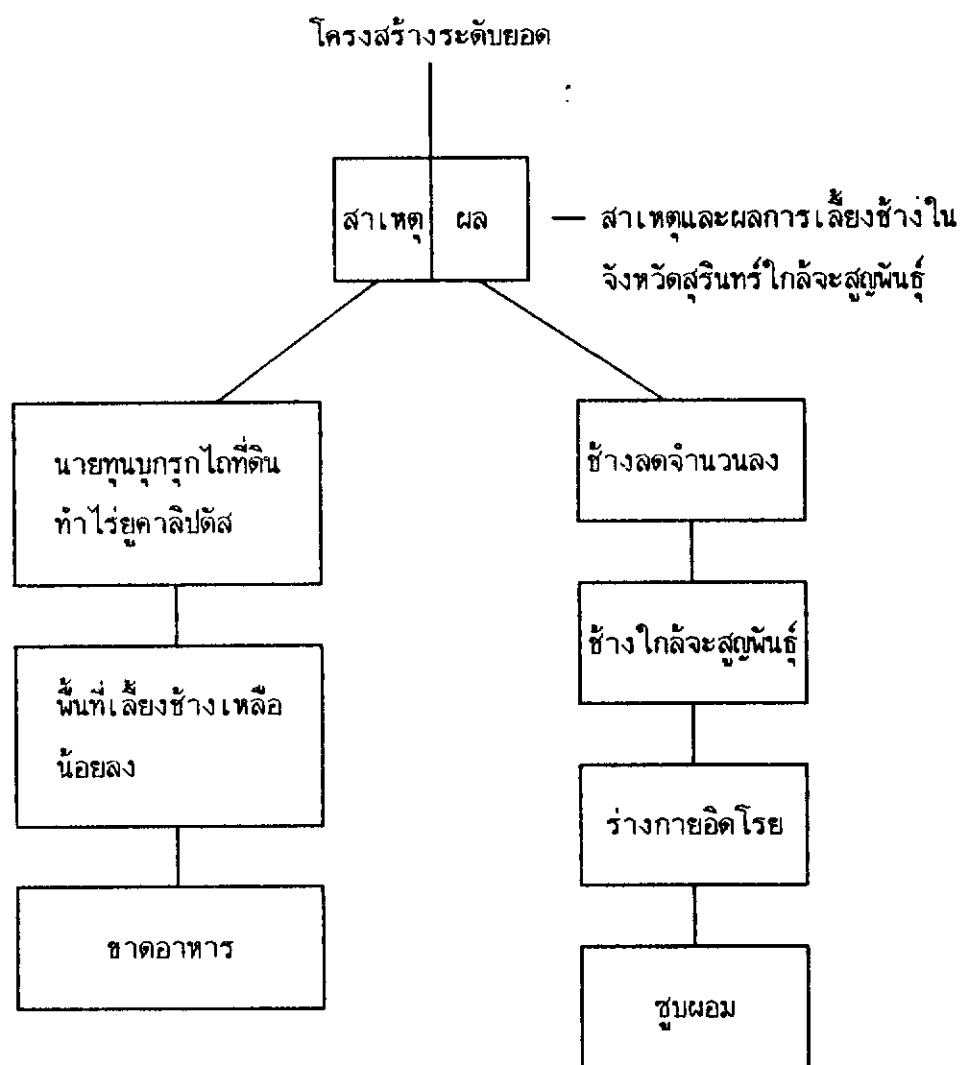
2. ยุคาลิปดัส

3. ต้นไผ่

4. - พื้นที่สำหรับเลี้ยงช้างลดลง

- อาหารสำหรับเลี้ยงช้างมีไม่เพียงพอ

5. สาเหตุ - ผล
6. การเลี้ยงช้างของจังหวัดสุรินทร์
7. คำไขที่ใช้คือ คำว่า เนื่องจาก สาเหตุ
8. ไต่อะแกรม

บันทึกคาบที่ 52 - 54

ความคิดรวบยอด

ข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไข ทำให้ทราบแนวทางแก้ไขปัญหา ช่วยให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้เร็วขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไขได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหา - ข้อแก้ไขได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างจากข้อความที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

ข้อความเรื่อง "เคล็ดลับการกินกระเทียมโดยที่ปากไม่เหม็น"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูทบทวนโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด

ขั้นสอน 2. ครูแจกข้อความเรื่อง "เคล็ดลับการกินกระเทียมโดยที่ปากไม่เหม็น"

ให้นักเรียนอ่านแล้วหาใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง โดยการตอบคำถาม

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย เพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่านข้อความเรื่อง "เคล็ดลับการกินกระเทียมโดยที่ปากไม่เหม็น" โดยให้นักเรียนที่เหลือภายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

4. ครูแจกแบบฝึกหัด Cloze Test ให้นักเรียนอ่านและเติมคำลงในช่องว่าง

ขั้นสรุป 5. ครูและนักเรียนช่วยกันหาคำตอบจากแบบฝึกหัด

สื่อการสอน

1. ข้อความเรื่อง "เคล็ดลับการกินกระเทียมโดยที่ปากไม่เหม็น"
2. แบบฝึกหัด Cloze Test

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การทำกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การเขียนตอบคำถาม
 - การทำแบบฝึกหัด Cloze Test

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามและให้ทำไดอะแกรมโครงสร้าง
ระดับยอด

เคล็ดลับการกินกระเทียมโดยที่ปากไม่เหม็น

กระเทียมนับเป็นอาหารที่ทรงคุณค่าทางโภชนาการอย่างสูง เพราะอุดมไปด้วยแร่ธาตุ และวิตามินต่าง ๆ มากมาย แต่การรับประทานกระเทียมก็มักจะทำให้เกิดปัญหากลิ่นปากตามมา เพราะกระเทียมมีกลิ่นฉุน อย่างไรก็ตามทางแก้ไขปัญหานี้ท่านผู้รู้ทางโภชนาการได้เปิดเผยว่า หากใครต้องการรับประทานกระเทียมโดยไม่ให้มีกลิ่นปาก ทำได้โดยการนำเอาเมล็ดกาแฟมา เคี้ยว (ห้ามกลืนเพราะจะไม่ได้ผล) กลิ่นของกาแฟจะช่วยดับกลิ่นกระเทียมอย่างเห็นผล

(หนังสือพิมพ์แนวหน้า ปีที่ 14 ฉบับที่ 4565 วันที่ 20 พฤษภาคม 2538)

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประโยชน์ที่ได้รับจากการรับประทานกระเทียมมีอะไรบ้าง

2. ทำอย่างไรการรับประทานกระเทียมจึงจะไม่มีกลิ่นปาก

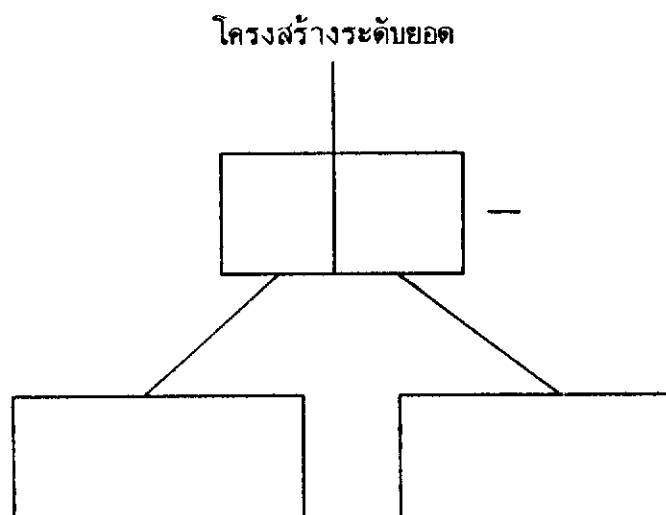
3. จากข้อความนี้ผู้เขียนใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใด

4. ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร

5. คำไช่ (Key words) คำไช่ที่ใช้คือคำใด

6. ให้นักเรียนเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดจากเรื่องที่อ่าน

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

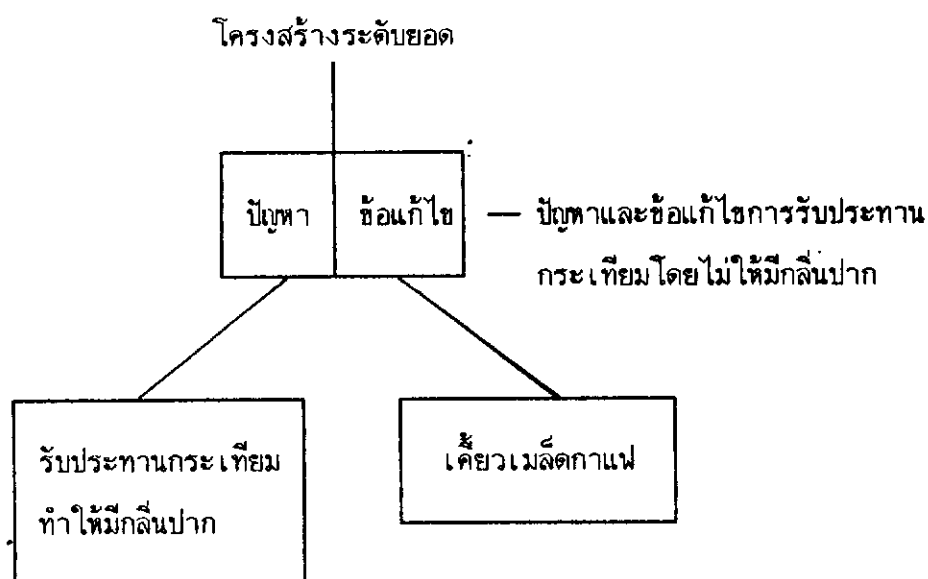
ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

7. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ จากเรื่องที่อ่าน

เฉลย

1. ได้รับแร่ธาตุและวิตามินต่าง ๆ
2. เคี้ยวเมล็ดกาแฟ
3. ปัญหา - ข้อแก้ไข
4. การรับประทานกระเทียม
5. ปัญหา ทางแก้ไขปัญหา
6. ไตอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ ปัญหา - ข้อแก้ไข

ใจความหลักคือ ปัญหาและข้อแก้ไขการรับประทานกระเทียมโดยไม่ให้มีกลิ่นปาก

บอกรายละเอียดคือ ปัญหา - รับประทานกระเทียมทำให้มีกลิ่นปาก

ข้อแก้ไข - เคี้ยวเมล็ดกาแฟ

แบบฝึกหัด

เติมคำลงในช่องว่าง (Cloze Test)

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วหาคำที่เหมาะสมมาเติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

น้ำ บรรเทาอาการหวัด

ในยามที่อากาศแปรปรวนเดี๋ยวร้อนเดี๋ยวหนาว มีคนเป็นหวัดกันเพิ่มมากขึ้น ถ้าเมื่อใดที่ 1 ไม่สบาย ครั่นเนื้อครั่นตัว ปวด 2 ตัวร้อน ควรดื่มน้ำให้มาก 3 โดยเฉพาะ น้ำอุ่น ๆ ซึ่งจะ 4 ให้เหงื่อออกเพราะถ้าหากเหงื่อ 5 จะทำให้ผู้ป่วยรู้สึก 6 ขึ้น อาการปวดเว็ดย่อมเป็นไปด้วย 7 ก็จะลดลง

การดื่มน้ำ 8 มาก ๆ สำหรับคนที่เป็นหวัด 9 ช่วยให้หายเร็วขึ้น รู้สึก 10 แม้จะรู้สึกเหนอะหนะ 11 บ้างเพราะเหงื่อออกมาก ก็อาจ 12 ใช้ได้โดยใช้ผ้าชุบน้ำ 13 เช็ดตัว หรือถ้าเป็นหวัดไม่ 14 ก็อาจจะอาบน้ำอุ่นได้ 15 ต้องรีบเช็ดตัวให้แห้งและพยายามอย่าโดนลม หากปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้อาการหวัดทุเลาลง

(นิตยสารแม่และเด็ก ปีที่ 16 ฉบับที่ 253 มีนาคม 2536)

เฉลย

1. รู้สึก	6. สบาย	11. ตัว
2. เมื่อย	7. ร้อน	12. แก่
3. มาก / ๆ	8. อุ่น	13. อุ่น
4. ทำ / ช่วย	9. จะ	14. มาก
5. ออก	10. สบาย	15. แต่

บันทึกคาบที่ 55 - 60

ความคิดรวบยอด

ข้อความหนึ่งย่อหน้า มีโครงสร้างระดับยอดหนึ่งรูปแบบ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกชนิดของ โครงสร้างระดับยอดจากข้อความที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของ เรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรม โครงสร้างระดับยอดจากข้อความที่อ่านได้
5. นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนสามารถเขียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ข้อความเรื่อง "ปลูกป่าแก้ปัญหาภัยแล้ง" และ "อาหารฟาสต์ฟู้ดความเท่าที่อันตราย"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูทบทวนโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ การบอกรายละเอียด ปัญหา/ข้อแก้ไข สาเหตุ/ผล และการเปรียบเทียบโดยใช้แผ่นชาร์ต

ขั้นสอน 2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแจกแบบฝึกหัดให้นักเรียนอ่านและทำแบบฝึกหัดเรื่อง "อาหารฟาสต์ฟู้ดความเท่าที่อันตราย"

3. ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากการตอบคำถาม ข้อความเรื่อง "ปลูกป่าแก้ปัญหาภัยแล้ง" และ "อาหารฟาสต์ฟู้ดความเท่าที่อันตราย"

4. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่อง เพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น และให้นักเรียนที่เหลือภายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

ขั้นสรุป 5. ครูและนักเรียนช่วยกันหาคำตอบจากแบบฝึกหัด และสรุปชนิดของ โครงสร้างระดับยอด

สื่อการสอน

1. ข้อความเรื่อง "ปลูกลำไยแก้ปัญหาภัยแล้ง" และ "อาหารฟาสต์ฟู้ดความเท่ที่อันตราย"
2. นิตราภาพป่าที่แห้งแล้ง
3. นิตราภาพอาหารฟาสต์ฟู้ด เช่น แฮมเบอร์เกอร์ ไก่ทอด มันฝรั่งทอด ฯลฯ
4. แผ่นชาร์ตโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด
5. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. การสังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การทำกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
 - การออกมารายงานหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การเขียนตอบคำถาม
 - การทำไดอะแกรม
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามและทำไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอด

การปลูกป่าแก้ปัญหาภัยแล้ง

การเกิดภาวะแห้งแล้งสาเหตุประการหนึ่ง เนื่องมาจากการที่พื้นที่ป่าไม้ลดลง การปลูกป่าจึงเป็นการแก้ไขปัญหาระยะยาว แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อเพิ่มความสมดุลของน้ำในธรรมชาติ องค์การต่าง ๆ ของโลกกำลังดำเนินการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทำลายป่าที่มีอยู่เดิมและมีการสนับสนุนให้มีการปลูกป่าเพิ่มขึ้น ในประเทศไทยรัฐบาลได้ประกาศปิดป่าและสนับสนุนให้มีการปลูกป่าเพิ่มเติม แต่รัฐบาลก็ต้องต่อสู้กับผู้ลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งมีอยู่อย่างไม่ขาดสาย

(จุลสารสภาวะแวดล้อม ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม-กุมภาพันธ์ 2534)

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมจึงเกิดภาวะแห้งแล้ง

2. เมื่อมีการปลูกป่าแล้วจะเกิดอะไรขึ้น

3. ข้อความนี้ผู้เขียนใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใด

4. ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร

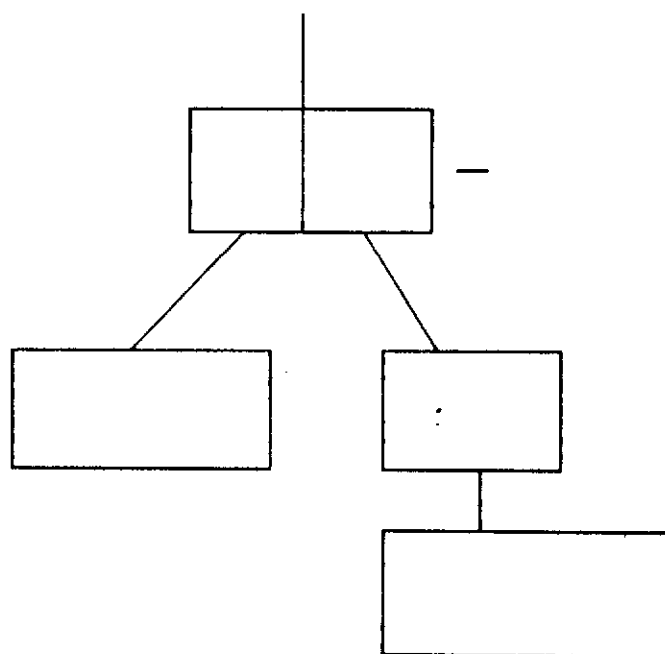
5. เรื่องนี้บอกรายละเอียดอะไร

6. คำที่ใช้ในเรื่องนี้คืออะไรบ้าง

7. ให้นักเรียนเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอด

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

ใจความหลักคือ _____

นอกรายละเอียดคือ _____

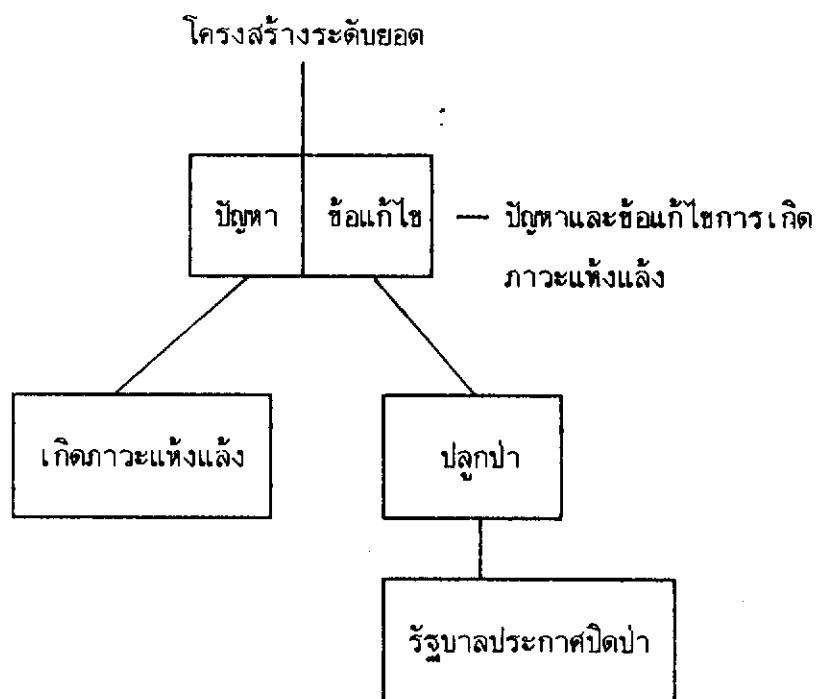
8. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ

เฉลย

1. สาเหตุเกิดจากพื้นที่ป่าไม้ลดลง
2. เมื่อมีการปลูกป่าแล้วจะทำให้เกิดความสุขของน้ำในธรรมชาติ
3. ปัญหา - ข้อแก้ไข
4. ปัญหาและข้อแก้ไขการเกิดภาวะแห้งแล้ง
5. ปัญหา - เกิดภาวะแห้งแล้งเนื่องจากป่าลดลง
 ข้อแก้ไข - ปลูกป่า
 - รัฐบาลประกาศปิดป่า
6. คำที่ใช้คือ คำว่า การแก้ไขปัญหา

7.

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ ปัญหา - ข้อแก้ไข

ใจความหลักคือ ปัญหาและข้อแก้ไขการเกิดภาวะแห้งแล้ง

นอกรายละเอียดคือ ปัญหา - เกิดภาวะแห้งแล้ง

ข้อแก้ไข - ปลูกป่า

- รัฐบาลประกาศปิดป่า

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามและให้ทำไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอด

อาหารฟาสต์ฟู้ดกับความถี่ที่อันตราย

อาหารฟาสต์ฟู้ด (Fastfood) หรืออาหารจานด่วนหรืออาจจะเรียกว่าอาหารจานเร็ว ก็สุดแท้แต่จะเรียกกันนั้น เป็นอาหารที่ไม่มีใยอาหารที่ช่วยในการทำความสะอาดลำไส้ และเป็นอาหารที่ทำให้เกิดโรคเส้นเลือดตีบได้มาจากสัตว์ เป็นสารกระตุ้นให้เกิดคอเรสเตอรอลซึ่งคอเรสเตอรอลนั่นเองจะไปเกาะผนังเส้นเลือดด้านในให้หนาขึ้น ทำให้เส้นเลือดตีบ ซึ่งผลจากการสำรวจของศูนย์การค้ำทางด้านการแพทย์ของสหรัฐอเมริกาพบว่า มีเด็กที่เสียชีวิตตั้งแต่อายุ 7 - 24 ปี เกือบ 70 % จะมีอาการเส้นเลือดตีบ

(นิตยสารสวนเด็ก ปีที่ 5 ฉบับที่ 79 เมษายน 2536)

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

2. อาหารประเภทใดช่วยในการทำความสะอาดลำไส้

3. อาหารฟาสต์ฟู้ดก่อให้เกิดผลต่อร่างกายได้อย่างไร

4. คอเรสเตอรอลในเส้นเลือดเกิดขึ้นได้อย่างไร

5. ผู้เขียนใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใด

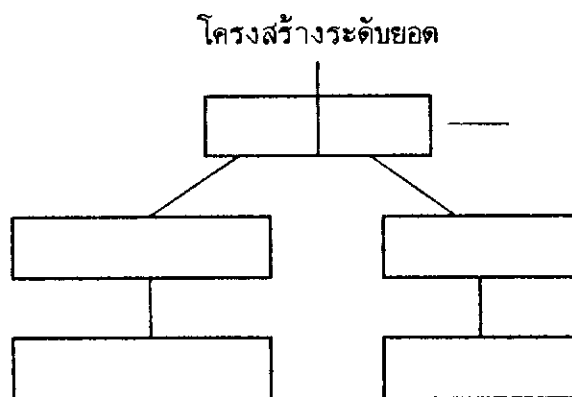
6. ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร

7. ผู้เขียนบอกรายละเอียดอะไรบ้าง

8. คำไทย (Key Words) มีคำใดบ้าง

9. ให้นักเรียนเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอด

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ _____

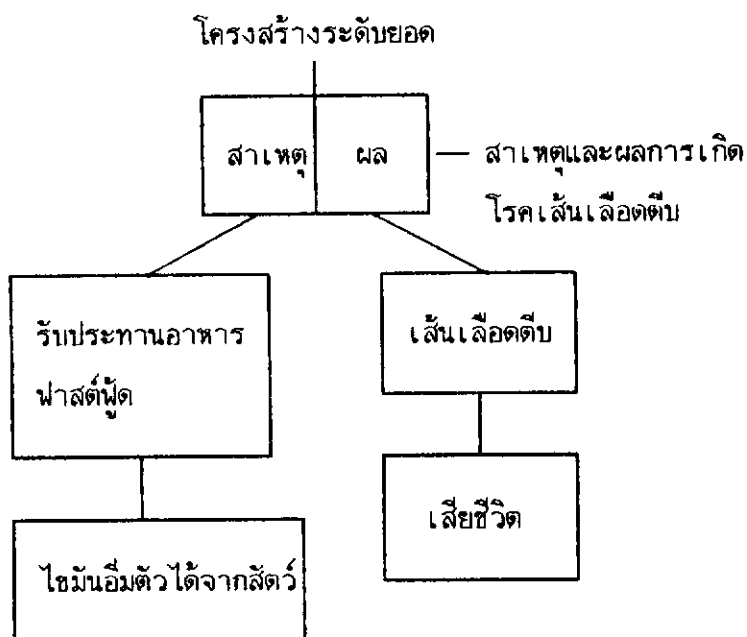
ใจความหลักคือ _____

บอกรายละเอียดคือ _____

10. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ

เฉลย

1. อาหารฟาสต์ฟู้ด
2. อาหารที่มีเส้นใยหรือมีกาก
3. ทำให้เกิดโรคเส้นเลือดตีบ
4. ไชมันเอมตัว
5. สาเหตุ / ผล
6. อาหารฟาสต์ฟู้ดทำให้เกิดโรคเส้นเลือดตีบ
7. ทำให้เกิด เนื่องจาก
8. ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอดคือ สาเหตุ - ผล

ใจความหลักคือ สาเหตุและผลการเกิดโรคเส้นเลือดตีบ

บอกรายละเอียดคือ สาเหตุ - รับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ด

- ไขมันอิ่มตัวได้จากสัตว์

ผล - เส้นเลือดตีบ

- เสียชีวิต

บันทึกคาบที่ 61 - 66

ความคิดรวบยอด

ในข้อความหนึ่งเรื่องผู้เขียนใช้โครงสร้างระดับยอหลายรูปแบบ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกชนิดโครงสร้างระดับยอจากข้อความที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถเอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอจากข้อความที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ข้อความเรื่อง "ปลูกแฝกรักษาดินในที่สูง"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูทบทวนโครงสร้างระดับยอทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ การบอกรายละเอียด ปัญหา/ข้อบกพร่อง สาเหตุ/ผล และการเปรียบเทียบโดยใช้แผ่นชาร์ต

ขั้นสอน 2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ครูแจกข้อความเรื่อง "ปลูกแฝกรักษาดินในที่สูง" ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความแล้ววิเคราะห์เรื่อง โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอทั้ง 4 ชนิดมาใช้ โดยตอบคำถามพร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอ ที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่านข้อความเรื่อง "ปลูกแฝกรักษาดินในที่สูง"

4. ให้นักเรียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น และให้โอกาสนักเรียนที่เหลือภายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

ขั้นสรุป 5. ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอด และสรุปชนิดของโครงสร้างระดับยอดในเรื่อง "ปลูกผักรักษาดินในที่สูง"

สื่อการสอน

1. ข้อความเรื่อง "ปลูกผักรักษาดินในที่สูง"
2. แผ่นชาร์ตโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด
3. หน้าปกของจริง
4. ภาพการปลูกพืชตามทีลาดชัน
5. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. การสังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การทำกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
 - การอภิปรายหน้าชั้นเรียน
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การตอบคำถาม
 - การทำไดอะแกรม
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามและให้ทำไดอะแกรมโครงสร้าง
ระดับยอด

ปลูกแฝกรักษาดินในที่สูง

แฝก (*Vetiveria zizanioides* Nash) หรือหญ้าหอมหรืออีสานเรียกแคนหอม
ลักษณะลำต้นคล้ายหญ้าคา แต่ใบไม่แบนเท่า แฝกพบทั้งในที่ลุ่มและที่แล้ง คนไทยสมัยก่อนนำใบมา
มุงหลังคา และใช้เป็นส่วนผสมของยาสมุนไพรช่วยขับลมในลำไส้ ส่วนรากใช้แขวนในตู้เสื้อผ้า
เพราะมีกลิ่นหอมช่วยไล่แมลงได้

หลังคามุงแฝก เป็นประโยชน์ข้อหนึ่งของหญ้าแฝกที่เราเคยใช้เคยรู้จัก แต่ปัจจุบันหญ้าแฝก
กำลังได้รับการส่งเสริมให้นำมาใช้ประโยชน์ในแง่มุมใหม่นั้นคือ การปลูกแฝกเพื่อรักษาดิน

ปัญหาสำคัญของการเกษตรกรรมในภาคเหนือในขณะนี้คือ ปัญหาการกัดเซาะหน้าดินใน
บริเวณที่ลาดชัน ทั้งนี้เนื่องจากการปลูกพืชเกษตรในที่สูงซึ่งเคยเป็นป่ามาก่อน พื้นที่จำนวนมากถูก
เปิดหน้าดิน เมื่อฝนตกน้ำฝนจะไหลชะลงมาตามหน้าดิน ประกอบกับเกษตรกรรมทำแปลงเพาะปลูก
ตามแนวลาดภูเขา ทำให้น้ำฝนไหลผ่านได้อย่างรวดเร็ว หน้าดินซึ่งมีธาตุอาหารที่สมบูรณ์จึงถูกชะ
ละลายหายไปกับน้ำฝน มีการประมาณว่าการเปิดหน้าดินเพื่อทำการเกษตรในที่ลาดชันทำให้สูญเสีย
หน้าดินไปถึงปีละเกือบ 5 ดันต่อไร่ ทำให้ผลผลิตในปีถัดไปลดลงเรื่อย ๆ ในที่สุดเกษตรกรก็จะ
อพยพย้ายที่ทำกิน ไปบุกเบิกทำลายป่าไม้ในที่อื่นต่อไป

การแก้ไขปัญหานี้กรมพัฒนาที่ดินได้เข้าไปสร้างคันดินกันน้ำ เพื่อลดความเร็วของน้ำที่
ไหลผ่าน อีกทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนวิธีการทำเกษตรเช่น ให้เพาะปลูกแบบขั้นบันไดหรือ
ปลูกพืชหมุนเวียน ไม่ปล่อยหน้าดินทิ้งไว้ วิธีหนึ่งที่ภาครัฐกำลังส่งเสริมอยู่คือการปลูกพืชอื่นสลับกับ
พืชไร่ เพื่อเป็นแนวขวางการไหลของน้ำฝน ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายและไม่เสียค่าใช้จ่าย พืชที่ปลูกมีทั้งหญ้า
ถั่วมะแฮะ รวมทั้งหญ้าแฝกที่เกิดจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประโยชน์ของหน้าปกใช้ทำอะไร

2. เรื่องนี้ผู้เขียนให้โครงสร้างระดับยอดกี่ชนิด อะไรบ้าง

3. ใจความสำคัญของย่อหน้าที่ 2 คืออะไร

4. ย่อหน้าที่ 3 ผู้เขียนให้โครงสร้างระดับยอดกี่ชนิดใด

5. จากข้อที่ 4 ใจความสำคัญคืออะไร

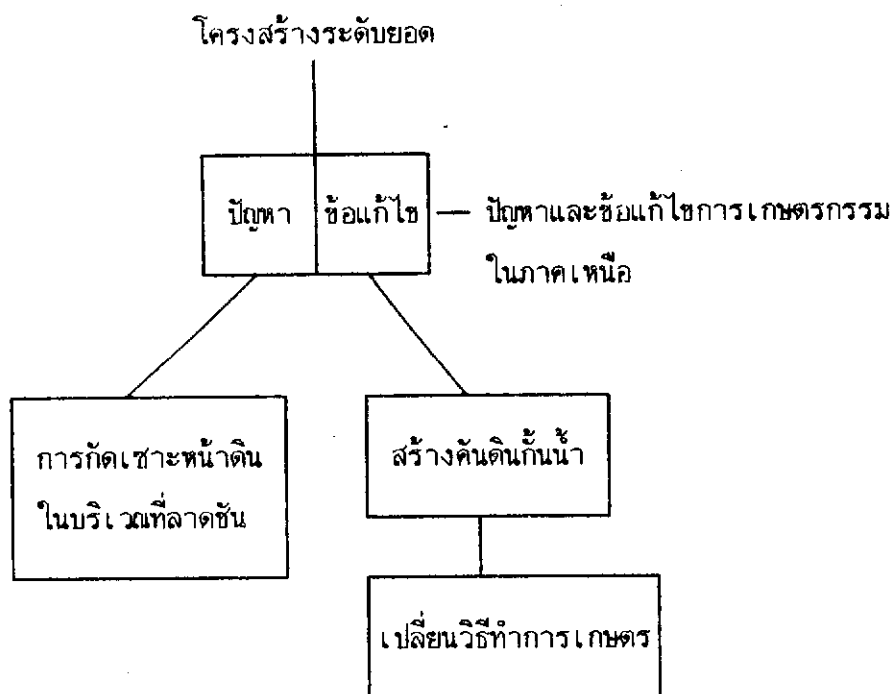
6. คำไข (Key Words) ที่ใช้มีคำใดบ้าง

7. ให้นักเรียนเขียนโครงสร้งระดับยอด มา 1 ชนิด

8. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ ลงในสมุด

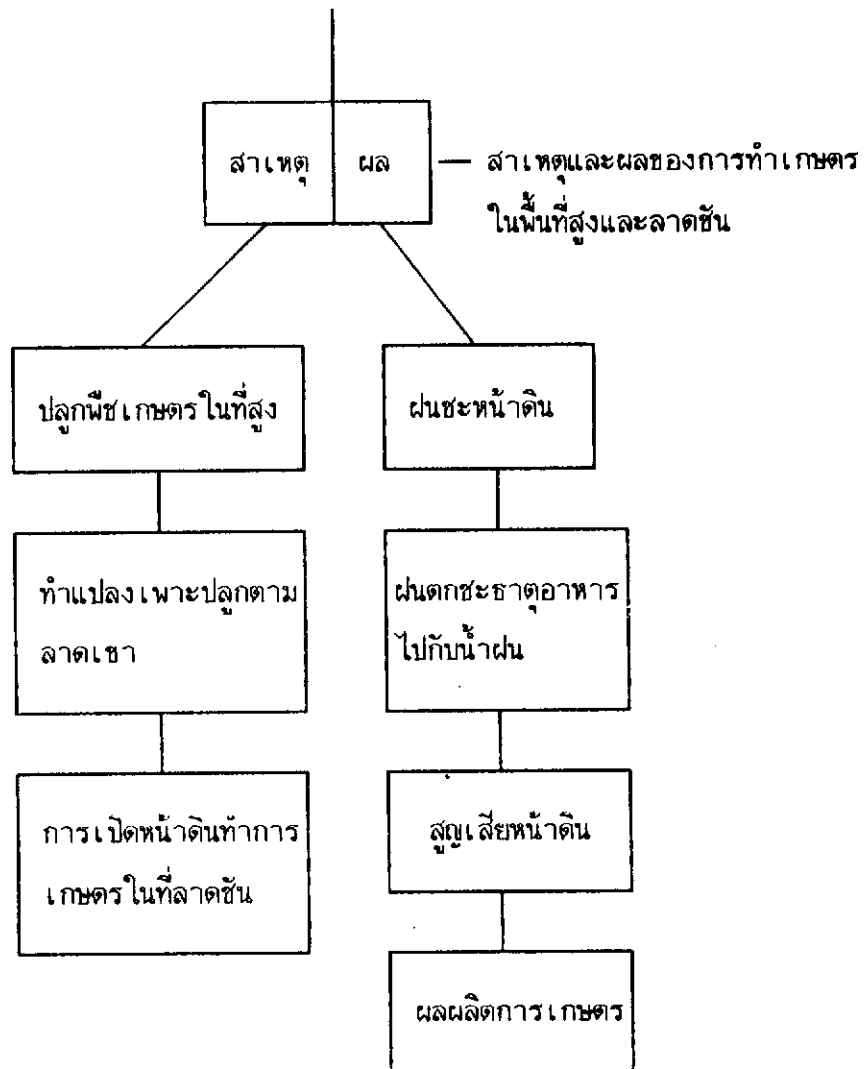
เฉลย

1. หย้าแฝกใช้มุงหลังคา
2. โครงสร้างระดับยอดมี 3 ชั้น คือ ปัญหา - ข้อแก้ไข สาเหตุ/ผล
การบอกรายละเอียด
3. ประโยชน์ของหย้าแฝก
4. สาเหตุ/ผล
5. สาเหตุและผลของการทำการเกษตรในพื้นที่สูงและลาดชัน
6. ปัญหาและข้อแก้ไขการเกษตรกรรมในภาคเหนือ
7. คำไขที่ให้ได้แก่ คำว่า ปัญหา การแก้ไข เนื่องจาก ทำให้
8. ไดอะแกรม

ไดอะแกรม

โครงสร้างระดับยอด

บันทึกฉบับที่ 67 - 72

ความคิดรวบยอด

ข้อความหนึ่งเรื่องจะมีโครงสร้างระดับยอดหลายชนิด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถหาโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิดได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดที่มีในเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ข้อความเรื่อง "ผีเสื้อแสนสวย"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 1. ครูทบทวนโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ การบอกรายละเอียดสาเหตุ - ผล ปัญหา - ข้อแก้ไข และการเปรียบเทียบ

ขั้นสอน 2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน ครูแจกข้อความเรื่อง "ผีเสื้อแสนสวย" ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความแล้ววิเคราะห์เรื่อง โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิดมาใช้ โดยตอบคำถาม พร้อมทั้งเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอดที่เห็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย เพื่อสรุปใจความสำคัญจากการอ่านข้อความเรื่อง "ผีเสื้อแสนสวย" โดยให้โอกาสนักเรียนที่เหลือนายในห้องช่วยกันเสนอแนะ

4. ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง เพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

ขั้นสรุป 5. ครูและนักเรียนช่วยกันตอบคำถามและเขียนไดอะแกรมโครงสร้างระดับยอด และสรุปชนิดของโครงสร้างระดับยอดในเรื่อง "ผีเสื้อแสนสวย"

สื่อการสอน

1. ข้อความเรื่อง "ผีเสื้อแสนสวย"
2. ภาพกราฟผีเสื้อ

การประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - การทำกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว
2. ตรวจแบบฝึกหัด
 - การเขียนตอบคำถาม
 - การทำไดอะแกรม
 - การเขียนสรุปเรื่อง

แบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามและเขียนไดอะแกรมโครงสร้าง
ระดับยอด

ผีเสื้อแสนสวย

1 เพราะโลกนี้มีผีเสื้อดอกไม้จึงมีความหมาย ผีเสื้อช่วยแพร่พันธุ์ดอกไม้และแต่มิสิ้น
ให้โลกโดยไม่รู้ตัว นำแปลกที่จากอดีตจนถึงปัจจุบันมีสัตว์หลายชนิดลดจำนวนลง หรือกระทั่ง
สูญพันธุ์ไป แต่ผีเสื้อกลับเป็นสัตว์โลกชนิดเดียวที่มีชีวิตยืนยาวมาตั้งแต่เมื่อร้อยล้านปีก่อน โดยที่ยัง
คงลักษณะเผ่าพันธุ์ไว้ได้อย่างวิเศษ

ผีเสื้อที่เราเห็นกันร่อนอยู่ทั้งกลางวันและกลางคืนนั้นมีอยู่ 2 ประเภทเท่านั้น คือผีเสื้อ
ธรรมดาที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า บัตเตอร์ฟลาย (Butterfly) กับผีเสื้อราตรีที่เรียกว่า มอธ
(Moth) ซึ่งมีรูปร่างหน้าตาแตกต่างกัน

ผีเสื้อธรรมดามีหนวดสั้นเล็ก ๆ ปลายสุดเป็นปม รูปร่างก็ผอม เหวคอด ส่วนผีเสื้อราตรี
นั้นรูปร่างอวบอ้วนกว่า หนวดก็สั้นโต ๆ แปลก ๆ สีปีกของผีเสื้อธรรมดาจะงามจุดฉาด และมีลวด
ลายต่าง ๆ เวลาเกาะนิ่งจะหุบปีกประกบกัน ตั้งฉากกับลำตัว ออกบินหาน้ำหวานตอนกลางวัน
ส่วนผีเสื้อราตรีสีทึบดำ เวลาเกาะนิ่งจะกางปีกแบนติดพื้น

2 การเจริญเติบโตของผีเสื้อจะแบ่งออกเป็น 4 ระยะคือ

ระยะแรก เป็นไข่ แม่ผีเสื้อจะวางไข่ตามใบไม้เพื่อให้ตัวอ่อนที่เรียกว่า หนอนผีเสื้อ
 निकออกจากรูไข่ แล้วกินใบไม้เป็นอาหารได้เลย

ระยะที่ 2 หนอนผีเสื้อ เมื่อตัวหนอน निकออกจากรูไข่แล้วบางชนิดก็จะมีเส้นใยคลุมกันแดด
กันฝนด้วย ตัวหนอนเหล่านี้จะกินอาหารทั้งกลางวันและกลางคืน และเจริญเติบโต

ระยะที่ 3 ดักแด้ หลังจากกิน กินแล้วก็กินจนเต็มที่แล้ว ตัวหนอนผีเสื้อจะเข้าเกาะ
กลายเป็นดักแด้ อยู่หนึ่งประมาณ 10 วัน เกราะนี้จะค่อย ๆ ปรือออก

ระยะที่ 4 ตัวเต็มวัย เมื่อออกจากเกราะแล้วเป็นผีเสื้อตัวเต็มวัยที่มีลวดลายสีส้มต่าง ๆ เหมือนแม่ผีเสื้อ หลังจากเกาะนิ่ง ๆ สักพักหนึ่ง ผีเสื้อเหล่านี้ก็พร้อมที่จะออกโฉบบิน

3 ถึงแม้ผีเสื้อจะเคยมีจำนวนมากมายมหาศาลในโลก แต่ในปัจจุบันนี้สภาพธรรมชาติ ถูกทำลายไปมาก รวมทั้งการใช้สารเคมีอย่างผิด ๆ การทำลายป่าใหญ่ที่เป็นแหล่งอาหารสำคัญของผีเสื้อ ได้ทำให้ผีเสื้อลดจำนวนลงจนกระทั่งบางชนิดสูญพันธุ์ไปอย่างน่าเสียดาย ทั้ง ๆ ที่ผีเสื้อ เป็นสัตว์โลกที่ไม่มีพิษมีภัยใด ๆ เลย ตรงกันข้ามกลับช่วยแต่งแต้มสีสันสวยงามและความมีชีวิตชีวา ให้แก่โลก

(แมกกาซีนไดโนเสาร์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 พฤศจิกายน 2533)

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผีเสื้อมีอยู่ที่ประเภท อะไรบ้าง

2. ผีเสื้อแต่ละประเภทมีลักษณะเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

3. ทำไมจึงเรียกมอธว่าผีเสื้อราตรี

4. ปัจจุบันนี้แมลงต่าง ๆ รวมทั้งผีเสื้อลดจำนวนลงเพราะอะไร

5. ข้อความเรื่อง "ผีเสื้อแสนสวย" มีโครงสร้างระดับยอดกี่ชนิด อะไรบ้าง

6. ย่อหน้าที่ 2 ผู้เขียนใช้โครงสร้างระดับยอดชนิดใด

7. จากข้อ 6 คำที่ใช้ (Key words) คือคำใด

8. โครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุ - ผล อยู่ในย่อหน้าใดของข้อความ

9. ใจความสำคัญของย่อหน้าที่ 3 คืออะไร

10. ให้นักเรียนเขียนโดยแถมโครงสร้างระดับยอดมา 1 ชนิด

11. ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่อง

เฉลย

1. 2 ประเภทได้แก่ ผีเสื้อธรรมดา หรือเรียกว่าบัตเตอร์ฟลาย (butterfly) หรือผีเสื้อราตรี หรือเรียกว่า มอธ (moth)
2. - ผีเสื้อธรรมดา (butterfly) มีขนาดเล็ก ฟูปลายเป็นปม รูปร่างผอมเรียว เหวคอด มีลวดลายสวยงาม เวลาเกาะนิ่งจะหุบปีกประกบกันตั้งฉากกับลำตัว ออกหากินน้ำหวานตอนกลางวัน
- ผีเสื้อราตรี (moth) รูปร่างอ้วนอ้วน หนวดสั้นโต สีทึบทึม เวลาเกาะนิ่งจะกางปีกแบนติดพื้น
3. เพราะผีเสื้อราตรีจะออกหากินในตอนกลางคืน
4. ในปัจจุบันนี้สภาพป่าถูกทำลาย และมีการใช้สารเคมีเป็นจำนวนมาก รวมทั้งการทำลายป่า ซึ่งเป็นแหล่งอาหารของแมลงต่าง ๆ รวมทั้งผีเสื้อ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผีเสื้อลดจำนวนลง

5. โครงสร้างระดับยอดมี 3 ชั้น คือ

1. การเปรียบเทียบ
2. การบอกรายละเอียด
3. สาเหตุ - ผล

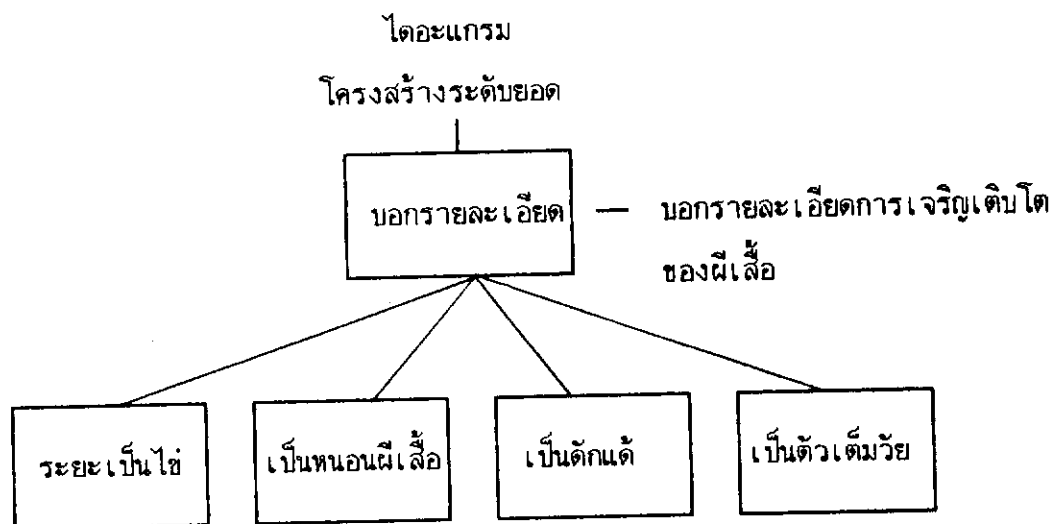
6. บอกรายละเอียด

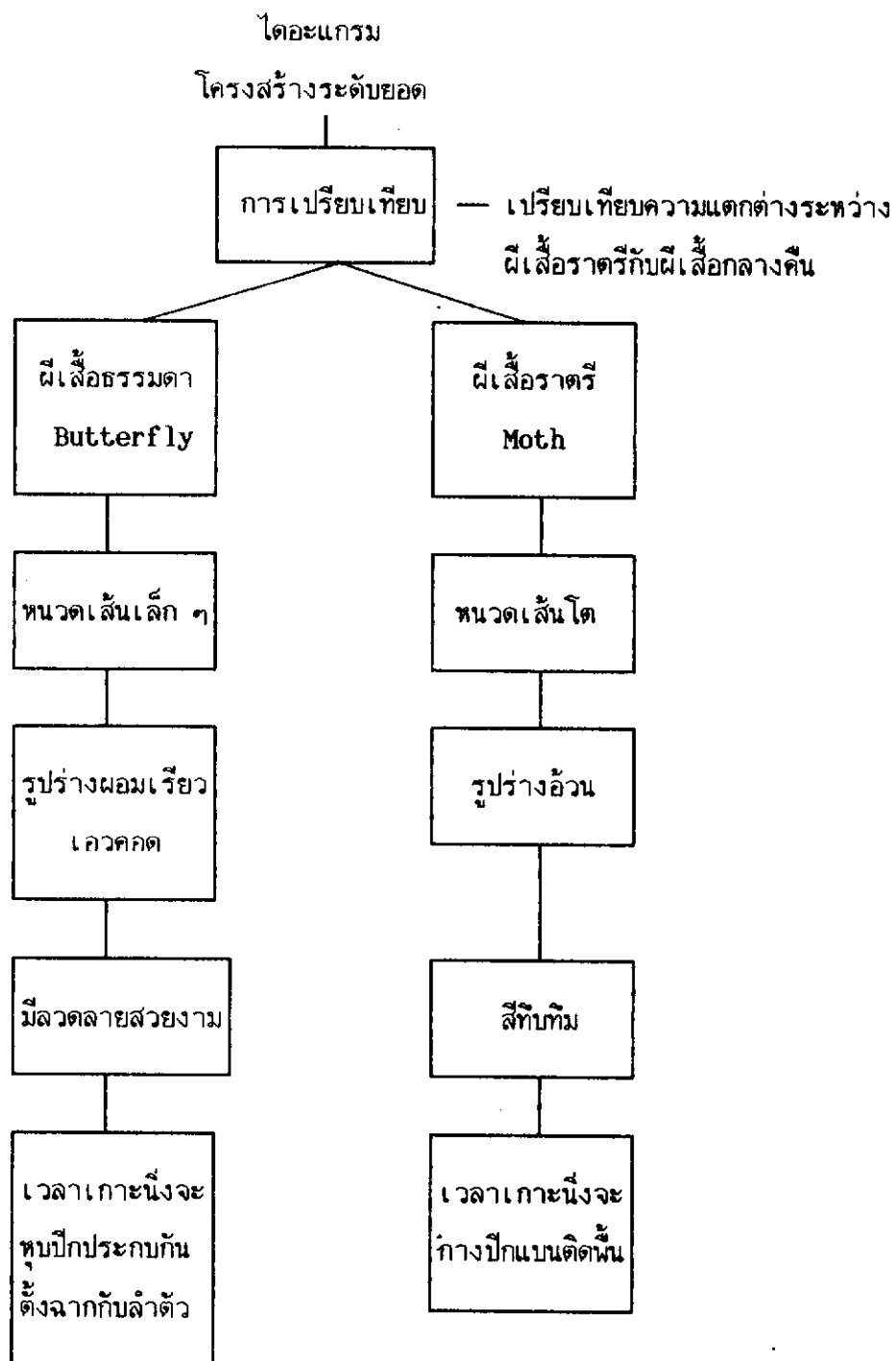
7. คำที่ใช้คือคำว่า คือ

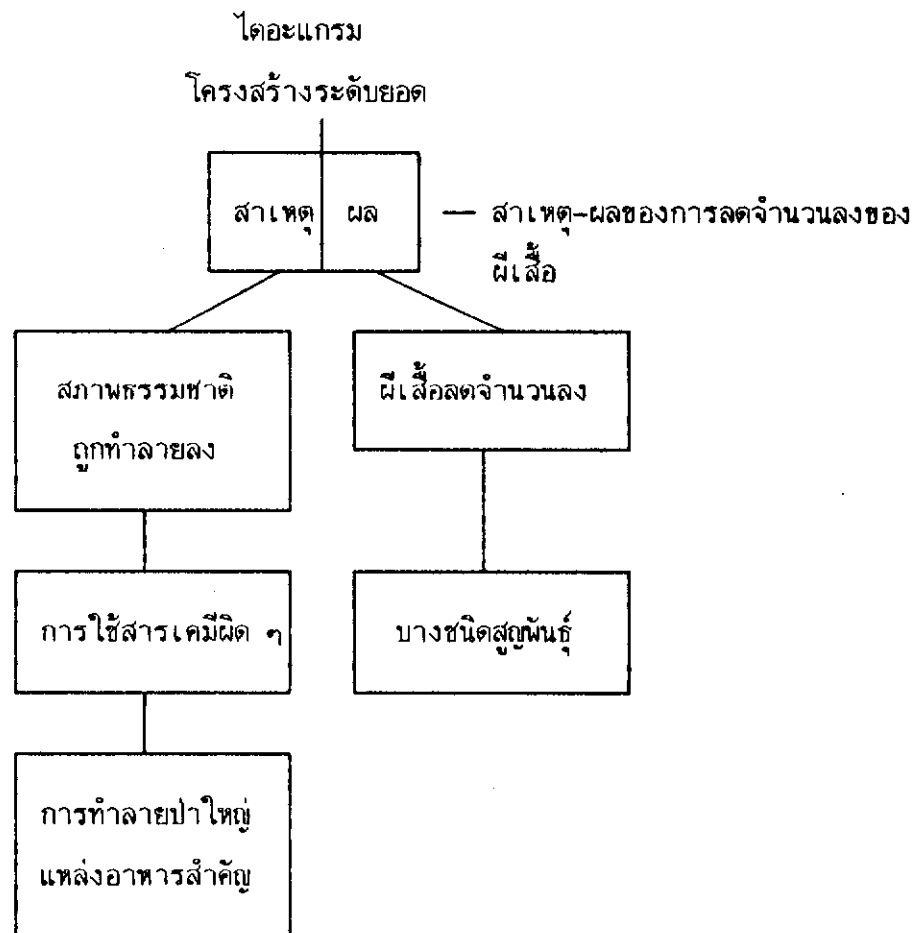
8. ย่อหน้า 3

9. สาเหตุและผลของการลดจำนวนลงของผู้เสีย

10.

โครงการสอนภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
กลุ่มควบคุม การสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู
จำนวน 72 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอ่านจับใจความสำคัญโดยการทำกิจกรรมการอ่านให้สัมพันธ์กับ การเขียนที่ถูกต้อง รวดเร็ว แม่นยำ จะช่วยพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน เป็นการส่งเสริมทักษะทางภาษาให้มีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมาย

1. ให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านโดยให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้ว สามารถบอกรายละเอียด แปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญและสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง โดยให้นักเรียนสามารถเขียนลำดับเหตุการณ์ของข้อความ เขียนสะกิดคำได้ถูกต้อง และสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ถูกต้อง

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้จากวารสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสืออ่านประกอบ สารานุกรม และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม เช่น ร้องเพลง การเล่านิทาน การแสดงบทบาทสมมติ หรือสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน

2. ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนศึกษาคำ และกลุ่มคำโดยการให้นักเรียนหาความหมายและเขียนอธิบายความหมายของคำ และกลุ่มคำที่มีในเรื่องที่อ่าน
 2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มและกำหนดเวลาให้นักเรียนอ่าน
 3. ให้นักเรียนตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งสรุปความคิดเห็นจากเรื่องที่นักเรียนอ่าน
 4. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง
 5. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการอ่านเรื่อง และตอบคำถามจากแบบฝึกหัด
- ## 3. ขั้นสรุป
1. ให้นักเรียนอ่านจับใจความและสรุปเรื่องเพื่อทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
 2. ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่อง

สื่อการสอน

1. บัตรคำ
2. บัตรภาพ
3. เนื้อหา/ข้อความ
4. แบบฝึกหัด
5. แบบทดสอบ
6. พจนานุกรม

การประเมินผล

1. การสังเกต
2. ตรวจแบบฝึกหัด
3. การทดสอบ

ภาคผนวก ง

- แผนประเมินความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
- รายชื่อผู้เกี่ยวข้อง

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
ของข้อสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ ว่ามีความเหมาะสมกับที่กำหนดไว้หรือไม่

- ถ้าท่านแน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นมี ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ให้เขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง 1
- ถ้าท่านไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นมี ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ให้เขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง 0
- ถ้าท่านแน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้น ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ให้เขียนเครื่องหมายลงใน ช่อง - 1

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

ข้อที่	จุดประสงค์	คะแนน			คะแนนรวม
		1	0	-1	
	1. เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือข้อความให้ นักเรียนสามารถ <u>แปลความ</u> จากเรื่องที่อ่านได้ 2. เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือข้อความให้ นักเรียนสามารถ <u>ตีความ</u> จากเรื่องที่อ่านได้ 3. เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือข้อความให้ นักเรียนสามารถ <u>ขยายความ</u> จากเรื่องที่อ่านได้ 4. เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือข้อความให้ นักเรียนสามารถ <u>จับใจความหรือสรุปสาระสำคัญ</u> ของเรื่องที่อ่านได้				

ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

เรื่องที่ใช้เป็นสื่อในการสอน และแผนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. รศ.จรีย์ สุวตถิ อาจารย์ข้าราชการบำนาญ
2. อาจารย์สนั่น มีชันหมาก อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์แพงศรี หุ้งเมือง ศึกษาพิเศษ ระดับ 6 กลุ่มทักษะภาษาไทย
หน่วยศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดอุดรธานี
4. อาจารย์ธันด์ นิลยสวัสดิ์ อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย
โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทย

1. ผศ.จันทิมา พรหมโชติกุล อาจารย์สำนักทดสอบ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. อาจารย์สุวิทย์ สยองปราบ ศึกษาพิเศษ ระดับ 6 ฝ่ายทะเบียนและวัดผล
หน่วยศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดอุดรธานี
3. อาจารย์สุริยันต์ ยางศรี อาจารย์งานทะเบียนและวัดผล
โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวพรทิพย์ ชื่อสกุล ลิ้มโน

เกิดวันที่ 19 เดือน เมษายน พุทธศักราช 2505

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 186 หมู่ 6 บ้านเตื่อ ตำบลหนองบัว

อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์ 1 ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านหนองนาเหล่า ตำบลสามพร้าว

อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2524 มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนสตรีราชินูทิศ

พ.ศ.2528 ค.บ. (วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทภูมิศาสตร์) จากวิทยาลัยครูเลย

พ.ศ.2533 ประกาศนียบัตรวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะอาชีพ (ครู)

จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ.2536 กศ.ม. (การประถมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่าน
โดยใช้โครงสร้างระดับยอตกกับวิธีสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

บทคัดย่อ

ของ

พรทิพย์ สิมโน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

ธันวาคม 2536

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 โรงเรียนบ้านหม่ม ตำบลเชียงหวาง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 54 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 27 คน ดำเนินการทดลองโดยใช้ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ส่วนกลุ่มควบคุม ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาในการทดลองกลุ่มละ 6 สัปดาห์ ๆ ละ 4 วัน วันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที รวมทั้งหมด 72 คาบ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบแบบ t-test แบบ Independent ในรูป Difference Score

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความสามารถในการเขียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

The purpose of this study was to compare reading comprehension and Thai writing performance of Prathom Suksa VI students taught through the method based on Top Level Structure and the methods in the Teacher's manual.

The subjects in this study consisted of 54 Prathom Suksa VI students in the first semester of 1993 academic year of Banmoomon School, Amphur Pen, Udonthani. They were selected through simple random sampling technique and divided into the experimental and control groups with 27 students in each. The randomized control group pretest - posttest design was used in the experiment. The experimental group was taught through the method based on the Top Level Structure ; whereas the control group was taught through the method in the Teacher's manual. Each group was taught with the same content for 72 periods.

The reading comprehension and Thai writing performance pretest and posttest constructed by the researcher were used in the study. The t - test Independent difference score was statistically used for data analysis.

The finding revealed that:

1. The reading comprehension of students taught by Top Level Structure instructional method was significantly higher than that of the students taught by the methods in the Teacher's manual at the .01 level.

2. The Thai writing performance of students taught by Top Level Structure instructional method was significantly higher than that of the students taught by the methods in the Teacher's manual at the .01 level.